

RETHINKING POST-CONFLICT RECONSTRUCTION PROCESSES

Towards more effective and inclusive collaborative approaches
to built environment recovery

Lana Issa

Colophon

Rethinking post-conflict reconstruction processes

Towards more effective and inclusive collaborative approaches to built environment recovery

Master Thesis

Date of Submission: 26th of June 2026

Delft

Author

Lana Issa | 5725887

Delft University of Technology

MSc Architecture, Urbanism and Building Sciences

Track: Management in the Built Environment

Julianalaan 134 | 2628 BL | Delft

Supervisors

Aksel Ersoy – First Supervisor

Management in the Built Environment

Department: Urban Development Management

Maurice Hartevelt – Second Supervisor

Urbanism

Department: Urban Design

Graduation Internship

Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands

Stabilisation and Humanitarian Aid Department

Rijnstraat 8 | 2500 EB | The Hague

Ruerd Haringsma – Internship supervisor

Preface

In front of you lies my thesis, titled *Rethinking post-conflict reconstruction processes – Towards more effective and inclusive collaborative approaches to built environment recovery*. This thesis was written as part of the graduation research for the master's programme Management in the Built Environment at the Faculty of Architecture, Urbanism and the Built Environment at Delft University of Technology. Choosing the topic of my thesis was based on a personal interest in post-conflict reconstruction and the desire to contribute, even in a small way, to discussions surrounding reconstruction processes and the physical rebuilding of conflict-affected areas.

I would first like to express my gratitude to my supervisors from Delft University of Technology, Aksel Ersoy and Maurice Hartevelde, for their guidance, support and encouragement throughout the entire thesis process. Before beginning this thesis, I first completed the courses within the master's programme, and I would therefore also like to thank all lecturers and teachers who contributed to the educational and inspiring experience throughout my studies. During this programme, I was able to broaden my knowledge across the full scope of what falls within Management in the Built Environment. In addition, I am grateful for the friendships I built throughout my studies. Sharing this period together, including the stress, frustrations, laughter and memorable moments, made this experience especially meaningful.

I would also like to thank my internship supervisor at the Dutch Ministry of Foreign Affairs, Ruerd Haringsma, for the guidance and support throughout my internship and for helping me find ways to gain valuable insights relevant to my thesis research. Furthermore, I would like to thank all colleagues at my internship for their support and openness throughout the process.

With regard to the content of this thesis, I am especially grateful to everyone who participated in the interviews and expert panel discussion, including those who made time available on relatively short notice. I sincerely appreciate the time, expertise and insights they shared, which greatly enriched this research.

In addition, I would like to express my gratitude towards my family and friends for their continuous support throughout this process, especially during the more difficult moments.

Lastly, I would like to end this preface with a more personal note. During the second and final year of my master's programme, while working on this thesis, I found strength and peace in a Bible verse that I carried with me throughout this entire period. It reminded me to hold on to the promise that everything would eventually work out, even during moments when the process felt overwhelming or uncertain. I would therefore like to conclude this preface by sharing this verse.

"Though the mountains be shaken and the hills be removed, yet my unfailing love for you will not be shaken nor my covenant of peace be removed," says the Lord, who has compassion on you. – Isaiah 54:10

Lana Issa
Delft, June 2026

Abstract

This research examines how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of built-environment reconstruction in conflict-affected areas. Post-conflict reconstruction is often approached as a technical process of rebuilding physical structures, yet this thesis argues that reconstruction is also a deeply political, social and institutional process shaped by governance arrangements, coordination mechanisms, partnership structures and power relations between international and in-country actors.

Using a qualitative research design, the study combines document analysis, two comparative case studies, semi-structured expert interviews and an expert panel discussion. The research first analyses five reconstruction models: top-down privatised, multilateral, donor-led, nexus-based and bottom-up approaches. These models provide insight into how reconstruction processes are governed, coordinated and organised in practice. The empirical analysis then focuses on the reconstruction of Beirut, Lebanon, and Mosul, Iraq, as contrasting cases. Beirut illustrates how centralised and privatised reconstruction can enable rapid physical redevelopment while limiting local participation and long-term social sustainability. Mosul, by contrast, demonstrates how hybrid approaches that combine multilateral coordination with participatory and community-oriented practices can strengthen contextual responsiveness, local ownership and social recovery, although they require extensive coordination and long-term institutional support.

The findings show that no single reconstruction model offers a universally applicable solution. Instead, collaborative reconstruction involves continuous trade-offs between implementation speed, coordination complexity, local participation, inclusivity and long-term sustainability. The research identifies several principles and enabling conditions for more effective and inclusive reconstruction, including context-sensitive governance, meaningful local participation, trust-based partnerships, clear coordination structures, local capacity-building, inclusive representation mechanisms and conflict-sensitive planning.

The thesis concludes that collaborative reconstruction can contribute to more effective and inclusive built-environment recovery when it moves beyond the delivery of physical outputs and instead supports locally responsive, socially legitimate and institutionally coordinated recovery processes. In this way, reconstruction can contribute not only to rebuilding damaged urban environments, but also to restoring trust, dignity, community resilience and the social foundations for long-term recovery.

KEYWORDS

Post-conflict reconstruction – Collaborative approaches – Built environment – Governance – Coordination – Inclusivity – Effectiveness – Conflict-affected areas

Table of Contents

Colophon	2
Preface	3
Abstract.....	4
1. Introduction	8
1.1. Problem Statement	8
1.2. Scientific and societal relevance of the research	9
1.2.1. Scientific relevance	9
1.2.2. Societal relevance	9
1.3. Objective.....	10
1.4. Research questions	11
1.5. Scope	11
1.5.1. Personal motivation	11
1.5.2. Goals	12
1.6. Key concepts and definitions	13
2. Approach	15
2.1. Theoretical framework.....	15
2.1.1. The ongoing crisis and urbicide in the Middle East	15
2.1.2. The role of community and local inclusion in reconstructing war-torn cities ...	16
2.1.3. Governance structures and coordination mechanisms	17
2.1.4. Heritage, identity and socially sustainable recovery	18
2.1.5. Analytical outcomes and synthesis	19
2.2. Conceptual model.....	20
2.3. Methods	21
2.3.1. Logic of inquiry	22
2.3.2. Relation between research questions and methods.....	23
2.3.3. Research instruments and analytical tools	24
2.3.4. Research ethics.....	24
2.3.5. Researcher positionality	25
2.3.6. Data management	25
2.4. Data collection	26
2.4.1. Document analysis.....	26

2.4.2.	Semi-structured expert interviews	26
2.4.3.	Comparative case study analysis.....	27
2.4.4.	Expert panel.....	27
2.5.	Data analysis	27
3.	Results	29
3.1.	Reconstruction models in post-conflict context.....	29
3.1.1.	Top-down privatised model	31
3.1.2.	Multilateral model	32
3.1.3.	Donor-led model.....	34
3.1.4.	Nexus-based model	35
3.1.5.	Bottom-up model	37
3.1.6.	Analytical synthesis.....	39
3.2.	Case studies of post-conflict reconstruction efforts	44
3.2.1.	Case 1 – Lebanon, Beirut	45
3.2.2.	Case 2 – Mosul, Iraq.....	52
3.2.3.	Comparative reflection of the case studies.....	58
3.3.	Principles, enabling conditions and context-sensitive considerations	61
4.	Conclusion and discussion	83
4.1.	Discussion	83
4.1.1.	Reconstruction as a political and institutional process: Beyond technical Recovery	83
4.1.2.	The tension between effectiveness and inclusivity: The price of speed	84
4.1.3.	Urbicide and the restoration of human dignity	84
4.1.4.	Trust and the paradox of “local ownership”	85
4.1.5.	Coordination complexity within fragmented reconstruction landscapes	85
4.1.6.	Implications for the built environment	86
4.1.7.	Concluding reflection.....	86
4.2.	Conclusion	86
4.2.1.	Governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements	87
4.2.2.	Interactions between international and in-country actors	87
4.2.3.	Principles and enabling conditions	88

4.2.4. Collaborative approaches to more effective and inclusive post-conflict reconstruction processes.....	88
4.3. Limitations, implications and recommendations	89
4.3.1. Limitations of the research	89
4.3.2. Implications of the findings.....	90
4.3.3. Recommendations for practice.....	91
4.3.4. Recommendations for further research	92
4.4. Reflection	92
Reference List.....	95
Appendices	98
Appendix A – Data management	98
Appendix A.1 – Data Management Plan checklist	98
Appendix A.2 – Data Management Plan	101
Appendix B – Ethics Approval (Consent form)	111
Appendix C – HREC documentation	114
Appendix D – Semi-structured interview guide	125
Appendix E – Interview transcriptions	127
Appendix E.1 – Interview transcript 1.....	127
Appendix E.2 – Interview transcript 2.....	139
Appendix E.3 – Interview transcript 3.....	157
Appendix E.4 – Interview transcript 4.....	168
Appendix E.5 – Interview transcript 5.....	180
Appendix E.6 – Interview transcript 6.....	189
Appendix E.7 – Interview transcript 7.....	200
Appendix E.8 – Interview transcript 8.....	216
Appendix F – Expert panel transcript.....	222
Appendix G – AI declaration	239

1. Introduction

1.1. Problem Statement

Since 2004, there have been over thirty active armed conflicts in the Middle East (Belal & Shcherbina, 2021). These wars have caused destruction, displacement, and death, reaching levels not seen since World War II. Cities once vibrant with cultural heritage and community life have been destroyed, leaving behind wounded landscapes and displaced populations (Heydemann, 2018). Within Maslow's (1943) hierarchy of needs, shelter is among the fundamental human necessities. The reconstruction of war-torn cities is not merely about rebuilding structures as quickly as possible to make them habitable again; it is a complex, multifaceted process that must address competing memory narratives, political instability, and the long-term well-being of citizens (Larkin & Rudolf, 2023). The urgency of reconstruction is heightened by the human cost: people continue to live in shattered environments, hoping to return to homes that no longer exist. Reconstruction must therefore extend beyond short-term humanitarian relief to encompass permanent, inclusive, and sustainable development.

A substantial body of research has examined post-war reconstruction, for example, how Beirut recovered after its civil war (Schmid, 2006). Despite this work, significant gaps remain in understanding how to effectively initiate and organise reconstruction processes. Scholars have critiqued current practices for prioritising heritage restoration and international prestige projects over the basic needs of local populations (Azzouz, 2020; Larkin & Rudolf, 2023). The lack of clear protocols and strategies for initiating reconstruction leads to delays and prolongs the suffering of displaced individuals. Many post-conflict reconstruction efforts fail to address the complexities of urban recovery, resulting in selective rebuilding that may intensify social and cultural divisions rather than foster healing (Larkin & Rudolf, 2023). This issue is particularly relevant in the Middle East, where deeply rooted political, religious, and cultural differences complicate the rebuilding process.

The core problem lies in the persistent absence of structured, adaptive, and locally grounded approaches for initiating and managing reconstruction. Current practices, often dominated by external actors or centralised authorities, tend to be short-term, reactive, and politically driven, producing fragmented outcomes rather than coherent, sustainable strategies (Schmid, 2006). This governance and collaboration gap slows recovery, limits community participation, and diminishes the effectiveness of international support.

This research focuses on the Middle East. Take, for instance, Syria, a country in the Middle East, severely affected by war. According to the United Nations, nearly one in five homes has been destroyed, essential infrastructure has been undermined, and more than 90% of the population lives below the poverty line (Sallon, 2023). These systemic challenges underscore the urgent need to explore how international collaboration between organisations, governments, and affected communities can be structured to accelerate and improve the reconstruction of the built environment in post-conflict areas.

1.2. Scientific and societal relevance of the research

1.2.1. Scientific relevance

Scientifically, this research addresses several important gaps identified in the existing literature on post-conflict reconstruction, international relations, and urban recovery.

Current research highlights persistent coordination, governance and sustainability gaps within international reconstruction efforts. Studies on international peacebuilding and humanitarian interventions show that reconstruction processes are often hindered by funding shortages, limited coordination mechanisms, weak enforcement of agreements and a lack of long-term sustainability strategies (Harary, 2024). In addition, Harary (2024) identifies both contextual and geographical gaps in understanding how humanitarian aid, peacebuilding initiatives and regional dynamics influence reconstruction and conflict recovery outcomes. This indicates that existing research does not sufficiently explain how international and in-country actors interact within specific political and social contexts during reconstruction processes.

From a built-environment perspective, Kousa et al. (2023) demonstrate that reconstruction progress is frequently constrained by limited financial resources, political instability and security concerns. They further emphasise the absence of a dedicated institutional framework and clear guidelines for housing reconstruction, despite the critical role of housing reconstruction in post-conflict recovery. Although the importance of involving local communities, governments and international organisations is acknowledged, concrete models for organising such collaboration in practice remain underdeveloped (Kousa et al., 2023).

Similar coordination challenges are identified in governance-oriented literature. Miles (2007) describes a persistent governance and collaboration gap between civil and military actors, as well as a failure to anticipate how insecure environments shape reconstruction processes. Furthermore, Rohwerder (2024) notes that internationally used reconstruction planning templates often lack meaningful engagement with affected populations, leading to reconstruction strategies that insufficiently address social, political and community-level realities.

Taken together, existing research recognises the importance of collaboration, coordination and inclusivity, yet practical understanding of how collaborative reconstruction approaches can be organised in complex post-conflict contexts remains underdeveloped, particularly in relation to the reconstruction of the built environment. This research addresses this gap by identifying principles, enabling conditions and context-sensitive considerations that connect governance structures, coordination mechanisms and local engagement within post-conflict built-environment recovery.

1.2.2. Societal relevance

Societally, the relevance of this research lies in the urgent need to provide more timely, effective, and inclusive reconstruction pathways for millions of people living in or displaced from war-torn cities. Prolonged instability, weak coordination mechanisms and insufficient community engagement continue to delay the rebuilding of housing, neighbourhoods and

urban infrastructure, leaving affected populations in long-term displacement and vulnerability (Harary, 2024; Kousa et al., 2023).

Apart from its direct relevance to displaced populations and conflict-affected communities, reconstruction is also becoming increasingly visible within contemporary political and institutional agendas. Reconstruction is no longer approached solely as a humanitarian or technical issue, but is increasingly linked to broader discussions on governance, peacebuilding and international cooperation. Recent initiatives such as the Board of Peace, established in January 2026, illustrate how reconstruction and stabilisation are gaining attention at higher political and organisational levels (Board of Peace, n.d.). This suggests that actors involved in post-conflict contexts are not only concerned with rebuilding themselves, but also with how reconstruction processes should be coordinated, governed and positioned within wider international agendas.

In that sense, the emergence of such initiatives further underlines the societal relevance of this research, as it becomes increasingly important to understand how collaborative reconstruction can be organised in ways that are effective, inclusive and responsive to local contexts. By developing actionable insights, guidelines and policy recommendations for governments, international organisations and local stakeholders, this research contributes to improving how reconstruction processes are initiated, organised and coordinated in practice. Strengthening collaborative approaches has the potential to accelerate rebuilding, enhance local ownership, and ensure that reconstruction efforts are better aligned with community needs, identities and long-term resilience goals (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023).

1.3. Objective

Post-conflict reconstruction is a multidimensional challenge that extends far beyond rebuilding physical structures. The way reconstruction processes are organised, and the extent to which they are successful, depend strongly on effective coordination among international actors, governments, and affected communities. In practice, however, these relationships are often fragmented, which can slow progress, weaken long-term recovery, and reduce the responsiveness of reconstruction processes to local needs (Saul & Sweeney, 2015).

The overall objective of this research is to develop a deeper understanding of how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of the reconstruction of the built environment in conflict-affected areas. More specifically, the study examines how governance structures, coordination mechanisms and interactions between international and in-country actors shape reconstruction processes in practice.

The research aims to provide actionable insights, practical principles and policy recommendations for governments, international organisations and other actors involved in post-conflict reconstruction. By combining insights from the literature, comparative case studies, expert interviews, and an expert panel, the study seeks to identify the conditions under which collaborative reconstruction can be organised in ways that are more responsive to local contexts, more inclusive of affected communities, and more effective in supporting long-term recovery.

Building on this objective, the research contributes to a broader understanding of collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas. By identifying key principles, enabling conditions, and recurring challenges, the study provides insights into how reconstruction processes may be organised more effectively and inclusively while taking into account the institutional, political, and social complexities that shape post-conflict environments.

1.4. Research questions

To achieve the objective as described in paragraph 1.3. 'Objective', the research is guided by the following main question:

How can collaborative approaches be organised to improve the effectiveness and inclusivity of built-environment reconstruction in conflict-affected areas?

The main question is further specified through three sub-questions:

1. What governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas?
2. How do interactions between international and in-country actors influence the organisation, effectiveness and inclusivity of reconstruction processes in selected case studies?
3. What principles and enabling conditions can be derived from the case studies and interviews to support more effective and inclusive collaborative reconstruction?

1.5. Scope

1.5.1. Personal motivation

First, a brief reflection on my academic background. After completing my bachelor's degree in architecture and construction engineering at a University of Applied Sciences, I gained practical work experience in the field. Although this period was highly valuable, I soon realised that I was seeking more societal relevance and deeper intellectual engagement in my work. I wanted to contribute to issues that genuinely matter to me, and this motivation led me to continue my studies at the university. Within my master's programme, in which this thesis serves as my graduation project, I have repeatedly focused on post-conflict reconstruction, often using Syria as a case study to explore the challenges and processes of recovery. These experiences have strengthened my motivation to further specialise in this field and to continue developing my academic work around sustainable recovery and reconstruction processes.

In today's world, it is almost impossible to ignore the number of conflicts taking place across different regions of the world. What is often visible is how once vibrant and thriving communities are transformed into war-torn environments that civilians can no longer safely call home. These situations tend to persist for long periods of time, and the reconstruction of such areas is frequently delayed. Not only because conflicts themselves are prolonged, but also because post-war instability often prevents physical reconstruction plans from being implemented.

Contributing to the rebuilding of these fragmented and affected areas is the core motivation behind this research. At the same time, my interest lies not only in reconstruction as an

outcome, but also in understanding how reconstruction processes can be organised more effectively and inclusively. Through this study, I aim to contribute to a better understanding of how collaborative reconstruction processes can be organised in ways that are responsive to local contexts, inclusive of affected communities and supportive of long-term recovery.

1.5.2. Goals

This research is conducted in combination with an internship at the Dutch Ministry of Foreign Affairs within the Stabilisation and Humanitarian Aid Department (DSH). Integrating the research with this internship provides a valuable opportunity to gain deeper insights into how reconstruction policies and collaborative approaches in conflict-affected areas are discussed, coordinated and translated into practice.

A central personal study goal is to deepen my understanding of how governments, international organisations, non-governmental organisations and affected communities interact within post-conflict reconstruction processes. Through the internship, I aim to broaden my professional knowledge, gain practical experience in policy development and coordination, and critically reflect on whether this field aligns with my long-term academic and professional interests.

At the research level, the primary goal is to develop a deeper understanding of how collaborative reconstruction processes can be organised more effectively and inclusively in conflict-affected areas. In particular, the research seeks to generate insights into how governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements and interactions between international and in-country actors shape reconstruction processes in practice. Through this analysis, the study aims to identify broader principles, enabling conditions and recurring challenges that influence the effectiveness and inclusivity of reconstruction processes.

To achieve these goals, the research involves the following activities:

- conducting a qualitative research design based on comparative case studies;
- analysing academic literature, policy documents and reconstruction-related reports relevant to collaborative reconstruction in conflict-affected areas;
- conducting semi-structured expert interviews with professionals involved in reconstruction, coordination and recovery policy;
- examining how international and in-country actors interact within the selected case studies;
- identifying recurring patterns, differences and enabling conditions through thematic analysis and cross-case comparison;
- organising an expert panel to discuss, reflect on and validate the emerging findings of the research;
- translating the findings into a set of practical principles, enabling conditions and policy recommendations for more inclusive, coordinated and effective reconstruction processes.

The expected outputs of this research include:

- an empirically informed understanding of how collaborative reconstruction processes are organised in conflict-affected areas;
- comparative insights into governance structures, actor interactions and reconstruction approaches in the selected case studies;

- a set of principles and enabling conditions that support more effective and inclusive collaborative reconstruction processes;
- practical recommendations for governments, international organisations and other actors involved in post-conflict reconstruction.

By combining academic research with practical engagement at the Ministry of Foreign Affairs, this study aims to bridge theory and practice by contributing to both academic understanding and ongoing policy discussions surrounding the reconstruction of the built environment in conflict-affected areas.

1.6. Key concepts and definitions

To ensure conceptual consistency throughout this thesis, it is essential to define the core terms that form the analytical foundation of this research. Post-conflict reconstruction is a complex and multidimensional challenge involving a wide array of international, national, and in-country actors, each often operating with different interpretations of what recovery entails (Rohwerder, 2024; Sundakov, 2024). The literature and empirical findings demonstrate that reconstruction-related concepts are often interpreted differently by various actors involved in post-conflict recovery. Providing clear definitions, therefore, helps to establish conceptual consistency throughout the research. The following definitions establish the conceptual boundaries through which the key themes of this research are examined.

- **Post-conflict reconstruction:** In this research, reconstruction is understood as a multidimensional and deeply political process that extends beyond the technical or physical rebuilding of damaged structures (Abboud, 2014). It encompasses the restoration of the social, institutional, and political fabric of a society to support long-term stability and dignity (Azzouz & Pullan, 2019; Appendix E.8).
- **Built environment:** The built environment is not treated merely as a neutral physical setting. Instead, it is defined as the material basis for everyday life, identity, and long-term recovery, including the neighbourhoods, infrastructure, and public spaces that facilitate social and economic activities (Sallon, 2023; Appendix E.2).
- **Urbicide:** Urbicide refers to the deliberate destruction of the social, cultural and symbolic fabric of a city, erasing not only physical buildings but also the urban memory and social networks that hold communities together (Larkin & Rudolf, 2023). Within the context of reconstruction, recovery efforts should therefore address not only physical rebuilding but also the restoration of identity, belonging and human dignity (Azzouz, 2020).
- **Governance structures:** Governance structures refer to the institutional and decision-making arrangements through which reconstruction is organised (Sundakov, 2024). They address the fundamental question: “Who makes the decisions?”, concerning authority, leadership, and the distribution of power among international, national, and in-country actors (Appendix E.2, Appendix E.8).
- **Coordination mechanisms:** These are the formal and informal instruments through which actors align their activities, resources, and responsibilities (Willems & Lobbrecht, 2023b). They address the question: “How do actors work together?”, ranging from centralised master plans to participatory community forums and information-sharing systems like the 4W/5W framework (Appendix E.7).

- **Partnership arrangements:** Partnership arrangements define the specific forms of collaboration between actors, such as public-private partnerships, donor-government agreements, or community-oriented collaborations (Azzouz & Pullan, 2019). They clarify: “Who works with whom?” and under what organisational and power-sharing conditions (Appendix E.2, Appendix F).
- **Effectiveness:** In the context of this thesis, effectiveness is not measured solely by construction speed or cost-efficiency. It is defined as the degree to which the process supports meaningful recovery, institutional coherence, and long-term social stability (Harary, 2024; Rohwerder, 2024; Appendix E.2).
- **Inclusivity:** Inclusivity refers to the extent to which reconstruction processes recognise, involve, and respond to the needs and perspectives of affected communities (Rohwerder, 2024). It goes beyond formal participation to include active attention to representation, equity, and the agency of marginalised groups (Appendix E.8, Appendix F).
- **In-country actors:** Following feedback received during the expert panel discussion, this research uses the term "in-country actors" rather than "local actors" to recognise the diversity of actors operating within conflict-affected contexts and to avoid reducing complex stakeholder groups to a single category (Appendix F).

2. Approach

2.1. Theoretical framework

In order to understand the current state of knowledge on this topic, a literature review has been conducted. This literature review situates the research within existing academic debates on post-conflict reconstruction of the built environment. Rather than treating reconstruction as a purely technical or physical process, the literature highlights that governance dynamics, power relations, institutional arrangements, and the interactions between international and in-country actors shape reconstruction in conflict-affected areas. It critically examines key concepts and challenges related to urbicide, displacement, heritage loss, governance structures, and collaborative reconstruction practices in the Middle East. Building on this, the theoretical framework of this research focuses on how collaborative reconstruction processes are organised, and how this affects the effectiveness and inclusivity of reconstruction outcomes. This provides the analytical basis for examining the selected case studies and for developing practical recommendations for more effective and inclusive collaborative reconstruction.

2.1.1. The ongoing crisis and urbicide in the Middle East

Post-conflict reconstruction extends far beyond the rebuilding of damaged buildings and infrastructure. Since 2004, the Middle East has experienced ongoing armed conflicts, resulting in over thirty active conflicts that have reshaped the region's political landscape and devastated its communities (Belal & Shcherbina, 2021). The ramifications of these wars go beyond immediate violence, resulting in extensive destruction of urban infrastructure, the displacement of millions, and alarming mortality rates. The humanitarian crisis has reached extreme levels, with cities such as Aleppo, Homs, and Mosul becoming symbols of ruins and despair. As described by Heydemann (2018), once vibrant urban centres have transformed into graveyards of culture and community life, leaving behind not only physical devastation but also a legacy of trauma that affects generations. Reconstruction, therefore, needs to be understood not only as a physical rebuilding process, but as a broader process of urban and social recovery.

One of the countries that has been severely affected by prolonged conflict is Syria. A recent opinion piece by Sallon (2023) highlights the extreme destruction in the country, reporting that “nearly one in five homes have been destroyed; transport, industry, electricity, and health have been undermined; and over 90% of the population lives below the poverty line”, according to the United Nations. This deepens social tensions and contributes to ongoing instability. The war has forced an overwhelming number of people to flee their homes, both within Syria and beyond its borders, placing intense pressure on neighbouring countries and international aid organisations. Faisal Al-Meqdad, then chief diplomat of Bashar al-Assad, stated that without reconstruction, the return of refugees would not be feasible. This highlights the importance of initiating reconstruction whenever possible to create conditions for the return and recovery of displaced populations (Sallon, 2023). In that sense, the built environment is not treated in this research as a neutral physical setting, but as the material basis of everyday life, identity and long-term recovery.

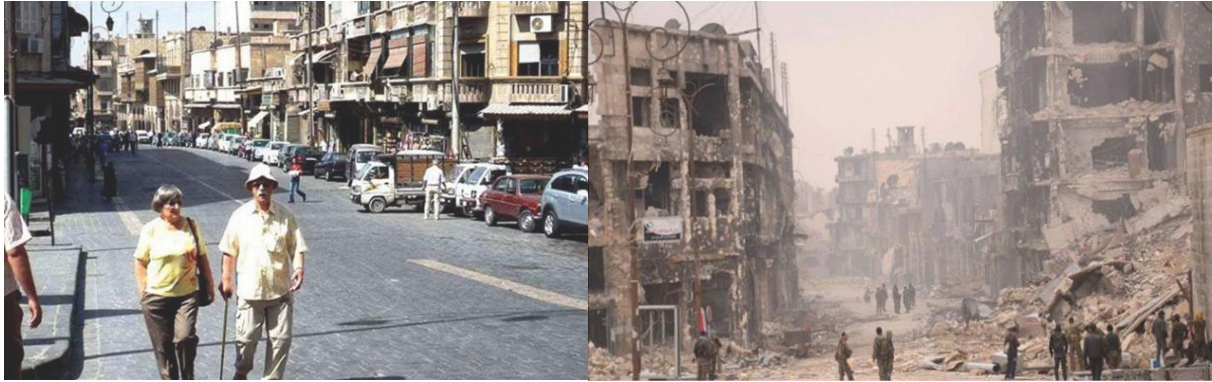

Figure 1 - Before (left) and after (right) the war in Aleppo, Syria (De Ravage Van Aleppo Tijdens De Syrische Burgeroorlog, 2016).

Wars cause more than just the physical destruction of the built environment; wars also affect the social, cultural, and symbolic dimensions of urban life. The intentional killing of cities and their populations, erasing not just physical structures but also the social and cultural fabric that holds communities together, is the definition of urbicide. Larkin & Rudolf (2023) argue that urbicide is not purely a consequence of war; it is often a strategic goal that aims to destabilise social cohesion. As Larkin & Rudolf (2023) note, little attention has been directed towards how this process can be reversed. This perspective highlights the urgent need for reconstruction efforts to extend beyond simple physical rebuilding and instead focus on restoring social networks and cultural identities that have been fractured by conflict, in order to support a more inclusive and sustainable urban recovery (Larkin & Rudolf, 2023). This is particularly relevant to the present research, as it underscores that the effectiveness of reconstruction cannot be assessed solely by speed or physical output, but must also consider whether it contributes to more inclusive and meaningful forms of recovery.

2.1.2. The role of community and local inclusion in reconstructing war-torn cities

A second important strand in the literature concerns the role of collaboration and community involvement in post-conflict reconstruction. Existing studies suggest that reconstruction processes are more likely to become fragmented, exclusionary or socially unsustainable when in-country actors are marginalised from decision-making. This means that collaborative reconstruction should not be understood merely as cooperation between institutions, but as a broader process that also includes the position of affected communities, local stakeholders and civil society actors.

The post-war reconstruction of Beirut, after the civil war, illustrates this point clearly. Schmid's (2006) analysis of Beirut's reconstruction shows that the process was shaped by a privatised approach that prioritised economic investment over the immediate needs of local citizens. This approach often resulted in the exclusion of vulnerable populations, including those displaced by war. Researchers emphasise that, for successful reconstruction to be achieved, an inclusive strategy that takes into account community opinions and maintains historical context is essential for rebuilding.

More specifically, the reconstruction of Beirut illustrates how the absence of a genuinely collaborative approach can generate social friction and political contestation within post-

conflict urban recovery processes. The limited involvement of local stakeholders contributed to increasing political mobilisation and the medialisation of reconstruction debates, in which competing actors promoted divergent “strategic visions” of the city. While reconstruction initiators advanced a market-oriented vision of Beirut as the “Hong Kong of the Mediterranean,” opposing groups emphasised historical and cultural continuity by framing the city as the “Paris of the Middle East” (Schmid, 2006). This example demonstrates that physical reconstruction processes that are primarily market-driven risk marginalising local identities, values and social priorities. For reconstruction to be effective and socially sustainable, collaborative approaches must therefore extend beyond economic considerations and incorporate inclusive governance mechanisms that enable public debate and community participation (Schmid, 2006).

This insight is supported by broader literature. Kousa et al. (2023) acknowledge the importance of involving local communities, governments and international organisations in reconstruction, but at the same time note that practical models for organising such collaboration remain underdeveloped. Similarly, Rohwerder (2024) points out that reconstruction planning often lacks meaningful engagement with affected populations, resulting in approaches that insufficiently reflect local realities. In this sense, collaborative reconstruction is not simply desirable from a normative point of view but becomes a necessary condition for making reconstruction more responsive, more legitimate and more socially grounded.

For this research, collaboration is approached as an organisational and relational concept. It concerns how actors are brought together, whose perspectives are included, and how decision-making is structured in practice. This also means that inclusivity is not treated as an abstract ambition, but as a concrete analytical concern linked to participation, recognition, and responsiveness to local needs.

2.1.3. Governance structures and coordination mechanisms

One of the requirements for rebuilding war-torn cities is adopting a collaborative approach that involves various stakeholders, including local government and international organisations (Rohwerder, 2024). Understanding the dynamics among these diverse actors is essential for creating forms of urban recovery that can support long-term stability and dignity, rather than reproducing exclusionary or externally driven agendas. In such complex environments, however, the absence of clear governance arrangements and coordination mechanisms can result in fragmented, reactive and short-term interventions.

International organisations, particularly the United Nations (UN), serve as central actors in conflict resolution, peacebuilding and post-conflict reconstruction within Syria and other fragile contexts. The UN engages through a variety of institutional mechanisms, including diplomacy, peacekeeping missions, mediation and post-conflict recovery programmes (Harary, 2024). While these interventions are designed to facilitate ceasefire agreements, support complex negotiations and coordinate humanitarian efforts, they often encounter challenges related to limited resources, political constraints, complex local dynamics and external influences. In addition, gaps in coordination between actors, weaknesses in local capacities and limited understanding of local communities may further undermine reconstruction efforts. Limited reconstruction budgets, shortcomings in enforcement mechanisms and insufficient long-term sustainability of peace agreements and ceasefire arrangements brokered by the UN can all

contribute to fragmented interventions that struggle to support war-affected communities effectively (Harary, 2024; Steinø et al., 2020).

Beyond short-term stabilisation, international organisations also support longer-term peacebuilding and institutional reform programmes intended to strengthen national institutions and prevent the repetition of large-scale violence. However, research from constructivist and critical perspectives shows that these programmes are not only shaped by shared values such as peace and human rights, but also by broader power relations and political interests. In practice, this means that reconstruction and reform efforts are often influenced by geopolitical considerations and by the unequal power of major international actors in decision-making processes. As a result, international reconstruction agendas do not always fully reflect the priorities, needs, and rights of local communities (Harary, 2024).

Within this research, governance structures refer to the institutional arrangements, roles, responsibilities, and decision-making frameworks through which reconstruction is organised. Coordination mechanisms refer to the formal and informal ways in which actors align actions, resources, and responsibilities. These concepts are particularly important because the first sub-question of this thesis focuses directly on which governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes. The literature, therefore, provides not only a general background but also the conceptual basis for analysing how collaborative reconstruction is organised in the selected cases.

2.1.4. Heritage, identity and socially sustainable recovery

A further theme in the literature concerns the relationship between reconstruction, heritage, identity and social sustainability. In conflict-affected areas, the destruction of the built environment often also means the destruction of places of memory, historical continuity and cultural belonging. The extensive destruction of urban cultural heritage in the Middle East, and its exposure to ongoing wars and conflicts in the region, make this an essential theme within post-conflict reconstruction, as heritage serves as an important testimony to cultural traditions and stages of human history (Kousa & Pottgiesser, 2019).

Belal and Shcherbina (2021) propose an implementation plan consisting of four critical themes: documentation, damage assessment, planning, and the creation of legal frameworks, all of which are essential for the preservation of cultural heritage in the post-war period. The primary goal of this comprehensive approach is to foster a sense of identity and belonging among displaced individuals, thereby providing them with a renewed sense of safety in the aftermath of crisis (Belal & Shcherbina, 2021). Many scholars argue that restoring cultural landmarks can promote social cohesion and strengthen community resilience, acting as a tool to bring divided societies back together (Larkin & Rudolf, 2023). The management of disaster waste and the promotion of material recovery are crucial aspects of sustainable urban reconstruction. Kousa and Pottgiesser (2019) emphasise the importance of sustainable practices that prioritise material reuse and transformation. In the Old City of Aleppo, for instance, the reuse of historic building materials not only protects architectural identity but also supports social continuity after disaster (Kousa & Pottgiesser, 2019).

However, reconstruction can also become a tool of uricide, the deliberate killing of the built environment and its social fabric, when it is used to erase the past or punish certain communities (Azzouz, 2020; Larkin & Rudolf, 2023). Critics point out that the basic needs of local communities are often neglected while "charismatic heritage", highly visible symbolic icons, and international prestige projects are prioritised. This focus often aligns with donor values but fails to address the aspirations of ordinary citizens who may prioritise "rehabilitating souls rather than stones" (Larkin & Rudolf, 2023). Furthermore, top-down reconstruction projects raise concerns because they are often directed towards the wealthy and the elite, while focusing on world heritage rather than on the everyday needs of local communities (Azzouz, 2020; Larkin & Rudolf, 2023). Azzouz (2020) emphasises that failing to engage with ordinary citizens, particularly displaced Syrians and refugees, results in a "destructive reconstruction" that serves as a tool of social exclusion and political punishment rather than recovery. This shows that the inclusivity of reconstruction should not only be assessed in terms of participation in governance, but also in terms of whose identities, memories, and priorities are reflected in reconstruction outcomes.

In addition, recent research stresses that post-conflict reconstruction requires approaches that are able to respond to financial, socio-cultural, and environmental risks (Denis, 2024). In this context, combining top-down coordination with bottom-up inclusion remains essential for more sustainable forms of urban recovery (Steinø et al., 2020). Ultimately, reconstruction must move beyond the physical rebuilding of structures and also address traumatic memories, dignity, and long-term social stability within affected communities (Larkin & Rudolf, 2023).

Taken together, this literature also helps to deepen the meaning of effectiveness within this thesis. Effective reconstruction, in the context of this thesis, cannot simply refer to rapid rebuilding or visible physical output. It must also consider whether reconstruction contributes to dignity, belonging, continuity, and socially sustainable urban recovery.

2.1.5. Analytical outcomes and synthesis

Based on the literature discussed above, this research approaches effectiveness and inclusivity as the two main analytical outcomes through which collaborative reconstruction processes can be assessed. These concepts appear throughout the existing literature, even if they are not always explicitly defined in the same way.

Effectiveness in this study refers to the extent to which reconstruction processes are organised in ways that support meaningful recovery in practice. This includes questions of coordination, institutional coherence, practical implementation and responsiveness to contextual realities. Studies such as those by Kousa et al. (2023), Harary (2024) and Rohwerder (2024) show that reconstruction often struggles to achieve such effectiveness because of fragmented coordination, limited resources, weak institutional frameworks and insufficient engagement with social and political realities. Furthermore, Azzouz and Pullan (2019) identify as a key policy finding that 'reconstruction can be effective as a collaboration between different parties with varying abilities and means – local, state, regional and international.'

Inclusivity refers to the extent to which reconstruction processes recognise, involve, and respond to the needs and perspectives of in-country actors and affected communities. The

literature on Beirut, Syria and broader post-conflict reconstruction repeatedly shows that exclusionary, top-down and market-driven approaches can produce contestation, marginalisation, and socially unsustainable outcomes (Schmid, 2006; Azzouz, 2020; Larkin & Rudolf, 2023; Rohwerder, 2024). Inclusivity, therefore, concerns not only formal participation but also whether reconstruction reflects local priorities, identities, and lived realities.

Taken together, the literature suggests that post-conflict reconstruction of the built environment should be understood as a complex and deeply political process rather than a purely technical one. Reconstruction is shaped by governance structures, coordination mechanisms, interactions between international and in-country actors, and broader questions of identity, inclusion and power. This theoretical framework, therefore, provides the analytical basis for the present study by identifying the key dimensions through which collaborative reconstruction processes can be examined in the selected cases and interviews.

2.2. Conceptual model

Based on the theoretical framework, the main research question, and the sub-questions outlined in Chapters 1 and 2, this section introduces the conceptual model that guides the thesis. The model provides a structured representation of the main themes examined throughout the research and illustrates how these themes contribute to answering the main research question. In addition, it highlights the role of effectiveness and inclusivity as overarching analytical dimensions through which collaborative reconstruction processes are examined. The conceptual model is illustrated in Figure 2 below.

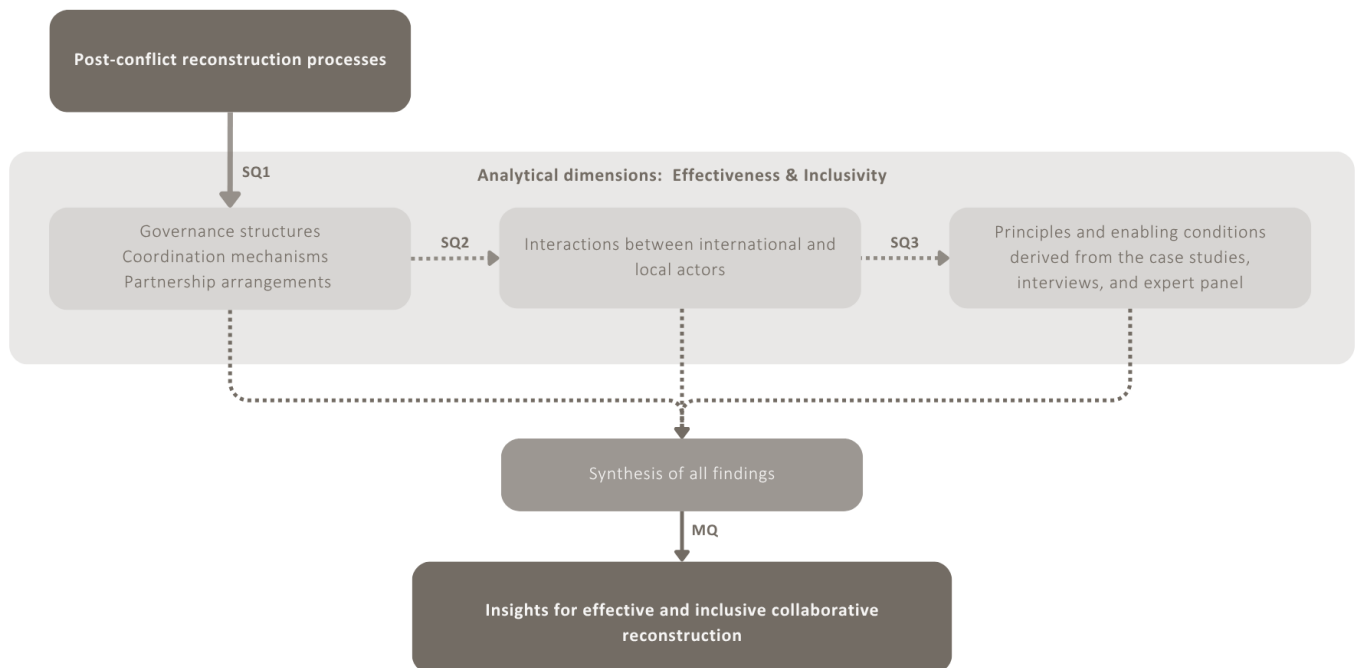

Figure 2 – The conceptual model (Own work)

The conceptual model is centred around post-conflict reconstruction processes and illustrates the structure through which collaborative reconstruction is examined in this research. The

model reflects the sequence of the research questions and demonstrates how the different themes explored throughout the study contribute to answering the main research question.

The first theme focuses on governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements. These elements form the institutional and organisational foundations through which reconstruction processes are organised and implemented. This theme corresponds with the first sub-question and examines how reconstruction actors coordinate activities, distribute responsibilities and establish collaborative arrangements within post-conflict environments.

Building upon this foundation, the second theme examines the interactions between international and in-country actors. Particular attention is given to how these interactions influence decision-making processes, local participation, power relations and the practical organisation of reconstruction activities. This theme corresponds with the second sub-question and explores how actor relationships shape reconstruction processes across different contexts.

The third theme focuses on the principles and enabling conditions derived from the comparative case studies, interviews and expert panel discussions. Corresponding with the third sub-question, this part of the research aims to identify broader lessons and conditions that may support more effective and inclusive collaborative reconstruction processes.

Throughout the research, effectiveness and inclusivity function as overarching analytical dimensions. These dimensions are used to assess and compare reconstruction approaches, governance arrangements and actor interactions across the different themes of the study. Rather than being treated as isolated outcomes, effectiveness and inclusivity serve as cross-cutting lenses through which the empirical findings are interpreted and evaluated.

The insights generated from these themes are subsequently brought together through a synthesis of findings. This synthesis integrates evidence from the literature review, comparative case studies, interviews and expert panel discussion in order to answer the main research question. Ultimately, this process results in broader insights into how collaborative approaches can be organised to support more effective and inclusive reconstruction processes in conflict-affected areas.

2.3. Methods

This research adopts a qualitative, design-oriented, and exploratory research strategy to examine how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of the reconstruction of the built environment in conflict-affected areas. Beyond analysing existing reconstruction processes, the study develops practically grounded insights, principles and recommendations informed by empirical findings and professional reflection, aligning with the view that social research should emphasise implications for practice (Bryman, 2016). This also aligns with the goals of applied research, which is specifically concerned with producing knowledge for action and solving practical or social problems (Blaikie and Priest, 2019).

A qualitative approach is considered most appropriate because the research focuses on understanding complex governance structures, coordination mechanisms, power relations, and actor interactions that shape reconstruction processes. These dynamics are highly context-

dependent and cannot be meaningfully captured through quantitative indicators alone (Bryman, 2016). Instead, the study generates in-depth, interpretive insights into how collaborative reconstruction processes take shape within fragile political and institutional environments.

The research applies a comparative case study design involving two post-conflict cases in the Middle East: Beirut and Mosul. This regional focus allows for the examination of collaborative reconstruction approaches within comparable political, social, and institutional contexts, while still capturing variation in governance arrangements, coordination mechanisms, and interactions between international and in-country actors. Cross-case comparison supports the identification of transferable patterns, lessons, and strategic principles relevant to broader reconstruction practice (Bryman, 2016).

Data are collected through a multi-method qualitative strategy. Document analysis provides insight into formal policies and reconstruction approaches, while semi-structured interviews allow participants to share their own experiences and perspectives, enabling the researcher to remain open to emerging insights throughout the research process (Bryman, 2016). An expert panel facilitates collective reflection and validation of emerging findings by practitioners engaged in reconstruction policy and coordination. Together, these methods form a coherent analytical foundation for the development of the comparative analysis, principles, enabling conditions and practical recommendations presented in this research.

2.3.1. Logic of inquiry

The logic of inquiry of this research is primarily abductive, complemented by retroductive reasoning. This combination is suited to the study of post-conflict reconstruction, where reconstruction processes are shaped by complex interactions between institutional structures, political realities and actor relationships. It also reflects the idea that multiple logics of inquiry may be needed to address complex research questions involving both actor meanings and structural constraints (Blaikie & Priest, 2019).

Abductive reasoning is employed in the interpretation and synthesis of empirical findings and in the development of solution-oriented outputs. Insights derived from document analysis, interviews, and cross-case comparison are iteratively combined with existing theoretical perspectives to construct plausible explanations, following a “spiral learning process” in which understanding develops through repeated cycles of reflection (Blaikie & Priest, 2019). This abductive process supports the development of principles, enabling conditions and associated policy recommendations by moving between empirical observations and conceptual interpretation to formulate approaches for organising reconstruction in more effective and inclusive ways.

Retroductive reasoning is applied particularly in the comparative analysis of the case studies. By comparing differences and similarities across cases, the research seeks to identify the underlying structures and conditions that help explain why some reconstruction processes appear more effective or inclusive than others. In this way, the analysis not only focuses on what happens, but also on the mechanisms and conditions that shape these outcomes. Rather than merely describing patterns, retroductive analysis is used to uncover the deeper factors that

enable or constrain collaborative reconstruction processes within fragile political and governance environments (Blaikie & Priest, 2019).

Through this combination of abductive interpretation and retroductive explanation, the research moves beyond descriptive analysis and addresses “how” questions concerning intervention and social change (Blaikie & Priest, 2019). Together, these logics enable the research to generate both interpretive and practice-oriented knowledge regarding collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas.

2.3.2. Relation between research questions and methods

The selection of research methods is directly aligned with the main question and sub-questions of this research. Because the study focuses on how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of reconstruction processes, the methods are chosen to capture both formal structures and practical dynamics. The relation between the sub-questions and the selected methods is as follows:

- **Sub-question 1** is primarily addressed through document analysis. Academic literature, policy documents, and institutional reports are used to examine which governance structures, coordination mechanisms, and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas. This provides the analytical basis for understanding how reconstruction is organised at a structural and institutional level.
- **Sub-question 2** is addressed through the two selected case studies, Beirut and Mosul, complemented by semi-structured expert interviews. The case studies make it possible to analyse how interactions between international and in-country actors take shape in practice and how these interactions have influenced reconstruction processes in different contexts. The interviews complement this by providing professional insights into the opportunities, challenges and power dynamics that shape these relationships.
- **Sub-question 3** is addressed through cross-case comparison, supported by interview findings and an expert panel, to identify broader principles and enabling conditions for collaborative reconstruction.

Together, these methods support the abductive and retroductive logic of inquiry adopted in this research. In this way, the research moves from the analysis of structures and actor interactions towards broader comparative insights and practice-oriented reflections regarding collaborative reconstruction in post-conflict areas.

The methods were applied as interconnected stages rather than as separate research components. The document analysis first established the theoretical concepts, analytical categories and reconstruction models used throughout the study. These categories subsequently structured the analysis of the Beirut and Mosul case studies. The case comparison then provided an empirical basis for examining how governance arrangements and actor interactions influenced effectiveness and inclusivity in practice. The expert interviews were used to deepen, challenge and contextualise the patterns identified in the literature and cases, while the expert panel provided a final moment of collective reflection and refinement. The synthesis of these interconnected stages resulted in the principles, enabling conditions, implications and recommendations presented in the final chapters.

Figure 3 provides a visual overview of the research design and shows how the different methods used relate to the main question, the sub-questions and the overall analytical process.

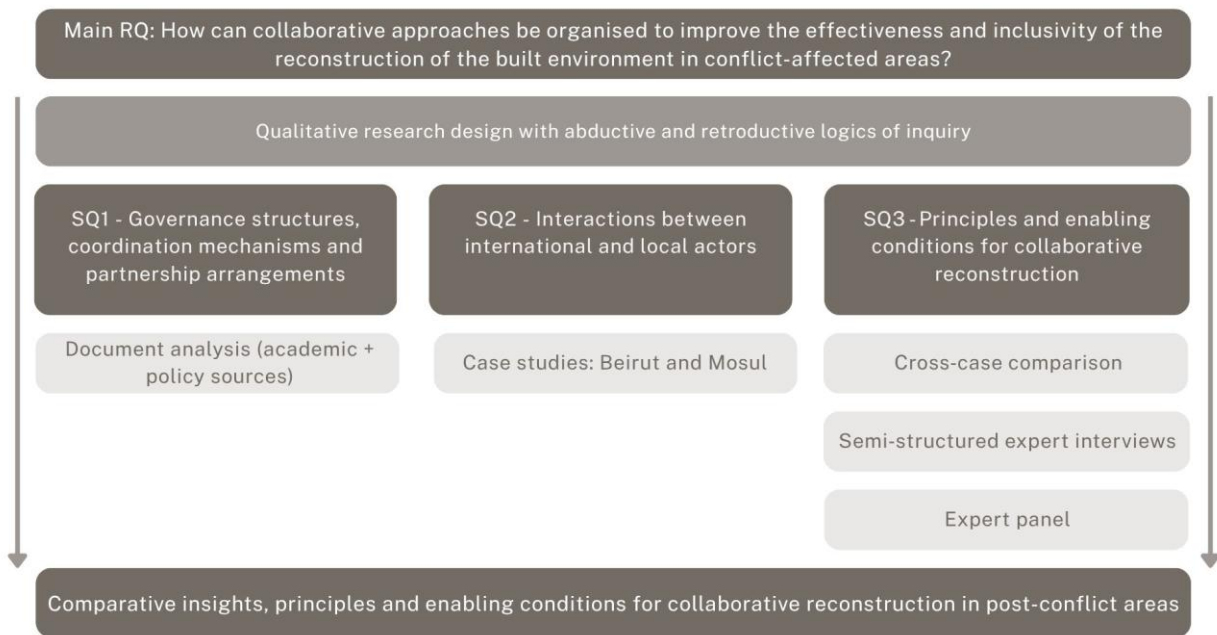

Figure 3 - Research design (Own work)

2.3.3. Research instruments and analytical tools

The research uses the following instruments for data collection and empirical structuring:

1. A structured document analysis matrix for examining policy documents, reconstruction frameworks, coordination guidelines and institutional reports in order to trace how reconstruction processes and coordination mechanisms are organised and framed in post-conflict settings.
2. Semi-structured interview guides designed to capture experiential knowledge, coordination challenges, power relations and perceptions of inclusivity among reconstruction actors.
3. A comparative case study structure for systematically documenting reconstruction approaches, governance arrangements and actor constellations across the selected cases.
4. An expert panel session used to facilitate expert dialogue, collective reflection and the validation of emerging findings.

The semi-structured interview guide is included in Appendix D.

2.3.4. Research ethics

Ethical considerations were taken into account throughout the research process. Data collection involved semi-structured interviews with professionals and an expert panel rather than affected civilians or vulnerable populations. All participants were informed about the study's purpose and procedures prior to participation and provided informed consent to participate on a voluntary basis. Participants were free to withdraw from the research at any stage and could decline to answer specific questions if desired.

To protect confidentiality, interview and expert panel data were anonymised during transcription, analysis and reporting. Personal identifiers were removed, and findings are presented through anonymised quotations and aggregated reporting where appropriate. The informed consent documentation used for this research is provided in Appendix B, while the HREC approval documentation is included in Appendix C.

2.3.5. Researcher positionality

My interpretation of the findings was shaped by my academic and professional position. This research was conducted from a built-environment perspective, informed by my academic background in Architecture, Construction engineering and Management in the Built Environment. In addition, I carried out the research alongside an internship at the Dutch Ministry of Foreign Affairs. This provided access to professional networks, policy perspectives and practitioners involved in reconstruction, stabilisation and humanitarian coordination.

This position strengthened the practical and policy-oriented character of the research, but it also influenced the perspectives that were most accessible to me. The empirical material primarily reflects institutional, professional and international perspectives, rather than the direct lived experiences of conflict-affected residents. Although the inclusion of an in-country practitioner, comparative case studies and literature on community participation helped broaden the analysis, this imbalance should be considered when interpreting the findings.

Throughout the research, I therefore remained attentive to questions of power, representation and whose perspectives are prioritised within reconstruction processes. The conclusions should be understood as analytically informed and context-sensitive insights rather than as neutral or universally applicable prescriptions.

2.3.6. Data management

Data management was conducted in accordance with TU Delft research guidelines and the approved Data Management Plan (DMP). Data collected throughout this research included interview recordings, interview transcripts, expert panel materials, case study documents and literature sources. Interview and expert panel recordings were only made with the explicit consent of participants and were stored on secure, password-protected systems with access restricted to the researcher. Audio recordings were deleted after transcription, and all empirical data were anonymised prior to analysis and reporting.

To protect participant confidentiality, personal identifiers were removed from transcripts and findings are reported through anonymised quotations and aggregated findings where appropriate. Due to confidentiality considerations, raw interview and expert panel data are not publicly accessible. Further information regarding data collection, storage, protection and retention can be found in Appendix A.1, Data Management Plan Checklist and Appendix A.2, Data Management Plan.

2.4. Data collection

This research adopts a qualitative data collection strategy in order to gain in-depth insight into how collaborative approaches shape the reconstruction of the built environment of post-conflict areas. The study follows an open-ended perspective in which theoretical insights emerge from the data (Bryman, 2016). Data are collected through a combination of document analysis, semi-structured expert interviews, comparative case study analysis and an expert panel. This combination enables the study to triangulate evidence from multiple sources, capturing both institutional perspectives and practical reconstruction experiences in order to build a more comprehensive understanding of reconstruction practices (Blaikie & Priest, 2019).

2.4.1. Document analysis

Document analysis constitutes the first phase of data collection and serves two main purposes in this research. First, it is used to build a deeper theoretical understanding of post-conflict reconstruction, collaboration and governance by systematically reviewing academic literature to establish what is already known and which concepts have been applied to the topic (Bryman, 2016). Second, it is used to map the institutional and policy context by analysing existing policy documents, strategies and operational guidelines related to reconstruction in conflict-affected areas.

A purposive sampling strategy is applied for both academic and policy documents, where cases are selected based on their appropriateness to the purposes of the investigation rather than statistical representativeness (Bryman, 2016). Academic sources are selected from scientific databases using keywords related to post-conflict reconstruction, collaboration, governance and the specific case contexts, focusing on publications from roughly the last fifteen years. Policy documents are collected from international organisations, donor agencies, national governments and NGOs involved in reconstruction in conflict-affected countries in the Middle East, with selection based on relevance to physical reconstruction and explicit discussion of coordination or collaborative arrangements. Academic and policy documents were analysed to provide a sufficiently rich empirical and theoretical basis for the subsequent case study and interview analysis (Bryman, 2016).

2.4.2. Semi-structured expert interviews

Data were also collected through semi-structured expert interviews with key actors involved in post-conflict reconstruction and recovery policy. The focus was placed on professionals with direct experience in reconstruction coordination, urban recovery programming or humanitarian-development-peace interventions. Interviewees included representatives from governmental institutions, international organisations, NGOs, private-sector actors and research institutes involved in reconstruction and recovery processes.

Interviewees were selected through purposive sampling, based on their professional relevance to the research questions and their direct experience with reconstruction, coordination, governance or recovery processes in conflict-affected settings. In addition to newly identified participants, several professionals already connected to the broader research environment and internship network were approached and invited to participate in the interviews.

In total, eight semi-structured interviews were conducted. The number of interviews was considered sufficient to capture a broad range of perspectives and recurring themes relevant to the research objectives within the scope of this study. Interviews lasted approximately 45–75 minutes and were conducted online or in person. The interviews followed a semi-structured interview guide covering coordination practices, governance challenges, collaboration dynamics, inclusivity and barriers to effective reconstruction, thereby enabling both systematic comparison and in-depth exploration.

2.4.3. Comparative case study analysis

The research employs a comparative case study design, drawing on two post-conflict cases in the Middle East: Beirut and Mosul. These cases were purposively selected because both represent conflict-affected urban contexts while also providing variation in reconstruction governance, coordination mechanisms and actor interactions. At the same time, the cases remain sufficiently comparable in relation to post-conflict reconstruction of the built environment, making them suitable for cross-case comparison.

For each case, a structured case profile was developed through document analysis and secondary literature. The case studies focused on governance arrangements, partnership arrangements, reconstruction approaches, funding structures and mechanisms of local involvement within reconstruction processes. Cross-case comparison enabled the identification of recurring patterns, differences and explanatory conditions relevant to collaborative reconstruction in practice (Blaikie & Priest, 2019).

2.4.4. Expert panel

To support the abductive and practice-oriented nature of this research, an expert panel was organised. This aligns with the core principles of applied research, which focus on producing knowledge for action and addressing practical problems. By engaging directly with practitioners, the research follows an abductive logic aimed at generating social scientific understanding based on the everyday experiences and tacit knowledge of those involved (Blaikie & Priest, 2019).

The expert panel was conducted within the institutional setting of the internship at the Dutch Ministry of Foreign Affairs. Participants were selected based on their professional involvement in reconstruction, stabilisation and humanitarian coordination. During the session, preliminary findings derived from document analysis, interviews and case study analysis were presented and discussed. The session aimed to critically assess the relevance, plausibility and practical applicability of the emerging findings (Bryman, 2016). The expert panel was recorded, transcribed and thematically analysed.

The expert panel functioned both as a validation step and as a moment of knowledge co-production, thereby strengthening the practical grounding of the research findings and associated policy recommendations.

2.5. Data analysis

The data are analysed through manual qualitative thematic analysis combined with comparative cross-case analysis. This approach enables the identification of recurring patterns, relationships and differences in the organisation of collaborative reconstruction processes across conflict-

affected contexts. The two selected case studies, Beirut and Mosul, are first analysed individually and then compared in order to identify similarities, differences and recurring conditions that shape effectiveness and inclusivity in reconstruction practice.

The analysis follows both deductive and inductive steps. First, an initial analytical framework is derived from the conceptual model and research questions. This framework focuses on governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, interactions between international and in-country actors, effectiveness and inclusivity. These categories guide the first reading of the case study material, interview transcripts and expert panel transcript. Second, additional themes are identified inductively from the empirical material. These include trust-building, donor dependency, long-term engagement, local ownership, capacity limitations, political economy dynamics, conflict sensitivity and the tension between speed and inclusivity.

Rather than using software-supported coding, the empirical material is analysed manually through a structured thematic coding process. Relevant fragments from the interviews, expert panel transcript and case study material are selected, summarised and organised under the main analytical themes. The purpose of this process is not to quantify the frequency of responses, but to identify recurring patterns, differences and explanatory insights that help to understand how collaborative reconstruction processes are organised in practice.

The comparative cross-case analysis is used to examine how different reconstruction approaches have taken shape in Beirut and Mosul. The cases are compared in relation to governance arrangements, coordination mechanisms, actor involvement, local participation, effectiveness and inclusivity. This comparative step helps to identify how different models of reconstruction produce different trade-offs, and which factors appear to support or constrain more inclusive and effective outcomes.

The expert panel functioned as both a validation and a collective reflection step. During this session, preliminary findings from the literature review, case studies and interviews were presented to practitioners with experience in reconstruction, stabilisation and humanitarian coordination. Their reflections were used to assess the relevance, plausibility and practical applicability of the emerging findings. The insights generated during the panel were documented through notes and a transcript of the session. These inputs were then thematically analysed and used to refine the final principles, enabling conditions and recommendations developed in this thesis.

Findings from the document analysis, interviews and comparative case study analysis are systematically integrated throughout the analytical process. Rather than relying on a single source of evidence, the research combines multiple data streams to strengthen the robustness of the analysis and provide a broader understanding of collaborative reconstruction processes. The analysis synthesises recurring themes, patterns and explanatory insights into a set of principles, enabling conditions and comparative reflections regarding more effective and inclusive post-conflict reconstruction approaches. In this way, the analysis fulfils the academic expectation that research should be translated into tangible implications for practice (Bryman, 2016).

3. Results

Throughout history, numerous conflicts have occurred worldwide, leaving profound social, economic, and physical impacts on affected regions (Rohwerder, 2024). In the aftermath of such conflicts, there is often a strong need to restore stability and revive urban life through the reconstruction of countries, regions, and cities. Reconstruction efforts aim not only to rebuild physical infrastructure but also to address the needs of affected communities and support the recovery of the built environment in which these communities live (Azzouz & Pullan, 2019; Sundakov, 2024).

Conflicts may arise from different causes, including natural disasters and armed warfare. However, the focus of this research lies specifically on conflicts resulting from war and violent political instability. In such contexts, the destruction of the built environment is often extensive, and reconstruction processes become crucial for enabling recovery, facilitating the return of displaced populations, and restoring social and economic activities.

Various examples of post-conflict reconstruction can be found worldwide, demonstrating that rebuilding efforts have already taken place in a wide range of political, social and institutional contexts. These experiences provide valuable insights into how reconstruction processes have been organised and implemented in practice. Examining such cases makes it possible to identify lessons from previous reconstruction efforts and use these insights as a foundation for future initiatives. In this sense, analysing earlier experiences can help avoid repeating past mistakes and support the development of more effective, inclusive and context-sensitive reconstruction approaches.

The results of this research are therefore based on analysing earlier experiences by explaining the functioning of various reconstruction models, conducting case studies of the reconstruction of specific contexts, and drawing on the experience and insights of stakeholders in the field. Taken together, these form the results of this research, which serve as the foundation for the discussion and conclusion that follow.

3.1. Reconstruction models in post-conflict context

This section addresses sub-question 1: 'What governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas?' by mapping the main governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements that shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas. Rather than evaluating the outcomes of individual reconstruction cases, the purpose of this section is to identify and analyse reconstruction models through which such processes are governed, coordinated and organised in practice.

By reviewing different reconstruction efforts and the literature surrounding them, this section provides an analytical overview of the main ways in which collaborative reconstruction processes have been structured. This creates a conceptual basis for the subsequent case study analysis, which will be discussed in the next section, in which selected cases are examined in greater depth.

In order to examine how collaborative reconstruction processes are organised, this section distinguishes between three analytical categories: governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements.

1. **Governance structures** refer to the broader institutional and decision-making arrangements through which reconstruction processes are organised. They concern questions of authority, leadership, responsibility and the distribution of power between actors involved in reconstruction. Therefore, the development of long-term reconstructions can be hindered by a lack of decision-making authority (Sundakov, 2024). In this thesis, governance structures are therefore understood through the question ‘Who makes the decisions?’.
2. **Coordination mechanisms** refer to the formal and informal instruments through which actors align their activities, resources and responsibilities during reconstruction processes. These may include planning frameworks, trust funds, coordination platforms, steering arrangements and other mechanisms aimed at improving coherence across actors and sectors (Willems & Lobbrecht, 2023b). According to Sundakov (2024), when effective coordination between actors fails, this may lead to delays, duplication of efforts, and waste of resources. In this thesis, coordination mechanisms are understood through the question ‘How do actors work together?’
3. **Partnership arrangements** refer to the specific forms of collaboration between actors involved in reconstruction, such as public-private partnerships, donor-government arrangements, multilateral partnerships or community-oriented collaborations. These arrangements help clarify which actors work together, in what form and under which organisational conditions. The collaboration among these actors is critical to the inclusion of citizens in the reconstruction efforts (Azzouz & Pullan, 2019). In this thesis, partnership arrangements are understood through the question ‘Who works with whom?’.

By distinguishing among these three categories, it becomes possible to analyse collaborative reconstruction not as a fixed model but as a set of different institutional and relational setups. While these categories are analytically separated, they are closely interrelated in practice: governance structures shape coordination mechanisms, while partnership arrangements influence how authority, resources and responsibilities are distributed among actors.

Based on the reviewed literature, five recurring reconstruction models can be distinguished: top-down privatised models, multilateral models, donor-led models, nexus-based models and bottom-up models. Each model is briefly illustrated through examples of previous reconstruction efforts in conflict-affected contexts. The models are further analysed in relation to their implications for effectiveness and inclusivity in reconstruction processes.

At the end of each model, an analytical graph summarises its relationship to effectiveness and inclusivity. These scores are interpretative and are based on the literature and cases reviewed in this thesis. They are not intended as objective measurements, but as an analytical tool to make the trade-offs between different reconstruction models more explicit. The scoring is based on the definitions of effectiveness and inclusivity used in this thesis. As described previously, effectiveness refers to meaningful recovery in practice, including coordination, institutional coherence, implementation and contextual responsiveness. Inclusivity refers to the extent to which reconstruction processes recognise, involve and respond to the needs and

perspectives of affected communities, local organisations and other relevant in-country actors. Both dimensions are scored on a scale from 1 to 5, where 1 indicates a very low degree, and 5 indicates a very high degree of effectiveness or inclusivity.

Score	Description
1	Very low
2	Low
3	Moderate
4	High
5	Very high

Table 1 - Scoring scale used for assessing effectiveness and inclusivity (Own work)

3.1.1. Top-down privatised model

The first model to be discussed is the top-down privatised reconstruction model. The name of the model actually reveals what the model entails. This model is characterised by a highly centralised governance structure in which decision-making authority is concentrated among a limited number of actors, primarily those in positions of higher authority, and often with a dominant role for private-sector entities. This model typically emerges in post-conflict contexts where rapid reconstruction and economic repositioning are prioritised. With a limited number of actors, it is possible to make decisions quickly and set up a streamlined reconstruction process. Reconstruction is organised through a privatised planning logic, frequently following a “tabula rasa” approach. A ‘tabula rasa’ approach emerges when existing urban and social structures are replaced to enable large-scale redevelopment (Alkazei & Matsubara, 2020).

Governance in this model is characterised by the concentration of authority within a small group of decision-makers, often involving close alignment between political elites and private-sector actors. This concentration of power directly shapes coordination mechanisms. Coordination of top-down privatised models is primarily achieved through centralised planning instruments such as master plans, zoning regulations and regulatory frameworks, which align actors under a single spatial and organisational vision (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). Because these instruments define both the direction and implementation of reconstruction, they enable a high degree of control and coherence.

However, this same mechanism also produces clear trade-offs. The centralisation of decision-making reduces the number of actors involved in planning processes, which limits opportunities for local participation. Major gaps can emerge between the political and economic power present on the ground and the policies pursued to achieve reconstruction when policymakers fail to incorporate in-country actors into reconstruction planning (Abboud, 2014). As a result, partnerships in top-down privatised models tend to be structured as public-private arrangements that prioritise efficiency and investment over inclusivity.

This dynamic is illustrated in the reconstruction of Beirut’s central district following the Lebanese Civil War (1975–1990). Reconstruction efforts began in the early 1990s, with the establishment of the private holding company Solidere in 1991 and the approval of a master plan in 1995. Governance was concentrated among the Lebanese government, private investors and financial actors, while residents had limited influence. The use of a centralised master plan

enabled rapid redevelopment and strong coordination, contributing to physical effectiveness. However, because planning was driven by market-oriented priorities, many original residents were displaced (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). This shows that centralised governance and coordination mechanisms can produce efficient reconstruction outcomes while significantly reducing inclusivity and long-term social sustainability.

Although the top-down privatised model performs strongly in terms of rapid physical reconstruction and implementation capacity, its overall effectiveness remains limited when assessed against broader dimensions of meaningful recovery and contextual responsiveness. The alignment of governance and coordination through centralised planning reduces delays and accelerates implementation. However, this effectiveness is primarily limited to visible, physical outcomes (Alkazei & Matsubara, 2020). Because reconstruction priorities are shaped by investment logic rather than local needs, the model performs weakly in terms of meaningful recovery and contextual responsiveness.

Inclusivity is significantly constrained due to the exclusion of in-country actors from decision-making processes. The concentration of authority limits the ability of affected communities to influence reconstruction priorities, resulting in outcomes that may not reflect local identities or needs (Kousa et al., 2023).

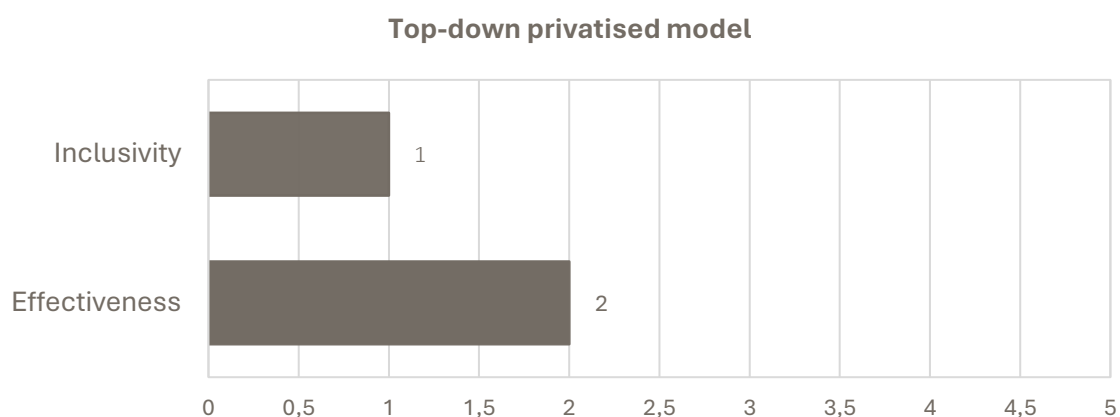

Figure 4 - Indicative effectiveness and inclusivity assessment of the top-down privatised reconstruction model (Own work)

The top-down model demonstrates a strong capacity for rapid implementation but performs weakly in terms of inclusivity and contextual responsiveness.

3.1.2. Multilateral model

The second model introduced is a multilateral reconstruction model, characterised by governance structures in which multiple international organisations, intergovernmental institutions, and public actors jointly shape reconstruction processes (Matsunaga, 2019b; Rohwerder, 2024). This model typically emerges in complex post-conflict settings where reconstruction is linked to broader objectives such as peacebuilding and institutional stabilisation (Sundakov, 2024).

Governance is distributed across a network of actors, each with their own mandates, priorities and funding structures. This distribution of authority directly affects coordination mechanisms,

which are organised through formal systems such as cluster approaches, multi-agency platforms and joint planning frameworks (Matsunaga, 2019a; Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b). These mechanisms are designed to align actors and reduce duplication by creating structured spaces for information exchange and decision-making. Financial coordination is often achieved through pooled funding instruments, such as multi-donor trust funds, which aim to consolidate resources and improve coherence (Matsunaga, 2019a; Rohwerder, 2024; Sundakov, 2024).

While these mechanisms increase institutional coordination, they also introduce complexity. Because multiple actors must align their priorities, decision-making processes can become slower and more fragmented (Willems & Lobbrecht, 2023b). Partnerships in this model are therefore broad and institutionalised, often involving international organisations, governments and implementing agencies.

This dynamic is illustrated in reconstruction efforts in Iraq following the 2003 invasion (2003–2014). Multilateral coordination mechanisms, including UN-led cluster systems and trust funds, were introduced to align international actors and funding. These mechanisms improved coordination at an institutional level by structuring collaboration among donors, international organisations and the Iraqi government. However, the complexity of these systems made decision-making slower and more fragmented. Furthermore, limited engagement with local communities reduced inclusivity, demonstrating how multilateral coordination can improve structure but struggle with responsiveness and local integration (Matsunaga, 2019b).

In terms of effectiveness, the model aims to improve institutional coherence by coordinating multiple actors. However, effectiveness is often constrained by the complexity of coordination mechanisms. The need to align different mandates and priorities can slow implementation and reduce flexibility (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b). As a result, reconstruction processes may become procedurally complex rather than operationally effective.

Inclusivity remains limited, despite being an explicit objective. Because coordination mechanisms operate primarily at the institutional level, in-country actors often have limited direct influence (Rohwerder, 2024). This creates a gap between formal coordination structures and local realities, reducing contextual responsiveness.

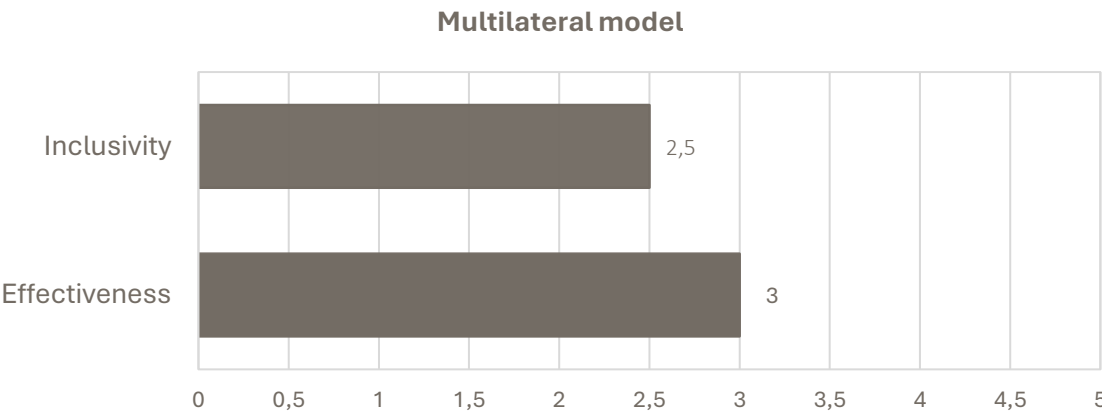

Figure 5 - Indicative effectiveness and inclusivity assessment of the multilateral reconstruction model (Own work)

The multilateral model improves institutional coordination, although procedural complexity and limited local involvement constrain both effectiveness and inclusivity.

3.1.3. Donor-led model

The next model to be reviewed is the donor-led reconstruction model. A donor-led reconstruction model is characterised by governance structures in which external funding actors play a dominant role in shaping reconstruction priorities and processes (Willems & Lobbrecht, 2023b). This model typically emerges in contexts where national institutional capacity is limited, making reconstruction dependent on external financial support.

Governance in this model is strongly influenced by funding structures, with donors exercising control over decision-making processes (Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b). Within this structure, coordination is organised through financial instruments such as trust funds, donor programmes and reporting frameworks. These mechanisms define how resources are allocated and monitored, often introducing strict accountability requirements that structure implementation processes (Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b).

Because coordination is driven by funding, partnerships tend to be hierarchical, with donor–government relationships defining roles and responsibilities. This creates a dependency structure in which in-country actors have limited influence over decision-making or are undermined when financing comes from sources other than locals themselves. (Matsunaga, 2019b; Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b).

This is illustrated in Afghanistan, where reconstruction took place following the international intervention from 2001 to 2021. Major funding mechanisms, such as the Afghanistan Reconstruction Trust Fund (ARTF), established in 2002, structured reconstruction efforts. Coordination was driven by donor programmes, trust funds and reporting systems, involving donor governments, international organisations and national authorities. While these mechanisms enabled large-scale funding and implementation, they also contributed to the creation of parallel systems and the bypassing of local institutions. The lack of a clear long-term strategy, short implementation timeframes and continuous pressure to demonstrate results increased reliance on external consultants and contractors rather than strengthening government capacity. As a result, donor-funded service delivery through international organisations, NGOs and humanitarian actors remained heavily dependent on continued external support, while Afghan institutions developed insufficient capacity to take over responsibilities for security and service delivery. This weakened institutional sustainability and did little to strengthen public trust in existing government structures (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b). This demonstrates how donor-driven coordination can enable short-term implementation while limiting both effectiveness and inclusivity in the long term by weakening local ownership, institutional sustainability, and contextual responsiveness.

In terms of effectiveness, donor-led models can mobilise significant financial resources, enabling the implementation of reconstruction projects. However, effectiveness is often constrained by the external orientation of coordination mechanisms. Because funding priorities are defined outside the local context, reconstruction may become supply-driven rather than

needs-driven. In addition, reliance on donor-funded structures, external consultants, and implementing organisations can weaken institutional sustainability when national institutions are insufficiently strengthened (Willems & Lobbrecht, 2023b).

Inclusivity is also limited. The central role of donors in governance reduces the influence of in-country actors, while strict funding requirements create barriers to participation for local organisations (Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b). This limits local ownership and reduces accountability towards affected communities.

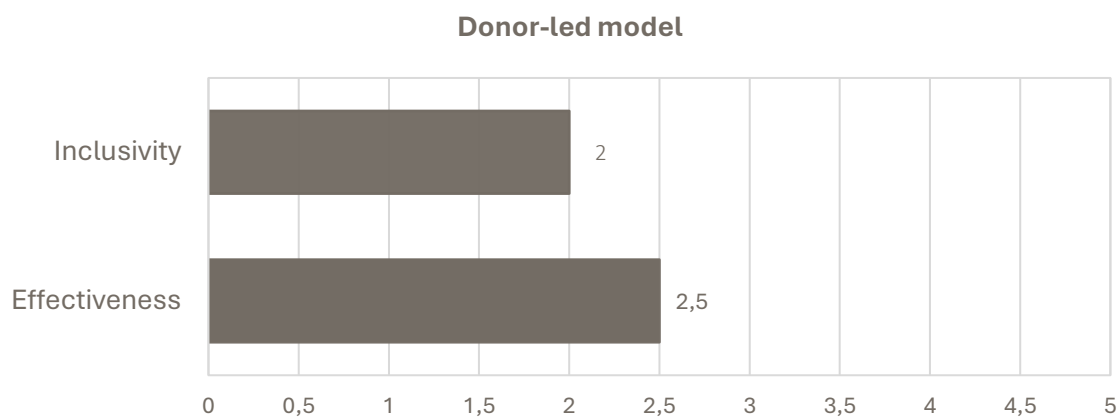

Figure 6 - Indicative effectiveness and inclusivity assessment of the donor-led reconstruction model (Own work)

While donor-led reconstruction enables large-scale funding and implementation, dependence on external priorities weakens long-term sustainability and local ownership.

3.1.4. Nexus-based model

Following up with the nexus-based model. A nexus-based reconstruction model is characterised by an integrated governance approach that seeks to link humanitarian aid, development and peacebuilding efforts. This model emerges from the recognition that post-conflict reconstruction cannot be addressed through isolated interventions alone, but requires coordination across multiple sectors, actors and timeframes (Willems & Lobbrecht, 2023b). Rather than approaching reconstruction as a purely humanitarian or development-oriented process, nexus-based models attempt to connect short-term emergency responses with longer-term recovery, resilience and stabilisation objectives.

Governance within this model is structured across different policy domains, requiring collaboration between actors with diverse mandates, operational logics and institutional priorities. This directly shapes coordination mechanisms. Coordination is organised through integrated frameworks, multi-sector platforms, joint funding arrangements and multi-partner trust funds that aim to align humanitarian assistance, development programming and peacebuilding interventions. These mechanisms are intended to improve coherence across sectors and reduce fragmentation between short-term and long-term interventions. However, these coordination mechanisms are inherently complex. Because humanitarian, development and peacebuilding actors often operate with different objectives, funding structures and institutional cultures, integration is difficult to operationalise in practice (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b). In South Sudan, for example, humanitarian and development actors frequently continued to operate in institutional silos despite broader policy

ambitions to promote integrated approaches. Different budget lines, narrow implementation frameworks and separate organisational structures limited coordination across sectors, while programmes with overlapping objectives were often managed independently. In some cases, insufficient coordination caused interventions to undermine one another (Willems & Lobbrecht, 2023b).

Partnerships within nexus-based models are therefore broad and multi-actor, involving governments, international organisations, NGOs, humanitarian actors and peacekeeping missions. While these arrangements aim to improve collaboration across sectors, they also introduce tensions between institutional mandates. In particular, operationalising the nexus between humanitarian assistance and peacebuilding can be difficult because humanitarian actors are guided by principles of neutrality and independence, whereas peacebuilding interventions are inherently political (Willems & Lobbrecht, 2023b). This can complicate cooperation and create challenges in aligning interventions on the ground.

This dynamic is illustrated in South Sudan, where conflict escalated after independence in 2011, with major violence occurring from 2013 onwards. Nexus-based approaches were implemented through mechanisms such as multi-partner trust funds, resilience programmes and “hubs of stability.” These involved governments, NGOs, international organisations and peacekeeping missions such as the United Nations Mission in South Sudan (UNMISS) (2011–2019). Although these mechanisms aimed to integrate humanitarian assistance, development programming and peacebuilding activities, coordination challenges persisted due to institutional fragmentation and sectoral differences. Interventions were often unevenly distributed and heavily dependent on external donor support, while limited integration with government structures weakened institutional sustainability (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b).

In terms of effectiveness, the model aims to improve coherence by linking different types of interventions and connecting short-term recovery to longer-term resilience-building. However, effectiveness is often constrained by the difficulty of aligning actors across sectors. When coordination fails, interventions may remain fragmented or even undermine one another, reducing both the effectiveness and long-term sustainability of reconstruction efforts. Short-term contracts for international staff, institutional silos, and separate funding structures further complicated coordination and continuity in programme implementation (Willems & Lobbrecht, 2023b).

Inclusivity within nexus-based models remains challenging in practice. Although these approaches aim to address local resilience and long-term recovery needs, reconstruction priorities and access to support are often shaped by political, geographic and institutional considerations. In practice, this can result in unequal access to reconstruction efforts and limited influence of in-country actors within formal decision-making and coordination structures.

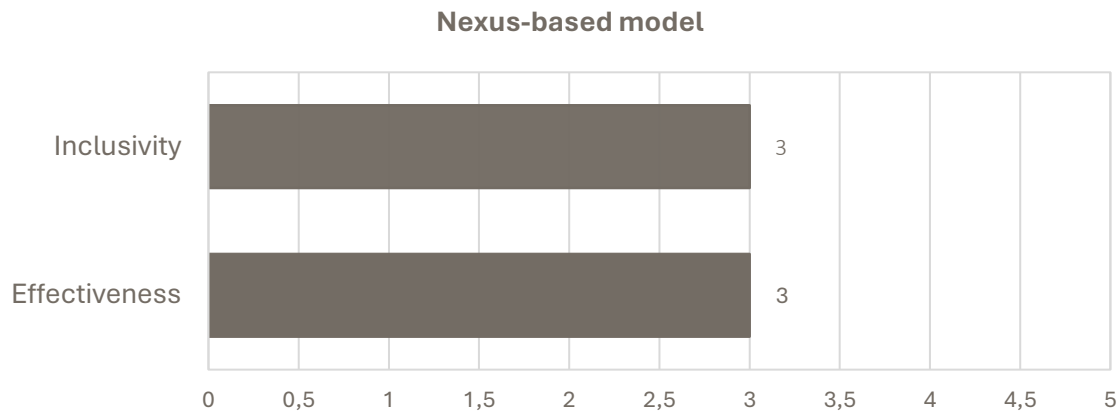

Figure 7 - Indicative effectiveness and inclusivity assessment of the nexus-based reconstruction model (Own work)

The nexus-based model seeks to balance coherence and resilience-building across sectors, but operational complexity often limits its effectiveness in practice.

3.1.5. Bottom-up model

Finally, the bottom-up model will be discussed. A bottom-up reconstruction model is characterised by governance arrangements that prioritise local ownership, participation, and responsiveness to local contexts, making it more community-oriented. This model approaches reconstruction not only as a physical process, but also as a social process concerned with restoring everyday life, social cohesion and community resilience (Sundakov, 2024; Rohwerder, 2024).

Governance in this model is locally embedded, with affected communities and in-country actors actively shaping reconstruction priorities. Rather than treating local inhabitants as passive beneficiaries, this model positions them as primary stakeholders in the recovery process (Rohwerder, 2024; Azzouz & Pullan, 2019). This governance structure directly shapes the coordination mechanisms through which reconstruction activities are organised and implemented. Coordination is facilitated through participatory processes such as community consultations, joint planning exercises, co-creation approaches, training programmes and collaborative implementation strategies. In addition, mechanisms such as community forums, interviews, focus groups, and co-monitoring processes are used to involve residents, affected communities, local professionals, and other stakeholders throughout the different phases of reconstruction (Kousa et al., 2023). These mechanisms enable reconstruction to respond more closely to local needs, lived realities and existing knowledge, while also supporting knowledge transfer and local capacity-building.

Partnerships are typically formed between local communities, civil society organisations, local authorities and supporting national or international actors. Because reconstruction often requires financial resources, technical expertise, and institutional support beyond local capacities, these partnerships are not purely local. Rather, their strength lies in combining local knowledge and ownership with external support, while ensuring that affected residents remain meaningfully involved in decision-making and implementation (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024).

This is illustrated in Mosul, following the conflict with ISIL between 2014 and 2017. Reconstruction efforts included UNESCO's "Revive the Spirit of Mosul" initiative, launched in 2018, as well as local heritage initiatives involving community engagement, preservation techniques and training. These initiatives combined heritage reconstruction with training programmes, community participation and local capacity-building, aiming not only to restore damaged buildings but also to revive social and cultural life within affected communities (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). A similar community-oriented logic is visible in Nablus after the 2002 conflict, where residents were directly involved in rebuilding their homes, and in cases such as Kabul, where participatory planning and training supported locally responsive reconstruction processes (Kousa et al., 2023). These cases demonstrate how participatory coordination mechanisms can strengthen contextual responsiveness and local inclusivity. At the same time, they also show that bottom-up approaches require more time and coordination, as in-country actors need to be meaningfully involved, trained and aligned with other stakeholders. This can limit the speed and scalability of reconstruction processes, especially when financial resources, institutional support and technical capacity are limited.

In terms of effectiveness, this model performs strongly in relation to contextual responsiveness. Because in-country actors are directly involved, reconstruction outcomes can be better aligned with local priorities, social realities and cultural identities. Community engagement and local leadership are also associated with more sustainable recovery outcomes, as they strengthen local capacity and resilience (Sundakov, 2024). However, effectiveness may be limited in terms of scale, speed and resources. Because participatory decision-making, consultation processes and community engagement require continuous negotiation and capacity-building, bottom-up reconstruction approaches are often slower to implement than more centralised reconstruction models. In addition, achieving broader impact from reconstruction may be difficult when local initiatives lack sufficient financial, technical, or institutional support. Responsible local reconstruction can therefore generate meaningful, context-sensitive outcomes at the local level but often requires collaboration with larger organisations to achieve broader, longer-term impact (Azzouz & Pullan, 2019; Kousa et al., 2023; Sundakov, 2024).

Inclusivity is a key strength of this model. The involvement of affected residents in decision-making and implementation enhances local ownership, legitimacy and social cohesion. Participatory methods such as interviews, focus group discussions, community forums, training programmes and co-creation processes can help ensure that reconstruction reflects people's needs and priorities (Kousa et al., 2023). At the same time, local civil society actors may represent specific constituencies, and effective engagement therefore requires careful attention to local power relations and conflict sensitivity (Willems & Lobbrecht, 2023b).

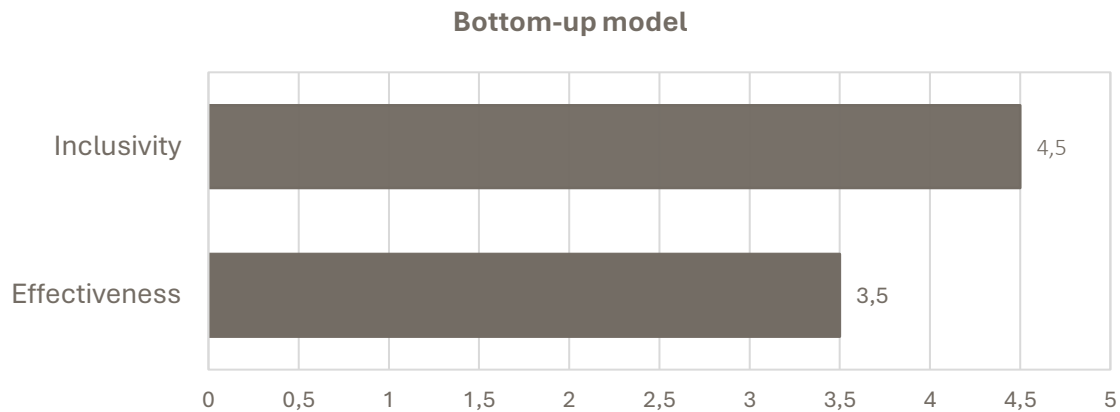

Figure 8 - Indicative effectiveness and inclusivity assessment of the bottom-up reconstruction model (Own work)

The bottom-up model performs well in terms of local ownership and contextual responsiveness, although participatory reconstruction processes may slow implementation and reduce scalability.

3.1.6. Analytical synthesis

The analysis of the five reconstruction models demonstrates that collaborative reconstruction in conflict-affected areas can be organised through fundamentally different governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements. Rather than representing fixed or isolated categories, the models illustrate a spectrum of approaches that prioritise different objectives, forms of authority and ways of coordinating actors. The models can be broadly positioned along a spectrum between highly centralised and externally driven approaches, on the one hand, and participatory and locally embedded approaches, on the other. Across the reviewed literature, a central pattern emerges: reconstruction models that perform strongly in terms of implementation speed and institutional control often perform weakly in terms of inclusivity and contextual responsiveness, while models that prioritise participation and local ownership tend to face greater challenges regarding scalability, coordination complexity and implementation speed (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b).

The top-down privatised model represents the most centralised form of reconstruction governance. Its strength lies in the ability to rapidly organise large-scale physical redevelopment through concentrated authority, centralised planning instruments and close alignment between political and economic actors (Alkazei & Matsubara, 2020). Compared with more participatory reconstruction approaches, this model prioritises implementation speed, spatial control, and investment-driven redevelopment over local ownership and contextual responsiveness. However, the literature consistently demonstrates that this model performs poorly in terms of inclusivity, local ownership, and social sustainability. Reconstruction priorities are largely shaped through investment and redevelopment logics, often resulting in limited participation of affected communities and weak responsiveness to local realities (Abboud, 2014; Kousa et al., 2023).

There are models that resemble each other in some aspects. The multilateral and donor-led models both rely heavily on international actors and external resources but differ in how authority and coordination are structured. The multilateral model distributes authority across networks of international organisations and institutional actors, aiming to improve coherence through formal coordination systems and pooled funding mechanisms (Matsunaga, 2019a; Rohwerder, 2024). While this can strengthen institutional coordination and reduce fragmentation, the complexity of aligning multiple mandates often slows decision-making and limits flexibility (Willems & Lobbrecht, 2023b). In contrast, donor-led models are more strongly shaped by funding priorities, donor accountability structures and externally defined implementation frameworks. Although donor-led approaches may enable faster mobilisation of financial resources than multilateral arrangements, they are also more likely to produce dependency structures and parallel governance systems when local institutions remain weak (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b). In both models, inclusivity remains limited because coordination primarily occurs at the institutional level rather than through meaningful local participation.

The nexus-based model occupies an intermediate position between externally coordinated reconstruction approaches and more locally responsive forms of recovery. Unlike donor-led or purely multilateral approaches, nexus-based reconstruction explicitly seeks to connect humanitarian assistance, development programming and peacebuilding within a more integrated governance framework (Willems & Lobbrecht, 2023b). Its main strength lies in recognising that post-conflict reconstruction is multidimensional and cannot be addressed through isolated sectoral interventions alone. However, the analysis demonstrates that operationalising integration across sectors is highly complex in practice. Different institutional cultures, funding structures, and operational priorities frequently result in fragmentation, duplication, or tensions among actors (Willems & Lobbrecht, 2023a; Willems & Lobbrecht, 2023b). Compared with more centralised reconstruction models, nexus-based approaches place greater emphasis on long-term resilience and cross-sector coherence, but they often struggle to achieve these ambitions consistently in practice due to institutional fragmentation and coordination complexity.

The bottom-up model contrasts most strongly with the more centralised and externally driven approaches, the top-down model. Governance and coordination are rooted in local participation, community engagement and contextual responsiveness (Sundakov, 2024; Rohwerder, 2024). In contrast to top-down privatised approaches, bottom-up models prioritise local ownership, social legitimacy and responsiveness to lived realities over rapid implementation and centralised control. The reviewed cases demonstrate that participatory reconstruction processes can strengthen local ownership, legitimacy, resilience and social cohesion by aligning reconstruction more closely with community needs (Azzouz & Pullan, 2019; Kousa et al., 2023). However, there are important limitations. Compared to the top-down model, participatory processes require more time, coordination, training and sustained engagement, making bottom-up reconstruction more difficult to scale rapidly in highly fragile or resource-constrained settings (Azzouz & Pullan, 2019; Kousa et al., 2023). Furthermore, local participation itself does not automatically guarantee equal representation or conflict-sensitive outcomes, as in-country actors may reflect existing social or political divisions (Willems & Lobbrecht, 2023b).

Across all models, the relationship between governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements appears central to explaining reconstruction outcomes. Governance structures shape who holds authority and how decisions are made; coordination mechanisms determine how actors align activities and resources; and partnership arrangements influence how responsibilities, capacities and influence are distributed among actors. The analysis demonstrates that these dimensions are closely interconnected and collectively shape the effectiveness and inclusiveness of reconstruction processes (Matsunaga 2019a; Rohwerder, 2024; Azzouz & Pullan, 2019).

While each model represents a distinct way of organising reconstruction, they are not mutually exclusive. Overall, the findings suggest that no single reconstruction model provides a universally effective solution for post-conflict recovery. Instead, reconstruction processes involve continuous trade-offs between efficiency and participation, centralisation and local ownership, short-term implementation and long-term sustainability (Rohwerder, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023a). Highly centralised models generally perform more strongly in terms of implementation speed and institutional control, while locally embedded approaches tend to achieve greater inclusivity and contextual responsiveness. Nexus-based and multilateral approaches attempt to balance these competing objectives but often face coordination complexity and operational fragmentation in practice.

These findings provide the analytical foundation for the two subsequent case study analyses, in which the cases will be examined in greater empirical depth. Furthermore, a comparative overview of reconstruction models based on governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, effectiveness and inclusivity is compiled in Table 2, on the following page.

Model	Governance structure	Coordination mechanisms	Partnership arrangements	Inclusivity	Effectiveness	Example (indicative)
Top-down privatised model	Highly centralised governance; authority concentrated among political elites, governments and private-sector actors	Centralised master planning, zoning regulations, regulatory frameworks and tightly controlled implementation structures	Public–private partnerships dominated by private-sector leadership and investment actors	Low ; limited local participation, exclusion of affected communities and risk of displacement	Moderate to low ; strong in rapid physical redevelopment and implementation speed, but weak in contextual responsiveness and long-term social sustainability	Beirut, Lebanon; post-civil war reconstruction after 1975–1990, Solidere established in 1991, master plan approved in 1995
Multilateral reconstruction model	Shared governance across international organisations, public institutions and implementing agencies	UN-led coordination systems, cluster approaches, multi-agency platforms, joint planning frameworks and trust funds	UN–government partnerships, donor coordination arrangements and multilateral implementation structures	Moderate to low ; local inclusion is often indirect and filtered through institutional coordination structures	Moderate ; improves institutional coordination and legitimacy, but procedural complexity and fragmented mandates may reduce flexibility and operational responsiveness	Iraq post-2003 reconstruction; large-scale reconstruction efforts during 2003–2014 using UN-led coordination systems and trust funds
Donor-led reconstruction model	Donor-dominated governance; priorities strongly shaped by external funding actors and accountability structures	Trust funds, donor programmes, reporting systems, financial accountability mechanisms and externally driven implementation frameworks	Donor–government and donor–implementer partnerships are characterised by hierarchical funding relationships	Low to moderate ; local ownership constrained by donor priorities, external agendas and funding conditions	Moderate to low ; enables large-scale funding and implementation, but often weak in contextual alignment, institutional sustainability and long-term continuity	Afghanistan; reconstruction after the 2001 intervention, ARTF established in 2002, broader reconstruction period 2001–2021

Nexus-based model	Cross-sector governance linking humanitarian, development and peacebuilding actors across policy domains	Integrated planning frameworks, multi-sector coordination platforms, joint funding mechanisms, resilience programmes and nexus arrangements	Multi-actor partnerships involving governments, NGOs, humanitarian organisations, international organisations and peacekeeping missions	Moderate; aims to strengthen resilience and local recovery, but inclusion is often uneven due to political, geographic and institutional factors	Moderate; seeks to improve coherence and resilience-building, but difficult to operationalise because of institutional silos and coordination complexity	South Sudan; conflict escalation after independence in 2011, nexus-based approaches implemented between 2015–2022, including UNMISS (2011–2019)
Bottom-up model	Decentralised and locally embedded governance prioritising community participation and local ownership	Participatory planning, co-creation approaches, consultations, community forums, training programmes, co-monitoring and collaborative implementation mechanisms	Community-oriented partnerships between local communities, CSOs, local authorities and supporting national/international actors	High; strong local participation, ownership, legitimacy and responsiveness to community needs	High locally; strong contextual responsiveness and social sustainability, but slower implementation and more difficult scalability	Mosul, Iraq; post-ISIL reconstruction after 2014–2017, UNESCO “Revive the Spirit of Mosul” launched in 2018; similar approaches in Nablus (post-2002) and Kabul

Table 2 - Comparative overview of reconstruction models based on governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, effectiveness and inclusivity (Own work)

3.2. Case studies of post-conflict reconstruction efforts

In the following section, two post-conflict reconstruction case studies are examined in greater depth. Building on the reconstruction models identified in the previous section, these cases will be discussed, and particular attention will be given to the top-down privatised model and the bottom-up model. The cases discussed are Beirut, the capital city of Lebanon, and Mosul, the second-largest city of Iraq. These cases were selected because they illustrate contrasting approaches to post-conflict reconstruction and therefore provide insight into how different actor formations have shaped reconstruction outcomes in practice.

Figure 9 illustrates the location of the selected case study cities, Beirut and Mosul, within the Middle East.

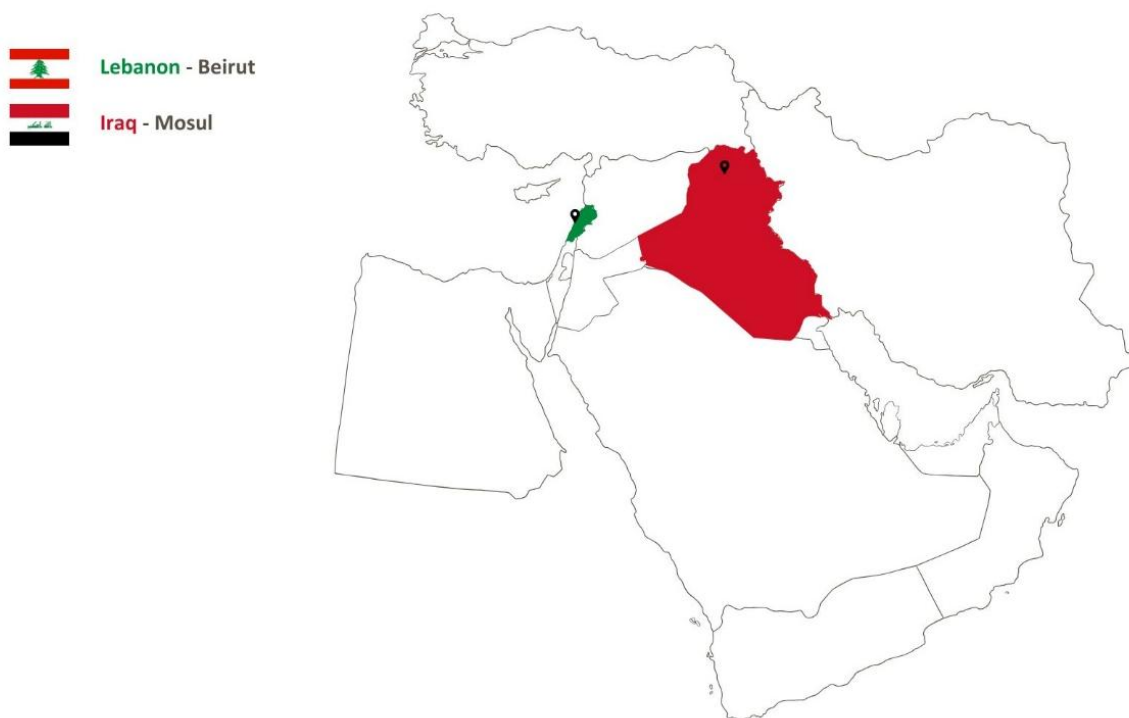

Figure 9 – Geographic location of the selected case study cities, Beirut and Mosul, in the Middle East (Own work)

Each case is analysed through the same analytical structure. First, the case's historical and conflict-related background is briefly introduced, followed by an overview of the conflict's destruction. The analysis then examines how reconstruction was organised, which actors were involved, and how interactions between international and in-country actors shaped reconstruction processes in practice. Specific focus is placed on the implications of these interactions for effectiveness and inclusivity. Finally, each case concludes with a reflection on the main lessons learned from the reconstruction process. After discussing the individual cases, a comparative reflection is conducted to identify recurring patterns, challenges and successful practices across the cases. Through this comparison, the section contributes to a deeper understanding of how collaborative reconstruction processes are shaped by actor relations, governance arrangements and local participation in conflict-affected contexts.

These insights subsequently contribute to the broader understanding of collaborative reconstruction processes and inform the analytical categories used in this research. In this way, the section contributes to answering sub-question 2 'How do interactions between international and in-country actors influence the organisation, effectiveness and inclusivity of reconstruction processes in selected case studies?', by identifying practical lessons from previous reconstruction efforts that may support more effective and inclusive reconstruction processes in conflict-affected areas.

3.2.1. Case 1 – Lebanon, Beirut

History and contextual background

The first case examined in this research is Beirut, the capital, main port and largest city of Lebanon. Beirut is a city with a long and layered history that spans more than 5,000 years. Its development has been strongly shaped by its strategic location at the crossroads of Asia, Europe and Africa, which historically made it an important centre of trade, cultural exchange and political influence. Lebanon, more broadly, has often been described as part of the Fertile Crescent, while cities such as Tyre, Sidon, Byblos, and Beirut are considered among the oldest continuously inhabited urban centres in the world (Farah & Kersten, n.d.). The historical significance of Beirut is relevant because it demonstrates that urban destruction in this context affected not only buildings and infrastructure, but also places with strong historical, cultural and symbolic value.

Figure 10 – Geographic location of Beirut within Lebanon (Own work)

Lebanon is a relatively small but densely populated country, with an estimated population of approximately 5.5 to 5.9 million people and a land area of around 10,450 km². In addition to the Lebanese population, the country hosts large refugee populations, including more than one million Syrians and several hundred thousand Palestinians. This contributes to a politically and socially complex environment in which demographic pressure, displacement and regional instability are closely interconnected (Amnesty International, 2020; RVO, 2025).

A defining characteristic of Lebanon is its high degree of religious and social diversity. The population includes both Muslim and Christian communities, as well as smaller groups such as the Druze, Armenians, Kurds, and Assyrians. Lebanon officially recognises eighteen religious groups, making it one of the most religiously plural societies in the region. This diversity strongly influenced governance structures, political competition and societal relations, and therefore also shaped both the outbreak of conflict and the reconstruction processes that followed (Amnesty International, 2020).

Following the collapse of the Ottoman Empire, Lebanon was placed under French mandate in 1920 and gained independence in 1943. A central feature of post-independence Lebanon was its confessional political system, in which political power was divided along religious lines. Major

state positions were distributed among representatives of different religious communities to preserve political balance and stability. However, this arrangement also reinforced sectarian divisions and contributed to long-term political fragmentation. Combined with the regional influence of Syria, Israel, Iran and Saudi Arabia, and the presence of Palestinian armed groups in Lebanon, this produced an increasingly fragile political environment (Amnesty International, 2020; RVO, 2025). These tensions eventually escalated into the Lebanese Civil War, which lasted from 1975 until 1990. The war involved a wide range of political, religious and external actors, including Christian militias, Palestinian groups, Syria, Israel and later Hezbollah. As the conflict progressed, Beirut became one of its principal urban battlegrounds. The Beirut Central District (BCD) was transformed into a heavily contested area, effectively becoming a physical and symbolic dividing line within the city. This broader historical and political context is essential for understanding why reconstruction in Beirut became such a complex and challenging process (Amnesty International, 2020; Farah & Kersten, n.d.; Kousa et al., 2023).

The conflict and its destruction

The conflict central to this case is the Lebanese Civil War, which lasted from 1975 until 1990. Although Lebanon had gained independence from France in 1943, the political order that followed remained highly fragile. Political power was distributed along religious lines, with the presidency reserved for a Maronite Christian, the prime ministership for a Sunni Muslim and the speakership of parliament for a Shia Muslim. While intended to maintain balance, this arrangement did not prevent tensions from growing between political and religious groups. By the early 1970s, these tensions had intensified, particularly due to the presence of Palestinian armed groups in Lebanon and wider regional conflicts involving Syria and Israel (Amnesty International, 2020).

The outbreak of the civil war in 1975 marked the beginning of a prolonged and highly fragmented conflict. Initially, fighting occurred between Christian militias and Palestinian groups, but the conflict soon expanded and became increasingly complex, involving Sunni and Shia actors, Syrian intervention, Israeli military action and the emergence of Hezbollah. In 1976, Syrian troops entered Lebanon, officially to restore order, while Israel invaded Lebanon in both 1978 and 1982 in response to the continued activities of the Palestine Liberation Organisation (PLO). These interventions and shifting alliances made the conflict both inter- and intrastate in character and intensified its destructive impact on Lebanon, particularly Beirut (Amnesty International, 2020; Farah & Kersten, n.d.).

Within Beirut, the civil war had particularly severe consequences. The Beirut Central District became one of the principal sites of confrontation and was transformed into a void or “no man’s land”. The city was physically divided into eastern and western sectors along Damascus Road. According to Kousa et al. (2023), approximately 83% of the district and its historical urban landmarks were destroyed. In addition, roughly one quarter of all residential properties were damaged or destroyed, while approximately half of the population was displaced from their homes. The conflict, therefore, fundamentally disrupted the urban, social and historical continuity of Beirut. The destruction extended far beyond immediate physical damage. The conflict resulted not only in the loss of housing, infrastructure and economic functions, but also in the erosion of social cohesion, urban memory and everyday urban life. Beirut’s city centre, once a central site of exchange and public interaction, became a symbolic landscape of division and destruction (Kousa et al., 2023).

Reconstruction process

Following the end of the Lebanese Civil War, the reconstruction of central Beirut was organised through a highly centralised and private-led governance arrangement. Rather than relying on broader public reconstruction institutions, the Lebanese government granted a dominant role to the private real estate holding company Solidere, which became responsible for rebuilding the Beirut Central District. Reconstruction was organised according to a neoliberal redevelopment logic, often described as a “tabula rasa” approach, in which large-scale urban transformation and economic modernisation were prioritised over the restoration of existing urban and social structures (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). Through centralised planning instruments, including the 1995 Master Plan, reconstruction aimed to transform the damaged city centre into a modernised, internationally attractive urban environment centred on investment, tourism, and commercial redevelopment (Alkazei & Matsubara, 2020).

This governance arrangement significantly shaped the interactions among the actors involved in the reconstruction process. Decision-making authority became concentrated among a limited network of political and private-sector actors, while residents and affected communities had relatively little influence over redevelopment priorities. Coordination was primarily organised through centralised planning instruments and private-sector implementation mechanisms rather than through participatory or locally embedded approaches. As a result, reconstruction progressed relatively quickly in physical terms, but the process generated substantial criticism regarding inclusivity, representation, and local ownership (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023).

The interaction between political, private-sector and in-country actors was therefore highly unequal. The Lebanese government enabled reconstruction through legal authority and political support, while Solidere exercised substantial practical control over planning, implementation and redevelopment decisions (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In-country actors, by contrast, were largely positioned as passive recipients rather than active participants within reconstruction governance. Although some former property owners were formally incorporated through stockholding arrangements, their actual ability to influence reconstruction outcomes remained limited (Kousa et al., 2023).

This imbalance became particularly evident in the redevelopment priorities set by the reconstruction strategy. The 1995 Master Plan allocated approximately 42% of facilities to luxury housing and 34% to high-end office functions, while only 12% was reserved for heritage buildings. Original residents, referred to as “Type A stockholders”, were formally given the opportunity to renovate their own properties (Kousa et al., 2023). However, many were unable to meet the strict completion deadlines and architectural standards imposed by the reconstruction framework and were therefore pressured to sell their properties instead (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). This demonstrates that formal inclusion mechanisms did not necessarily translate into meaningful participation or equitable influence in practice.

In physical terms, the reconstruction process initially appeared effective. Through private financing and centralised coordination, large parts of downtown Beirut were rebuilt within a relatively short period. However, this physical effectiveness proved more limited when assessed in broader social and urban terms. The reconstructed centre increasingly developed into what

has been described as an “expensive image” targeted at wealthy expatriates and tourists, while offering relatively limited social functions for ordinary residents and local communities (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). Over time, this contributed to high vacancy rates, business closures and forms of urban stagnation. By 2007, approximately 110 businesses had reportedly closed, raising questions about the long-term social and economic sustainability of the reconstruction model (Alkazei & Matsubara, 2020).

The Beirut case, therefore, illustrates how reconstruction processes can appear highly coordinated and physically effective while simultaneously producing exclusionary and socially uneven outcomes. The interactions between political elites, private-sector actors and local communities shaped not only how reconstruction was organised, but also whose interests and priorities became dominant within the rebuilding process. In this sense, Beirut demonstrates that reconstruction effectiveness cannot be understood solely through the speed of physical redevelopment but must also be evaluated in relation to contextual responsiveness, local inclusion, social legitimacy and long-term urban resilience.

Actors involved in the reconstruction process

The reconstruction of Beirut involved a range of actors operating across political, economic and local levels. A defining characteristic of the case is that authority over reconstruction was concentrated in the hands of a single private actor, Solidere, operating with strong support from the Lebanese government (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). As a result, the governance structure differed significantly from more conventional public reconstruction models in which state institutions play a broader coordinating role.

The Lebanese government played a crucial role in enabling the reconstruction model by granting Solidere formal authority over redevelopment in the Beirut Central District (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Rather than steering reconstruction through inclusive public institutions, the state facilitated a governance arrangement in which private-sector leadership became dominant. Decision-making regarding planning, redevelopment and implementation therefore became highly centralised and market oriented. Solidere became the most influential actor in the reconstruction process. As the holding company responsible for rebuilding the city centre, it exercised substantial influence over what was rebuilt, for whom reconstruction was intended and which priorities guided redevelopment. The reconstruction model has even been described as creating a form of “private state” detached from its urban surroundings, illustrating the extent to which a single actor came to dominate the reconstruction trajectory (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023).

The role of residents and former inhabitants was far more limited. Although some original property owners were formally incorporated through stockholding arrangements, local communities were largely excluded from meaningful participation in planning and decision-making. Vulnerable populations, including displaced residents and lower-income groups, were particularly affected by this exclusion. The reconstruction process, therefore, became not only a question of rebuilding the city centre, but also of determining whose interests and claims to the city would be recognised or marginalised. Investors, tourists and wealthier urban users also became central actors within the reconstruction logic. Downtown Beirut was redeveloped with a strong focus on attracting investment, luxury housing, and commercial redevelopment (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In this sense, reconstruction privileged specific

economic and social groups while giving less weight to the needs and realities of ordinary residents and affected communities.

Figure 11 below visualises the distribution of power and stakeholder interests in the reconstruction of Beirut, highlighting the asymmetrical actor relations that shaped governance, participation, and reconstruction priorities.

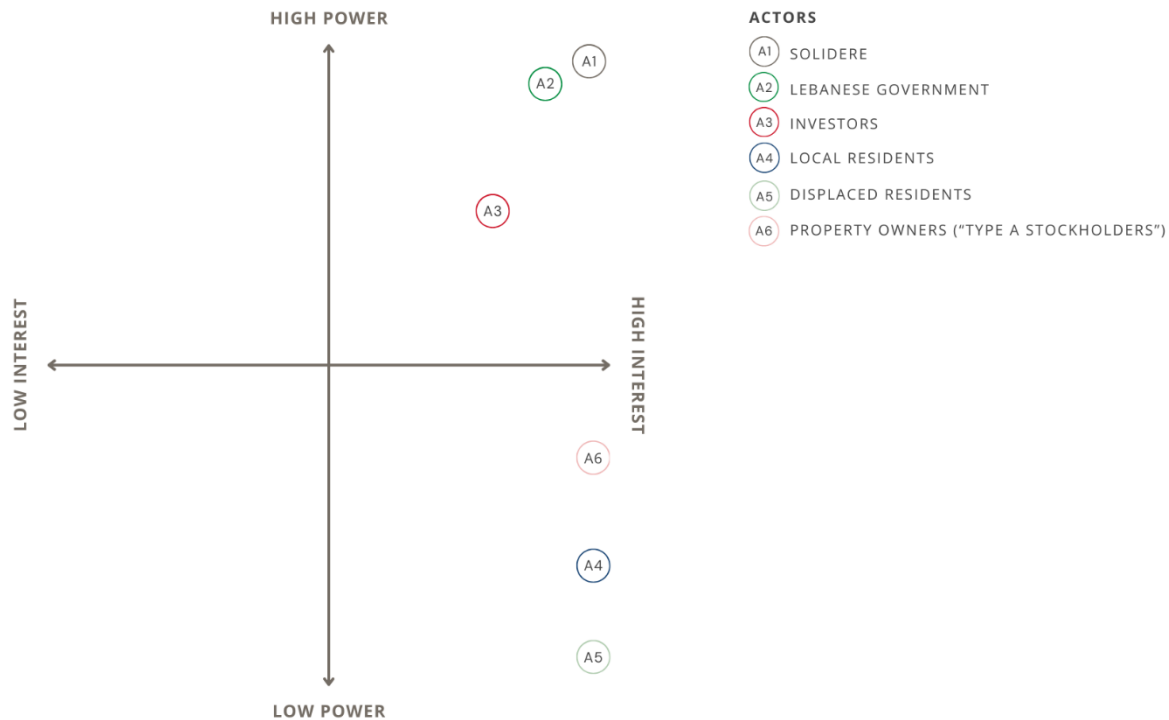

Figure 11 - Power-interest matrix of key stakeholders in the Beirut case study (Own work)

This actor structure is particularly relevant because it demonstrates how collaborative reconstruction processes may be shaped by unequal power relations and selective participation. Although multiple actors were formally connected to reconstruction, interactions between actors remained highly asymmetrical. The Beirut case, therefore, illustrates how reconstruction may appear coordinated and institutionally effective while simultaneously marginalising in-country actors and producing socially uneven outcomes.

Effectiveness and inclusivity of the reconstruction process

The reconstruction of Beirut demonstrates that effectiveness and inclusivity do not necessarily develop together within post-conflict reconstruction processes. On the one hand, the centralised and privately financed reconstruction model enabled relatively rapid physical redevelopment and urban modernisation. The concentration of authority within Solidere reduced bureaucratic fragmentation and accelerated implementation processes. Through strong central coordination and private investment, large parts of downtown Beirut were rebuilt within a relatively short period. In this sense, the reconstruction process performed relatively well in short-term physical rebuilding, implementation capacity, and investment attraction (Alkazei & Matsubara, 2020).

However, the broader effectiveness of the reconstruction process remained more limited when assessed against socially grounded and context-responsive recovery. Although downtown Beirut was physically rebuilt, the reconstructed city centre struggled to develop into a socially accessible and economically resilient urban environment. Reconstruction priorities strongly focused on luxury redevelopment, tourism and investment-oriented urban functions, while giving comparatively limited attention to the everyday social and economic needs of local communities. Over time, this contributed to high vacancy rates, business closures and forms of urban stagnation, raising questions regarding the long-term sustainability of the reconstruction model (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). From an inclusivity perspective, the limitations of the reconstruction model become even more apparent. Residents, displaced populations, and lower-income groups had limited influence over planning and redevelopment processes, while vulnerable communities were increasingly marginalised through displacement and gentrification. Although some former property owners were formally incorporated through stockholding arrangements, these mechanisms did not necessarily provide meaningful participation or equitable influence in practice (Kousa et al., 2023). Reconstruction, therefore, remained largely driven by political and economic elites rather than by locally embedded participation processes.

The Beirut case, therefore, demonstrates how reconstruction processes that prioritise rapid physical transformation and investment-oriented redevelopment may produce exclusionary outcomes when local participation, contextual responsiveness and social inclusion remain limited. In this sense, the case illustrates that the effectiveness of reconstruction cannot be evaluated solely through visible physical redevelopment but must also be assessed in relation to social sustainability, local legitimacy, and the extent to which it responds to the needs and realities of affected communities.

Lessons from the case

Several important lessons can be drawn from the reconstruction of Beirut to inform collaborative reconstruction processes in post-conflict areas.

1

First, the case demonstrates that governance structures strongly shape reconstruction outcomes. The concentration of authority within a single private actor enabled relatively rapid physical redevelopment and strong implementation capacity, but simultaneously reduced institutional plurality and weakened broader public participation. This suggests that highly centralised and private-sector-led reconstruction models may improve coordination and implementation speed in the short term, while also increasing the risk of exclusionary and socially uneven outcomes (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023).

2

Second, the Beirut case illustrates that reconstruction is not only a technical or financial process, but also a political and social process shaped by questions of power, representation and urban identity. The reconstruction of downtown Beirut reflected a market-oriented vision of recovery centred on investment, tourism and economic redevelopment, while giving comparatively limited attention to local participation, social continuity and everyday urban needs. This demonstrates that reconstruction priorities are not neutral but reflect broader

political and economic interests that shape whose needs and identities become represented within the rebuilt urban environment (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023).

3

Third, the case demonstrates that local inclusion cannot be treated as secondary within reconstruction processes. Limited resident participation and the displacement of vulnerable populations undermined the social legitimacy and long-term sustainability of reconstruction outcomes. Although formal participation mechanisms existed through stockholding arrangements, these did not necessarily result in meaningful influence or equitable participation in practice (Kousa et al., 2023). The case, therefore, suggests that collaborative reconstruction requires not only coordination between institutions and actors but also meaningful involvement of affected communities and locally embedded participation processes.

4

Fourth, the Beirut case illustrates that rapid physical rebuilding does not automatically result in effective recovery. Although reconstruction initially progressed relatively quickly through centralised coordination and private financing, the longer-term outcomes demonstrate that physical redevelopment alone is insufficient when reconstruction fails to support broader social vitality, contextual responsiveness and local ownership. The emergence of vacancy, urban stagnation, and limited social accessibility within the reconstructed city centre demonstrates that the effectiveness of reconstruction should be evaluated not only through visible physical transformation but also through longer-term social and urban sustainability (Alkazei & Matsubara, 2020).

Taken together, the reconstruction of Beirut provides an important example of how post-conflict recovery can appear physically successful while simultaneously producing socially uneven and exclusionary outcomes. The case therefore highlights the importance of governance arrangements that balance coordination and implementation capacity with broader participation, social legitimacy and responsiveness to local realities.

3.2.2. Case 2 – Mosul, Iraq

History and contextual background

The second case examined in this research is Mosul, located in northern Iraq and serving as the capital of the Nineveh Governorate. Historically, Mosul has been recognised as one of Iraq's most culturally diverse and historically significant cities. Due to its strategic location along the Tigris River, Mosul developed over centuries into an important centre of trade, religion and cultural exchange among diverse ethnic and religious communities. The city historically had a highly diverse population and an urban environment closely connected to cultural heritage, traditional neighbourhood structures, and historic landmarks. Mosul's urban identity was particularly evident in the Old City, characterised by a dense urban fabric, traditional courtyard houses, narrow streets, and historically significant religious and cultural landmarks. The city contained important mosques, churches and markets that collectively represented the historical continuity and cultural pluralism of the region. The historical significance of Mosul is highly relevant to the present research because destruction in this context not only affected physical infrastructure but also social cohesion, cultural identity, and collective memory (Kousa et al., 2023).

Figure 12 – Geographic location of Mosul within Iraq (Own work)

The broader political instability in Iraq following the 2003 Iraq War significantly affected Mosul. Weak state institutions, sectarian tensions and increasing insecurity contributed to the rise of extremist groups across the country. Within this broader context, ISIL/Da'esh captured Mosul in 2014, after which the city became one of the organisation's principal strongholds in Iraq. The occupation lasted until 2017 and resulted in large-scale violence, displacement and systematic destruction of the city's historical urban fabric (Matsunaga, 2019).

The occupation and subsequent military campaign for liberation caused catastrophic destruction, particularly within the western side of the city and the Old City along the Tigris River. More than 80% of the Old City's historic urban fabric was destroyed during the conflict and liberation campaign. The destruction included residential neighbourhoods, public infrastructure and culturally significant heritage sites. Reconstruction in Mosul, therefore, became not only a question of rebuilding physical structures but also of restoring social cohesion, cultural identity and community resilience (Kousa et al., 2023).

The conflict and its destruction

The conflict central to this case concerns the occupation of Mosul by ISIL/Da'esh between 2014 and 2017 and the subsequent military campaign aimed at liberating the city. Following years of

instability in Iraq after 2003, ISIL rapidly expanded across large parts of the country and captured Mosul in June 2014 (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024).

During the occupation, ISIL imposed strict authoritarian control over Mosul while systematically targeting cultural heritage, public institutions and social life. Historic mosques, churches, archaeological sites and other heritage structures were intentionally destroyed as part of a broader strategy aimed at erasing cultural identity and historical continuity. Residents simultaneously experienced widespread violence, displacement and severe disruptions to everyday life. The military campaign conducted to liberate Mosul between 2016 and 2017 resulted in extensive urban destruction. Heavy aerial bombardments, street-by-street combat and the use of explosive devices caused severe damage to the urban fabric, particularly within the Old City. The conflict resulted in the destruction of more than 80% of the Old City's historic buildings and heritage structures. The destruction, therefore, extended far beyond physical damage alone. Residential areas became largely uninhabitable, while substantial parts of the population were displaced from their homes (Azzouz & Pullan, 2019). At the same time, the destruction of heritage sites, neighbourhoods and public spaces disrupted social cohesion, collective memory and the cultural identity of the city. Reconstruction consequently became closely connected to broader questions of peacebuilding, reconciliation and the restoration of community trust (Kousa et al., 2023).

Another major consequence of the conflict concerned property ownership and legal uncertainty. The large-scale displacement, destruction of records, and overlapping ownership claims created significant barriers for returning residents. The proposed establishment of a quasi-judicial or administrative body for mediation and negotiation, therefore, became an important mechanism for resolving property disputes and facilitating the safe return of displaced residents (Kousa et al., 2023).

Reconstruction process

Following the liberation of Mosul in 2017, reconstruction efforts increasingly focused on restoring both the physical fabric of the city and its social and cultural identity (Kousa et al., 2023). Reconstruction became strongly associated with the UNESCO-led "Revive the Spirit of Mosul" initiative, which combined multilateral coordination and international institutional support with a more community-oriented and heritage-based reconstruction approach (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Rather than approaching reconstruction solely as a technical rebuilding exercise, recovery was framed as a broader social process connected to peacebuilding, reconciliation and the restoration of community identity. Reconstruction therefore focused not only on damaged buildings and infrastructure, but also on rebuilding social cohesion, cultural continuity and community trust. Residents were engaged in dialogue concerning shared memories, values and neighbourhood identities, which were considered essential foundations for long-term recovery and peacebuilding (Kousa et al., 2023; Kousa et al., 2023).

Governance within the reconstruction process can therefore be characterised as a hybrid arrangement combining multilateral coordination structures with bottom-up and participatory reconstruction practices. Reconstruction depended on coordination between international organisations, local communities, technical experts, NGOs and local professionals. International institutional support provided broader strategic coordination and organisational guidance,

while participatory mechanisms enabled reconstruction strategies to remain connected to local realities and community needs.

One of the most important strategic mechanisms within the reconstruction process was the implementation of a block-based approach. In this strategy, the Old City was divided into residential blocks, each housing approximately 3,500 inhabitants. This approach allowed reconstruction strategies to be adapted to the specific legislative, physical, and social realities of individual neighbourhoods rather than relying on a single centralised reconstruction strategy for the entire city (Kousa et al., 2023). The block-based approach, therefore, strengthened contextual responsiveness and enabled more locally tailored reconstruction planning.

Another important component of the reconstruction process concerned participatory and capacity-building mechanisms. Reconstruction initiatives integrated community dialogue, participatory planning and training programmes throughout different phases of reconstruction. Residents were involved in discussions concerning shared memories, neighbourhood identities and reconstruction priorities, contributing to local ownership and social recovery (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). In addition, reconstruction efforts integrated on-the-job training modules for local youth in traditional construction techniques and self-construction practices. These programmes served multiple purposes simultaneously. First, they contributed to the preservation of traditional building knowledge and culturally appropriate restoration methods. Second, they created employment opportunities for local inhabitants. Third, they strengthened local capacity and enabled residents to participate more directly in rebuilding their own communities (Kousa et al., 2023).

Institutionally, the reconstruction process also recognised the importance of resolving legal and administrative barriers affecting displaced populations. The proposed establishment of a special quasi-judicial or administrative body for mediation and negotiation became a crucial mechanism for resolving property disputes. Rather than relying solely on lengthy and costly litigation, mediation-based approaches were considered more accessible and responsive to post-conflict realities. These mechanisms were essential for facilitating the safe return of displaced residents and restoring trust within affected communities (Kousa et al., 2023).

Although reconstruction in Mosul progressed more gradually than highly centralised reconstruction models, the process demonstrated stronger emphasis on social participation, local ownership and community resilience. At the same time, reconstruction remained dependent on international institutional support and external coordination. The Mosul case therefore illustrates how reconstruction processes that combine multilateral coordination with bottom-up and participatory practices may strengthen inclusivity, contextual responsiveness and socially grounded recovery, while simultaneously requiring extensive coordination, long-term engagement and external support structures (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024).

Actors involved in the process

The reconstruction of Mosul involved a broad range of actors operating across international, national and local levels. Unlike highly centralised reconstruction models, reconstruction in Mosul depended on continuous interaction between multiple actors with different responsibilities, forms of expertise and levels of influence.

UNESCO served as a central international actor through the “Revive the Spirit of Mosul” initiative. The organisation provided international legitimacy, institutional coordination and strategic guidance for reconstruction efforts, while also promoting reconstruction approaches centred on heritage restoration, social recovery, and community participation (Rohwerder, 2024). Through this role, UNESCO exercised substantial influence over the broader direction and organisation of the reconstruction process. At the same time, residents and affected communities were positioned as important actors within recovery processes. Reconstruction initiatives incorporated participatory mechanisms through which residents contributed to recovery processes. Residents contributed local knowledge, lived experiences and perspectives regarding neighbourhood identity, cultural heritage and reconstruction priorities (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). In this sense, local communities were not treated solely as passive beneficiaries of reconstruction, but increasingly as active participants within rebuilding processes.

Local youth became another important actor group through participation in training programmes focused on traditional construction techniques and self-construction practices. These programmes connected reconstruction to broader local recovery and capacity-building processes by creating employment opportunities while simultaneously preserving traditional construction knowledge and heritage restoration techniques. Technical experts, architects, craftsmen, NGOs and local professionals also played significant roles within reconstruction activities by supporting planning processes, technical implementation and heritage restoration initiatives. Reconstruction therefore depended not only on institutional coordination, but also on collaboration between technical expertise and local participation (Kousa et al., 2023).

Despite the stronger emphasis on participation and community involvement, interactions between actors remained partly asymmetrical. International organisations continued to exercise substantial influence through institutional coordination, resource mobilisation and strategic planning, while in-country actors remained dependent on external support structures and international funding. Reconstruction in Mosul was therefore neither fully bottom-up nor fully internationally driven but instead emerged through continuous interaction between multilateral coordination structures and locally embedded participation processes.

Figure 13 below illustrates the distribution of power and stakeholder interests in the reconstruction of Mosul, how reconstruction was shaped by the interaction between international coordination structures and locally embedded participatory actors, reflecting the hybrid-governance character of the reconstruction process.

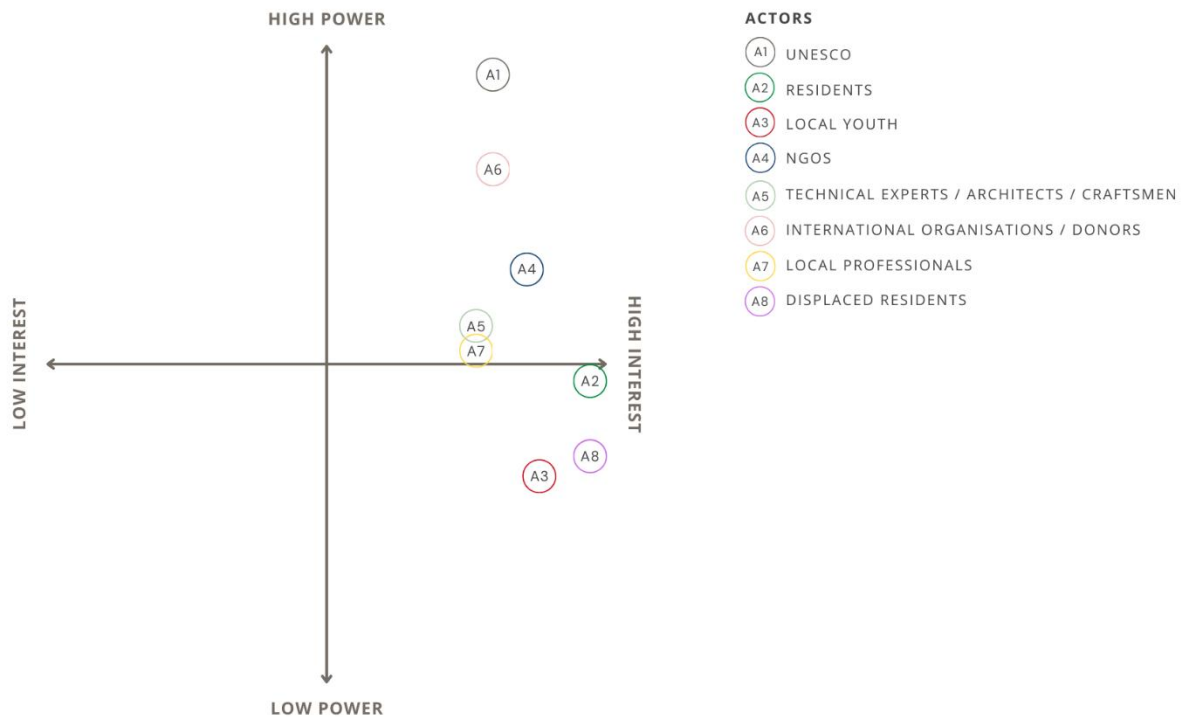

Figure 13 - Power-interest matrix of key stakeholders in the Mosul case study (Own work)

The Mosul case is particularly relevant to the present research because it demonstrates how collaborative reconstruction can be shaped by the interaction between international institutional support and local participation. Unlike more centralised reconstruction approaches, actor relations in Mosul were characterised less by direct exclusion and more by interdependence between international coordination mechanisms and local reconstruction practices. At the same time, the case also demonstrates that participatory reconstruction approaches continue to depend heavily on long-term institutional support, coordination capacity and external resources.

Effectiveness and inclusivity of the reconstruction process

The reconstruction of Mosul is characterised by relatively high levels of inclusivity and contextual responsiveness. Rather than focusing exclusively on rapid physical redevelopment, reconstruction efforts aimed to restore social cohesion, strengthen community resilience and rebuild cultural identity alongside the reconstruction of physical infrastructure.

In terms of effectiveness, the reconstruction process performed strongly regarding contextual responsiveness and socially grounded recovery. The block-based planning approach enabled reconstruction strategies to respond to the specific legislative, social and physical realities of individual neighbourhoods, strengthening the connection between reconstruction planning and local conditions (Kousa et al., 2023). In addition, mediation-based approaches to resolving property disputes contributed to facilitating the safe return of displaced residents and reducing barriers to recovery. These mechanisms strengthened the ability of reconstruction processes to respond to post-conflict realities and local recovery needs.

The integration of training programmes and participatory mechanisms further strengthened the effectiveness of reconstruction. On-the-job training modules created local employment opportunities while also contributing to heritage preservation and local capacity building. Reconstruction, therefore, supported not only physical rebuilding but also longer-term social and economic recovery processes (Kousa et al., 2023). However, the effectiveness of the reconstruction process was also constrained by the extensive coordination required by participatory reconstruction approaches. Continuous interaction between international organisations, local communities, technical experts and institutional actors required long-term engagement and complex coordination mechanisms. In addition, reconstruction remained partly dependent on international support structures and external funding (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024).

Inclusivity represented one of the strongest dimensions of the Mosul reconstruction process. The reconstruction model created greater opportunities for local participation and community involvement than more centralised reconstruction approaches. Local knowledge, lived experiences and community perspectives were incorporated into reconstruction strategies, strengthening local ownership and contextual responsiveness (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). At the same time, inclusivity was not without limitations. Large-scale destruction, institutional fragmentation and continued dependence on international actors complicated equal participation across all groups within society. In this sense, inclusivity remained partly dependent on broader institutional coordination and external support structures. Nevertheless, the reconstruction of Mosul demonstrates how hybrid reconstruction approaches that combine multilateral coordination with bottom-up and participatory practices can contribute to more socially embedded and context-sensitive recovery processes.

Lessons from the case

Several important lessons can be drawn from the reconstruction of Mosul for the study of collaborative reconstruction in post-conflict areas.

1

First, the case demonstrates that post-conflict reconstruction should not be approached solely as a process of physical rebuilding. The reconstruction of Mosul illustrates the importance of simultaneously restoring social cohesion, cultural identity and community trust alongside physical infrastructure, demonstrating how reconstruction processes are closely connected to broader peacebuilding and social recovery objectives (Rohwerder, 2024).

2

Second, the case demonstrates the importance of meaningful local participation within reconstruction processes. The active involvement of residents in dialogue, planning and implementation strengthened local ownership and improved the connection between reconstruction strategies and local realities. This suggests that reconstruction processes become more socially legitimate and context-responsive when affected communities are treated as active participants rather than passive beneficiaries (Kousa et al., 2023).

3

Third, the Mosul case highlights the importance of context-sensitive and locally adaptable planning mechanisms. The block-based approach enabled reconstruction strategies to respond to neighbourhood-level social, legislative and physical realities rather than relying on one centralised redevelopment strategy. This strengthened contextual responsiveness and improved the ability of reconstruction efforts to address local recovery needs (Kousa et al., 2023).

4

Fourth, the reconstruction process demonstrates the importance of resolving property disputes and legal uncertainty within post-conflict recovery processes. The proposed mediation-based mechanisms illustrate how flexible and accessible institutional arrangements may support return and recovery more effectively than lengthy legal procedures alone (Kousa et al., 2023).

5

Fifth, the case demonstrates that reconstruction processes may simultaneously contribute to economic recovery, local capacity-building and heritage preservation. The integration of training programmes for local youth created employment opportunities while supporting the preservation of traditional construction knowledge and cultural heritage. This suggests that reconstruction processes may become more sustainable when local populations are directly involved in rebuilding activities (Kousa et al., 2023).

Finally, the Mosul case demonstrates that reconstruction approaches that combine multilateral coordination with bottom-up and participatory practices may strengthen inclusivity, contextual responsiveness, and long-term social resilience, while also requiring extensive coordination, institutional support, and long-term engagement between international and in-country actors (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024).

3.2.3. Comparative reflection of the case studies

Now that the two cases have been analysed separately, it is possible to compare them. The two case studies demonstrate how different governance arrangements, actor interactions and reconstruction priorities can significantly shape the organisation, effectiveness and inclusivity of post-conflict reconstruction processes. Although both Beirut and Mosul experienced extensive urban destruction affecting physical infrastructure, cultural heritage and social cohesion, the reconstruction processes that followed were organised according to fundamentally different governance models and actor configurations. Beirut primarily reflected a centralised, top-down, privatised reconstruction model, while Mosul demonstrated a more hybrid approach to reconstruction, combining multilateral coordination with bottom-up, participatory practices (Alkazei & Matsubara, 2020; Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). By comparing these cases, important differences emerge in the distribution of power, the role of local participation, and the relationship between reconstruction effectiveness and inclusivity. One of the clearest differences between the cases concerns the governance arrangements through which reconstruction was organised. In Beirut, reconstruction authority became concentrated within a limited network of political and private-sector actors, particularly through the dominant role of Solidere and the support provided by the Lebanese government. Reconstruction priorities were strongly shaped through market-oriented redevelopment

strategies focused on investment, tourism and commercial transformation, while in-country actors had relatively limited influence within governance structures (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In contrast, reconstruction governance in Mosul was organised through a more collaborative arrangement involving international organisations, local communities, NGOs, technical experts and local professionals. Through the UNESCO-led “Revive the Spirit of Mosul” initiative, reconstruction combined international institutional coordination with participatory and locally embedded reconstruction practices (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). Compared to Beirut, governance in Mosul therefore demonstrated stronger emphasis on participation, contextual responsiveness and community-oriented recovery.

The cases also reveal important differences regarding actor interactions and power relations. In Beirut, interactions between actors remained highly asymmetrical. Political elites and private-sector actors exercised substantial control over planning and redevelopment processes, while residents and affected communities were largely excluded from meaningful participation. Reconstruction therefore reflected unequal distributions of power in which economic and political interests became dominant within redevelopment processes (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In Mosul, actor interactions were characterised more strongly by interdependence between international coordination mechanisms and local participation processes. Local communities contributed local knowledge, lived experiences and perspectives regarding neighbourhood identity, cultural heritage and reconstruction priorities (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). At the same time, reconstruction remained partly dependent on international institutional support, coordination capacity and external funding (Azzouz & Pullan, 2019). The comparison therefore demonstrates that reconstruction processes differ not only in the degree of participation they allow, but also in how power and influence are distributed between international, political, private-sector and in-country actors.

The comparison additionally highlights significant differences regarding reconstruction priorities and broader understandings of recovery. In Beirut, reconstruction focused primarily on rapid physical redevelopment, economic modernisation and investment-oriented urban transformation. While this enabled relatively rapid rebuilding and investment attraction, it also contributed to exclusionary urban outcomes and limited social accessibility (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In Mosul, reconstruction priorities extended beyond physical rebuilding alone. Reconstruction became closely connected to peacebuilding, social recovery, heritage preservation and the restoration of community trust. Participatory mechanisms, block-based planning approaches and training programmes for local youth reflected stronger emphasis on contextual responsiveness, local capacity-building and community resilience (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). In this sense, the Mosul case demonstrates a broader understanding of reconstruction in which rebuilding physical infrastructure is closely connected to restoring social cohesion and cultural identity.

The comparison between the cases further demonstrates that effectiveness and inclusivity do not necessarily develop together within post-conflict reconstruction processes. Beirut demonstrated relatively strong short-term effectiveness regarding implementation speed, physical redevelopment and investment mobilisation through centralised coordination and private financing (Alkazei & Matsubara, 2020). However, this physical effectiveness was accompanied by limited inclusivity, weak local participation and socially uneven outcomes (Kousa et al., 2023).

In contrast, reconstruction in Mosul demonstrated stronger levels of inclusivity, participation and contextual responsiveness. Reconstruction strategies were more strongly adapted to neighbourhood-level realities and community needs, while in-country actors were more actively involved in reconstruction processes (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). However, these participatory approaches also required more extensive coordination, long-term engagement and institutional support, causing reconstruction to progress more gradually (Azzouz & Pullan, 2019).

Taken together, the comparison between Beirut and Mosul demonstrates that reconstruction processes are fundamentally shaped by governance structures, actor relations and reconstruction priorities. The cases illustrate that reconstruction cannot be understood solely as a technical rebuilding process but must also be understood as a political and social process in which different actors shape priorities, participation and recovery outcomes. The comparison further suggests that reconstruction approaches that combine institutional coordination with meaningful local participation may contribute to more context-sensitive and socially embedded recovery processes, while simultaneously requiring sustained coordination capacity and long-term institutional support.

The comparison between the two cases additionally reveals several broader lessons regarding collaborative reconstruction processes in post-conflict contexts.

- 1. **Governance structures:** Reconstruction effectiveness is not determined solely by implementation speed or physical redevelopment capacity, but also by how decision-making authority, responsibilities and participation are organised.
- 2. **Physical versus social reconstruction:** Reconstruction processes that fail to address social cohesion, cultural identity and community trust risk producing physically rebuilt but socially fragmented urban environments.
- 3. **Local participation:** Meaningful local participation strengthens contextual responsiveness, social legitimacy and long-term sustainability within reconstruction processes.
- 4. **Participatory reconstruction:** Although participatory and bottom-up approaches may strengthen inclusivity, they also require extensive coordination capacity, long-term engagement and institutional support.
- 5. **Power relations:** Reconstruction processes are inherently political and shaped by unequal power relations between actors, influencing whose priorities, identities and interests become embedded within recovery processes.

Figure 14 - Comparative overview of governance structures, reconstruction approaches and actor relations in the Beirut and Mosul case studies (Own work)

3.3. Principles, enabling conditions and context-sensitive considerations

This section addresses the third sub-question: What principles and enabling conditions can be derived from the case studies and interviews to support more effective and inclusive collaborative reconstruction? In order to answer this question, the findings from the reconstruction models, the Beirut and Mosul case studies, the interviews and the expert panel are brought together and analysed comparatively. Rather than examining these elements separately, this section identifies recurring patterns, differences and broader insights regarding the organisation of collaborative reconstruction processes in post-conflict areas.

The aim of this section is to move from the empirical findings towards the identification of broader principles and enabling conditions that may support more effective, inclusive and context-sensitive reconstruction approaches. Particular attention is given to governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, interactions between international and in-country actors, effectiveness and inclusivity, as these themes emerged consistently throughout the case studies and interviews.

Interview analyses

The knowledge gained from the reconstruction models and the two case studies was further complemented by interviews with professionals working in post-conflict reconstruction and recovery. In total, eight semi-structured interviews were conducted with professionals from different organisations and with varying areas of expertise related to reconstruction initiatives and collaborative recovery processes. Given the limited number of interviews, it was considered important to include respondents from diverse institutional and professional backgrounds to obtain multiple perspectives on reconstruction practice.

The interviewees included professionals at the Dutch Ministry of Foreign Affairs, who are involved in reconstruction and stabilisation processes in conflict-affected areas. Their work focuses on how Dutch policy, and international cooperation may contribute to stabilisation and reconstruction efforts across dimensions such as peacebuilding, transitional justice, locally led approaches, and policy development. Within this group, expertise included locally led programming and local participation, economic and financial support mechanisms for reconstruction, and strategic policy development related to post-conflict recovery.

In addition, an interview was conducted with a professional from the Netherlands Enterprise Agency (RVO). This respondent focused primarily on the MENA region and worked on government-to-government cooperation and on facilitating connections between the private sectors of countries such as the Netherlands and Syria within reconstruction-related initiatives.

An interview was also conducted with a construction company that developed an initiative to support physical reconstruction efforts in conflict-affected areas by applying prefabricated construction technologies. The initiative specifically explores how rubble and debris from destroyed urban areas could be repurposed to support housing reconstruction. As the project is still in its developmental phase, on-the-ground implementation possibilities are currently being explored.

To include perspectives from actors directly involved in local reconstruction processes, an interview was conducted with a Syrian professional working as an area manager for an international non-governmental organisation (INGO) in Syria. This respondent was directly involved in reconstruction and recovery processes on the ground.

Furthermore, interviews were conducted with professionals from the Clingendael Institute, the leading Dutch think tank and training institute for international relations. These respondents conduct research related to post-conflict reconstruction and conflict governance. One respondent specialised in business and peace, while the other approached reconstruction from a more critical perspective, focusing on how reconstruction processes may unintentionally reproduce conflict dynamics.

Taken together, the interviews provide a broad range of perspectives on collaborative reconstruction processes, including policy, donor, implementation, local, critical research and private-sector perspectives, reflecting differences in institutional position, professional expertise and practical experience.

In addition to the interviews, an expert panel was organised with professionals from the Dutch Ministry of Foreign Affairs. During this session, the preliminary findings and insights from the research were presented and discussed to obtain further reflections and assess whether the professionals recognised the identified patterns within reconstruction practice.

The findings and insights from the interviews and expert panel are combined with the reconstruction models and case study analysis to identify broader principles and enabling conditions that may support more effective and inclusive collaborative reconstruction processes in post-conflict areas.

Interviewee	Organisation type	Expertise Area
Interviewee 1	Ministry of Foreign Affairs	Locally led reconstruction and community participation
Interviewee 2	Ministry of Foreign Affairs	Economic reconstruction and international donor coordination
Interviewee 3	Ministry of Foreign Affairs	Strategic reconstruction policy and stabilisation
Interviewee 4	RVO	Government-to-government cooperation and private-sector engagement in reconstruction
Interviewee 5	Construction company	Physical reconstruction and prefabricated construction technologies
Interviewee 6	INGO	Local reconstruction implementation and community-based recovery
Interviewee 7	Clingendael	Business, peace and reconstruction governance
Interviewee 8	Clingendael	Conflict sensitivity and reconstruction in fragile states

Expert panel	Ministry of Foreign Affairs	Experts on post-conflict reconstruction and stabilisation policy
--------------	-----------------------------	--

Table 3 - Overview of research participants and areas of expertise (Own work)

The interviews were conducted in a semi-structured format. This approach enabled discussion of a consistent set of themes relevant to the research while allowing respondents the flexibility to elaborate on issues they considered important in reconstruction practice. The interviews focused on the main analytical themes guiding this research: governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, effectiveness and inclusivity.

Table 4 provides an overview of the extent to which these themes were discussed throughout the interviews. The overview is not intended as a quantitative measurement, but rather as an indicative representation of the relative prominence of the themes across the empirical material.

Source	Governance	Coordination	Partnership arrangements	Effectiveness	Inclusivity
Interview 1	High	Medium	Medium	High	High
Interview 2	High	High	High	High	High
Interview 3	Medium	High	High	High	Very high
Interview 4	Medium	Medium	High	High	High
Interview 5	Medium	Medium	Medium	High	High
Interview 6	High	High	High	High	Medium
Interview 7	High	High	High	High	High
Interview 8	High	Limited	Medium	Medium	Medium
Expert panel	High	High	Medium	High	High

Table 4 – Indicative overview of the prominence of analytical themes across interviews and the expert panel (Own work)

The following section provides a thematic analysis of the interviews and the expert panel to highlight the different perspectives expressed regarding the main analytical themes of this research. Using selected quotes related to these themes, the views and experiences of the interviewed professionals are examined and compared. The full interview transcripts and expert panel transcript can be found in Appendices E and F of this research.

Governance structures

To clarify what is meant by governance structures in this research, a brief explanation of the concept is provided first, as noted in earlier chapters. Governance structures refer to the broader institutional and decision-making arrangements through which reconstruction processes are organised. They concern questions of authority, leadership, responsibility and the distribution of power among the actors involved in reconstruction processes.

Governance structures emerged as one of the most frequently discussed themes throughout the interviews. Across different professional perspectives, reconstruction governance was consistently described as closely connected to questions of political authority, leadership, institutional responsibility, and power relations among actors involved in reconstruction processes. At the same time, the interviews demonstrated that understandings of governance structures varied with respondents' institutional position and professional background.

Several respondents emphasised that reconstruction should not be understood as a purely technical process focused solely on rebuilding infrastructure, but rather as a political process embedded within broader governance dynamics and post-conflict realities. Interviewee 2 explained that reconstruction governance is inherently linked to political settlements and peace processes:

“Dat is altijd een onderdeel van een politiek proces. Waar het vaak gekoppeld is aan een vorm van een vredesakkoord, een bestand, een etcetera.” (Appendix E.2, 00:13:56)

Similarly, Interviewee 8 stressed:

“Wederopbouw moet gezien worden als politiek proces, niet als een technisch proces.” (Appendix E.8, 00:13:16)

Together, these perspectives demonstrate that reconstruction governance cannot be separated from broader political dynamics, institutional power relations and questions regarding legitimacy and authority. This closely aligns with the findings from the case studies, where reconstruction outcomes were strongly shaped by governance arrangements and political interests rather than physical rebuilding needs alone.

Several respondents additionally reflected on the relationship between centralised governance and local realities. Interviewee 1 described how reconstruction processes are often organised through top-down governance structures in which priorities are determined centrally rather than locally:

“Daar zag je wel, dat was een heel erg top-down geleide hulp, centraal geleid door ook de overheid en ook in die wederopbouw zie je dat eigenlijk in de hoofdstad wordt bepaald hoe dat in die specifieke regio gaat gebeuren.” (Appendix E.1, 00:19:43)

This illustrates how governance arrangements may create distance between decision-making structures and the realities of affected communities. Similar tensions were visible in the Beirut case study, where governance became concentrated among political elites and private-sector actors, limiting local influence within reconstruction processes.

At the same time, respondents highlighted the importance of balancing context sensitivity with broader institutional principles. Interviewee 3 reflected on the tension between locally led approaches and donor consistency:

“Lokaal geleid werken is natuurlijk compleet context gedreven, maar het zou wel fijn zijn als je als Nederland dezelfde dingen benadrukt die je belangrijk vindt.” (Appendix E.3, 00:00:39)

This demonstrates that governance structures involve balancing local adaptability with broader policy objectives and institutional frameworks.

From a more implementation-oriented perspective, Interviewee 4 described governance through state-to-state cooperation and institutional capacity-building:

“Wij doen alle projecten die government to government is ... het moet echt een beleidscomponent ... het kan ook bijvoorbeeld trainingen, het gaat over kennis.” (Appendix E.4, 00:02:00)

Similarly, Interviewee 7 highlighted the need for actors responsible for coordination and regulation within reconstruction processes:

“Je hebt iemand nodig die het of coördineert of reguleert ... dat kan een overheid zijn, of een gemeenschap, een municipality of een lokale gemeenschap.” (Appendix E.6, 00:07:02)

These perspectives suggest that governance structures depend not only on leadership itself, but also on clearly organised institutional responsibilities and coordination capacities.

Other respondents highlighted the fragmentation and uncertainty that may emerge within reconstruction governance arrangements. Interviewee 5 reflected on the lack of clarity regarding authority and commissioning structures:

“Wie is nou de opdrachtgever? ... dat vinden we heel lastig, omdat ... ik kan het gewoon niet vertellen, want ik weet het niet.” (Appendix E.5, 00:04:13–00:04:56)

This quote illustrates how governance structures may become difficult to navigate when multiple actors and institutions operate simultaneously without clearly defined responsibilities.

Similar reflections emerged during the expert panel discussion, where participants stressed that reconstruction governance should not remain limited to abstract institutional frameworks alone, but must ultimately translate into practical implementation at municipal and local levels:

“Uiteindelijk moet het ergens in een gemeente, in een stad, iets gedaan worden. Hoe ga je het daar dan doen?” (Appendix F, approx. 00:42:30)

Taken together, the interviews and expert panel demonstrate that governance structures within collaborative reconstruction are highly political, context dependent and multi-layered. While some respondents emphasised institutional coordination and state leadership, others stressed the risks of top-down governance and limited local influence. The findings therefore suggest that governance arrangements strongly shape reconstruction priorities, actor relations and the extent to which reconstruction processes become locally responsive and socially legitimate.

Coordination mechanisms

Before analysing the interview findings related to coordination mechanisms, it is important to briefly clarify how the concept is understood within this research. Coordination mechanisms refer to the formal and informal processes through which actors involved in reconstruction align activities, responsibilities, resources and decision-making. They concern the ways in which cooperation is organised between governments, international organisations, NGOs, private-sector actors and local communities in order to manage reconstruction processes effectively.

Within this thesis, coordination mechanisms are therefore understood through the question: How are reconstruction activities organised and aligned between actors?

Coordination mechanisms emerged throughout the interviews as one of the central challenges within collaborative reconstruction processes. Respondents repeatedly highlighted the complexity of coordinating multiple actors operating across different institutional levels, each with their own mandates, priorities and working methods.

Several respondents described coordination primarily through formal donor structures and multilateral planning mechanisms. Interviewee 2 explained how reconstruction coordination is frequently organised through thematic working groups and joint planning structures:

“Wat je wel vaker ziet, is dan een ‘Group of Friends’ ... dat je dan verschillende onderwerpen gaat identificeren ... en dan ga je per onderwerp, per bouwsteen, een werkplan maken.” (Appendix E.2, 00:03:31)

Similarly, Interviewee 6 reflected on sector-based coordination structures within humanitarian and reconstruction settings:

“In the shelter sector coordination meetings ... they use the four W’s or the five W’s in order to share their intervention areas or the type of the projects.” (Appendix E.7, 00:15:20)

Together, these perspectives demonstrate how reconstruction coordination often relies on structured information-sharing systems, thematic coordination platforms and multilateral planning arrangements.

Other respondents focused more strongly on operational coordination and implementation processes. Interviewee 1 described how reconstruction financing may operate indirectly through intermediary institutions:

“De EBRD houdt dan hun relatie met die Bank of Palestine en niet zozeer de EBRD met die kleine bedrijfjes, dus een lokale bank als tussenpersoon.” (Appendix E.1, 00:11:02–00:16:08)

Likewise, Interviewee 4 explained how local requests are translated into reconstruction projects through connections with Dutch expertise and institutional support structures:

“Als we een vraag hebben vanuit de landen zelf, dan kijken wij naar de expertise hier in Nederland ... dat verzoek ontwikkel ik naar een project.” (Appendix E.4, 00:02:00)

These examples illustrate how coordination mechanisms frequently depend on intermediary actors and institutional networks that connect local reconstruction needs to external expertise, financing and implementation capacity.

Several respondents additionally highlighted the organisational difficulties associated with coordination. Interviewee 3 stressed that coordination barriers often emerge because of structural differences between international systems and local working practices:

“Er zijn gewoon een aantal structurele verschillen in werkwijze, manieren van denken, manieren van met elkaar omgaan, die nu nog onverenigbaar zijn.” (Appendix E.3, 00:06:43)

Similarly, Interviewee 5 argued that reconstruction challenges are often organisational rather than technological:

“Die technische oplossing dat lukt bedrijven wel ... maar die organisatorische oplossingen om ervoor te zorgen dat je de voorwaarden creëert dat een technische oplossing toegepast kan worden ... daar ligt vooral een sleutel.” (Appendix E.5, 00:11:49)

Together, these perspectives suggest that effective coordination depends not only on technical expertise, but also on the ability to align institutional cultures, organisational procedures and implementation conditions.

The expert panel discussion reinforced these findings by highlighting uncertainty regarding leadership and responsibility within reconstruction coordination structures:

“Er is wel een coördinatie ... maar het probleem is dat het ook niet heel bekend is wie nou het voortouw neemt en wie het nou echt coördineert.” (Appendix F, approx. 00:27:00)

This further demonstrates how coordination within reconstruction settings may remain fragmented and institutionally unclear when multiple actors operate simultaneously without clearly established leadership structures.

Taken together, the interviews and expert panel demonstrate that coordination mechanisms within collaborative reconstruction are highly multi-layered and involve both formal and informal organisational processes. While structured coordination systems may improve alignment and information sharing, reconstruction coordination remains challenged by institutional fragmentation, differing working methods and unclear leadership arrangements. Effective coordination, therefore, depends not only on formal systems, but also on sustained cooperation, organisational adaptability and the ability to bridge institutional differences between actors.

Partnership arrangements

Before analysing the findings related to partnership arrangements, a brief clarification of the concept is first provided. Partnership arrangements are specific forms of collaboration among actors involved in reconstruction processes, such as public-private partnerships, donor-government arrangements, multilateral partnerships, or community-oriented collaborations. These arrangements help clarify which actors work together, in what form and under which

organisational conditions. Within this thesis, partnership arrangements are therefore understood through the question: Who works with whom?

Partnership arrangements emerged throughout the interviews as an essential component of collaborative reconstruction processes. Across the professional perspectives, respondents consistently highlighted that reconstruction depends on cooperation among multiple actors operating at the international, national, and local levels. At the same time, the interviews demonstrated that partnership arrangements differ significantly depending on institutional objectives, funding structures, implementation responsibilities and local realities.

Several respondents described partnership arrangements primarily in terms of donor structures and financial cooperation mechanisms. Interviewee 2 explained how reconstruction frequently depends on layered financial partnerships involving bilateral donor governments and development banks:

“Je hebt donoren nodig en dat zijn bilaterale donoroverheden die geld op tafel leggen ... in combinatie met ontwikkelingsbanken.” (Appendix E.2, 00:03:31)

Similarly, Interviewee 1 reflected on how financing partnerships are often linked to institutional safeguards and conditional requirements:

“De EBRD is in die zin een bank die financiering verstrekt aan dat bedrijf, maar ze zullen dat alleen maar doen als er een goed rapport ligt waarin juist al die sociale elementen, milieu elementen en dergelijke worden beschreven.” (Appendix E.1, 00:30:17)

Together, these perspectives demonstrate that reconstruction partnerships are not solely financial relationships but also governance arrangements through which conditions on social standards, environmental considerations, and accountability are monitored.

Several respondents additionally emphasised the importance of complementarity within reconstruction partnerships. Interviewee 3 described complementarity as a key principle within collaborative reconstruction:

Complementarity is een key term ... een toegevoegde waarde voor alle actoren, dus ook voor de VN, ook voor donoren, ook voor INGOs.” (Appendix E.3, 00:00:39)

This quote highlights that reconstruction partnerships are most effective when actors contribute different forms of expertise, institutional capacity or local knowledge, rather than attempting to replace one another entirely.

From a more implementation-oriented perspective, Interviewee 4 explained how partnerships are often organised around knowledge exchange and institutional cooperation between actors in the Netherlands and actors in reconstruction contexts:

“Dan zoek ik de partijen die hier in Nederland de kennis hebben, de partij in het land waar het over gaat ook die willen samenwerken.” (Appendix E.4, 00:02:00)

Likewise, Interviewee 5 stressed the importance of trust-based relationships with in-country actors:

“Je wilt toch wel die lokalen gebruiken ... op basis van relaties waar je al vertrouwen hebt opgebouwd, breid je wel je activiteiten in een land uit.” (Appendix E.5, 00:13:21)

These perspectives demonstrate that reconstruction partnerships are often relational rather than purely contractual, particularly within fragile and conflict-affected environments where trust strongly influences implementation possibilities and long-term cooperation.

More formal multilateral partnership arrangements were discussed by Interviewee 6, who reflected on cooperation structures involving UN agencies, NGOs and governmental actors:

“The sector is led by UN agency with the co-chair from INGO or local NGO ... always there are representatives from the government entities.” (Appendix E.7, 00:18:14)

This illustrates how reconstruction partnerships frequently operate through layered governance structures involving international organisations, NGOs, state actors and local implementing partners.

At the same time, several respondents reflected critically on the unequal power relations that may emerge within partnership arrangements. Interviewee 7 warned that simply partnering with in-country actors does not automatically result in more inclusive reconstruction processes:

“Als je ergens binnenkomt, dan is er altijd wel iemand die ... zegt, nou wij kunnen als partner in zee gaan ... maar dat maakt je proces niet inclusiever.” (Appendix E.6, 00:17:47)

Similarly, Interviewee 8 reflected on the layered structure of humanitarian and reconstruction partnerships:

“Humanitaire hulp gaat nog steeds heel veel via VN organisaties en internationale NGOs, en soms hebben die dan een partnerschap met de lokale organisatie.” (Appendix E.8, 00:08:46)

Together, these perspectives demonstrate that reconstruction partnerships often operate through multiple intermediary layers between donors, international organisations, local NGOs and affected communities. While these layered arrangements may improve coordination capacity and resource mobilisation, they may also increase the institutional distance between decision-making structures and local communities.

The expert panel discussion reinforced these findings by reflecting on the practical realities underlying reconstruction partnerships and implementation structures:

“Iemand moet toch sowieso de rekening betalen ... Donoren die bouwen niet zelf, dus die huren bedrijven in of zeggen tegen organisatie X, hier moet iets wederopgebouwd worden.” (Appendix F, approx. 00:34:00–00:36:00)

This quote further demonstrates how reconstruction partnerships are shaped by interconnected relationships among donors, implementing organisations, governments, and private-sector actors.

Taken together, the interviews and expert panel demonstrate that partnership arrangements within collaborative reconstruction are highly multi-layered and closely connected to questions of power, representation and dependency. While partnerships are often presented as collaborative and inclusive structures, the findings suggest that international actors frequently continue to dominate funding allocation, agenda-setting and strategic decision-making processes. In-country actors may therefore remain dependent on external institutional and financial support while simultaneously carrying substantial implementation responsibilities.

The findings further demonstrate that effective reconstruction partnerships require more than formal cooperation mechanisms alone. Trust-building, complementary expertise, long-term cooperation and meaningful local influence emerged as important enabling conditions for more balanced and context-sensitive reconstruction partnerships. At the same time, the interviews demonstrate that partnerships with in-country actors do not automatically guarantee inclusivity or equal representation, as existing political, social and economic inequalities may also become reproduced within partnership structures themselves.

Effectiveness and inclusivity

Effectiveness and inclusivity formed the central analytical focus throughout the interviews and expert panel discussions and were repeatedly discussed from different institutional and professional perspectives. Although these two concepts were often closely connected, the findings demonstrated that they do not necessarily reinforce one another automatically and may at times involve important trade-offs. Respondents reflected on questions concerning implementation speed, sustainability, participation, long-term recovery and conflict sensitivity, while also highlighting tensions between rapid reconstruction and more inclusive reconstruction approaches.

Several respondents emphasised that reconstruction effectiveness should not be understood solely in terms of implementation speed or physical rebuilding outcomes. Instead, effectiveness was frequently associated with sustainability, contextual responsiveness and long-term recovery processes. Interviewee 2, for example, reflected critically on reconstruction approaches focused primarily on rapid implementation:

“Je kan hier snel wat uit de grond stampen ... maar dat is niet duurzaam.” (Appendix E.2, 00:12:34)

Similarly, Interviewee 7 stressed that understandings of effectiveness may differ depending on how success is defined within reconstruction processes:

“Het hangt ook een beetje vanaf wat je als succes beschouwt.” (Appendix E.6, 00:16:17)

Together, these perspectives demonstrate that reconstruction effectiveness is not a neutral or fixed concept, but depends on broader political, social and institutional priorities. This also reflects the differences identified in the case studies, where reconstruction approaches prioritised different objectives, ranging from rapid redevelopment and investment attraction to longer-term social recovery and community resilience.

Several respondents additionally linked effectiveness to flexibility, institutional continuity and long-term coordination capacity. Interviewee 4 highlighted the importance of adaptable programmes and smaller-scale cooperation mechanisms in supporting sustainable reconstruction processes:

“Het programma moet wel echt flexibel zijn en dan kleinere projecten ... zodat je zorgt dat die samenwerking blijft en dat het duurzaam is.” (Appendix E.4, 00:20:28)

Likewise, Interviewee 6 stressed that reconstruction effectiveness depends not only on regulations or technical guidelines, but also on monitoring and institutional follow-up:

“Only having the regulations and instructions is not sufficient without the full follow-up and monitoring from the governmental entities.” (Appendix E.7, 00:39:26)

These perspectives suggest that reconstruction effectiveness depends not only on implementation capacity itself, but also on institutional support structures, coordination mechanisms and sustained governance arrangements.

From a more implementation-oriented perspective, Interviewee 5 reflected on how technological innovation may contribute to reconstruction speed and implementation capacity:

“Wij bouwen industrieel 3D modulair ... je kunt daarmee veel sneller bouwen dan conventioneel.” (Appendix E.5, 00:02:27)

At the same time, several respondents stressed that reconstruction processes may appear effective in technical or operational terms while still producing socially problematic outcomes. Interviewee 8 reflected critically on reconstruction processes that may unintentionally reinforce existing inequalities or future conflict dynamics:

“Wederopbouwprocessen kunnen alsnog bijdragen aan het tegenovergestelde ... het versterken van de omstandigheden die kunnen leiden tot conflict.” (Appendix E.8, 00:00:23)

This demonstrates that reconstruction effectiveness should also be understood through a conflict-sensitive perspective in which reconstruction contributes to long-term stability, social recovery and peacebuilding rather than reproducing exclusion or structural inequalities.

Inclusivity emerged throughout the interviews as another central condition within collaborative reconstruction processes. Several respondents stressed that more inclusive reconstruction approaches may strengthen local legitimacy, sustainability and long-term community support.

Interviewee 2 argued that involving communities more directly within reconstruction processes may strengthen local commitment to protecting and sustaining reconstruction outcomes:

“Als je een gemeenschap hebt meegenomen in een heel reconstructieproces, dan is de kans natuurlijk groter dat zij hun best gaan doen om dat te beschermen.” (Appendix E.2, 00:11:23)

Similarly, Interviewee 5 reflected on the importance of avoiding over-dominance by external actors and instead supporting local implementation capacity:

“De truc is ... op afstand blijven als buitenlandse partijen en het vooral te faciliteren ... zorgen dat je zo snel mogelijk de lokale organisatie, lokale bevolking aan het werk krijgt.” (Appendix E.5, 00:19:09)

Together, these perspectives suggest that inclusivity contributes not only to participation itself, but also to the long-term sustainability and legitimacy of reconstruction processes.

At the same time, the interviews demonstrated that inclusive reconstruction approaches also involve practical and organisational challenges. Interviewee 3 reflected on the additional time required for meaningful engagement with in-country actors:

“Wat je vaak ziet is dat de tijdlijnen te kort zijn. Dat als jij met lokale organisaties wil werken dat je daar meer tijd voor moet innemen.” (Appendix E.3, 00:06:43)

Similarly, Interviewee 7 stressed that more inclusive reconstruction approaches require additional effort, relationship-building and partner selection processes:

“Als je inclusiever wil dan moet je zelf op zoek gaan naar partners ... dat vereist veel meer werk ... en dat leidt ook weer tot vertragingen.” (Appendix E.6, 00:

These perspectives illustrate one of the central trade-offs identified throughout the interviews and case studies: while more inclusive reconstruction approaches may strengthen legitimacy, local ownership and sustainability, they also require greater coordination capacity, long-term engagement and institutional support.

Finally, several respondents highlighted that inclusivity is closely connected to broader questions of equity and resource distribution within reconstruction processes. Interviewee 8 reflected on how reconstruction resources may benefit certain regions or actors while excluding others:

“Resources worden herverdeeld als je bepaalde gebieden wel opbouwt, andere gebieden niet, bepaalde actoren ... kunnen daar baat bij hebben.” (Appendix E.8, 00:06:01)

This demonstrates that reconstruction processes are inherently political and distributive, shaping which actors, communities and regions benefit from recovery efforts and which may remain excluded.

Taken together, the interviews demonstrate that effectiveness and inclusivity within collaborative reconstruction are closely interconnected but may also involve significant trade-offs. While effectiveness was frequently associated with sustainability, institutional continuity, implementation capacity and long-term recovery, inclusivity was connected to legitimacy, local ownership and equitable participation. The findings therefore suggest that reconstruction effectiveness should not be understood solely through implementation speed or physical rebuilding outputs, but also through long-term social recovery, conflict sensitivity and the extent to which reconstruction processes remain responsive and inclusive towards affected communities.

Challenges

The interviews and expert panel discussions additionally revealed several recurring challenges related to collaborative reconstruction efforts in post-conflict areas. Identifying these challenges is important, as they highlight the structural, institutional and practical obstacles that may influence the effectiveness and inclusivity of reconstruction processes. Understanding these obstacles may help policymakers, practitioners and reconstruction actors to anticipate potential difficulties and better account for them when designing and implementing future reconstruction initiatives.

Table 5 below provides an overview of several key challenges derived from the interviews and expert panel discussions.

Challenges	Statements from interviews and expert panel
Unclear governance and leadership structures	Expert panel: coordination exists, but it remains unclear who takes the lead. Interview 5: uncertainty regarding who is responsible for commissioning reconstruction processes
Top-down decision-making and distance from local realities	Interview 1: reconstruction was centrally organised from the capital, with limited local influence or participation
Difficult coordination between multiple actors	Interview 2: references to “Groups of Friends” and thematic working groups. Interview 5: technical solutions are often available, but organisational and institutional conditions remain the main challenge Interview 6: sector coordination mechanisms, such as the 4W/5W system are used, yet coordination remains complex
Limited local capacity and expertise	Interview 6: lack of expertise, equipment, administrative capacity and technical oversight among local and governmental entities
Bureaucratic procedures and approval delays	Interview 6: approvals, permits and unclear procedures slow down reconstruction processes; people sometimes rebuild informally without technical supervision

Donor dependency and layered partnership structures	Expert panel: donors do not rebuild directly themselves, but instead finance implementing organisations, NGOs or private companies
Inclusivity is difficult to operationalise	Interview 2: civil society participation is often required, but identifying who represents local communities remains difficult. Expert panel: Syrian-owned reconstruction should extend beyond the central government and include minorities, youth and women
Local ownership does not automatically guarantee inclusivity	Expert panel: the more reconstruction is locally led, the stronger the ownership, but the more difficult it becomes to ensure broad inclusivity
Tension between speed and inclusivity/sustainability	Interview 2: rapid reconstruction is often not sustainable Interview 7: more inclusive reconstruction approaches require additional time and may slow implementation processes
Reconstruction may reproduce conflict dynamics	Interview 8: reconstruction processes may unintentionally reinforce the conditions that contribute to future conflict
Lack of monitoring and enforcement mechanisms	Interview 6: regulations and technical guidelines alone are insufficient without monitoring, follow-up and governmental enforcement capacity
Trust-building and community engagement challenges	Interview 6: negotiations with residents and differing expectations complicate implementation and cooperation processes

Table 5 - Key challenges identified through the interviews and expert panel discussions (Own work)

Synthesis of findings across models, cases and interviews

The findings from the reconstruction models, the Beirut and Mosul case studies, the interviews, and the expert panel demonstrate several recurring patterns in collaborative reconstruction processes in post-conflict areas. Although the different reconstruction contexts, institutional settings and professional perspectives varied considerably, the findings consistently highlighted the importance of governance arrangements, coordination structures, partnership dynamics, local participation and long-term sustainability in shaping reconstruction outcomes. The findings further demonstrate that reconstruction processes should not be understood solely as technical rebuilding exercises, but rather as highly political, social and institutional processes shaped by power relations, actor interactions and competing priorities (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023; Appendix E.2; Appendix E.8).

One of the clearest recurring findings concerns the political nature of reconstruction governance. Across both the reconstruction models and the interviews, reconstruction processes were repeatedly described as closely connected to broader political settlements, governance arrangements and institutional power structures. The Beirut case particularly demonstrated how highly centralised and privatised reconstruction governance may enable rapid physical redevelopment while simultaneously limiting local participation and reinforcing unequal power relations (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In contrast, the Mosul

case demonstrated a more participatory and multilateral governance arrangement in which reconstruction was more strongly connected to social recovery, heritage preservation and community resilience (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). Similar observations emerged from the interviews, where respondents consistently emphasised that reconstruction should be approached as a political process rather than purely a technical exercise (Appendix E.2; Appendix E.8). Together, these findings demonstrate that governance structures strongly shape reconstruction priorities, actor relations and the extent to which reconstruction processes become socially legitimate and context sensitive.

A second recurring pattern concerns the relationship between centralisation, participation and local ownership. The comparison between Beirut and Mosul demonstrated that highly centralised reconstruction models may improve implementation speed and investment mobilisation, while often limiting opportunities for meaningful local participation (Alkazei & Matsubara, 2020). In contrast, more participatory and bottom-up reconstruction approaches may strengthen contextual responsiveness, legitimacy and community ownership, as demonstrated in Mosul through participatory planning, block-based reconstruction strategies and local capacity-building initiatives (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Similar tensions emerged throughout the interviews, where respondents repeatedly stressed the importance of involving in-country actors throughout reconstruction processes while simultaneously acknowledging that participatory reconstruction approaches require additional time, coordination and institutional support (Appendix E.3; Appendix E.5; Appendix E.7). The expert panel further highlighted that locally led reconstruction does not automatically guarantee broad inclusivity or equal representation, particularly in contexts characterised by political fragmentation and social inequalities (Appendix F). Together, these findings demonstrate that local ownership and inclusivity are closely connected but should not be treated as similar concepts.

The findings additionally demonstrate that coordination and institutional fragmentation remain major challenges within collaborative reconstruction processes. Across the interviews and case studies, reconstruction repeatedly emerged as a highly multi-actor environment involving governments, donors, international organisations, NGOs, private-sector actors and local communities. Coordination mechanisms therefore play an essential role in aligning responsibilities, resources and implementation activities (Appendix E.2; Appendix E.6). At the same time, the findings consistently highlighted that reconstruction coordination is frequently complicated by fragmented governance arrangements, differing institutional cultures, unclear leadership structures and competing organisational priorities (Appendix E.3; Appendix E.5; Appendix F). Similar coordination challenges were also visible in both case studies, where reconstruction outcomes were shaped not only by available resources, but also by the ability of actors to coordinate effectively across institutional levels (Kousa et al., 2023; Alkazei & Matsubara, 2020). These findings therefore suggest that collaborative reconstruction depends not only on financial or technical resources, but also on long-term institutional coordination capacity and organisational adaptability.

Another important recurring finding concerns the role of partnerships and interactions among international and in-country actors within reconstruction processes. Across the interviews, reconstruction partnerships were repeatedly described as highly layered and dependent on cooperation between international organisations, donor governments, NGOs, private-sector

actors and local institutions (Appendix E.1; Appendix E.2; Appendix E.6). The findings further demonstrate that partnerships are often shaped by unequal power relations and donor dependency structures in which international actors continue to dominate funding allocation and strategic decision-making processes. At the same time, in-country actors contribute contextual knowledge, social legitimacy and direct engagement with affected communities. The Mosul case particularly demonstrated how reconstruction approaches that combine multilateral coordination with locally embedded participation can contribute to more socially grounded recovery processes (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). However, the interviews and expert panel also highlighted that partnerships with in-country actors do not automatically lead to more inclusive reconstruction outcomes, as existing inequalities and representation issues may be reproduced within partnership structures themselves (Appendix E.7; Appendix E.8; Appendix F).

The findings also demonstrate that reconstruction effectiveness should be understood more broadly than physical rebuilding or implementation speed alone. While centralised reconstruction models such as Beirut demonstrated relatively strong short-term effectiveness regarding redevelopment speed and investment mobilisation, these approaches also produced socially uneven outcomes and limited local participation (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). In contrast, the Mosul case demonstrated a broader understanding of effectiveness in relation to social recovery, contextual responsiveness, cultural heritage preservation, and community resilience (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Similar perspectives emerged throughout the interviews, where respondents repeatedly emphasised that reconstruction effectiveness should be linked to long-term sustainability, institutional continuity and conflict-sensitive recovery rather than solely rapid implementation (Appendix E.2; Appendix E.7; Appendix E.8). Together, these findings demonstrate that reconstruction effectiveness is highly dependent on how success is defined and which recovery objectives are prioritised.

Finally, the findings across the cases and interviews demonstrate that collaborative reconstruction processes inherently involve important trade-offs between inclusivity, coordination complexity, implementation speed and long-term sustainability. More participatory and inclusive reconstruction approaches may strengthen legitimacy, contextual responsiveness and local ownership, but simultaneously require greater coordination capacity, trust-building, institutional support and long-term engagement (Appendix E.3; Appendix E.7; Appendix F). Reconstruction processes therefore involve continuous balancing between efficiency, participation, political realities and social sustainability. The findings additionally demonstrate that reconstruction processes may unintentionally reproduce existing inequalities, exclusion mechanisms and conflict dynamics when governance arrangements, resource allocation and participation structures remain unequal or politically fragmented (Appendix E.8; Kousa et al., 2023).

Principles for collaborative reconstruction

Based on the synthesis of the reconstruction models, case studies, interviews and expert panel discussions, several broader principles for collaborative reconstruction in post-conflict areas can be identified.

Principle 1: Reconstruction should be approached as a political and social process rather than solely a technical rebuilding exercise.

The findings consistently demonstrate that reconstruction processes are inherently connected to governance arrangements, political settlements, legitimacy and power relations. Reconstruction therefore extends beyond rebuilding physical infrastructure alone and should also address broader social, institutional and political dimensions of recovery (Alkazei & Matsubara, 2020; Appendix E.2; Appendix E.8).

Principle 2: Meaningful local participation should be integrated throughout all phases of reconstruction processes.

The findings demonstrate that reconstruction processes become more context-sensitive, legitimate and sustainable when affected communities are meaningfully involved in planning, implementation and decision-making processes. Participation should therefore extend beyond consultation alone and include more active forms of local engagement and ownership (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024; Appendix E.3; Appendix E.5).

Principle 3: Reconstruction processes should remain context-sensitive and adaptable to local realities.

The comparison between Beirut and Mosul demonstrates that reconstruction approaches cannot be applied uniformly across different post-conflict contexts. Reconstruction strategies should therefore remain responsive to local political, social, cultural and institutional conditions rather than relying on rigid or standardised models (Kousa et al., 2023; Appendix E.4).

Principle 4: Collaborative reconstruction requires long-term institutional coordination and trust-building.

The findings consistently highlight that reconstruction processes involve highly fragmented actor environments and layered partnership structures. Effective reconstruction therefore depends on sustained coordination mechanisms, institutional clarity, trust-based cooperation and long-term engagement between actors (Appendix E.2; Appendix E.5; Appendix F).

Principle 5: Inclusivity requires attention to representation, equity and power relations rather than participation alone.

The findings demonstrate that local ownership does not automatically guarantee inclusive reconstruction outcomes. Participatory processes may still reproduce existing inequalities or exclusion mechanisms when representation remains unequal or politically fragmented. Inclusive reconstruction, therefore, requires continuous attention to equity, representation and accountability within governance and partnership structures (Appendix E.7; Appendix E.8; Appendix F).

Principle 6: Reconstruction effectiveness should be evaluated through long-term recovery and social sustainability rather than implementation speed alone.

The findings demonstrate that reconstruction effectiveness should not be measured solely through physical rebuilding outputs or rapid implementation. Long-term social recovery, institutional resilience, conflict sensitivity and community sustainability are equally important dimensions of reconstruction effectiveness (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023; Appendix E.2; Appendix E.8).

Principle 7: Reconstruction processes should remain conflict-sensitive in order to avoid reproducing inequalities and future instability.

Several findings demonstrate that reconstruction may unintentionally reinforce exclusion, unequal resource distribution or conflict dynamics when governance arrangements and recovery priorities remain politically unequal. Reconstruction processes should therefore actively consider how rebuilding efforts influence broader social and political stability (Appendix E.8; Kousa et al., 2023).

Enabling conditions

The findings additionally demonstrate that several enabling conditions are necessary to support more effective and inclusive collaborative reconstruction processes and to facilitate the practical implementation of the principles discussed earlier in this section. These enabling conditions are outlined below.

Enabling condition 1: Clear governance and leadership structures

Reconstruction processes require clearly defined institutional responsibilities, leadership arrangements, and decision-making structures to reduce fragmentation and improve coordination among actors (Appendix E.5; Appendix F).

Enabling condition 2: Effective coordination mechanisms

Collaborative reconstruction depends on formal and informal coordination systems that enable actors to align responsibilities, resources and implementation activities across multiple institutional levels (Appendix E.2; Appendix E.6).

Enabling condition 3: Long-term institutional and financial support

The findings demonstrate that participatory and socially grounded reconstruction approaches require sustained institutional engagement, long-term funding structures and continuity in support mechanisms (Rohwerder, 2024; Appendix E.3; Appendix E.7).

Enabling condition 4: Local institutional and technical capacity-building

Meaningful local ownership depends not only on participation itself, but also on strengthening local institutional capacities, technical expertise and implementation capabilities (Kousa et al., 2023; Appendix E.4; Appendix E.6).

Enabling condition 5: Trust-based and balanced partnerships

The interviews consistently highlighted the importance of trust-building, complementary expertise and balanced cooperation arrangements between international and in-country actors within reconstruction partnerships (Appendix E.3; Appendix E.5).

Enabling condition 6: Inclusive representation mechanisms

Collaborative reconstruction requires mechanisms that ensure broader representation of affected communities, including minorities, women, youth and marginalised groups, rather than relying solely on dominant political or institutional actors (Appendix F; Appendix E.8).

Enabling condition 7: Flexible and context-sensitive programming

The findings demonstrate that reconstruction approaches should remain adaptable to changing local conditions, institutional realities and conflict dynamics rather than relying on rigid implementation models (Appendix E.4; Kousa et al., 2023).

Enabling condition 8: Monitoring, accountability and institutional follow-up

Reconstruction effectiveness depends not only on planning and implementation, but also on monitoring mechanisms, institutional oversight, and accountability structures that support sustainable long-term recovery (Appendix E.6; Appendix E.7).

Context-sensitive considerations for collaborative reconstruction

Taken together, the findings of this research do not suggest the existence of a single universally applicable reconstruction model or ideal governance arrangement. Instead, the reconstruction models, case studies, interviews and expert panel discussions demonstrate that different reconstruction approaches involve different strengths, limitations and trade-offs regarding effectiveness, inclusivity, coordination capacity, local ownership and long-term sustainability. Reconstruction processes, therefore, involve context-dependent trade-offs shaped by governance arrangements, actor relations and local conditions.

The findings further demonstrate that the suitability of reconstruction approaches strongly depends on the political, institutional and social conditions of the post-conflict context in which reconstruction takes place. Rather than proposing a fixed reconstruction framework, the findings therefore support a more context-sensitive assessment of reconstruction approaches.

Table 6 presents a comparative analysis of the reconstruction models discussed throughout this research, highlighting their main characteristics, potential strengths, associated trade-offs and the types of contexts in which these approaches may be more applicable. The overview is intended as a comparative reflection tool rather than a prescriptive model, allowing reconstruction actors and policymakers to better assess the implications, risks and contextual considerations associated with different reconstruction approaches. The table can be found on the following page.

Reconstruction model	Main characteristics	Potential strengths	Potential trade-offs / risks	Conditions in which the approach may be more applicable	Reflected in findings
Top-down privatised model	Reconstruction is centrally organised through political elites, state institutions and private actors, often with a strong emphasis on investment, commercial redevelopment and rapid urban transformation	Rapid physical redevelopment, strong investment mobilisation, centralised decision-making and implementation efficiency.	Limited local participation, unequal power distribution, exclusion of affected communities, prioritisation of economic interests over social recovery, risk of socially fragmented outcomes.	Contexts focused on rapid urban redevelopment, investment attraction and large-scale infrastructure reconstruction where centralised governance structures dominate.	Strongly reflected in the Beirut case, where reconstruction became highly centralised and privatised through the role of Solidere and political-economic elites (Alkazei & Matsubara, 2020; Kousa et al., 2023). Interview findings also highlighted risks of top-down governance and limited local influence (Appendix E.1; Appendix E.8).
Multilateral reconstruction model	Reconstruction is coordinated through international organisations, multilateral institutions and sector-based coordination mechanisms involving multiple actors across governance levels.	Access to international funding, technical expertise, institutional coordination and broader implementation capacity.	Institutional fragmentation, bureaucratic complexity, unclear leadership structures, dependency on international actors and coordination difficulties between organisations.	Large-scale post-conflict settings requiring international coordination, donor support and cross-sector reconstruction capacity.	Reflected strongly in the Mosul case through UNESCO-led reconstruction coordination and multilateral cooperation structures (Rohwerder, 2024; Kousa et al., 2023). Interview findings also highlighted formal coordination systems and sector-based coordination mechanisms (Appendix E.2; Appendix E.6; Appendix F).

Donor-led reconstruction model	Reconstruction priorities, funding allocation and implementation structures are strongly shaped by donor governments, development banks and external financing arrangements.	Financial mobilisation capacity, access to international expertise, structured planning mechanisms and institutional support for reconstruction processes.	Donor dependency, externally driven priorities, limited local ownership, unequal agenda-setting power and potential mismatch with local realities and needs.	Contexts where domestic reconstruction capacity and financial resources are limited and where external support is necessary to initiate recovery processes.	Reflected primarily in the interviews discussing bilateral donors, development banks and externally financed reconstruction arrangements (Appendix E.1; Appendix E.2; Appendix F). Elements of donor dependency and external support structures also appear indirectly in the case studies, particularly in relation to international funding and institutional support (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024).
Nexus-based model	Reconstruction is approached through integrated connections between humanitarian aid, development cooperation and peacebuilding efforts, emphasising long-term recovery and institutional resilience.	Greater attention to long-term sustainability, conflict sensitivity, institutional continuity and the connection between physical reconstruction and broader social recovery.	Requires extensive coordination capacity, long-term engagement and alignment between actors operating across humanitarian, development and peacebuilding sectors.	Contexts characterised by protracted crises, fragile governance settings and situations where humanitarian needs, recovery and peacebuilding processes overlap.	Reflected particularly in the Mosul case through reconstruction approaches connected to social recovery, cultural heritage preservation and peacebuilding objectives (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Interview findings also repeatedly connected reconstruction to stabilisation, peacebuilding and long-term institutional

					recovery (Appendix E.2; Appendix E.3; Appendix E.8).
Bottom-up model	Reconstruction processes are strongly grounded in community participation, local ownership and neighbourhood-level engagement in planning and implementation processes.	Stronger contextual responsiveness, local legitimacy, community ownership and sensitivity to social and cultural realities.	Slower implementation processes, higher coordination complexity, representation challenges and increased time and resource requirements for participation and trust-building.	Contexts where local social networks and community structures remain active and where long-term social recovery and legitimacy are prioritised.	Reflected strongly in the Mosul case through participatory reconstruction approaches and community engagement strategies (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). Interviews consistently highlighted the importance of local ownership, participation and community involvement (Appendix E.3; Appendix E.5; Appendix E.7).

Table 6 - Comparative analysis of reconstruction models, their characteristics, strengths, trade-offs and contextual applicability (Own work)

4. Conclusion and discussion

4.1. Discussion

This chapter discusses the research findings in relation to the existing literature, elaborated on in the theoretical framework, on post-conflict reconstruction. The discussion reflects on how the findings from the reconstruction models, case studies, interviews and expert panel contribute to a broader understanding of collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas. Particular attention is given to governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements, interactions among international and in-country actors, and effectiveness and inclusivity, as these themes emerged consistently throughout the research.

In addition, this chapter reflects on the broader implications of the findings, the tensions and trade-offs identified throughout the research, and the extent to which the findings support, nuance, or challenge existing understandings of collaborative reconstruction approaches.

4.1.1. Reconstruction as a political and institutional process: Beyond technical Recovery

A fundamental finding of this research is that reconstruction in conflict-affected areas is not a neutral or purely technical exercise, but rather a deeply political process inseparably connected to political settlements, governance dynamics and struggles over power and legitimacy (Abboud, 2014; Azzouz & Pullan, 2019; Appendix E.2). Existing literature warns that top-down reconstruction approaches often neglect local realities and community needs, and the Beirut case study strongly confirms this argument, as shown in the chapter of the results. In Beirut, the private actor Solidere functioned almost as a “private state”, supported by political elites, while reconstruction was reduced to a neoliberal “tabula rasa” approach focused primarily on economic redevelopment and investment attraction (Alkazei & Matsubara, 2020; Schmid, 2006).

The interviews add an important dimension to existing literature by illustrating how the role of international governance structures such as the “Group of Friends”, through which donor governments and development banks shape reconstruction agendas via thematic working groups and coordinated planning structures (Appendix E.2). Several experts additionally stressed that reconstruction decision-making frequently takes place within political centres and donor institutions that remain geographically and institutionally distant from local realities on the ground (Appendix E.1). This suggests that governance structures not only determine who makes decisions, but also which recovery narratives gain legitimacy, such as economic modernisation versus social recovery and community restoration (Schmid, 2006; Appendix E.2).

The comparison between Beirut and Mosul additionally demonstrates how governance arrangements strongly shape reconstruction priorities and outcomes, determining whether reconstruction primarily focuses on economic redevelopment and investment mobilisation or on social recovery, cultural restoration and community resilience.

4.1.2. The tension between effectiveness and inclusivity: The price of speed

The findings strongly confirm the theoretical assumption that collaborative reconstruction involves continuous trade-offs between implementation speed and meaningful participation (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024). Throughout the interviews and case studies, effectiveness was often approached by donor actors through tangible and measurable physical outputs that can easily be justified towards domestic constituencies and funding structures (Appendix E.2; Appendix E.7). This contributes to a preference for short-term reconstruction projects and funding cycles of approximately four to five years, despite the reality that post-conflict reconstruction frequently requires decades of long-term recovery and institutional rebuilding (Appendix E.7; Appendix E.8).

Inclusivity, by contrast, requires sustained engagement, trust-building and consultation processes, which are often perceived in practice as slowing down reconstruction implementation (Appendix E.3; Appendix E.7). The Mosul case study demonstrated that the UNESCO-led approach contributed to stronger social legitimacy, local engagement and cultural restoration, while simultaneously creating highly complex coordination challenges between the large number of actors involved (Kousa et al., 2023; Rohwerder, 2024). The expert panel discussions suggest that reconstruction effectiveness should be redefined beyond narrow understandings of cost-efficiency or implementation speed alone, and instead be assessed through its contribution to long-term social stability and sustainable peace (Appendix E.2; Appendix F).

Without such a broader perspective, reconstruction risks becoming a process of “rapid recovery” that may unintentionally reinforce the underlying drivers of conflict, for example through unequal resource distribution, exclusionary redevelopment or politically selective rebuilding processes (Larkin & Rudolf, 2023; Appendix E.8).

4.1.3. Urbicide and the restoration of human dignity

The concept of urbicide, the deliberate destruction of the social, cultural and spatial fabric of urban life, requires reconstruction processes that extend beyond the rebuilding of physical structures alone (Larkin & Rudolf, 2023). The findings of this research strongly demonstrate that physical reconstruction without attention to identity, belonging and social recovery may itself become a continuation of exclusionary and violent processes (Azzouz, 2020; Schmid, 2006).

This was particularly visible in Beirut, where urban memory and social identity were partly erased through redevelopment strategies focused on luxury real estate and commercial transformation, contributing to processes of gentrification and displacement of original residents (Alkazei & Matsubara, 2020; Schmid, 2006). In contrast, the block-based reconstruction approach in Mosul attempted to adapt reconstruction efforts more closely to the specific physical and social realities of neighbourhoods and communities (Kousa et al., 2023).

The interviews added an important critical dimension to this discussion by highlighting that, when official reconstruction support remains absent or delayed, residents often initiate rebuilding efforts themselves, frequently under unsafe and highly precarious conditions “Shlon

man can” (“what else can we do?”), thereby further deepening the social and physical consequences of urbicide through dangerous reconstruction environments and inadequate safety conditions (Appendix E.6; Appendix F). Effective reconstruction should therefore support the agency and capacities of affected communities rather than positioning residents merely as passive recipients of aid and externally designed reconstruction interventions (Appendix E.4; Appendix E.5).

4.1.4. Trust and the paradox of “local ownership”

One of the most important insights emerging from the interviews is that trust within collaborative reconstruction processes is fundamentally bi-directional. Donor actors frequently express distrust towards in-country actors because of concerns regarding corruption, political capture or weak institutional capacity, while in-country actors simultaneously distrust the paternalistic and externally imposed approaches often associated with international intervention (“the raised finger of the West”) (Appendix E.2; Appendix E.3).

Moreover, the findings caution against romanticised understandings of “local ownership”. In practice, involving “local” actors may unintentionally reinforce existing local power hierarchies or strengthen elites who are not necessarily representative of broader communities (Appendix E.7; Appendix F). Inclusivity, therefore, requires active attention towards representation, particularly regarding minorities, women and youth, as well as a deeper understanding of the political economy surrounding reconstruction processes and the question of who ultimately benefits from reconstruction efforts (Abboud, 2014; Appendix E.8; Appendix F).

4.1.5. Coordination complexity within fragmented reconstruction landscapes

The findings further demonstrate that reconstruction coordination within post-conflict environments remains highly fragmented, involving overlapping mandates and competing priorities among governments, UN agencies, INGOs and donor actors (Harary, 2024; Willems & Lobbrecht, 2023b). Although coordination instruments such as the “4W/5W” systems may improve information exchange and operational overview, respondents stressed that such tools often fail to provide genuine strategic coordination or long-term governance alignment (Appendix E.6).

Experts additionally highlighted what may be described as a “capacity gap”, in which governments operating within transitional or post-conflict environments frequently lack even the most basic administrative and technical resources required to coordinate reconstruction priorities effectively, including basic technological infrastructure and institutional staffing capacities (Appendix E.6; Appendix F). This places international actors within a difficult dilemma: either wait for governmental structures to regain sufficient capacity, which risks delaying reconstruction processes, or bypass governmental institutions entirely, which may further undermine long-term institutional sustainability and local governance legitimacy (Appendix E.2; Appendix E.6).

The findings suggest that more promising reconstruction approaches may lie in hybrid governance models that combine international resources and institutional support with deep local knowledge and contextual understanding (Kousa et al., 2023; Appendix E.3).

4.1.6. Implications for the built environment

The relevance of these findings to the built environment lies in the way institutional and political arrangements become translated into spatial decisions. Governance structures and partnership arrangements influence which neighbourhoods are rebuilt, which functions are prioritised, who is able to return, how property rights are addressed and whether heritage, identity and existing social networks are retained. The Beirut case demonstrates how an investment-oriented governance model shaped the allocation of land and urban functions, while the Mosul case illustrates how block-based planning and local capacity-building supported more context-responsive recovery.

Built-environment reconstruction should therefore not be understood as the physical outcome of a separate governance process. The organisation of reconstruction directly shapes housing access, infrastructure sequencing, neighbourhood identity, public space, displacement and opportunities for return. Decisions regarding whether to prioritise housing, roads, water systems, schools, hospitals or economic facilities are simultaneously spatial, social and political decisions. This strengthens the argument that built-environment professionals should engage not only with technical delivery, but also with governance, representation and conflict sensitivity.

4.1.7. Concluding reflection

Taken together, this analysis demonstrates that the effectiveness of collaborative reconstruction approaches cannot be reduced to fixed institutional models or universal governance templates. Instead, reconstruction success depends on the extent to which reconstruction actors are willing to recognise the political realities of reconstruction, invest in long-term trust-building processes and broaden the definition of success beyond physical rebuilding outputs towards social recovery, legitimacy and sustainable peacebuilding (Azzouz & Pullan, 2019; Rohwerder, 2024; Appendix E.2).

An important insight emerging from the findings is that collaborative reconstruction should not be automatically equated with inclusivity or equal participation, as collaborative arrangements may also reproduce existing inequalities and power asymmetries (Abboud, 2014; Schmid, 2006; Appendix F). Inclusivity, therefore, emerges not simply as an ethical objective, but also as an important condition for long-term reconstruction, sustainability and resilience.

The findings additionally demonstrate that built-environment reconstruction cannot be separated from broader questions of social recovery, spatial justice and community identity. Reconstruction should therefore not be understood as the end phase of conflict, but rather as a critical, ongoing phase within broader peacebuilding and societal recovery processes (Appendix E.2; Appendix E.8).

4.2. Conclusion

This research examined how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of built-environment reconstruction in conflict-affected areas. To answer this main research question, the research analysed reconstruction models, the case studies of Beirut and Mosul, semi-structured interviews and an expert panel discussion. The

research focused specifically on governance structures, coordination mechanisms, partnership arrangements and the interactions between international and in-country actors within reconstruction processes.

4.2.1. Governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements

Sub question 1: What governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas?

The first sub-question examined which governance structures, coordination mechanisms and partnership arrangements shape collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas. To answer the question, five models previously applied to reconstruction processes have been examined. The findings demonstrated that reconstruction processes are shaped by highly diverse governance arrangements, ranging from centralised and privatised approaches to more participatory and multilateral forms of reconstruction governance. Governance structures strongly influence how reconstruction priorities are determined, who holds decision-making power and how resources are distributed. Coordination mechanisms were found to be essential within collaborative reconstruction processes, particularly in contexts where large numbers of international organisations, governments, NGOs and private-sector actors operate simultaneously. However, the findings also demonstrated that coordination structures often remain fragmented and institutionally complex. Partnership arrangements similarly emerged as highly layered and dependent on relationships between donors, governments, implementing organisations and in-country actors. Across the reconstruction models and interviews, reconstruction partnerships were shown to influence not only implementation capacity, but also questions regarding power, representation and dependency.

4.2.2. Interactions between international and in-country actors

Sub question 2: How do interactions between international and in-country actors influence the organisation, effectiveness and inclusivity of reconstruction processes in selected case studies?

The second sub-question focused on how interactions between international and in-country actors influence the organisation, effectiveness and inclusivity of reconstruction processes within the selected case studies. The findings demonstrated that these interactions strongly shape reconstruction outcomes and the extent to which reconstruction processes become locally responsive and socially legitimate. In Beirut, reconstruction reflected a more top-down privatised reconstruction model in which political elites and private-sector actors dominated reconstruction governance and redevelopment priorities. Although this enabled relatively rapid redevelopment and investment mobilisation, local participation remained limited, contributing to resident displacement, limited long-term social sustainability and reconstruction processes that became increasingly connected to political and economic interests. In contrast, reconstruction in Mosul reflected stronger multilateral coordination and greater attention to local engagement, cultural heritage preservation and community involvement. The findings therefore demonstrated that more participatory and locally embedded reconstruction approaches may strengthen contextual responsiveness, legitimacy and long-term sustainability, while simultaneously requiring greater coordination capacity, institutional flexibility and long-term engagement. At the same time, the findings also demonstrated that local ownership itself

does not automatically guarantee inclusivity, as local governance arrangements may still reproduce existing inequalities and exclusionary dynamics.

4.2.3. Principles and enabling conditions

Sub question 3: What principles and enabling conditions can be derived from the case studies and interviews to support more effective and inclusive collaborative reconstruction?

The third sub-question examined which principles and enabling conditions can be derived from the case studies and interviews to support more effective and inclusive collaborative reconstruction. Seven core principles emerged throughout the findings.

- **Reconstruction as a political and social process:** It must be treated as more than a technical building exercise;
- **Meaningful local participation:** Integration of community voices in all phases, from design to implementation
- **Context-sensitive and adaptable strategies:** Favour approaches that mirror local realities instead of relying on fixed templates.
- **Long-term institutional coordination and trust:** Focusing on sustained cooperation rather than short-term outputs;
- **Focus on representation and equity:** Addressing power imbalances within "inclusivity" to ensure marginalised groups are heard;
- **Evaluating effectiveness through social recovery:** Measuring success by social stability and dignity rather than just construction speed;
- **Conflict-sensitive planning:** Ensuring reconstruction does not unintentionally reinforce existing inequalities or trigger future instability.

Crucial enabling conditions to realise these principles include clear leadership structures, effective coordination mechanisms, local capacity building, stable long-term institutional and financial support, trust-based and balanced partnerships, inclusive representation mechanisms, flexible and context-sensitive programming, and strong monitoring mechanisms.

4.2.4. Collaborative approaches to more effective and inclusive post-conflict reconstruction processes

Main research question: How can collaborative approaches be organised to improve the effectiveness and inclusivity of built-environment reconstruction in conflict-affected areas?

Taken together, these findings provide broader insights into how collaborative reconstruction approaches may be organised more effectively and inclusively within post-conflict environments. The research concludes that collaborative approaches can improve the effectiveness and inclusivity of built-environment reconstruction when reconstruction processes are organised through context-sensitive governance arrangements that balance coordination capacity, local participation, institutional flexibility and long-term recovery objectives. The findings indicate that reconstruction effectiveness should be understood not solely through rapid physical rebuilding outputs but also by long-term social recovery, legitimacy, and conflict-sensitive reconstruction processes. Similarly, inclusivity extends beyond formal participation mechanisms and depends on the extent to which reconstruction processes genuinely recognise and respond to local priorities, identities and lived realities.

At the same time, the research demonstrates that no single universally applicable reconstruction model exists. Instead, reconstruction approaches involve continuous trade-offs between implementation speed, coordination complexity, inclusivity, local ownership and long-term sustainability. Collaborative reconstruction should therefore not be approached through fixed institutional templates or universal governance models, but through continuous context-sensitive assessment of governance conditions, actor relations and local realities within specific post-conflict environments.

This research, therefore, concludes that more effective and inclusive collaborative reconstruction depends not on applying a single preferred reconstruction model, but on the ability of reconstruction actors to continuously adapt governance arrangements, coordination mechanisms and partnership structures to the political, institutional and social realities of conflict-affected contexts. The findings suggest that the organisation of reconstruction should shift from merely delivering physical structures towards facilitating inclusive processes that restore trust, strengthen local institutions and support the social foundations for sustainable peace.

4.3. Limitations, implications and recommendations

This section reflects on the research limitations, discusses the implications of the findings, and presents recommendations for practice and future research.

4.3.1. Limitations of the research

Several limitations should be acknowledged regarding the scope, methodology and empirical depth of this research. First, the selected case studies could have benefited from greater empirical depth and contextual detail. Although the Beirut and Mosul case studies provided valuable insights into collaborative reconstruction processes, additional information regarding the geographical scale of the reconstruction areas, the duration of reconstruction processes, and the long-term implementation timelines would have allowed for a more detailed comparative analysis. Including these dimensions more explicitly could have strengthened the practical applicability of the findings, particularly when drawing lessons for future reconstruction processes in contexts such as Syria.

In addition, the research topic itself covers a highly broad and complex field. Post-conflict reconstruction involves political, social, economic, institutional, and spatial dimensions that operate simultaneously across multiple governance levels. Although this research intentionally adopted a broad comparative perspective in order to identify overarching patterns and trade-offs across reconstruction approaches, the breadth of the topic limited the extent to which individual themes, actors or local dynamics could be explored in greater depth. A more narrowly defined geographical or thematic focus may therefore have allowed for a more detailed analysis of specific reconstruction dynamics.

The research was further limited by the relatively small number of interviews conducted. While the interviews provided valuable perspectives from policymakers, practitioners, researchers and implementation actors, the findings cannot be considered fully representative of all reconstruction contexts or actor groups. In particular, the research would have benefited from a larger number of interviews with actors directly involved in reconstruction processes on the

ground within conflict-affected areas. Although one Syrian respondent working for an INGO contributed important local implementation perspectives, the research remained relatively oriented towards institutional and policy-level perspectives. More extensive inclusion of affected residents, local municipalities, community organisations and local reconstruction practitioners could have provided deeper insight into how effectiveness and inclusivity are experienced within everyday reconstruction realities.

In this context, the findings should not be interpreted as universally applicable to all collaborative reconstruction processes. Due to the limited number of cases and interviews, the findings primarily provide analytical insights into recurring patterns, tensions and trade-offs rather than definitive or universally generalisable conclusions. Reconstruction processes remain highly context-dependent and influenced by local political, social and institutional realities.

Finally, the theoretical framework relied on a relatively concentrated body of literature. Although the selected literature strongly aligned with the research focus and provided a solid analytical foundation, expanding the theoretical scope to include a broader range of academic perspectives and regional case studies could have further strengthened the research's theoretical depth.

4.3.2. Implications of the findings

The findings of this research carry several broader implications for how collaborative reconstruction processes are understood and organised within conflict-affected areas. One of the most important implications of the findings is that reconstruction approaches cannot be separated from the objectives and priorities actors aim to achieve through reconstruction. Throughout the interviews, case studies and expert panel discussions, it became clear that reconstruction actors often pursue different underlying goals, such as economic redevelopment, political stabilisation, institutional rebuilding, peacebuilding, social recovery or investment mobilisation. These objectives strongly shape governance arrangements, partnership structures, coordination mechanisms and the extent to which inclusivity is prioritised within reconstruction processes.

The findings further imply that reconstruction effectiveness should not be evaluated solely through implementation speed or visible physical rebuilding outputs. Instead, effectiveness depends on broader dimensions such as social legitimacy, conflict sensitivity, institutional sustainability and the extent to which reconstruction processes respond to local realities and community needs. This challenges narrower understandings of reconstruction success that prioritise short-term outputs over long-term societal recovery.

Another important implication concerns the understanding of collaborative reconstruction itself. The findings demonstrate that collaboration should not automatically be equated with inclusivity or equal participation. Collaborative reconstruction arrangements may still reproduce existing inequalities, power asymmetries and exclusionary governance structures, particularly when decision-making remains concentrated among political elites, donor actors or international organisations. Inclusivity, therefore, requires continuous attention towards representation, power distribution and the meaningful involvement of affected communities throughout reconstruction processes.

Finally, the findings imply that collaborative reconstruction should not be approached through universal governance templates or fixed reconstruction models. Instead, reconstruction approaches require continuous adaptation to the political, institutional and social realities of specific post-conflict contexts. Reconstruction governance, therefore, involves ongoing negotiation between coordination capacity, local ownership, participation, institutional feasibility and long-term recovery objectives.

4.3.3. Recommendations for practice

Based on the findings of this research, several recommendations can be formulated for policymakers, donor organisations, reconstruction practitioners and international organisations involved in post-conflict reconstruction processes. Before selecting a reconstruction approach, actors should explicitly define the objectives they aim to achieve, the groups whose needs and perspectives are prioritised and the trade-offs they are willing to accept between implementation speed, participation, coordination complexity and long-term recovery.

First, reconstruction actors should adopt more context-sensitive approaches rather than relying on standardised reconstruction models or universal governance templates. Reconstruction strategies should be adapted to context-specific political, institutional, social and spatial realities, while recognising that reconstruction processes involve different trade-offs depending on the conditions in which they are implemented.

Second, greater attention should be given to the meaningful participation of in-country actors and affected communities throughout all phases of reconstruction processes. These actors should not only be consulted during implementation but should also be involved in agenda-setting, planning, decision-making and evaluation. At the same time, reconstruction actors should remain aware that local ownership does not automatically guarantee inclusivity and should therefore actively consider representation, marginalised groups and existing power relations within the reconstruction context.

Third, reconstruction actors should invest more strongly in long-term institutional cooperation and trust-building processes. The findings demonstrated that reconstruction effectiveness and inclusivity often require sustained coordination, relationship-building and institutional continuity rather than short-term project cycles focused primarily on rapid implementation outputs.

Fourth, stronger efforts should be made to improve institutional clarity and coordination structures within collaborative reconstruction environments. Unclear leadership structures, fragmented coordination mechanisms and overlapping institutional responsibilities repeatedly emerged as challenges throughout the research. Reconstruction actors should therefore invest in clearer coordination arrangements, transparent governance responsibilities and long-term cooperation mechanisms between international and in-country actors.

Finally, reconstruction actors should adopt broader understandings of reconstruction effectiveness that extend beyond physical rebuilding outputs alone. Greater attention should be given to social recovery, community resilience, cultural identity, legitimacy and conflict sensitivity within reconstruction planning and evaluation processes.

4.3.4. Recommendations for further research

This research additionally highlights several opportunities for further research on collaborative reconstruction processes in conflict-affected areas.

First, future research could benefit from more narrowly focused and context-specific case studies. Reconstruction processes differ significantly across regions, cities and neighbourhoods, making it difficult to draw detailed conclusions from highly broad comparative approaches alone. Future studies could therefore focus more specifically on individual cities or neighbourhood-level reconstruction dynamics in order to generate deeper contextual insights.

Second, future research should place greater emphasis on perspectives from actors directly involved in reconstruction processes on the ground. More extensive fieldwork and interviews with affected residents, local organisations, municipalities, and local reconstruction practitioners would provide valuable insights into how reconstruction effectiveness, inclusivity, and participation are experienced at the community level.

Third, a possible next step would be to translate the principles and enabling conditions identified in this study into a practical reflection or decision-support tool for reconstruction actors. Rather than prescribing a universal reconstruction model, such a tool could support actors in making their objectives, stakeholder representation, governance arrangements and accepted trade-offs more explicit. It could include questions concerning who defines reconstruction priorities, which groups are represented, how physical interventions relate to social recovery and how reconstruction approaches should adapt when political or institutional conditions change. Future research could develop and test such a tool in a specific reconstruction context, such as future reconstruction efforts in Syria, and involve affected communities, in-country professionals, policymakers and built-environment practitioners in its refinement.

Finally, future research could examine the long-term impacts of reconstruction governance arrangements on social recovery, institutional legitimacy, and peacebuilding outcomes. Longitudinal research that follows reconstruction processes over longer periods may provide valuable insights into how reconstruction approaches shape post-conflict recovery trajectories beyond the immediate rebuilding phase.

4.4. Reflection

I would like to begin this reflection by explaining why I chose this topic for my graduation research. I have been interested in post-conflict reconstruction for a longer period of time and wanted to contribute, even in a small way, to discussions about reconstruction processes and the physical rebuilding of conflict-affected areas. During the first year of my master's programme, I had already focused on this topic in two separate courses. However, I saw this thesis as an opportunity to explore whether this field genuinely suited me and whether I could see myself continuing to work within this field in the future.

At the start of this research, I had very limited knowledge of the professional field itself and was relatively distant from the realities of post-conflict environments and the complexity

involved in reconstruction processes. Through this research, I was given the opportunity to deepen my understanding of the topic and make it more familiar and tangible to myself.

For me, it was especially valuable to combine my thesis with an internship at the Dutch Ministry of Foreign Affairs. This transformed the research from a purely academic exercise into a much more practical and personally meaningful experience. Although the Ministry comprises many different departments, I joined the taskforce focused on post-conflict reconstruction in Syria and the Palestinian Territories. This made the subject much more tangible and realistic for me throughout the process.

At the same time, combining a full-time internship with research in a field entirely new to me also posed challenges from the beginning. One of the first difficulties I encountered was dealing with information overload. Because I was simultaneously trying to understand the field, the political realities, the organisations involved and the reconstruction debates, I found it difficult to make consistent progress with my thesis during the early stages of the research process.

This also caused me to question the scope of my topic. I often wondered whether the subject was too broad and what meaningful contribution I could realistically make through my thesis. Observing how reconstruction processes function in practice created an image that I could not always fully connect to the scientific literature I was using. At times, I wanted to make certain observations or statements based on my experience during my internship, but I realised that not everything could be adequately supported academically within the scope of the research.

I also quickly realised that the plan I had created before starting the research was not realistic, given a full-time internship. I underestimated the workload and intensity of balancing both responsibilities. At a certain point, I let go of the strict planning I had initially developed and no longer followed a fixed structure for approaching the research process. Although this created stress and uncertainty, it also taught me to work more flexibly, manage my time differently, and continue to perform under pressure to achieve results.

One aspect that I learned a great deal from was the process of making a completely unfamiliar topic my own within a relatively short period of time. Although this was challenging, my genuine interest in the subject also made the learning process progress quickly. I found myself becoming increasingly curious and motivated to understand the complexity of reconstruction processes and the realities behind them.

Another challenge I encountered was conducting the interviews. I found it difficult at first to determine which professionals would be most relevant to interview and how best to approach respondents from very different professional and institutional backgrounds. Because the interviewees all viewed reconstruction from different perspectives, I had to continuously reflect on how to keep the conversations aligned with my research objectives while still allowing respondents enough space to share their expertise and experiences. I noticed that this became easier over time and that I gradually became more confident in conducting interviews and guiding conversations more effectively.

Looking back, I also realise that I should have started arranging interviews much earlier in the research process. If I had planned conversations earlier, I would likely have been able to conduct more interviews with professionals from different organisations and sectors. As deadlines

approached, it became increasingly difficult to schedule additional interviews within the limited time available. As a result, I was unable to speak with several professionals whose perspectives I would have greatly valued for the research.

Now, at the end of the thesis process, as I write this reflection, I realise that I initially hoped to produce more concrete answers and stronger results through this research. However, throughout the process, I learned that the value of this thesis does not only lie in the final written outcome itself. Looking back, I recognise that I significantly broadened my knowledge of post-conflict reconstruction and developed both academically and personally throughout the process.

Most importantly, I learned that reconstruction processes are far more complex than simply rebuilding physical structures with bricks and materials. Reconstruction involves political, social, institutional and human dimensions that are deeply interconnected. This insight has only strengthened my interest in the topic and my motivation to continue exploring how I may contribute, even in a small way, to the much larger and more complex realities surrounding future reconstruction processes.

Overall, this process allowed me not only to grow academically through conducting research and writing this thesis, but also to develop personally through the challenges, uncertainties and experiences encountered along the way.

Reference List

Abboud, S. (2014, December 30). Comparative perspectives on the challenges of Syrian reconstruction. *Carnegie Endowment for International Peace*. Retrieved March 31, 2026, from <https://carnegieendowment.org/research/2014/12/comparative-perspectives-on-the-challenges-of-syrian-reconstruction>

Alkazei, A., & Matsubara, K. (2020). Post-conflict reconstruction and the decline of urban vitality in Downtown Beirut. *International Planning Studies*, 26(3), 267–285. <https://doi.org/10.1080/13563475.2020.1839388>

Amnesty International. (2020, August 6). *Wat is er in Libanon aan de hand?* Retrieved March 24, 2026, from <https://www.amnesty-international.be/nieuws/wat-er-libanon-aan-de-hand>

Azzouz, A. (2020). Re-imagining Syria: Destructive reconstruction and the exclusive rebuilding of cities. *City*, 23(5–6), 721–740. <https://doi.org/10.1080/13604813.2019.1575605>

Belal, A., & Shcherbina, E. (2021). Post-war Planning for Urban Cultural Heritage Recovery. *E3S Web of Conferences*, 263, 05054. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202126305054>

Blaikie, N., & Priest, J. (2019). *Designing social research: The Logic of Anticipation*. John Wiley & Sons.

Board of Peace. (n.d.). Board of Peace. Retrieved March 24, 2026, from <https://boardofpeace.org/>

Bryman, A. (2016). *Social research methods* (Fifth edition). Oxford University Press. <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/social-research-methods-alan-bryman.pdf>

Denis, V. (2024). Risk Management Strategies of Urban Planning Projects in the Framework of Post-War Reconstruction. *IOP Conference Series Earth and Environmental Science*, 1376(1). <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1376/1/012048>

De ravage van Aleppo tijdens de Syrische burgeroorlog. (2016, July 12). revu.nl. <https://revu.nl/artikel/4137/in-beeld-de-ravage-van-aleppo-tijdens-de-syrische-burgeroorlog>

Farah, G., & Kersten, S. (n.d.). *Libanon, een kennismaking*. Veteranen Voor Libanon. Retrieved March 24, 2026, from <https://veteranenvoorlibanon.nl/libanon>

Harary, D. (2024). Role of International Organizations in Conflict Resolution: A Case Study of the United Nations in Syria. *American Journal of International Relations*, 9(3), 12–23. <https://doi.org/10.47672/ajir.2265>

Heydemann, S. (2018). Civil war, economic governance & state reconstruction in the Arab Middle East. *Daedalus*, 147(1), 48–63. https://doi.org/10.1162/daed_a_00473

Kousa, C., & Pottgiesser, U. (2019). Post Syrian-war material recovery, reuse and transformation in the Old City of Aleppo. *Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development*, 10(1), 90–103. <https://doi.org/10.1108/jchmsd-07-2019-0085>

Kousa, C., Lubelli, B., & Pottgiesser, U. (2023). Towards a sustainable approach to reconstruction of residential heritage: Insights from international case studies. *Heritage and Sustainable Development*, 5(2), 315–338. <https://doi.org/10.37868/hsd.v5i2.254>

Larkin, C., & Rudolf, I. (2023). Memory, violence and post-conflict reconstruction: rebuilding and reimagining Mosul. *Peacebuilding*, 12(3), 281–298. <https://doi.org/10.1080/21647259.2023.2247722>

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

Matsunaga, H. (2019a). The Reconstruction of Iraq after 2003: Learning from Its Successes and Failures. In World Bank, Washington, DC eBooks. International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1390-0>

Matsunaga, H. (2019b, October 1). Getting reconstruction right and wrong: Lessons from Iraq. Brookings. <https://www.brookings.edu/articles/getting-reconstruction-right-and-wrong-lessons-from-iraq/>

Miles, S. R. (2007). Reconstruction under adversity, Rebuilding Iraq- lessons for the future (E. Ashworth, Ed.). USAWC STRATEGY RESEARCH PROJECT.

Rohwerder, B. (2024). Lessons from post-war reconstruction programmes. K4DD Rapid Evidence Review 18. Brighton, UK: Institute of Development Studies. DOI 10.19088/K4DD.2024.013.

RVO. (2025, August 20). Factsheet Libanon. RVO.nl. Retrieved March 24, 2026, from <https://www.rvo.nl/onderwerpen/landen-en-gebieden/libanon/factsheet>

Sallon, H. (2023, June 16). Bashar al-Assad uses reconstruction of Syria as a new extortion tactic. *Le Monde*. https://www.lemonde.fr/en/opinion/article/2023/06/16/bashar-al-assad-uses-reconstruction-of-syria-as-a-new-extortion-tactic_6032704_23.html

Saul, M., & Sweeney, J. A. (2015). International Law and Post-Conflict Reconstruction Policy (First). Routledge. <https://www.routledge.com/International-Law-and-Post-Conflict-Reconstruction-Policy/Saul-Sweeney/p/book/9781138780118>

Schmid, H. (2006). Privatized urbanity or a politicized society? Reconstruction in Beirut after the civil war. *European Planning Studies*, 14(3), 365–381. <https://doi.org/10.1080/09654310500420859>

Steinø, N., Dabaieh, M., & Bih, K. B. (2020). Post-conflict reconstruction in the Middle East and North Africa region: A bidirectional parametric urban design approach. *International Journal of Architectural Computing*, 18(3), 296–313. <https://doi.org/10.1177/1478077119899584>

Sundakov, A. (2024). Post-War reconstruction and disaster recovery: lessons for Ukraine. *INTERNATIONAL ECONOMIC POLICY*, 41, 65–79. <https://doi.org/10.33111/iep.eng.2024.41.05>

Willems, R., & Lobbrecht, C. (2023a). Background report: Inconvenient Realities: An evaluation of Dutch contributions to stability, security, and rule of law in Fragile and Conflict-Affected contexts. In <https://english.iob-evaluatie.nl/>. Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, Policy and Operations Evaluation Department (IOB).

Willems, R., & Lobbrecht, C. (2023b). Inconvenient Realities: An evaluation of Dutch contributions to stability, security, and rule of law in Fragile and Conflict-Affected contexts. In <https://english.iob-evaluatie.nl/>. Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, Policy and Operations Evaluation Department (IOB).

Appendices

Appendix A – Data management

Appendix A.1 – Data Management Plan checklist

Section A. General considerations	yes	no
1. Is the graduation project conducted as part of an internship (at a company), or as part of a research project at TU Delft? If a student's graduation project is conducted at a company or as part of a research project at the university, questions of data ownership and intellectual property rights need to be addressed in a written graduation or internship agreement before the project begins. Student and supervisor should consult the Intellectual Property Rights of Students webpage. Additional information can also be found in the Extended Personal Research Data Workflow. If applicable, complete the Confidentiality Agreement.	X	
2. Does the project involve conducting (part of) the research outside the Netherlands? Students who intend to travel abroad (even to other EU countries) for study, exchange, research, internship, or graduation project purposes need to follow the Travel Safety Protocol. This includes attending a mandatory Travel Safety Training Session: see the Disclaimer.		X
3. Will the research involve processing data from humans, such as running a survey, conducting interviews or workshops, collecting data through social media or internet forums, or re-using existing datasets about humans provided by a third party? (If 'yes', see follow-up questions 4 to 13 in Checklist B.) Students who work with data from human participants must complete the next section and apply for and receive ethical approval from the Human Research Ethics Committee (HREC) before conducting the research.	X	

Section B. Extended risk factors (only if question 3 has been answered with 'yes'.)	yes	no
4. Will the project involve participants who may be considered vulnerable, such as the elderly, refugees or asylum seekers, ethnic minorities, patients, or people with disabilities? Participants who may suffer very adverse consequences (for instance, due to discrimination) if their personal data became publicly available can be considered vulnerable.		☒
5. Will the project involve participants who cannot themselves give informed consent for taking part in the project, but for whom consent must be obtained from a legal guardian? Participants who cannot give informed consent can include, for instance, children or participants with intellectual disabilities, mental disorders, or dementia. Such participants are also considered vulnerable in the context of the General Data Protection Regulation (GDPR).		☒
6. Will the project involve processing any of the special categories of personal data below? - Race - Ethnicity - Criminal offence data - Political opinion - Union membership - Religious or philosophical beliefs - Sex life and/or sexual orientation - Health data (including measurements such as heart rate) - Biometric or genetic data (including fingerprints, iris scanning, facial recognition) The General Data Protection Regulation (GDPR) defines a stricter rules for processing special categories of personal data. If it is necessary to process these data in a project, it is important to provide additional safeguards.		☒
7. Will the project involve processing personal data that could be considered sensitive, such as the ones listed below? - Information about a person's income, debts, or other payments - Information about a person's (un-)employment status - Information about a person's performance at school or work - Information about relationship problems or (gambling) addiction - Information about poverty, domestic violence, or youth welfare/social work involvement Some types of personal data are considered sensitive, because they can have a high impact on the privacy of the data subject if other persons gain access to these data. Sensitive personal data should only be processed if necessary: in such cases, additional safeguards need to be put in place.		☒
8. Will the project involve processing video-recordings, or photographs of participants? TU Delft considers photographic and video-materials of research participants to be sensitive personal data. If such data need to be processed, additional safeguards must be put in place.		☒

Section B. Extended risk factors (only if question 3 has been answered with 'yes'.)	yes	no
9. Will the project involve sharing or transferring personal data between multiple partners or collaborating organisations involved, such as between TU Delft and an internship company? According to privacy law, sharing personal data between organisations requires a privacy agreement to be in place: setting this up takes time, and requires support from additional university staff. Furthermore, personal data sharing can potentially expose research participants to different types of risks: these risks must be considered in the ethical application.		☒
10. Will the project involve deception, or covert observation of participants? In some types of research, obtaining informed consent for processing participants' personal data is not an option: for instance, if the research involves deception, or the research is covert (conducted without participants knowing about it). In such situations, the steps to mitigate risks to participants are important, and an alternative legal basis for processing the participant's data needs to be established with the help of additional support staff.		☒
11. Will the project involve working with social media data? Social media data are personal data, but since it is usually not possible to ask for informed consent for processing social media data, another legal basis for processing the participant's data needs to be established. Processing of social media data also involves legal considerations related to terms of use of data from third-party platforms: therefore, research with social media data requires expert support on privacy, ethics, and legal matters.		☒
12. Will the project involve using learning algorithms or other AI to analyse, combine, or otherwise process data from participants? The use of AI in research involves many considerations in terms of data protection, ethics, security, and intellectual property: for more information, see TU Delft's Instructions for use of Generative AI.		☒
13. Will the project involve participants who are based in a country or countries outside of the EU? Students affiliated with TU Delft must comply with Dutch and EU regulations of personal data processing (GDPR). Furthermore, the student and their supervisor must make sure that the research complies with local (privacy) legislations of any foreign destinations. Additional support from an external (local) expert may be required.		☒

Appendix A.2 – Data Management Plan

A Data Management Plan created using DMPonline

Title: MBE Master Thesis - post-conflict reconstruction

Creator: Lana Issa

Affiliation: Delft University of Technology

Template: TU Delft Data Management Plan template (2025)

Project abstract:

This research addresses the problem that post-conflict reconstruction in the Middle East is often fragmented, poorly coordinated and insufficiently inclusive, despite the involvement of many international and local actors. The study aims to develop a deeper understanding of how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of the reconstruction of the built environment in conflict-affected areas. More specifically, it examines how governance structures, coordination mechanisms and interactions between international and local actors shape reconstruction processes in practice.

The research applies a qualitative abductive design, combining document analysis of academic and policy sources, two case studies, semi-structured expert interviews and an expert panel with practitioners working in post-conflict reconstruction and stabilisation. The data are analysed through qualitative content and thematic analysis, followed by cross-case comparison, in order to identify recurring patterns, differences and enabling conditions in collaborative reconstruction processes.

The study ultimately contributes to the development of a collaborative reconstruction framework that offers practical principles, guidelines and policy recommendations for governments, international organisations and other actors engaged in post-conflict reconstruction.

ID: 194634

Start date: 09-02-2026

End date: 26-06-2026

Last modified: 29-04-2026

MBE MASTER THESIS - POST-CONFLICT RECONSTRUCTION

0. ADMINISTRATIVE QUESTIONS

1. Provide the name of the data management support staff consulted during the preparation of this plan and the date of consultation. Please also mention if you consulted any other support staff.

The DMP has been shared with my thesis supervisor Aksel Ersoy via DMPonline, and reviewed by him on 18-02-2026.

Janine Strandberg, Data Steward at the Faculty of Architecture & the Built Environment, has reviewed this DMP on 02-03-2026.

Henk Ameling, a privacy officer of the Privacy Team of TU Delft, has also reviewed the DMP on 30-03-2026.

2. Is TU Delft the lead institution for this project?

Yes, leading the collaboration – please provide details of the type of collaboration and the involved parties below

In this project, TU Delft is leading the research design and developing the research hardware.

This project will be conducted in combination with an internship at the Dutch Ministry of Foreign Affairs, within the Stabilisation and Humanitarian Aid Department (DSH). Integrating the research with this internship provides a unique opportunity to gain in-depth insights into how reconstruction policies and collaborative approaches in conflict-affected areas are developed, coordinated and implemented in practice.

The research data are stored at TU Delft with access control. Only anonymised data and results are shared with internship company at the end of the project: see Question 3.

I. DATA/CODE DESCRIPTION AND COLLECTION OR RE-USE

3. Provide a general description of the types of data/code you will be working with, including any re-used data/code.

Type of data/code	File format(s)	How will data/code be collected/generated? <i>For re-used data/code: what are the sources and terms of use?</i>	Purpose of processing	Storage location	Who will have access to the data/code?
Personally Identifiable Information (PII): participants' name, email, company name, mobile number	.pdf .xlsx .docx	Contact information for participants taking part in interviews and brainstorm sessions may be obtained through existing professional networks and, in some cases, received from third parties for recruitment purposes. These details will be used only for recruitment,	For administrative purposes: obtaining informed consent and communicating with participants	TU Delft OneDrive	Master's student Lana Issa + Supervisors Aksel Ersoy and Maurice Harteveld

		communication and informed consent procedures, and will be stored separately from the main research data. Informed consent forms are signed digitally and contain participants' name + email.			
Personally Identifiable Research Data (PIRD): Audio-recordings of interviews and brainstorm sessions with experts on post-conflict reconstruction, and people who can share relevant experiences for the research [Include categories such as occupation, audio- and video-recordings, personal or professional opinions]	.mp3 .mp4	Interviews and brainstorm sessions will be conducted during scheduled sessions at a time and location [office] that are convenient for both the interviewer and the interviewee. Audio recordings will be made using an external device [personal phone] and subsequently uploaded to OneDrive for secure storage. In the case of online interviews, Microsoft Teams will be used. These sessions will be recorded and transcribed through the interviewer's TU Delft account. All recordings will be transcribed, and upon completion of the transcription, all audio files and taken notes will be permanently	Capturing the opinions and experiences on post-conflict reconstruction from participants experts on post-conflict reconstruction	External recording device (temporary storage), will be immediately removed from the external device after it has been transferred to the TU Delft Onedrive + TU Delft OneDrive (primary storage)	Same as above

		deleted to ensure data privacy.			
Pseudonymised transcriptions of interviews	.docx	Pseudonymised transcriptions created manually based on audio-recordings. After the research is completed, the separate key file (coding) will be deleted.	Privacy-preserving data on post-conflict reconstruction from participants experts on post-conflict reconstruction	TU Delft OneDrive	Same as above
Reporting of the brainstorming session, in which the most important results/opinions/views are incorporated.	.docx	Pseudonymised reporting, manually created based on audio recordings and notes taken on-site. After the research is completed, the separate key file (coding) will be deleted.	Privacy-preserving data on post-conflict reconstruction from participants experts on post-conflict reconstruction	TU Delft OneDrive	Master's student Lana Issa + Supervisors Aksel Ersoy and Maurice Harteveld + internship provider Dutch Ministry of Foreign Affairs
Pseudonymised data on opinion on post-conflict reconstruction + occupation	.docx .xlsx	Data obtained from coding, pseudonymised transcriptions using Atlas.ti software. TU Delft has a campus licence for employees.	Privacy-preserving data on opinions on post-conflict reconstruction from participants experts on post-conflict reconstruction	TU Delft OneDrive	Same as above
Report/thesis	.pdf	Serves as record of the process as well as documentation	Long-term documentation	TU Delft OneDrive	Same as above

II. Storage and backup during the research process

4. How much data/code storage will you require during the project lifetime?

- < 250 GB

5. Where will the data/code be stored and backed-up during the project lifetime? (Select all that apply.)

- Another storage system – please explain below, including provided security measures
- TU Delft OneDrive

OneDrive:

Primary research data storage. Only TU Delft team members (Master's student and supervisors) have access. Interview and brainstorm data will be stored in separate folders, and within the interview folder, there are separate folders for audio-recordings and pseudonymised transcriptions. Informed consent forms and contact information are encrypted separately from research data to minimise risk of re-identification. Within the brainstorm folder, there are separated folders for audio-recordings, notes taken and a written report of the brainstorm session.

External recording device:

A personal phone will be used as a temporary storage location for recorded on-site interviews and brainstorm sessions. Recordings of interviews and brainstorm sessions will be deleted from the device as soon as they are moved to OneDrive, and it is also explicitly taken into account that the documents cannot end up in a personal iCloud.

III. Data/code documentation

6. What documentation will accompany data/code? (Select all that apply.)

- Data – Methodology of data collection

The dataset will not be shared in a data repository, but the methodology of data collection will be explained in the MSc thesis, which is made publicly available in the TU Delft Repository.

IV. Legal and ethical requirements, code of conducts

7. Does your research involve human subjects or third-party datasets collected from human participants?

If you are working with a human subject(s), you will need to obtain the HREC approval for your research project.

- Yes – please provide details in the additional information box below

This research involves human subjects. Data will be collected through semi-structured interviews with relevant stakeholders and through a brainstorm session with experts. These participants will contribute information, perspectives and reflections relevant to the study. In addition, the research may involve the processing of limited personal data required for participant recruitment, communication and informed consent procedures.

8. Will you work with personal data? (This is information about an identified or identifiable natural person, either for research or project administration purposes.)

- Yes

The research data collected in the project will be pseudonymised, but processing of personal data is required for conducting the research project. As described in question 3, I will be working with the following personal data:

- Personally Identifiable Information (PII): participants' name, email, company name, mobile number. These contact details are of people who participate in the interviews and brainstorming sessions.

- Personally Identifiable Research Data (PIRD): Audio-recordings of interviews and brainstorm sessions with experts on post-conflict reconstruction, and people who can share relevant experiences for the research [Include categories such as occupation, audio- and video recordings, personal or professional opinions]

9. Will you work with any other types of confidential or classified data or code as listed below? (Select all that apply and provide additional details below.)

If you are not sure which option to select, ask your [Faculty Data Steward](#) for advice.

- Yes, politically-sensitive data (such as research commissioned by public authorities, research in social issues)

This research concerns reconstruction processes in post-conflict settings and may therefore involve politically sensitive contexts. Although the study does not aim to collect or analyse political opinions as research data, participants may nonetheless refer to political views or politically sensitive issues during interviews. As political opinions constitute special category personal data under the GDPR, specific precautions will be taken.

Participants will be informed in advance that the research does not seek to collect political opinions and that they are asked not to share such views during the interview. This will also be stated explicitly in the informed consent procedure. Interviews will be recorded solely for transcription purposes. Audio files will be transcribed as soon as possible and deleted promptly thereafter in order to minimise the risk of unauthorised access to sensitive personal data. Any accidental disclosure of political opinions will be avoided where possible and, if necessary, excluded from further processing and analysis. In this way, the project seeks to minimise the processing of special category personal data and reduce risks for participants.

10. How will ownership of the data and intellectual property rights to the data be managed?

For projects involving commercially-sensitive research or research involving third parties, seek advice of your [Faculty Contract Manager](#) when answering this question.

The student conducts the research independently and is the owner of the interview and brainstorm data. Research data will be pseudonymised during processing and analysis. Only anonymised quotations, paraphrased parts where necessary, and aggregated findings underlying the graduation report will be included in the MSc thesis, which will be uploaded with public access to the TU Delft Repository.

11. Which personal data or data from human participants do you work with? (Select all that apply.)

- Gender
- Other types of personal data or other data from human participants – please provide details below
- Proof of consent (such as signed consent materials which contain name and signature)
- Audio recordings

- Special categories of personal data (specify which): race, ethnicity, criminal offence data, political opinion, union membership, religious or philosophical beliefs, sex life and/or sexual orientation, health data, biometric or genetic data – please provide details in the additional information box below
- Job title and/or employer
- Telephone number, email addresses and/or other addresses as contact details for administrative purposes
- Names and/or geolocation information as part of research data
- Names as contact details for administrative purposes

Personally Identifiable Information (PII):

Interviewee and brainstorm participants name, company name, email address, and mobile phone number are processed for administrative reasons (to obtain informed consent and communicate with participants).

Personally Identifiable Research Data (PIRD):

Personal research data processed for interview

12. Please list the categories of data subjects and their geographical location.

Interview and brainstorm sessions participants are experts on post-conflict reconstruction in urban areas in Middle East and Europe (i.e., Syria, Lebanon, Iraq, Gaza and Ukraine).

Participants who take part in the interviews and are located abroad are employed by Dutch or European institutions, for example individuals working at Dutch embassies in other countries. If this is the case, the interviews will be conducted online.

13. Will you be receiving personal data from or transferring personal data to third parties (groups of individuals or organisations)?

- No

16. What are the legal grounds for personal data processing?

- Informed consent

The HREC informed consent guide and templates will be used to create the Participant Information Sheet (template 1) and the Explicit Informed Consent Form (template 2) for the interviews and brainstorm sessions.

17. Please describe the informed consent procedure you will follow below.

Interviews and brainstorm sessions:

The researcher will inform the potential participants about the goals and procedures of the research project. The researcher will also inform them about the personal data that are being processed and for what purpose. A digital copy of the information will be emailed to participants

18. Where will you store the physical/digital signed consent forms or other types of proof of consent (such as recording of verbal consent)?

Digital informed consent forms and contact information are stored in the TU Delft OneDrive and encrypted separately from research data to minimise risk of re-identification.

19. Does the processing of the personal data result in a high risk to the data subjects? (Select all that apply.)

If the processing of the personal data results in a high risk to the data subjects, it is required to perform a [Data Protection Impact Assessment \(DPIA\)](#). In order to determine if there is a high risk for the data subjects, please check if any of the options below that are applicable to the processing of the personal data in your research project.

- Special category of personal data

The researcher consulted the Privacy Team regarding the potential processing of special category personal data in this project. Based on this consultation, the project is not classified as high risk and does not require classification as a high-risk data processing activity. However, as interviews may unintentionally contain special category personal data, such as political opinions, additional care will be taken in the processing of these data. Participants will be informed in advance not to share political opinions, recordings will be transcribed as soon as possible, and audio files will be deleted promptly thereafter. Where such data are disclosed unintentionally, they will be excluded from further processing and analysis where possible.

20. Did the Privacy Team advise you to perform a DPIA?

Please elaborate on the advice the Privacy Team gave.

- Privacy Team has not yet been contacted / Privacy Team has been contacted, awaiting response

The Privacy Team was consulted regarding the possible processing of special category personal data in this project. Henk Ameling, a privacy officer of the Privacy Team of TU Delft, has reviewed the DMP on 30-03-2026.

Based on the following consultation:

"Your research does not classify as a high risk. The possible special category personal data does require you to take extra care in processing."

The project is not classified as high risk and therefore a DPIA is not required. However, as interviews may unintentionally contain special category personal data, such as political opinions, additional care will be taken in processing, including data minimisation, early transcription, prompt deletion of audio files, and exclusion of unintentionally disclosed political opinions from further processing and analysis where possible.

23. What will happen with the personal data used in the research after the end of the research project?

- Anonymised or aggregated data will be shared with others

After the end of the research project, directly identifiable personal data will be deleted in accordance with the retention period described below. Research data will be pseudonymised during processing and analysis, but pseudonymised datasets will not be publicly shared. Only anonymised quotations, paraphrased excerpts where necessary, and aggregated findings will be included in the MSc thesis and any related outputs. This is done to minimise the risk of re-identification of participants in a small expert population.

24. For how long will personal research data (including pseudonymised data) be stored?

- Personal data will be deleted at the end of the research project

Personal data will be deleted at the end of the research project

Audio recordings of interviews and brainstorm sessions will be used solely for transcription and will be deleted promptly after transcription. Pseudonymised research data used for analysis will be retained only for the duration necessary to complete the research project and will be destroyed at the latest 1 month after the end of the project. Directly identifiable personal data and the separate identifying key file will be deleted as soon as they are no longer needed.

25. How will your study participants be asked for their consent for data sharing?

- In the informed consent form: participants are informed that their personal data will be anonymised and that the anonymised dataset is shared publicly

In the informed consent form, participants will be informed that directly identifiable personal data will not be made public. They will also be informed that research data will be pseudonymised during processing and analysis, and that only anonymised quotations, paraphrased parts where necessary, and aggregated findings may be included in the publicly accessible MSc thesis in the TU Delft Repository. Participants who do not consent to the use of anonymised material from their contribution in the thesis will not be included in the research project.

V. Data sharing and long term preservation

27. Apart from personal data mentioned in question 23, will any other data be publicly shared?

Please provide a list of data/code you are going to share under 'Additional Information'.

- I do not work with any data other than personal data

29. How will you share research data/code, including those mentioned in question 23?

Select all that apply and provide additional details below.

- I am a Bachelor's/Master's student at TU Delft and I will share the data/code in the body and/or appendices of my thesis/report in the TU Delft Repository

Research data will be pseudonymised during processing and analysis. No pseudonymised dataset will be shared publicly. Only anonymised quotations, paraphrased parts where necessary, and aggregated findings will be included in the MSc thesis, which will be made available in the TU Delft Repository.

The dataset itself will not be shared in a data repository.

The dataset is not shared in a data repository

30. How much of your data/code will be shared in a research data repository?

- Not applicable - No data/code will be shared in a repository

31. When will the data/code be shared?

- As soon as corresponding results (papers, theses, reports) are published

As soon as corresponding results (papers, theses, reports) are published

No pseudonymised dataset will be made publicly available. Only anonymised quotations, paraphrased parts where necessary, and aggregated findings will be included in the MSc thesis in the TU Delft Repository. The dataset itself will not be shared in a data repository.

32. Under what licence(s) will the data/code be released?

- Other – please explain below

The thesis is made publicly available in the TU Delft Repository under copyright. The data are not shared in a data repository with a data licence.

VI. Data management responsibilities and resources

33. If you leave TU Delft (or are unavailable), who is going to be responsible for the data/code resulting from this project?

Thesis supervisor, Aksel Ersoy of Management in the Built Environment from the department: Urban Development Management.

34. What resources (for example financial and time) will be dedicated to data management and ensuring that data will be FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable)?

Research data are only shared within the MSc thesis: no additional resources are required.

35. Which faculty do you belong to?

- Faculty of Architecture and the Built Environment (ABE)

Appendix B – Ethics Approval (Consent form)

Opening Statement

You are being invited to participate in a research study titled “Rethinking post-conflict reconstruction processes – Towards more effective and inclusive collaborative approaches to built environment recovery”. Your participation will take the form of a semi-structured expert interview or a co-reflection brainstorm session. This study is conducted by Lana Issa, MSc student at Delft University of Technology, as part of the graduation project for the Management in the Built Environment track.

The purpose of this research is to gain insight into how collaborative approaches can be organised to improve the effectiveness and inclusivity of the reconstruction of the built environment in conflict-affected areas in the Arab Middle East. More specifically, the research examines how governance structures, coordination mechanisms and interactions between international and local actors shape reconstruction processes in practice. The study focuses on the roles, experiences and perspectives of professionals involved in reconstruction and stabilisation efforts. You will be asked about your professional background, your involvement in reconstruction processes, and your views on collaboration, coordination mechanisms, and key challenges and opportunities in practice. The study does not seek to collect political opinions as research data. You are therefore asked not to share political opinions during the interview or brainstorm session. If such information is disclosed unintentionally, it will be excluded from further processing and analysis where possible.

Your responses will be treated confidentially, and no directly identifiable personal data will be shared. Research data will be pseudonymised during processing and analysis. Data will be securely stored and will only be accessible to the researcher and, where necessary, the academic supervisors. Any audio recordings will be used solely for transcription, transcribed as soon as possible, and deleted promptly thereafter. Findings will only be reported in aggregated form or through anonymised quotations, so that individual responses cannot be traced back to you.

Participation in this study is entirely voluntary. You may choose not to answer specific questions and can withdraw from the study at any time without any consequences, up to the point of analysis you can request that your data be removed.

If you have any further comments or questions, please feel free to contact me.

Corresponding Researcher:

Lana Issa

Master Student (Management in the Built Environment)

Responsible Researcher:

Aksel Ersoy Assistant Professor TU Delft (Management in the Built Environment)

Explicit Consent points

PLEASE TICK THE APPROPRIATE BOXES	Yes	No
A: GENERAL AGREEMENT – RESEARCH GOALS, PARTICIPANT TASKS AND VOLUNTARY PARTICIPATION		
1. I have read and understood the study information or it has been read to me. I have been able to ask questions about the study and my questions have been answered to my satisfaction.	☐	☐
2. I consent voluntarily to be a participant in this study and understand that I can refuse to answer questions and I can withdraw from the study at any time, without having to give a reason.	☐	☐
3. I understand that taking part in the study involves: • The interview and/or brainstorm session will be audio-recorded for transcription purposes • In the case of an online interview via Microsoft Teams, recording will only take place with my consent • Recordings will be transcribed as soon as possible • Research data will be pseudonymised during analysis, and only anonymised quotations or aggregated findings may be used in the thesis or other research outputs • The interview should be completed by participants themselves	☐	☐
4. I understand that the study will end when the Master's thesis is completed and submitted (expected June 2026), after which only de-identified research data will be retained in the thesis document.	☐	☐
B: POTENTIAL RISKS OF PARTICIPATING (INCLUDING DATA PROTECTION)		
5. I understand that taking part in the study may involve minor discomfort when talking about sensitive or politically delicate topics related to post-conflict reconstruction and governance. I understand that I can skip any question I do not wish to answer and can pause or stop the interview at any time if I feel uncomfortable.	☐	☐
6. I understand that the study will collect limited personal information, such as my name and contact details for scheduling and consent procedures, as well as indirectly identifiable research data, such as my professional role, organisational type and professional views on post-conflict reconstruction and governance. I understand that this creates a small risk that someone familiar with my professional context could recognise me.	☐	☐
7. I understand that, although the study does not seek to collect political opinions, I may unintentionally disclose sensitive information during the interview. I understand that the researcher will minimise this risk by excluding such information from further processing and analysis where possible.	☐	☐
8. I understand that the researcher will minimise the risk of a data breach and protect my identity by storing contact details separately from research data,	☐	☐

PLEASE TICK THE APPROPRIATE BOXES	Yes	No
storing recordings and transcripts securely on TU Delft OneDrive with restricted access, using pseudonyms during processing, and removing or generalising details that could identify me in research outputs.		
9. I understand that any directly identifiable personal data I provide, such as my name and contact details, will be deleted once the interview and any follow-up activities, including transcript checking where applicable, have been completed, and at the latest within one month after the end of the research project. I also understand that identifiable audio recordings will be deleted promptly after transcription and necessary quality checks.	☐	☐
C: RESEARCH PUBLICATION, DISSEMINATION AND APPLICATION		
10. I understand that, after the research study, anonymised information derived from my contribution may be used to write a Master's thesis at TU Delft and may also be used for future academic presentations or publications.	☐	☐
11. I agree that my responses and views may be quoted in the thesis and other research outputs in anonymised form, with identifying details removed or generalised so that my identity and the identity of my organisation are not revealed.	☐	☐

Signatures

Name of participant [printed] Signature Date

I, as researcher, have accurately read out the information sheet to the potential participant and, to the best of my ability, ensured that the participant understands to what they are freely consenting.

Lana Issa

Name of researcher Signature Date

Appendix C – HREC documentation

Delft University of Technology HUMAN RESEARCH ETHICS CHECKLIST FOR HUMAN RESEARCH (Version January 2022)

IMPORTANT NOTES ON PREPARING THIS CHECKLIST

1. An HREC application should be submitted for every research study that involves human participants (as Research Subjects) carried out by TU Delft researchers
2. Your HREC application should be submitted and approved **before** potential participants are approached to take part in your study
3. All submissions from Master's Students for their research thesis need approval from the relevant Responsible Researcher
4. The Responsible Researcher must indicate their approval of the completeness and quality of the submission by signing and dating this form OR by providing approval to the corresponding researcher via email (included as a PDF with the full HREC submission)
5. There are various aspects of human research compliance which fall outside of the remit of the HREC, but which must be in place to obtain HREC approval. These often require input from internal or external experts such as [Faculty Data Stewards](#), [Faculty HSE advisors](#), the [TU Delft Privacy Team](#) or external [Medical research partners](#).
6. You can find detailed guidance on completing your HREC application [here](#)
7. Please note that incomplete submissions (whether in terms of documentation or the information provided therein) will be returned for completion **prior to any assessment**
8. If you have any feedback on any aspect of the HREC approval tools and/or process you can leave your comments [here](#)

I. Applicant Information

PROJECT TITLE:	Rethinking Collaborative Approaches in Post-Conflict Reconstruction
Research period: <i>Over what period of time will this specific part of the research take place</i>	09-02-2026 – 26-06-2026
Faculty:	Architecture and the Built Environment (ABE)
Department:	Management in the Built Environment (MBE)
Type of the research project: <i>(Bachelor's, Master's, DreamTeam, PhD, PostDoc, Senior Researcher, Organisational etc.)</i>	Master's Thesis
Funder of research: <i>(EU, NWO, TUD, other – in which case please elaborate)</i>	N/A
Name of Corresponding Researcher: <i>(If different from the Responsible Researcher)</i>	Lana Issa
E-mail Corresponding Researcher: <i>(If different from the Responsible Researcher)</i>	
Position of Corresponding Researcher: <i>(Masters, DreamTeam, PhD, PostDoc, Assistant/ Associate/ Full Professor)</i>	Master student
Name of Responsible Researcher: <i>Note: all student work must have a named Responsible Researcher to approve, sign and submit this application</i>	Aksel Ersoy
E-mail of Responsible Researcher: <i>Please ensure that an institutional email address (no Gmail, Yahoo, etc.) is used for all project documentation/ communications including Informed Consent materials</i>	
Position of Responsible Researcher : <i>(PhD, PostDoc, Associate/ Assistant/ Full Professor)</i>	Assistant Professor

II. Research Overview

NOTE: You can find more guidance on completing this checklist [here](#)

a) Please summarise your research very briefly (100-200 words)

What are you looking into, who is involved, how many participants there will be, how they will be recruited and what are they expected to do?

Add your text here – (please avoid jargon and abbreviations)

This research looks at how collaboration between international and local actors can improve and speed up the rebuilding of the built environment in war-affected areas in the Arab Middle East. The study focuses on how different partnerships, governance structures and coordination mechanisms influence reconstruction processes, and what lessons can be drawn from several post-conflict cases.

Around 12–20 participants are expected to take part. They will be professionals working in or with organisations involved in reconstruction and stabilisation, such as international organisations, government bodies and non-governmental organisations. Participants will be recruited through professional networks and snowball sampling, based on their experience with reconstruction policies or projects.

Participants will be asked to take part in an online semi-structured interview of about 45–60 minutes, and a small number may also join a group brainstorm session to reflect on

preliminary findings and possible future approaches. They will be asked about their role, experiences and views on collaboration, coordination and key challenges in reconstruction practice.

- b) **If your application is an additional project** related to an existing approved HREC submission, please provide a brief explanation including the existing relevant HREC submission number/s.

Add your text here – (please avoid jargon and abbreviations)

N/A

- c) **If your application is a simple extension of, or amendment to,** an existing approved HREC submission, you can simply submit an HREC Amendment Form as a submission through LabServant.

N/A

III. Risk Assessment and Mitigation Plan

NOTE: You can find more guidance on completing this checklist [here](#)

Please complete the following table in full for all points to which your answer is “yes”. Bear in mind that the vast majority of projects involving human participants as Research Subjects also involve the collection of **Personally Identifiable Information (PII)** and/or **Personally Identifiable Research Data (PIRD)** which may pose potential risks to participants as detailed in Section G: Data Processing and Privacy below.

To ensure alignment between your risk assessment, data management and what you agree with your Research Subjects you can use the last two columns in the table below to refer to specific points in your Data Management Plan (DMP) and Informed Consent Form (ICF) – **but this is not compulsory**.

It’s worth noting that **you’re much more likely to need to resubmit your application if you neglect to identify potential risks**, than if you identify a potential risk and demonstrate how you will mitigate it. If necessary, the HREC will always work with you and colleagues in the Privacy Team and Data Management Services to see how, if at all possible, your research can be conducted.

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
A: Partners and collaboration						
1. Will the research be carried out in collaboration with additional organisational partners such as: - One or more collaborating research and/or commercial organisations - Either a research, or a work experience internship provider¹ ¹ <i>If yes, please include the graduation agreement in this application</i>	X		Several risks may arise from collaborating with the internship organisation. There may be confusion about roles and responsibilities between TU Delft and the partner organisation. The organisation could, in theory, attempt to influence the focus, analysis or wording of the results, which might compromise the independence of the research. During interviews or the brainstorm session, confidential or sensitive information about policies and internal decision-making processes may be shared that could indirectly be traced back to the organisation. Finally, employees might feel some moral pressure to participate because the researcher is working there as an intern.	These risks will be mitigated by clearly defining roles and responsibilities in the graduation agreement between TU Delft, the internship provider and the student. All communication will state that the project is an independent academic study supervised by TU Delft and that the organisation cannot veto the findings, but may only comment on factual accuracy. In transcripts, analysis and reporting, the organisation and all individual participants will be anonymised and specific departments, functions or projects will not be named. The invitation and informed-consent form will explicitly emphasise that participation is entirely voluntary, that non-participation has no consequences for employment, and that the intern has no hierarchical or evaluative role in relation to the participants.		

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
2. Is this research dependent on a Data Transfer or Processing Agreement with a collaborating partner or third party supplier? <i>If yes please provide a copy of the signed DTA/DPA</i>		X				
3. Has this research been approved by another (external) research ethics committee (e.g.: HREC and/or MREC/METC)? <i>If yes, please provide a copy of the approval (if possible) and summarise any key points in your Risk Management section below</i>		X				
B: Location						
4. Will the research take place in a country or countries, other than the Netherlands, within the EU?	X		The research is formally conducted from the Netherlands, but some interview participants may reside in other EU Member States while being interviewed remotely. This may create some uncertainty about whether any additional local ethical review or specific national data protection requirements apply in the participant's country, and about how responsibilities are divided if problems arise.	All research activities, including planning, data management and analysis, will be organised under the responsibility of TU Delft in the Netherlands, and data will be stored and processed exclusively on secure TU Delft and Microsoft 365 systems within the EU in compliance with GDPR. In the HREC application and participant information, it will be clearly stated that the project is an independent TU Delft study based in the Netherlands, that some participants may join from other EU countries via Microsoft Teams, and that TU Delft remains the sole data controller responsible for safeguarding participants' rights and privacy.		
5. Will the research take place in a country or countries outside the EU?	X		Some interview participants may reside outside the EU while the researcher and the project remain based in the Netherlands. This could create uncertainty about the applicability and enforcement of GDPR and local data protection rules in the participants' countries of residence, especially regarding cross-border data transfers. There is also a small risk that internet connections or platforms used for remote interviews (such as Microsoft Teams) could expose data to interception or unauthorised access if connections are not properly secured.	All interviews with participants outside the EU will be conducted remotely via Microsoft Teams, using institutional Microsoft 365 accounts and security settings provided by TU Delft, and no local recording or storage will take place on participants' side without explicit consent. Before each interview, participants will receive an information sheet and informed-consent form that clearly explain that data are processed under EU GDPR and TU Delft policies, how their data will be transferred, stored and anonymised, and that they may withdraw at any time. Interview recordings and transcripts will be stored only on secure TU Delft and Microsoft 365 environments with access restricted to the researcher and, if applicable, the academic supervisor, and data will be		

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
				pseudonymised or anonymised as early as possible in the analysis process.		
6. Will the research take place in a place/region or of higher risk – including known dangerous locations (in any country) or locations with non-democratic regimes?	X		The research is conducted remotely from the Netherlands, but some participants may reside in conflict-affected or politically sensitive areas, where online communications can be monitored or restricted and where expressing certain views may carry personal or professional risks. This creates potential risks related to surveillance of online interviews, unintended disclosure of politically sensitive information, and possible repercussions for participants if identifiable information about their participation were to become known locally.	All interviews with participants in conflict-affected or politically sensitive areas will be conducted remotely. Participants will be advised to join from a safe and private location, to avoid sharing information that could put them at risk, and to refrain from answering any question that feels sensitive in their local context. The study does not seek to collect political opinions, and participants will be informed in advance and in the consent materials that they should not share such views during the interview. Participation will be voluntary, participants may stop at any time, and data will be pseudonymised as early as possible. Audio files will be transcribed as soon as possible and deleted promptly thereafter, and recordings and transcripts will be stored only on secure TU Delft OneDrive professional or risks for participants systems.		
C: Participants						
7. Will the study involve participants who may be vulnerable and possibly (legally) unable to give informed consent? (e.g., children below the legal age for giving consent, people with learning difficulties, people living in care or nursing homes,).		X				
8. Will the study involve participants who may be vulnerable under specific circumstances and in specific contexts, such as victims and witnesses of violence, including domestic violence; sex workers; members of minority groups, refugees, irregular migrants or dissidents?		X				
9. Are the participants, outside the context of the research, in a dependent or subordinate position to the investigator (such as own children, own students or employees of either TU Delft and/or a collaborating partner organisation)? <i>It is essential that you safeguard against possible adverse consequences of this situation (such as allowing a student's failure to participate to your satisfaction to affect your evaluation of their coursework).</i>		X				
10. Is there a high possibility of re-identification for your participants? (e.g., do they have a very specialist job of which there are only a small number in a given country, are they members of a small community, or employees from a	X		There is a significant possibility of re-identification because the study involves a relatively small number of expert participants who occupy specific roles	To reduce the risk of re-identification, the study will avoid naming organisations, departments, job titles or countries in a way that allows readers to infer who said		

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
partner company collaborating in the research? Or are they one of only a handful of (expert) participants in the study?			within a limited number of organisations, so their combination of role, organisation and country could make them recognisable even after removal of direct identifiers. Re-identification could lead to negative consequences such as reputational damage within their organisation, tension with colleagues or management, or professional disadvantage if critical views about internal processes or policies were linked back to them personally.	what; instead, only broad, aggregated descriptors will be used (for example “public sector policy advisor” rather than a specific role in a named organisation). Interview data will be pseudonymised at transcription stage, with a separate, encrypted key file stored securely and only accessible to the researcher, and any quotations used in the thesis or publications will be carefully edited to remove or generalise details that could indirectly reveal the participant’s identity, while still preserving the substantive meaning of their contribution.		
D: Recruiting Participants						
11. Will your participants be recruited through your own, professional, channels such as conference attendance lists, or through specific network/s such as self-help groups	X		Participants will be recruited primarily through professional channels, such as existing work contacts, professional networks and colleagues within the collaborating organisation, rather than through general open calls. This can create risks of perceived pressure to participate, blurred role boundaries between the researcher, colleagues and managers, and reduced willingness to speak freely if participants fear that their views may affect professional relationships.	To mitigate these risks, all invitations will clearly state that participation is entirely voluntary, that non-participation will have no consequences for employment or professional relationships, and that managers will not be informed about who has agreed or declined to take part. The recruitment message and consent materials will emphasise that the researcher acts in an academic role, not in a managerial or evaluative capacity.		
12. Will the participants be recruited or accessed in the longer term by a (legal or customary) gatekeeper? (e.g., an adult professional working with children; a community leader or family member who has this customary role – within or outside the EU; the data producer of a long-term cohort study)		X				
13. Will you be recruiting your participants through a crowd-sourcing service and/or involve a third party data-gathering service, such as a survey platform?		X				
14. Will you be offering any financial, or other, remuneration to participants, and might this induce or bias participation?		X				
E: Subject Matter <i>Research related to medical questions/health may require special attention. See also the website of the CCMO before contacting the HREC.</i>						
15. Will your research involve any of the following: - Medical research and/or clinical trials - Invasive sampling and/or medical imaging		X				

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
• Medical and <i>In Vitro</i> Diagnostic Medical Devices Research						
16. Will drugs, placebos, or other substances (e.g., drinks, foods, food or drink constituents, dietary supplements) be administered to the study participants? <i>If yes see here to determine whether medical ethical approval is required</i>		X				
17. Will blood or tissue samples be obtained from participants? <i>If yes see here to determine whether medical ethical approval is required</i>		X				
18. Does the study risk causing psychological stress or anxiety beyond that normally encountered by the participants in their life outside research?		X				
19. Will the study involve discussion of personal sensitive data which could put participants at increased legal, financial, reputational, security or other risk? (e.g., financial data, location data, data relating to children or other vulnerable groups) <i>Definitions of sensitive personal data, and special cases are provided on the TUD Privacy Team website.</i>	X		Yes, to a limited extent. The study does not collect financial, health or intimate personal data, and it does not seek to collect political opinions as research data. However, interviews address politically and institutionally sensitive topics, such as governance arrangements, power relations and donor involvement, and participants may unintentionally disclose special category personal data, including political opinions. If not properly handled, such disclosures could pose reputational, professional or security risks for participants.	This risk will be mitigated through data minimisation and strict pseudonymisation procedures. Participants will be informed in advance and through the consent materials that the study does not seek to collect political opinions and that they should refrain from sharing such views during the interview. Audio recordings will be used solely for transcription, transcribed as soon as possible, and deleted promptly thereafter. Any accidental disclosure of political opinions will be excluded from further processing and analysis where possible. Organisational identifiers and contextual details that could make individuals or specific organisations recognisable will be removed or generalised, and findings will be reported only in aggregated form or through carefully edited quotations.		
20. Will the study involve disclosing commercially or professionally sensitive, or confidential information? (e.g., relating to decision-making processes or business strategies which might, for example, be of interest to competitors)	X		Yes. The study may touch on professionally sensitive or confidential information, for example regarding internal decision-making processes, coordination challenges or donor strategies in post-conflict reconstruction. If not handled carefully, disclosure of such information could create professional or reputational risks for participants or organisations.	This risk will be mitigated by not asking for operationally confidential details, by anonymising all organisations and individuals, and by reporting findings only in aggregated form or through carefully anonymised quotations that cannot be linked back to specific institutions or projects.		
21. Has your study been identified by the TU Delft Privacy Team as requiring a Data Processing Impact Assessment (DPIA)? <i>If yes please attach the advice/ approval from the Privacy Team to this application</i>	X		The Privacy Team was consulted regarding the possible processing of special category personal data in this project. Henk Ameling, a privacy officer of the Privacy Team of TU Delft, has reviewed the DMP on 30-03-2026.	However, as interviews may unintentionally contain special category personal data, such as political opinions, additional care will be taken in processing, including data minimisation, early transcription, prompt deletion of audio files, and exclusion of		

			If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.		Please provide the relevant reference #	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
			Based on the following consultation: "Your research does not classify as a high risk. The possible special category personal data does require you to take extra care in processing." The project is not classified as high risk and therefore a DPIA is not required.	unintentionally disclosed political opinions from further processing where possible.		
22. Does your research investigate causes or areas of conflict? <i>If yes please confirm that your fieldwork has been discussed with the appropriate safety/security advisors and approved by your Department/Faculty.</i>	X		The research focuses on post-conflict reconstruction in conflict-affected countries in the Arab Middle East, which means that topics related to causes and consequences of conflict, governance and external intervention will be discussed. This could in theory raise concerns about political sensitivity or personal security for participants if their critical views about conflict dynamics or powerful actors were to be linked back to them or to specific locations.	No physical fieldwork will be conducted in conflict areas; all data will be collected remotely from the Netherlands through online expert interviews and document analysis, under the supervision of TU Delft staff and in line with faculty safety and ethics procedures. The study will avoid naming precise locations that could put participants at risk, will anonymise interview data and organisational identifiers, and will inform participants that they should not share information that could endanger themselves or others in their local context.		
23. Does your research involve observing illegal activities or data processed or provided by authorities responsible for preventing, investigating, detecting or prosecuting criminal offences <i>If so please confirm that your work has been discussed with the appropriate legal advisors and approved by your Department/Faculty.</i>		X				
F: Research Methods						
24. Will it be necessary for participants to take part in the study without their knowledge and consent at the time? (e.g., covert observation of people in non-public places).		X				
25. Will the study involve actively deceiving the participants? (For example, will participants be deliberately falsely informed, will information be withheld from them or will they be misled in such a way that they are likely to object or show unease when debriefed about the study).		X				
26. Is pain or more than mild discomfort likely to result from the study? And/or could your research activity cause an accident involving (non-) participants?		X				

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
27. Will the experiment involve the use of devices that are not 'CE' certified? <i>Only, if 'yes': continue with the following questions:</i>		X				
• Was the device built in-house?		X				
• Was it inspected by a safety expert at TU Delft? <i>If yes, please provide a signed device report</i>		X				
• If it was not built in-house and not CE-certified, was it inspected by some other, qualified authority in safety and approved? <i>If yes, please provide records of the inspection</i>		X				
28. Will your research involve face-to-face encounters with your participants and if so how will you assess and address Covid considerations?	X		Some activities, such as the practitioner brainstorm session and possibly a small number of interviews, may take place face-to-face.	At present there are no specific Covid-19 restrictions in place. Should official guidelines from TU Delft or the Dutch government change during the project, any in-person meetings will be adapted accordingly (e.g. by switching to online participation or applying the then-valid hygiene and distancing measures).		
29. Will your research involve either : a) "big data", combined datasets, new data-gathering or new data-merging techniques which might lead to re-identification of your participants and/or b) artificial intelligence or algorithm training where, for example biased datasets could lead to biased outcomes?		X				
G: Data Processing and Privacy						
30. Will the research involve collecting, processing and/or storing any directly identifiable PII (Personally Identifiable Information) including name or email address that will be used for administrative purposes only? (eg: obtaining Informed Consent or disbursing remuneration)	X		The research will involve collecting and temporarily storing directly identifiable personal data such as participants' names and email addresses for administrative purposes, including sending information sheets, obtaining informed consent and arranging interview appointments. This creates a risk of privacy breaches or unauthorised access if contact details or signed consent forms were mishandled, stored insecurely or retained longer than necessary, which could undermine participants' trust and, in combination with other information, potentially contribute to re-identification.	Names, email addresses and consent documentation will be collected only for clearly defined administrative purposes, stored separately from research data in secure TU Delft and Microsoft 365 environments with restricted access, and deleted as soon as they are no longer needed for communication or documentation requirements. In analysis and reporting, only pseudonymised participant IDs will be used; contact details will never appear in transcripts, datasets or publications, and all procedures will follow TU Delft's guidelines for handling personal data and informed consent in human-subject research.		
31. Will the research involve collecting, processing and/or storing any directly or indirectly identifiable PIRD (Personally Identifiable Research Data) including videos, pictures, IP address, gender, age etc and what other Personal Research Data (including personal or professional views) will you be collecting?	X		The research will involve collecting indirectly identifiable personal research data, including professional characteristics such as role, organisational type and geographical area of work,	Only the minimum amount of indirect identifiers needed to interpret the findings will be collected. Audio recordings will be used solely for transcription, transcribed as soon as possible, and deleted promptly		

			<i>If YES please complete the Risk Assessment and Mitigation Plan columns below.</i>		<i>Please provide the relevant reference #</i>	
ISSUE	Yes	No	RISK ASSESSMENT – what risks could arise? <i>Please ensure that you list ALL of the actual risks that could potentially arise – do not simply state whether you consider any such risks are important!</i>	MITIGATION PLAN – what mitigating steps will you take? <i>Please ensure that you summarise what actual mitigation measures you will take for each potential risk identified – do not simply state that you will e.g. comply with regulations.</i>	DMP	ICF
			as well as participants' professional views on post-conflict reconstruction, governance and donor involvement. Even without names, this type of qualitative data can make individuals recognisable when combined with specific contextual details. In addition, participants may unintentionally disclose special category personal data, such as political opinions, although the study does not seek to collect such data.	thereafter. Research data will be pseudonymised at transcription stage, with the identifying key stored separately and securely. Participants will be referred to in analysis and reporting only through broad, generalised categories rather than precise roles, organisations or locations. Quotations will be edited to remove or generalise details that could reveal identity. If political opinions are disclosed unintentionally, they will be excluded from further processing and analysis where possible.		
32. Will this research involve collecting data from the internet, social media and/or publicly available datasets which have been originally contributed by human participants	X		The research will involve collecting data from publicly available online sources, such as policy reports, organisational publications and possibly online statements or expert commentaries that were originally contributed by human participants. Although these materials are publicly accessible, there remains a limited risk that quoting or re-contextualising individual statements could draw unwanted attention to specific persons or organisations, especially if comments are critical or politically sensitive.	Only material that is clearly intended for public or professional dissemination will be used, and sources will be handled in line with academic citation standards and TU Delft guidance on using publicly available human data in research. Where individuals are not public figures, the study will avoid unnecessary identification of private persons, focus on aggregated patterns and institutional positions, and, when using potentially sensitive quotations, will consider paraphrasing or partial citation to minimise undue exposure while preserving the substantive meaning.		
33. Will your research findings be published in one or more forms in the public domain, as e.g., Masters thesis, journal publication, conference presentation or wider public dissemination?	X		Public dissemination of results increases the risk that contextual details, quotations or case descriptions could indirectly reveal the identity of individual participants or specific organisations. This could lead to reputational or professional consequences if critical or sensitive views on governance, power relations or donor involvement were traced back to identifiable individuals or institutions.	All publicly disseminated outputs (thesis, articles, presentations) will use anonymised and, where necessary, further generalised descriptions of participants and organisations, and only carefully selected and edited quotations will be included to avoid inadvertent identification. The thesis and any publications will focus on aggregated patterns and conceptual insights rather than detailed organisational case descriptions, and will follow TU Delft's ethics and data protection guidelines for publishing human-subject research.		
34. Will your research data be archived for re-use and/or teaching in an open, private or semi-open archive?		X				

Appendix D – Semi-structured interview guide

The following guide was used for the interviews. As the interviews were semi-structured, not all questions were asked in every interview. The questions were selected based on the interviewee's background, expertise, and the direction of the conversation. During each interview, decisions were made about which questions were most relevant to ask.

Opening and consent

- Briefly introduce myself and the research project.
- Explain the purpose of the interview, its expected duration (± 45 min), and how confidentiality and anonymity will be safeguarded.
- Confirm that the participant has received the information sheet and has signed the consent form (or will provide consent verbally, if applicable).
- Ask for explicit permission to audio-record the interview via Microsoft Teams, and if it does not take place through Teams, then a personal device will be used to record the interview.

Section 1: Background and role (± 5 minutes)

1. Could you briefly describe your current role and organisation, and how it relates to reconstruction or stabilisation efforts?
2. How long have you been involved in this field or context?

Section 2: Understanding of reconstruction and its context (± 10 minutes)

1. What does "reconstruction" mean to you in a post-conflict context?
2. When do you consider reconstruction to be successful?
3. From your perspective, what have been the main reconstruction priorities in this context in recent years?
4. Which actors (national and international) have been most influential in shaping these priorities?
5. Where do you observe tensions between different agendas (e.g. political, security, humanitarian, development)?

Section 3: Coordination structures and power dynamics (± 10 minutes)

1. Can you describe how reconstruction processes are organised and implemented in your context?
2. How would you characterise the main coordination structures or mechanisms for reconstruction in your context?
3. Who are the key actors involved, and how are decisions made in practice?
4. In your view, who plays a key role in reconstruction decision-making processes?
5. To what extent are local actors meaningfully involved in these processes?
6. How are the priorities/needs determined?
7. How do power relations or funding dependencies influence coordination practice?
8. Can you think of an example where power dynamics significantly affected a coordination process or decision?

Section 4: Inclusivity and local actors (± 10 minutes)

1. How do International and local actors interact in reconstruction processes?

2. To what extent are local actors (e.g. authorities, civil society and affected communities) meaningfully involved in reconstruction?
3. What do you see as the main barriers to more inclusive/meaningful coordination?
4. Is there an example where local actors managed to influence reconstruction priorities or implementation, either through or outside formal coordination structures?

Section 5: Strengths, weaknesses and lessons (±5 minutes)

1. In your experience, what are key conditions for effective collaboration in reconstruction?
2. What are the main challenges or shortcomings you encounter in reconstruction?
3. What is currently missing in many reconstruction approaches?
4. Are there approaches or models from other contexts that you consider promising for post-conflict settings like Syria?
5. If you could redesign the coordination process, what would you do differently?

Section 6: Closing (<5 minutes)

1. Is there anything important that we have not discussed?
2. Ask whether the participant is open to being contacted for brief follow-up clarification if needed.
3. Thank them, and briefly repeat that the data will be pseudonymised and stored securely in line with TU Delft ethics and data-protection procedures.
4. Provide contact information for any follow-up.

Appendix E – Interview transcriptions

Appendix E.1 – Interview transcript 1

April 23rd, 2026

Duration: 00:38:11

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:00 Speaker 1

Nee, ja, hij doet het.

00:00:11 Speaker 2

Nee, dus uhm. Ik ben, sinds, ik werk nu sinds nou bijna X jaar bij Buitenlandse Zaken. En nu sinds afgelopen XXX pas, dus sinds XXX bij XXX en wij houden ons bezig met internationale financiële instellingen. Ik hou me daar met name bezig met de EBRD, the European Bank for Reconstruction and Development. Dus je zou zeggen, die moeten daar heel veel mee te maken hebben. Ik zal zo een paar zinnen zeggen over wat die bank allemaal doet.

Maar misschien ook nog noemen, ik weet niet of je daar aanknopingspunten in ziet. Ik heb hiervoor voordat ik naar hier begon, zat ik in XXX op onze ambassade. En daar heb ik ook wel wat meegekregen, want daar hebben ze een zware aardbeving gehad in XXX in XXX. Ehm en ik hield me best wel bezig vanuit de ambassade met de, ik was niet in het land toen dat gebeurde, ik ben daarna gekomen, maar met ook de wederopbouw van het getroffen gebied door de aardbeving. En ik ben daar twee of drie keer geweest en ik heb daar ook wel met wat organisaties gesproken. Dus misschien dat, nou we kijken gewoon, met de vragen, maar misschien dat dat nog aanknopingspunten biedt, want het is wel ervaring.

00:01:36 Speaker 1

Het hoeft ook niet alleen over EBRD te gaan, maar ook inderdaad als je ervaringen hebt in zo'n proces, alles is daar goed in.

00:01:48 Speaker 2

Misschien dan een paar dingen over de EBRD. De EBRD is opgericht in 1991, net na de val van de Sovjet Unie, met als doel de oude Sovjet-economie in Oost-Europese economieën te helpen zich te ontwikkelen richting markteconomie en herstellen van bepaalde infrastructuur en noem maar op. Inmiddels zijn ze niet alleen in die regio actief, maar ook in Noord-Afrika en in sommige landen in het Midden-Oosten, en niet het hele Midden-Oosten, maar een aantal landen.

Wat ze doen als EBRD wisselt best wel, verschilt best wel per land. Maar ik denk wat voor jou, en zijn eigenlijk, ze doen veel met de financiële sector, dus banken in bepaalde landen zorgen dat zij hun hun dienstverlening kunnen doen, zorgen dat financiële sector overeind blijft. Maar ook stellen ze geld beschikbaar of leningen voor infrastructuur, zonnepanelen, zeg maar groene energie, en allerlei andere typen projecten. En daarnaast en dat, maar dat doen ze dus zowel in, denk ik, het grootste deel in niet conflict contexten of niet per se post-conflict, dus ze zijn

ook actief in Roemenië, ook in Griekenland, ook in Tunesië waar ook niet echt conflicten zijn geweest, die dus. Maar ze zijn ook actief in landen met naar natuurrampen, daar hebben ze een paar voorbeelden van. Dat is bijvoorbeeld, XXX noemde ik al, waar die aarbeving is geweest, heeft de EBRD ook een soort van hulppakket opgezet om XXX te helpen die die getroffen regio. Hetzelfde hebben ze gedaan in Turkije, daar hebben ze ook een aardbeving gehad, was volgens mij een jaar eerder, in 2022. En zijn nu ook, ze zijn ook actief in in Libanon en een aantal andere landen. Dus dat is een beetje algemeen wat, waar de bank actief is en in welke, weet je welke sectoren.

Ja dus, dat is ook, wat ik ook kan zeggen. Misschien nog één ding over mijn eigen rol, wat wij als vanuit XXX doen is, wij hebben een soort van, we zijn een van de aandeelhouders van de bank. Dus dat betekent eigenlijk, zoals je bij andere internationale instellingen lidmaatschap hebt, of ja dan zijn een soort van, wij praten mee over wat de bank doet. Maar dat betekent ook dat ik over de hele breedte van het werk van de EBRD veel dingen weet maar niet in detail over heel veel dingen. Één ding wat ik wel best wel bij betrokken ben en die is misschien ook wel belangrijk om te bespreken is de belangrijkste regio waar EBRD nu actief is, dat is in Oekraïne, want ze doen heel veel voor de steun aan Oekraïne, zowel noodsteun, maar ook zijn ze erg betrokken bij alle plannen rondom wederopbouw van infrastructuur en andere dingen, en ook de het voorbereiden daarvan voor als de oorlog stopt.

00:05:41 Speaker 1

Ja, dankjewel. Ik denk dat je al best wel veel hebt verteld over waar EBRD zich dan mee bezig houdt. Ik had zelf ook een beetje gekeken, maar het is vooral op, want je noemde wel infrastructuur, maar ze doen vooral op economisch vlak ondersteunen ze met projecten toch of?

00:06:00 Speaker 2

Ja, vooral op economisch vlak. Ja, er moet eigenlijk altijd een economische component aan zitten, dus dat maar dat kan ook zijn, bijvoorbeeld in. Op dit moment in de op de Westbank is de EBRD ook actief, zodat de banken, de Palestijnse banken kunnen blijven functioneren. Want die hebben heel veel moeilijkheden, doordat Israël moeilijk doet met, nou ja regelgeving over die banken. Dus daar is de EBRD ook actief om ervoor te zorgen dat die, dat het op gang blijft qua wederopbouw.

Inderdaad is het zo dat de EBRD niet zeg maar, je hebt de de VN instellingen die zullen vaak in een eerdere fase komen, dus als je het hebt over wederopbouw, laten we even het voorbeeld Gaza pakken. Stel nu stopt al het vechten in Gaza, en stel dat iedereen kan gaan helpen met wederopbouw, dan is de EBRD niet de eerste die komt, want dan is misschien de VN, misschien een Wereldbank, NGOs die kunnen helpen met bij wijze van spreken puinruimen, dingen terug opbouwen. Waar dan weer de EBRD kan helpen in een soort van tweede fase, zodat de economie weer op gang kan komen. Dat bedrijven die leningen nodig hebben, omdat ze hun, nou hun winkel is kapot geschoten bij wijze van spreken, maar ze hebben een kleine lening nodig om dat te gaan financieren, want ze willen die winkel wel openen, maar ze hebben geen geld om materiaal te kopen om ervoor te zorgen dat dat type zeg maar, dat is allemaal nodig voor wederopbouw dat mensen geld kunnen krijgen. En de EBRD zorgt ervoor dat, ofwel de banken in dat soort sectoren of in dat soort landen, dat soort contexten hun werk kunnen doen. En soms geeft het EBRD ook zelf rechtstreeks geld aan, ofwel bedrijven die ze al kennen van

voor de conflict of soms ook dingen met startups en dergelijke, om ervoor te zorgen dat de economie op gang komt.

Dus dat, en misschien nog één ander, wat ook belangrijk is om te noemen. Het is een soort andere tak van sport waar de EBRD in de post-conflict contexten ook dingen doet, soms geven ze een soort van nood kapitaal of zo, ik weet even niet zo goed hoe het heet, een soort van noodsteun.

00:09:00 Speaker 1

Ja.

00:09:01 Speaker 2

Aan bepaalde landen of aan bepaalde bedrijven in, een bedrijf in bepaalde landen. Dus dat is eigenlijk bijvoorbeeld nou, ik noemde Marokko en Turkije. Stel Turkije, daar was een bedrijf met een grote fabriek, die leveren heel veel werkgelegenheid op in die regio en wat dan ook, door die aardbeving is het bedrijf stil komen te liggen. Dat bedrijf kan zelf niet aan geld komen om hun bedrijf op te bouwen, maar verder is het eigenlijk gewoon een heel goed functionerend bedrijf. Dan kan het ook zo zijn dat de EBRD zegt oké, wij geven jullie een lening van paar honderdduizend euro, kunnen jullie alles opnieuw opbouwen en je hoeft het pas over 5 jaar of over 10 jaar, of weet ik het wat terug te bouwen, zodat het zo snel mogelijk zeg maar het normale leven weer doorgaat. Maar dat is dus vaak een soort van, het is niet de onmiddellijke wederopbouwfase en, maar eigenlijk een soort van tweede fase.

00:10:00 Speaker 1

Ja, en ik zou eerst even willen ingaan op hoe dan de structuur van EBRD in communicatie met dan mogelijke andere actoren, bedrijven, organisaties die zij dan steunen, hoe dat zit. En Daarna ben ik ook wel benieuwd dat je met, dat je in XXX naar de aardbeving met wederopbouw ook ervaring in hebt, dus daar heb ik ook wel wat vragen over.

Als je het hebt over dat je, want je zegt, ze steunen soms ook start-ups of, maar je noemde ook wat ik dan ook belangrijk vond is dat ze vaak bedrijven / organisaties voor zo'n ramp dat daar vaak dan de contacten.

00:10:48 Speaker 2

Ja, dat daar contact was.

00:10:50 Speaker 1

Hoe zit het dan met nieuwe klanten? Hoe wordt dat opgezocht in hoe ja, hoe zit die interactie zeg maar? Als ik het duidelijk.

00:11:02 Speaker 2

Ja, ik snap je vraag wel. Dat is eigenlijk de vraag hoe werkt EBOD Samen met klanten, ofwel bestaande klanten, of hoe komen ze aan nieuwe? Nou, in het kort, het werkt, het is een bank die werkt zoals een soort van, nou, normale bank. Alleen dus nou, eigenlijk is het zo bedrijven die kunnen zich richten of ook overheden kunnen zich richten tot, vaak bij de EBRD zij het ook heel vaak bedrijven of banken uit bepaalde landen, kunnen zich richten tot de EBRD, omdat zij financiering willen hebben. Dus stel, om een voorbeeld te geven. Stel dat er in Turkije een, en

dat is even los van de conflictsituatie of een natuurramp of zo. Stel, dat iemand wil in Turkije een enorm zone zonnepanelen park of een windpark bouwen, dan zeggen ze, willen dat doen, want hier waait het heel veel en hier is heel veel zon. Dus eigenlijk is het een heel goed business model, maar als wij naar de Turkse Rabobank gaan om het zo maar even te zeggen die zeggen, ja, wij, wij, wij snappen niet zo goed hoe dat werkt met zonne energie en zo en ik zie er niet echt een business model. Jij zegt dat je 2 miljoen euro nodig hebt of 50 miljoen euro nodig hebt voor investeringen. Nou, je mag het wel krijgen, 50 miljoen euro, maar dan moet je binnen 5 jaar dat terugbetalen met zoveel procent rente. Dan zegt die klant van ja, sorry, maar voordat mijn investeringen zijn aan de voorkant heel hoog, maar de terugverdientijd is veel langer dan die 5 jaar, dus dat lukt mij niet. Dus dan zeggen ze, ja, sorry, we willen heel graag bijdragen aan die vergroening. maar alle lokale banken waar we naartoe gaan die zeggen, van ons kun je geen geld krijgen. Nou, in dat soort gevallen is de EBRD en zijn ook sommige andere van deze multilaterale banken er. Om te zeggen, oké, de lokale markt kan eigenlijk niet voorzien in deze behoefte, maar wij vinden doelstellingen in deze context zo belangrijk dat wij financiering gaan geven. En dan zegt de EBRD van wij vinden het helemaal niet spannend. we vinden het zelfs goed, van ons krijg je wel die lening en je hoeft hem pas over 20 of over 15 jaar terug te betalen en met een in verhouding lage rentepercentage. en dan komt dat er wel, dus dat is hoe zij normaal gesproken werken. Dat is één van de manieren, een soort van directe lening die ze dan geven aan een klant. Wat ze ook vaak kunnen doen, is dat ze bij om bij hetzelfde voorbeeld te blijven, stel die Turkse bank, die zegt ja, er kloppen telkens bij ons mensen aan en die willen allemaal groene projecten doen. Maar ja, wij vinden dat niet heel, we snappen dat niet, we vinden dat niet heel aantrekkelijk. Of de EBRD hoort dat daar een soort van gat in de markt zit. kan het ook zo zijn dat de EBRD zegt, hé, wij gaan met jullie, als deze Turkse bank, gaan we zoveel geld geven waarmee die Turkse bank aan hun eigen klanten die veel kleinere projecten gaan doen. Dus dat is, hoe ze zijn normaal gesproken met klanten werken.

En dan in die conflictsituatie, stel, nou die ene die ene bestaande klant die toen dat met die lening dat zonnepark heeft kunnen bouwen, die wordt getroffen door een aardbeving, dan kan de EBRD zeggen, ja, maar dat bedrijf was eigenlijk heel goed functionerend bedrijf, dus we gaan extra hulp geven, zodat zij overeind kunnen blijven. En het zoeken van nieuwe klanten is er, na in die conflictsituatie wat moeilijker. Maar dat kan dan wel bijvoorbeeld via die tweede constructie die we met lokale banken. Stel dat er bijvoorbeeld stel, je bent nu in de bijvoorbeeld in Gaza en ook de Westbank heb je bank of Palestine. EBRD heeft ook aandelen van de Bank of Palestine, ze praten mee wat de bank of Palestine allemaal kan doen. Kijk, en dat is het uiteindelijk ook wat je wil, is dat stel, dat er een kleine onderneming is in Gaza, die zegt hé, wij willen inderdaad een lening hebben, zodat wij onze winkel weer opnieuw kunnen opbouwen of ons bedrijf kunnen opbouwen. Dat zij dan naar die bank of Palestine toe gaan. En zo kun je wel nieuwe klanten krijgen die eigenlijk profiteren van die lening van de EBRD, maar de EBRD houdt dan hun relatie met die bank of Palestine en niet zozeer de EBRD met die kleine bedrijfjes, dus een lokale bank als tussenpersoon.

00:16:08 Speaker 1

Dus het is niet per se zo dat het alleen maar klanten zijn die de EBRD benaderen, maar het gebeurt ook wel eens andersom?

00:16:17 Speaker 2

Ja

00:16:18 Speaker 1

En wanneer er wordt besloten van oké, wij willen hun als klant of wij willen daarin bijdragen als EBRD. Wat zijn dan de belangrijke punten waar ernaar gekeken wordt? Wordt er dan ook bijvoorbeeld rekening gehouden met dat de bank, of organisatie, of bedrijf dat dat bijdrage levert en wordt er specifiek gekeken of het voorziet in de behoefte van de bevolking die er zit of?

00:16:51 Speaker 2

Jazeker. Nee, er zitten. Er zijn heel veel eisen aan die financiering van de EBRD en dat geldt ook voor andere internationale financiële instellingen. Één is, dat noemen we additionaliteit, dus dat betekent het moet additioneel zijn, dus iets toevoegen aan de lokale markt.

00:17:13 Speaker 1

Oké.

00:17:14 Speaker 2

Mocht, wat ik net noemde het voorbeeld van die groene investeringen of die groene projecten. Stel, dat er al, dat er Turkse banken zijn die dat prima, die het helemaal niet spannend vinden die dat gewoon. Dan moet de EBRD zich daar vooral niet in gaan mengen, want dan is het zo oké, de markt kan daarin voorzien. Dus alleen als er een behoefte is dan dat, dat is één, additionaliteit. Maar ik denk een andere heel belangrijke in deze context is bij projecten vind ook altijd een, hoe heet dat Environmental en social?

00:17:52 Speaker 1

Needs assessment?

00:17:53 Speaker 2

Een ja, zo een soort van assessment, ik ben even de afkorting kwijt, maar dat maakt niet zoveel uit. Dus dat betekent eigenlijk, stel, dat zonneproject wordt aangelegd. Hoe zit het met biodiversiteit in die in dat gebied? Hoe zit het met of als er een fabriek komt, hoe zit het met afvalstoffen? Kunnen die niet in de natuur terechtkomen? Maar ook hoe zit het met lokale gemeenschappen, wie wonen daar? Stel, je moet een groot, je gaat iets groter ontwikkelen, moeten mensen, misschien verhuizen en zo ja, hoe worden zij op een goede manier daarvoor gecompenseerd en hoe worden zij geconsulteerd? Dus dat ja, eigenlijk, daar heb je dus nou ja, allemaal internationale standaarden voor waar zij, ja, die zijn heel hoog. Zeg maar ze hanteren de hoogste standaarden, zoals ook, ik weet niet wie die standaarden stelt, dat zijn een soort van VN dingen.

00:18:51 Speaker 1

En even kijken. Heb je als je kijkt naar machtsverhoudingen, ik weet niet of daar sprake van is, hoor. Dat dan hogerop iemand veel invloed kan uitoefenen van waar in geïnvesteerd gaat worden en dat dan bijvoorbeeld ook misschien de locals of ja, die needs dan eigenlijk, hoe noem je dat, overziet. Hoe dat met machtsdynamiek zit of daar zeg maar, ik weet niet of je concrete voorbeelden hebt of dat je denkt van dat gebeurt wel? Wat de grootste invloeden zijn op zo'n proces.

00:19:43 Speaker 2

Ik weet dat niet zo goed, omdat ik toch net wat verder weg sta van die projecten. Wat ik wel kan zeggen, maar dat is meer mijn andere ervaring wat ik noemde in XXX, daar zag je wel, dat was een heel erg top-down geleide, ja, hulp, zeg maar na de aardbeving. Heel centraal geleid door ook de XXX overheid en ook in die wederopbouw zie je dat, dat eigenlijk in de hoofdstad wordt bepaald hoe dat in die specifieke regio gaat gebeuren. En daar was een grote, want Ik ben daar bij bij verschillende gemeenschappen geweest of dorpen, getroffen dorpen geweest waarin je heel veel terug hoort van ja, wij zien nooit iemand van de overheid en we kunnen niet aan, uh, ja, weet ik veel. We zouden noodhulp krijgen, er zou financiering zijn, maar het was er niet of dat zien we niet, of die zijn loket van de gemeente is altijd dicht. Of weet ik het wat, maar ja, dat is meer anekdotisch wat ik heb gehoord. Dat hoorde je, maar dat hoorde je wel veel als je daar kwam, maar ik zie dat bij, ik zit bij de EBRD context zit ik te ver af van concrete projecten om daar echt iets over te kunnen zeggen.

00:21:07 Speaker 1

En als we het dan over je ervaringen in XXX hebben. Ik denk dat dat namelijk wel heel interessant is, want je hebt daar veel meer ook het wederopbouw van dichtbij meegekregen. Je zei, het was meer een top-down approach, dus het was echt de overheid had heel veel invloed op wat er ging gebeuren of in hoeverre was die relatie tot de lokale gemeenschappen bij besluitvorming?

00:21:39 Speaker 2

Volgens mij was er heel weinig inspraak van de lokale bevolking in wat er wanneer, waar mensen terug konden gaan. Het was zo en daar hoorde ik ook best wel direct voorbeelden van dat mensen zeiden. Kijk, het was een dat je in de bergen ja gewoon echt in de bergen, waar die aardbeving het hardst heeft toegeslagen. En dan was zeg maar, stel, je hebt zo'n bergtop en aan deze kant was dat dorp en dat dorp was bijna helemaal weggevaagd, en dat was echt vreselijk. En toen hebben ze, heeft de overheid gezegd van en jullie gaan nu hier aan de andere kant van de bergtop, daar kunnen jullie wel veilig wonen, dus jullie mogen jullie dorp daar nieuw opbouwen. En wat je dus terug hoorde van mensen in die gemeenschap die zeiden, nee, maar dat willen wij niet, want wij komen daarvandaan en niet hiervandaan. En maar daar hebben ze een, en dat was een soort van impasse die, ik ben dus een paar keer geweest en ze zeiden, nee, maar we blijven hier gewoon en we blijven wachten tot wij terug mogen daar naartoe. En als je met de overheid sprak, zeiden ze nee, maar die mogen daar niet heen terug. Dat gaat ook niet gebeuren, want het is veel te gevaarlijk, want het kan nog steeds als, er hoeft maar iets te gebeuren. Het is dus, en maar die lokale bevolking in ieder geval wat van mij, wat ik ervan mee kreeg, hè. Want ik ben niet, ja, wat ik ervan meekreeg was dat die lokale bevolking ja, die hadden niet het gevoel dat ze eigenlijk begrepen werden door de overheid, omdat het ook te maken had met identiteit en waar komen we vandaan en wie zijn wij? En voor hun betekent dat, wij komen van die kant van de berg, om het zo maar even te zeggen en niet van deze kant van de berg.

00:23:42 Speaker 1

Dat ligt wel heel gevoelig natuurlijk, ja.

En als je dan kijkt naar hoe de communicatie daarin ging. Je zegt, ze voelde zich niet begrepen. Deed de overheid dan voor jouw gevoel genoeg om op een collaborative manier toch die decision making plaats te laten vinden en dat zij überhaupt het gevoel kregen dat zij mee werden genomen in dat hele proces?

00:24:13 Speaker 2

Nee, mijn indruk is dat het niet, dat er ook niet heel veel pogingen toe werden gedaan om dat op een heel collaborative manier te doen, nee.

00:24:27 Speaker 1

En uiteindelijk zijn zij wel naar de andere kant van de berg moeten gaan?

00:24:31 Speaker 2

Nee, ze zitten nog steeds in, tenminste toen ik de laatste keer er was nog steeds in dezelfde tenten als waar ze in als noodhulp, ze zitten nog niet in permanente huisvesting.

00:24:43 Speaker 1

Ja en stel nou, ze willen daar dan niet weg. Dan wordt er verder ook vanuit de overheid niet gesteund in het helpen om daar wederop te bouwen, weer? of vraag ik teveel detail, in gedetailleerde?

00:24:57 Speaker 2

Ja, het zijn wel de details en ik ken het ook, ik weet het niet allemaal meer. Maar wat ik ervan mee kreeg is dat oké, misschien is dat eigenlijk toch het meest, de belangrijkste conclusie die je kon trekken. Is dat het dus eigenlijk heel, dus het verschilt gewoon in het geval van XXX, verschilt het heel erg per dorp hoe snel het ging met die wederopbouw en ik heb dus inderdaad dat ene dorp wat ik net noemde. Dat was een soort van impasse van wij mogen niet terug, maar we weigeren als lokale bevolking, weigeren wij om hier onze huizen op te gaan bouwen, want wij willen niet hier wonen, we willen daar wonen. Maar je had ook dorpen die ook bijna helemaal weggevaagd waren door die aardbeving en wat mensen, nou bij wijze van spreken aan de andere kant van de weg mochten gaan opbouwen, en dat wel deden omdat ze zoiets hadden van prima, we gaan gewoon, we gaan het gewoon doen. En dat verschilt dus heel erg per, en en dan daar werkte die wederopbouw ook best wel goed in mijn optiek of in mijn, nou ja, wat ik ervan kon inschatten.

00:26:10 Speaker 1

Je zag daar wel echt dat er stappen gemaakt werden?

00:26:14 Speaker 2

Als ik er een paar maanden later weer terugkwam, dan zag ik al dat daar veel meer gebouwd was dan de eerste keer dat ik daar was.

00:26:23 Speaker 1

Ik ga daar zelf geen conclusies over trekken, maar komt dat dan omdat ze dan wel de steun kregen vanuit de overheid om weer wederop te bouwen?

00:26:35 Speaker 2

Ja, maar dat kan er ook mee te maken hebben gehad. Dus misschien wel, misschien is dat de reden, dat weet ik niet zeker. Maar ik denk dat in elk geval, in het eerste geval waar het dus niet goed ging, dat het wel de belangrijkste reden was dat die lokale bevolking niet, het er niet mee eens was dat zij op een bepaalde manier op een bepaalde plek moesten gaan opbouwen. En ik kan alleen zeggen dat dat, nou dat dat dus een probleem was en ik, en dat zij vonden dat er

weinig communicatie was vanuit de overheid. Ik weet niet of als die communicatie beter was en ze meer begrip hadden voor de situatie of ze dan wel zeg maar, ik weet dus niet of als ze meer waren meegenomen, of ze dan wel meer eerder aan de slag waren gegaan. Maar ik weet wel, wat een van de redenen waarom ze het niet wilde is, omdat ze zoiets hadden van, nee, maar hier willen wij niet opnieuw gaan opbouwen, want we weigeren eigenlijk hier te gaan wonen.

00:27:43 Speaker 1

En aan de andere kant is dat andere dorp, gingen ze wel, vonden ze het wel prima om iets verderop te gaan zitten en dan het proces verder aan te gaan.

00:27:54 Speaker 2

Ja.

00:27:55 Speaker 1

Ja, en dan zie je dat het wel beter werkt.

00:27:56 Speaker 2

Ja, zeker.

00:27:57 Speaker 1

Ja, ja. Ja, dus die communicatie. Je hebt dan toch een betere samenwerking met de overheid, als ze daarin mee kunnen gaan.

00:28:05 Speaker 2

Ja, ik denk het wel. Denk het wel.

00:28:14 Speaker 1

Ja, even kijken hoor.

Ik zit even te kijken of ik op de EBRD of op de, op je ervaringen in XXX uh.

We hadden het over EBRD, de startups die gesteund worden. Als ik daarop in kan haken, mag haken. Die worden op dezelfde manier benaderd of bepaald, zoals andere bedrijven of organisaties, of is daar een andere benadering voor om te bepalen hoe daarmee samengewerkt wordt?

00:28:53 Speaker 2

Ja, die zijn. Dat gaat ook inderdaad, ofwel via banken, zeg maar. Dus hoe het gaat is de EBRD gaat, heeft geen rechtstreekse contracten met die startups.

00:29:07 Speaker 1

Oh, dat was via de banken ja.

00:29:08 Speaker 2

Ze doen het owel via startups of soms heb je een soort van startup fonds in een bepaald land en dan kan ook dat het EBRD daar geld heeft, het startup fonds met die startups.

00:29:27 Speaker 1

Ja, ja.

Ik zit even te kijken wat uh.

Nee, ik denk dat ik vanuit jouw ervaring van Marokko, dat is wel, ik denk dat je wel twee duidelijke voorbeelden geeft en die twee dorpen hoe dat verschil zit, wat super interessant is. En dat sluit eigenlijk gelijk aan op of het effectief, wanneer het effectiever is geweest en inclusiever. Ik zit even te kijken voor EBRD, want ik had misschien toch wel verwacht dat ze iets meer ook zelf contact zouden hebben met dan de lokale communities. Maar dat is dus niet zo, maar via banken.

00:30:17 Speaker 2

Dus ik denk wat het antwoord daarop is, is, ja, er zijn de juiste checks on balances in al het, in elk project dat de EBRD doet om ervoor te zorgen dat die perspectieven van de lokale bevolking worden meegenomen, maar wat de EBRD vaak doet is dat dat ze gaan niet zelf, niet altijd zelf met hun eigen mensen in gesprek met mensen van de lokale gemeenschappen. Dus Het is bijvoorbeeld zo, hetzelfde type voorbeeld. Stel, EBRD wil een grote lening geven aan iemand die een heel groot bedrijventerrein of heel groot zonnepark, of wat dan ook wil gaan bouwen ergens en maar daar wonen ook mensen en die Mensen die moeten door, hun grond moeten onteigend worden. Of wat dan ook.

Kijk, de EBRD is in die zin een bank die financiering verstrekt aan dat bedrijf, maar ze zullen dat alleen maar doen als er een goed rapport ligt waarin juist al die sociale elementen, milieu elementen en dergelijke worden beschreven en hoe daarmee wordt omgegaan. Dus zij zijn, ze kijken wel mee, dus het is heel erg In de checks and balances, maar zo het opstellen van het rapport en het in gesprek gaan met de lokale bevolking als invloed daarvan, dat doet de EBRD niet zelf.

00:32:01 Speaker 1

Nee.

00:32:02 Speaker 2

Dus zij kijken wel mee van wat moet er allemaal inkomen met wie moet? Maar dat kan ook een, kan ook een soort van consultant zijn die ze dan inhuren die de lokale taal spreekt en die, nou weet ik veel, die in het Turks met die lokale gemeenschap kan praten en kan kan zeggen van, hé, dit is het plan en weet ik het wat. En dat is misschien ook wel iemand van het bedrijf bij, want het bedrijf zelf wil ook. Snap je, dus iemand van een bedrijf, en die consultant en weet ik het wat, en vervolgens maakt die consultant zo'n rapport van dit zijn alle geconstateerde zorgen, dit is hoe we daaraan tegemoet wordt gekomen en en dat zit dan in de zeg maar, in het pakketinformatie dat richting de EBRD gaat. En als dat oké is, alleen als dat oké is, dan zal de, kan de EBRD doorgaan. En die rapporten die worden ook gepubliceerd, dus je kunt ook kijken bij heel veel van de projecten, die de EBRD doet. Van wat staat er dan allemaal? Wat hebben ze allemaal meegewogen? Ook bij heel veel projecten, misschien toch ook nog wel belangrijk om te noemen. Dus stel, de EBRD wil zo'n grote lening gaan geven voor zo'n groot project. Staat het ook eerst op de website van de EBRD, wij zijn van plan om dit te gaan doen. Iedereen die hun zienswijze heeft mag de komende 60 dagen, of weet ik het wat, vragen stellen, beroep aantekenen. Soort van inspraak, zodat als iemand het gevoel heeft van hé, dit is over het hoofd

gezien of wat dan ook, kan het ook worden meegenomen. Dus dat zijn allemaal in de zeg maar, in het design van hoe zo'n bank werkt. Het zijn allemaal checks en balances om ervoor te zorgen dat het inclusief is en weet ik het wat. Maar de bank zelf heeft niet per se die gesprekken met de lokalen.

00:34:49 Speaker 1

Ja, ja. Nee, heel duidelijk hoor. Ik denk, heb je heel duidelijk uitgelegd.
Je hebt eigenlijk op heel veel vragen die ik al had, zijn ze eigenlijk al gedekt.

00:33:59 Speaker 2

Oké nou, dat is goed.

00:34:01 Speaker 1

Maar ik heb zelf meer, gewoon wat ik interessant vind, waar ik aan denk. Je hebt al een paar keer de zonnepanelen genoemd en zo. Wordt er voorkeur gegeven aan projecten of wordt er echt specifiek gekeken naar projecten, die bijvoorbeeld aan die SDG sustainability goals, wordt daar heel veel voorkeur aan gegeven? Dat het wel iets, zeg maar met.

00:34:26 Speaker 2

Ja, kijk de de EBRD doet alleen projecten waarvan wij vinden dat ze toegevoegde waarde hebben, maar dat kan toegevoegde waarde op verschillende manieren zijn. Dat kan inderdaad zijn qua klimaat, het kan ook zijn lokaal ondernemerschap stimuleren.

00:34:50 Speaker 1

Maar je ondernemerschap, als die dan bijvoorbeeld ook met ja, klimaatoplossingen of de manier waarop ze werken, dat dat wel ook sustainable moet zijn, want dat is tegenwoordig toch echt een ding.

00:35:06 Speaker 2

Ja, dat is ook heel belangrijk. Dat staat op in ieder project voorstel, dat is wel goed dat je het zegt, staat dat ook waarom dat dan wel in lijn is met de duurzaamheidsonderstelling. Nee, dus even simpel gezegd als er in Turkije iemand is en die zegt, wij willen een nieuwe olieraffinaderij gaan beginnen, dan zegt EBRD, dat gaan wij niet financieren. Nee, dat is niet in lijn met hun.

00:35:32 Speaker 1

Stel, nou als ik het dan teruglink aan wederopbouw. Er is een supergoed idee en ze kunnen daar echt wat met gebiedsontwikkeling, maar het sluit helemaal niet aan op dat het niet echt milieuvriendelijk is of iets, dan zal hoogstwaarschijnlijk, zal dat niet gesteund worden toch?

00:35:51 Speaker 2

Nee, klopt, maar soms heb je wel natuurlijk in een postconflict setting of in een inconflict, zoals nu in Oekraïne, dat er toch iets meer zeg maar, waar je moet kiezen tussen snelheid en duurzaamheid. Dat je dan toch soms kiest voor dingen met toch met gas of wat dan ook, die je nou, in een ideale wereld liever met duurzame energie zou doen. Maar ja, ik bedoel nu, Oekraïne. Als Oekraïne de hele energie installaties, die zijn, worden allemaal kapot geschoten door Rusland. Dan kun je wel zeggen, we gaan nu allemaal zonnepanelen bouwen, maar tegen

de tijd dat dat klaar is, dan is de winter lang geweest. Dus als je dan veel sneller op andere manieren kunt bijdragen, dan gaat het soms wel voor.

00:36:43 Speaker 1

Je zei ook over Oekraïne toch op het begin, dat ze daar ook projecten financieren voor infrastructuur ook, of?

00:36:46 Speaker 2

Ja, ook.

00:36:47 Speaker 1

Ja, en dat is dan ook via de grotere banken die daar dan uh.

00:36:52 Speaker 2

Ja, of soms met rechtstreeks met, zeg maar de Oekraïense, de Oekraïense NS om zo maar even te zeggen, voor de spoorwegen.

00:37:02 Speaker 1

Oké, oké. Dat is ook wel interessant hoe dan, ja, ze dragen dan aan best wel veel verschillende.

00:37:08 Speaker 2

Zeker.

00:37:09 Speaker 1

Echt veel verschillende variatie ook in projecten overal, ja. En dus in Oekraïne specifiek, je zei een beetje NS, meer op dat gebied?

00:37:23 Speaker 2

Energie, landbouw.

00:37:28 Speaker 1

Ze hebben niet één specifieke branche waar ze in?

00:37:32 Speaker 2

Nee.

00:37:34 Speaker 1

Nee, nee, nee. Oké interessant.

Ja, ik denk dat ik voor mijn effectiviteit en collaborative, hoe zij werken, dat is volgens mij heel duidelijk voor mij en ook hoe het proces in elkaar steekt vanuit EBRD, maar ook je ervaringen in XXX.

Heb je zelf een punt waarvan je zegt, goh, dit zou interessant kunnen zijn? Of hier heb je geen, hier denk je niet aan als je aan het proces denkt?

00:38:01 Speaker 2

Nee, volgens mij heb ik alles wel kunnen noemen. Ik had van tevoren ook even nagedacht wat de belangrijkste punten waren en die heb ik wel kunnen noemen.

00:38:07 Speaker 1

Ja, nee. Ik, ik stop deze in ieder geval.

Appendix E.2 – Interview transcript 2

April 28th, 2026

Duration: 00:57:14

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:02 Speaker 1

Nou, hij denkt dat we bij de coa zitten.

00:00:06 Speaker 2

Ja, die zit hier ook ergens in de buurt, dus dat is.

00:00:10 Speaker 1

Uhm ja. Ik heb al een korte introductie gegeven over, nou ja, kort, ik heb best wel veel verteld over het onderzoek wat ik doe. En ik was dan allereerst heel erg benieuwd naar wat jij precies doet. Kun je kort vertellen wat je functie is, welke rol je hebt?

00:00:30 Speaker 2

Ja, ik ben nu strategic coördinator bij directie XXX van het ministerie Buitenlandse Zaken, waar mijn rol specifiek zich richt op de vraag, hoe kan je vanuit laten we zeggen, meer klassieke ontwikkelingssamenwerkings thema's zoals water, voedselzekerheid en gezondheid bijdragen aan stabiliteit en veiligheid. En ik heb hiervoor bij, heel lang bij XXX gewerkt. XXX waar ik hoofd van de XXX was en in die hoedanigheid zijn wij als team en ikzelf ook betrokken geweest bij onder andere het schrijven van fragiele statenbeleid van minister Koenders, wat voortbouwde op de notitie wederopbouw na een gewapend conflict, waar ik ongetwijfeld naar zal verwijzen in dit gesprek. Wij waren bijvoorbeeld ook betrokken bij het wederopbouwproces van Syrië in, ik pin me daar even niet alvast, maar volgens mij was het rond 2009. Er zijn, er is een eerder wederopbouwproces geweest in Syrië, want we dachten toen dat alles rustig zou zijn. En toen is er vervolgens weer oorlog uitgebroken en daar gaan we het ongetwijfeld ook zometeen over hebben.

00:01:59 Speaker 1

Ja, waarschijnlijk wel.

Ja, even even voor de context wat versta je zelf onder wederopbouw, waar denk je dan aan?

00:02:10 Speaker 2

Voor mij is wederopbouw meer dan alleen fysieke wederopbouw en gaat het om het ondersteunen van nationale autoriteiten, nationale stakeholders, ook civil society om invulling te geven aan het wederopbouwen van een maatschappij, van vertrouwen, van overheidsstructuren en ook van Infrastructuur naar gewapend conflict.

00:02:48 Speaker 1

En, je hebt er ervaring mee, ook in het proces. Ik weet niet of het voor jou fijner is om echt dan een specifiek, want je zegt dat, jullie hebben al een wederopbouwproces van Syrië toen

bekeken, om daar op in te zoomen met de vragen of als je zegt van het is handig om aan de hand van een ander voorbeeld iets te benoemen, dan moet je dat ook vooral doen.

Als we kijken naar internationale organisaties en met de getroffen bevolking die dan in zo'n conflictgebied zit. Heb je daar samenwerking tussen gezien, wat was daar de coördinatie mechanisme van?

00:03:31 Speaker 2

Wat het model destijds was voor toen de wederopbouw van Syrië was dat er een 'group of friends' werd opgericht. Dat is een model wat je wel vaker ziet, dus dat zijn dan bilaterale overheden, vaak donoroverheden. Want je zei net UNHCR, toen zei je donor, toen dacht ik UNHCR is geen donor. Die krijgen geld van donoren om iets te doen, dus dat is een uitvoerende organisatie en daar zit een heel groot verschil in.

Dus je hebt donoren nodig en dat zijn bilaterale donoroverheden die geld op tafel leggen en vaak proberen dat te doen in combinatie met ontwikkelingsbanken, die met grotere investeringslijnen komen. Een bank geeft geen geld meer leent geld, maar er zijn wel belangrijke leningen die gegeven worden, zeker in dit soort processen. Het model wat er toen dus was, en nogmaals wat je wel vaak ziet, is dan een 'Group of Friends' waar je dan een samenwerking hebt tussen bilaterale donoroverheden die een nieuwe overheid, een nieuwe autoriteit willen ondersteunen in hun proces om wederopbouw te plegen. En wat je dan vaak ziet en wat toen ook gebeurde, is dat je dan, geloof dat ze het werkgroepen noemden, maar pin me er even niet te vast. Maar dat je dan verschillende onderwerpen gaat identificeren met elkaar van hè, wat zijn nou de belangrijke bouwstenen niet letterlijk, maar van een wederopbouwproces in deze specifieke context. En wat je dan vaak ziet, is dat er dan en toen dus ook gebeurde dat je dan één of twee van die bilaterale donoroverheden als co-chair van zo'n werkgroep hebt, samen met een autoriteit, een een ministerie van, vul maar in. Of combinatie daarvan, die dan gezamenlijk een werkgroep leiden waar anderen zeggen van, hier zijn we ook in geïnteresseerd, we hebben partners die hierop kunnen leveren, et cetera et cetera. En dan ga je per onderwerp, per bouwsteen, ga je dan een werkplan maken van wat moet er eigenlijk gebeuren? Hoeveel geld is daarvoor nodig en welke stappen gaan we zetten? Et cetera, et cetera en Nederland was destijds co-chair van de werkgroep economische wederopbouw. En daar was ik toen bij betrokken vanuit mijn rol bij XXX, omdat wij onderzoek hadden gedaan en ik toen werkte op economische wederopbouw na een gewapend conflict met analyses op bedrijfsleven, instrumentarium, etcetera etcetera. Dus Ik heb bij veel van die overleggen aan tafel gezeten.

00:06:22 Speaker 1

En wat waren toen de grote uitdagingen waar veel gesprekken over gevoerd moesten worden?

00:06:31 Speaker 2

Ja, het is een combinatie van hele hoge noden en er is nooit genoeg geld om het allemaal te doen, dus dan moeten prioriteiten worden gesteld. Heel vaak een counterpart, in dit geval de Syrische autoriteit, die niet de capaciteit heeft, de ervaring heeft om in dat soort processen mee te draaien, dus er zit een hele grote capaciteitsversterkings component in. Je wil dat uiteraard in overleg doen met de de autoriteiten, maar dat zijn heel vaak mensen die ja, die hebben ergens een conflict gewonnen of die komen uit bepaalde mensen, niet per se hoeft niet altijd

hè, want vaak zit er dan wel technische experts en zo bij, maar dan de ministers zijn dan toch vaak mensen die beloond moeten worden voor hun inzet in een bepaalde strijd, of weet ik veel wat. Dus ik kan me herinneren dat er toen best veel ministers waren die echt nog een hoop te leren hadden op wat dan hun thematiek was.

00:07:46 Speaker 1

De Syrische overheid toch dan?

00:07:48 Speaker 2

Ja. Wat we hadden ook een uitdaging, was toen, was dat er een soort coalitie was, volgens mij is dat nu weer het geval, van verschillende groepen vanuit de Syrische samenleving en en de strijdende partijen. En dat was een heel precair balans, zullen we maar zeggen, en dat moest natuurlijk, dat was heel erg schipperen van ja, hoe hou je dat in stand? En dat is best lastig om als buitenstaanders dat goed in te kunnen schatten, goed te begrijpen van, weet je maar deze minister zegt dit, maar die komt uit deze groep en de andere minister die zegt eigenlijk iets wat daar helemaal haaks op staat, maar die komt uit een andere groep en dat is vaak een gedetailleerde kennis die de gemiddelde ambtenaar die aan tafel zit bij dat soort overleggen ook niet per se heeft, want dat is dan echt meer de fijne details van hoe zit de, de cultuur en en de verschillende groepen van de Syrische samenleving in elkaar? En wat toen ook nog was, dat er veel vanuit Gaziantep werd gedaan, vanuit Turkije.

00:09:04 Speaker 1

Ja.

00:09:04 Speaker 2

En dan zit je met de Koerden en hoe kom je dan et cetera et cetera, dus dat waren zo een, heel veel discussies gingen daarover van welke gebieden zijn veilig? Waar kan je beginnen met een wederopbouw? Is het dan? Hè, dat is het fijnst om inderdaad te zeggen, we richten ons op een beetje à la het model, denk ik wat jij beschreef voor Beirut. Van dingen die tastbaar zijn en die zichtbaar zijn en die, dan kunnen we, ik zeg het nu heel erg gechargeerd, daar kunnen we voor op de foto en dan kunnen we Laten zien, kijk, we leveren.

Maar als niet al die andere zaken er achter zitten, jij noemde het inclusief, je kan er verschillende termen voor gebruiken, maar dan is dat heel erg precair. En de moeilijke onderwerpen om tot echt duurzame vrede te komen, die gaan we met zijn allen liever uit de weg, want dat is natuurlijk veel minder tastbaar en politiek gevoelig. Maar als je dat niet regelt, dan krijg je vrij snel weer een verval in oude problemen, dat is in Syrië dus ook gebeurd. En dat zou ook een van mijn, ik bedoel, we zijn met zijn allen inmiddels wel zover dat we het eigenlijk niet meer echt hebben over postconflict situaties, want we weten allemaal dat conflict cyclus is. Dus het moment vinden van nu kan je iets gaan doen, is best ingewikkeld. En vaak is het zo dat je ja, elk momentum wat er is wil je aangrijpen, dus dan ga je het toch doen. En soms weet je eigenlijk wel, ja, in de basis zit het eigenlijk niet goed. Het is een vrij groot risico dat er gewoon weer conflict gaat uitbreken.

00:10:48 Speaker 1

Ja, zeker. Het is nog te instabiel eigenlijk.

00:10:51 Speaker 2

Ja, ik kan maar weinig conflictsituaties nu echt voor de geest halen van de afgelopen zeg 20 jaar, waar er niet na een paar jaar weer een verval is geweest in conflict. Als je gaat kijken naar echte conflict monitors, die zijn ook allemaal, het is allemaal recurring.

00:11:10 Speaker 1

Ja, waardoor je eigenlijk, wat het nog moeilijker maakt om te denken aan wederopbouw, omdat je denkt van oké, stel je begint eraan en dan zakt het weer in elkaar en.

00:11:23 Speaker 2

Nou, ik denk dat je er met een andere lens in moet gaan, dus niet wederopbouw als in nou nu is alles goed en nu kunnen we. En juist daarom is het denk ik zo belangrijk dat je het veel meer inzet als een, jouw terminologie, bijvoorbeeld inclusief verhaal en en dat je eigenlijk je verwachting meer moet zijn dat je bijdraagt aan weerbaarheid van van gemeenschappen, want je weet dat die druk van buiten of van hogeraf die blijft gewoon terugkomen. Maar als je een gemeenschap hebt meegenomen in een heel reconstructieproces, dan is de kans natuurlijk vrij groot of groter dat zij hun best gaan doen om dat te beschermen en om daar, omdat ze daar allemaal in geïnvesteerd hebben. Maar het is een heel, en tegelijkertijd is het zeker zo, denk ik, dat je ook niet moet denken nou, dat gaat over 4 jaar of 5 jaar toch weer mis in dit land dus laten we.

00:12:31 Speaker 1

Nee klopt, want anders komt er nooit wat van.

00:12:34 Speaker 2

Nee, precies. Dus maar dan dat maakt het wel des te belangrijker dat je goed begrijpt waar je op inzet en inderdaad verder gaat dan, oké, we kunnen hier snel wat uit de grond stampen. Gaza is nu ook een mooi voorbeeld natuurlijk, er wordt gezegd we maken daar de Riviera van, dat kan, kan heel makkelijk, geef veel geld uit en een paar grote bouwbedrijven die zetten daar wat moois neer, maar dat is niet duurzaam.

00:13:03 Speaker 1

Nee.

00:13:05 Speaker 2

Dat gaat het probleem niet oplossen.

00:13:07 Speaker 1

Ja, en als ik dan eventjes uitzoom. Als je kijkt naar een wederopbouwproces waar, wie, alsof ik er even niks vanaf weet. Welke organisaties nemen vaak daar een eerste stappen in? Waar komt het eigenlijk vandaan? Want als je bijvoorbeeld kijkt vanuit een Nederland, neemt die bijvoorbeeld uit zichzelf stappen daarin van oké, we willen daarin bijdragen, dus we gaan? Of is dat, omdat een grotere overkoepelende organisatie daar juist initiatief in neemt of zegt Van oké jongens, we moeten nu daar wat aan doen?

00:13:56 Speaker 2

Uitzonderingen daargelaten, als Nederland echt een hele sterke diplomatieke historische band heeft, gaat Nederland niet uit zichzelf zeggen, oh, wij gaan hier aan wederopbouw doen. Dat is altijd een onderdeel van een politiek proces. Waar het vaak gekoppeld is aan een vorm van een vredesakkoord, een bestand, een etcetera etcetera. Wat je vaak ziet, is dat dat dan toch de multilaterale organisaties zijn die dan ook ondersteuning hebben geboden aan zo een, dus het is of je hebt een bestand, wat is gesteund door grote geopolitieke de grootmachten of de nou ja of landen die bepaalde banden hebben en die zullen dan vragen aan anderen, kunnen jullie bijdragen en kan je helpen? Als het de VN is, die vaak ook een grote centrale rol speelt in zo'n gebeuren, dan maar meer voor het coördineren, dan gaat het via de VN en dan wordt er via de VN uitgevraagd, wie wil hier bijdragen aan? En er zijn natuurlijk bepaalde situaties waar landen sowieso politiek gezien meer interesse in hebben. In Syrië hebben wij veel interesse in, omdat er heel veel Syrische vluchtelingen in Nederland zitten.

00:15:26 Speaker 1

Ja.

00:15:26 Speaker 2

Het is zo simpel als dat, helaas. Dus dan zie je al en dan weet je dat dat in de EU ook besproken wordt van hè, we moeten dat proces ondersteunen, er is nu iets wat stabiel genoeg is, om. En we willen ook het signaal afgeven dat we dat ondersteunen, dat is belangrijk en dus sluiten we ons aan. Dat is ook hè met Gaza, wederom dan weer even als als tegenhanger, dat daar wordt gezegd. Je hebt daar Natuurlijk de Board of Peace die dan, en daar zit dan ook meteen de moeilijkheid van ja, oké, dat willen we eigenlijk niet. Kan dat niet via de VN? Maar de VN wordt daar niet toegestaan, etcetera etcetera. Maar het komt wel vaak vanuit of zou mijn inschatting zijn, hè, bepaalde bilaterale actoren die een rol hebben gespeeld in of multilaterale organisaties die een soort coördinerende rol op zich nemen.

00:16:23 Speaker 1

Ja en denk je ook dat zij echt de key spelers zijn? Van als zij, stel, dat zij niet initiatief nemen, dat het dan heel veel impact of invloed heeft of dat het proces lang blijft liggen?

00:16:44 Speaker 2

Wie bedoel je met zij?

00:16:46 Speaker 1

Ja, bijvoorbeeld zo'n VN of een. Zijn dat echt de key spelers in zo'n proces, naar jouw mening?

00:17:00 Speaker 2

Ja, dat verschilt heel erg per per land natuurlijk. Omdat in Gaza bijvoorbeeld, zijn ze het dus niet en daar zijn bilaterale actoren, die hebben zo'n groot belang, om redenen waar we denk ik niet zo blij van worden. Maar door de band genomen zou ik zeggen, ja, is de VN wel een hele belangrijke actor daarin. En dat is natuurlijk ook weer dat zijn de structuren, dus er is ergens is conflict, dan staat zo'n land ook op de agenda van de VN-veiligheidsraad en daar wordt het allemaal besproken en dan wordt toegewerkt naar een bestand, en daar wordt ook besproken van wie wordt er en wie kan er dan ondersteunen? En daar zullen dan ook vaak hè, stel dat er inderdaad, Noorwegen is een bekend land voor het ondersteunen van vredesakkoorden en die hebben ervaren mediators, die hebben zo'n rol internationaal op zich genomen. Die hebben

verschillende bestanden meehelpen ontwikkelen, die gaan dan ook naar de VN-veiligheidsraad om te zeggen, nou, we zijn er bijna, maar nu moeten we wel opvolging kunnen geven aan A, B of C. Dus dat wordt allemaal diplomatiek uitonderhandeld. Die gaan dan naar Brussel om in de EU et cetera et cetera. Dus ja, je hebt wel dat soort coördinatie, wat zou ik zeggen, oliemannetjes zo doende. En niet onbelangrijk natuurlijk, ook de en eigenlijk het allerbelangrijkste de autoriteiten van het land waar het om gaat.

00:18:39 Speaker 1

Ja, ja.

00:18:40 Speaker 2

Afhankelijk van hoe die zich presenteren, internationaal. Dus, dat zag je in Syrië nu met de huidige, hoe moet ik het goed zeggen als president of de.

00:18:54 Speaker 1

Interim-president wordt hij genoemd.

00:18:55 Speaker 2

Nou ja, hè die, laten we zeggen op maandag nog op ieders terroristen lijstje stond en maar op een gegeven moment, ja, de sutoriteit heeft en de legitimiteit heeft en dan gaat de internationale gemeenschap daar wel mee aan de slag. Maar daar heeft hij ook wel even wat loopwerk voor moeten doen om zich te bewijzen en we zullen zien hoe dat gaat uitpakken.

00:19:18 Speaker 1

Ja, want dan. Nou ja, de overheid van Syrië is eigenlijk ook dan een lokale actor. Je benoemde net dat je, wat je zei toen jullie in 2009 ook al keken naar wederopbouwproces van Syrië.

00:19:33 Speaker 2

Ik ga opzoeken welk jaar het was.

00:19:35 Speaker 1

Oké, nou, het maakt niet uit. We noemen het voor nu,

00:19:37 Speaker 2

Even 2009.

00:19:37 Speaker 1

Ja, helemaal goed.

Als ik dan zeg dat de overheid ook een lokale actor is, je noemde dat jullie dan het idee hadden van om met werkgroepen dan te werken. Wie maakt onderdeel uit van de werkgroepen? Ik wil even, wat zei je?

00:19:54 Speaker 2

Ja, nou dan was het bijvoorbeeld. Wij zaten dan als Nederland bij de werkgroep economische wederopbouw, dus daar zat dan een equivalent van de minister van Van Economische Zaken, daar zat iemand van werkgelegenheid bij, dus dat iemand die iets moest doen met privatesectorontwikkeling. Ik weet ook echt even niet meer hoe dat toen allemaal heette. En

waar wij bij de groep van bilaterale donoren ook heel erg op pushten, was ook om civil society erbij hebben, aar dat is best ingewikkeld, want wie is dan de civil society?

00:20:28 Speaker 2

In Syrië? Ja, oké.

00:20:30 Speaker 1

00:20:32 Speaker 2

Maar goed, daar is wel voor gepusht en dan kom je al heel snel weer op van hè, nou, dat moet dan ook ondersteund worden en dan. Dus dan al pratende en al verkennende kom je dan op verschillende componenten van nou, daar gaan we dan in eerste instantie in investeren en dat ondersteunen, en dat heeft helaas toen niet zo ver door kunnen lopen dat het uh.

00:20:55 Speaker 1

En dan heb je het, inderdaad wat je zegt, heb je eigenlijk contact wel met de mensen hoger op in zo een overheid. Hoe zat het met maatschappelijke organisaties, misschien waren er geen lokale NGOs op dit moment of de getroffen gemeenschappen. Hoe was, was daar ook een connectie mee, een relatie mee of?

00:21:22 Speaker 2

Ja nou, dat is dan dus het moeilijke, omdat hè, dus als als en dit is een heel klassiek verhaal altijd. Je hebt dan zo'n zo'n soort werkgroep, dat is dan meer ministerieel niveau en daar hangen dan weer van allerlei structuren onder. En dus op dat hogere niveau wordt er dan gezegd de civil society moet er ook bij zijn en het bedrijfsleven moet erbij zijn. Maar hoe is dat georganiseerd in het specifieke land? Dat verschilt natuurlijk heel erg en wie moet je dan hebben en hoe ga je dat dan doen? Wat je dan vaak ziet, is dat er dan een soort civil society platform, of weet ik veel wat, wordt opgezet hè. En die kunnen dan aan tafel zitten namens, dat is altijd heel erg ingewikkeld, want dan wordt iets wat zo rijk is en zo divers is als een civil society, maakt niet uit in welk land je het over hebt, eigenlijk allemaal over één kam geschoren. Dan is het van, er zijn twee stoelen beschikbaar en zoeken jullie maar uit wie of wa, en dat zijn dan toch vaak de civil society organisaties die al goed bekend staan bij de donoren, die ze geld kunnen geven, die et cetera et cetera. Dus dat is, ik heb dat altijd een beetje een wassen neus gevonden. En wat er dan vaak gebeurd is dat er dan ook een soort fonds wordt opgezet, toen ook van, oh ja, dan kunnen we civil society ondersteunen en dat gaat dan, maar dat moet dan wel via een trusted kanaal. Het was toen, pin me er niet op vast, ik geloof, via de Wereldbank of iemand moet dan dat geld beheren en dat moet dan wel voldoen aan aan de eisen van de donoren. Want ja, het is toch een beetje spannend, al die organisaties die we niet kennen, Misschien gaan die er wel met het geld vandoor.

00:23:08 Speaker 1

Ja, dan krijg je dat ook nog natuurlijk.

00:23:10 Speaker 2

Ja, dus het is het hele ontwikkelings samenwerkingsverhaal. In het klein, krijg je gewoon langs diezelfde lijn, want ja, de VN organisatie zitten erbij, maar die hebben ook belang, want die willen dat een deel van dat geld wat ergens in een pot wordt gegooit, dat dat ook naar hun toe gaat, want daar kunnen zij hun programma's draaien en hun mensen hun salaris betalen, et

cetera et cetera. En in de basis is het ongetwijfeld allemaal heel goed werk, maar hoe je dat een beetje bij elkaar blijft houden, is best ingewikkeld.

00:23:50 Speaker 1

Ja.

00:23:50 Speaker 2

En wat daar vaak naar mijn smaak in mist, is inderdaad en je kan op op hoog niveau een soort werkplan gaan ontwikkelen, maar dan moet het doorvertaald worden naar specifieke settings. Jouw voorbeeld van Beirut is dan nog een simpele, tussen een heleboel aanhalingstekens, want het is één stad. Beirut is een prachtige stad en is heel erg divers en is best ingewikkeld. Maar dat is nog makkelijker dan dat je zegt, en hier in Syrië, ga het maar uitzoeken. Dus wat je eigenlijk dan moet hebben is een, een soort werkplan, echt op grote hoofdlijnen en dat moet dan eigenlijk per provincie en dan weer verder uitgewerkt worden et cetera et cetera. Maar dat is, er zitten zoveel lagen tussen dat dat altijd heel erg ingewikkeld wordt.

En dat ga je eigenlijk met het geld dat beschikbaar is, ga je dat nooit allemaal in één keer goed doen, dus je moet ergens prioriteiten gaan stellen van nou, hier gaan we met name onze focus oprichten, die prioriteiten moeten gesteld worden door de overheden, de autoriteiten die het voor het zeggen hebben. En wat je dan vaak krijgt, is dat dat dan toch wel gekoppeld wordt aan waar hebben zij belang, dat de constituents scene, kijk, we hebben hier wat aan en we leveren naar jullie. En daar ga je niet echt aan ontkomen. Maar vanuit een perspectief, uh, denk ik hè, waar jij meer, waar jij je meer op richt, dus echt meer de de de fysieke wederopbouw, kan ik me wel voorstellen dat daar een heel groot verschil zit tussen inderdaad, en nu ga ik het veel te simpel zeggen, je hebt er veel meer verstand van dan ik. Maar en even de Beirut, zoals ik het ken en Mosul en misschien de de de gemeenschappen daar omheen, dat zijn heel ander type gebouwen en en en fysieke omgeving, zeg maar waar je op wil inzetten, dus misschien zit daar ook wel iets van, hè? Als je wil nadenken over verschillende modellen, omdat als je het hebt over een set gemeenschappen in een provincie, ergens in Syrië waar je fysieke wederopbouw wil ondersteunen, dan heb je het misschien over heel andere vereisten ook, qua bouw van gebouwen en en weet ik dat allemaal, dan wanneer je het hebt over Damascus, ik zeg maar even wat. En er zal er ook heel ander type bedrijf in geïnteresseerd zijn. En misschien is het wel zo dat je dan, maar nu zit ik heel erg vooruit te denken, maar dat je juist voor een Damascus, hè, dat dat makkelijker is, weer tussen aanhalingstekens, maar om daar ook internationale interesse voor te krijgen en misschien wat grotere internationale bedrijven. Waar je het meer langs de lijn van corporate social responsibility zou kunnen gooien van hè, werk samen met lokale bedrijven etcetera. Terwijl als je het over dorpen hebt die, dan is het veel meer, denk ik, heel veel van de dorpen die ik ken, zorgen dat die gemeenschap geld heeft om het zelf te kunnen doen, en zelf hun vakmensen in te zetten om, zoals ze dat al eeuwen doen. En daar gaat het misschien veel minder om hier moeten we met private sector ontwikkeling, bedrijven etcetera.

00:27:39 Speaker 1

Ik denk dat je, ik denk dat je wel een heel mooi punt aanhaalt, inderdaad. Want ja, waar kijken de meeste mensen naar? Dat is niet naar een random dorp wat getroffen is. Nee, die kijken inderdaad van oké, want iedereen kijkt natuurlijk, ook bedrijven die eraan meewerken, wat kan ik eruit halen. Ik denk inderdaad dat heel veel mensen meer kijken van oké, wat is het beeld wat

ik achter kan laten van wow, we hebben daar aan meegedragen dan een dorp wat minder in de media zal komen.

00:28:10 Speaker 2

Het is een ander plaatje, dus vanuit een ik denk ook, ik ben, toendertijd hadden we het er ook vaak over hoor, dat je kan veel met over de band van corporate social responsibility en de grote bedrijven die zijn daar heel gevoelig voor. Die willen ergens in een jaarrapport kunnen zeggen, nou, we doen ook hele goede dingen in beeld.

00:28:30 Speaker 1

Meer het maatschappelijke en ja.

00:28:34 Speaker 2

En ja, daar kan je je neus voor ophalen of je kan denken, nou, dat maak ik gebruik van, want dat zijn wel enorme bedragen die ze daar uitgeven. Dus dat en daar kan het prima passen en nu ga ik het echt veel te simpel en uh, maar hè mooie plaatjes met nieuwe lemen hutten en weet ik wat allemaal hè, ja, die kunnen mooi in je jaarverslag en kijk eens dit hebben wij gedaan. Ja, maar wat dat eigenlijk vereist is dat je gaat zeggen, oké, we gaan zorgen dat die gemeenschap dat geld heeft en die bepalen zelf wel wat ze willen gaan doen. Terwijl als datzelfde bedrijf wil zeggen van nou, we willen ook laten we even bij het voorbeeld blijven, omdat het een bouwbedrijf is. We zien kansen in Damascus, dat is geen corporate social responsibilities, dat is gewoon business voor hen en dat vereist dus voor donoren iets heel anders. Hier moeten we ze helpen en eigenlijk dus op de, even voor jou op de hè ondersteunen gemeenschap, dan is het veel meer ondersteun dan ook die bedrijven met kennis en kunde over hoe doe je dat het beste? Hoe zorg je ervoor dat je niet bijdraagt aan verstoren van machtsbalans, etcetera etcetera? Het deel waar het gewoon hun core business zou moeten zijn, is een rol van bilaterale donoroverheden veel meer, moeten wij er dan voor zorgen dat we een enabling environment ondersteunen voor bedrijven om te investeren of zijn er bepaalde risico's? Hebben we in Afghanistan veel gedaan. Zijn er bepaalde risico's die het voor grote bedrijven moeilijker maakt om te investeren in bepaalde settings, omdat het hè hun verzekeringen bepaalde risico's niet afdekken en kunnen wij dan zeggen als internationale gemeenschap, we hebben toen veel via de bank gedaan, de MIGA heet dat, bestaat nog steeds. Ik weet ook niet meer waar de afkorting voor staat. Maar dat is eigenlijk een soort collectieve verzekering die door de internationale gemeenschap was afgekocht, om het maar zo te zeggen, om dan bedrijven, we hebben dat in op kleinere schaal, ook als Nederland toen gedaan. Een zekerheid te bieden van oké jullie gaan investeren in deze setting, mocht het misgaan op deze en deze punten, dan dragen wij een deel van de kosten. Hè, en als het allemaal goed gaat, dan maak je winst en dat is voor je eigen bedrijf. En dan kan je het hebben over hoe, hoe investeer je op een manier dat je duurzame ontwikkeling ondersteunt, etcetera?

00:31:09 Speaker 1

Ook bijvoorbeeld die private bedrijven of bedrijven die er ook winst uit willen halen, zouden in principe samen kunnen werken met lokale gemeenschappen.

00:31:20 Speaker 2

Dat moeten ze doen.

00:31:21 Speaker 1

Ja, dat moeten ze doen.

00:31:23 Speaker 2

Daar hebben wij minder over te zeggen als ze hun eigen geld daarin investeren, dan kan je als donoroverheid niet zeggen, dat moet je anders doen.

00:31:31 Speaker 1

Nee. Maar het is dus wel eigenlijk zo als je als donor daar geld in investeert of geld aangeeft.

00:31:31 Speaker 2

Dan kan je die voorwaarden stellen.

00:31:40 Speaker 1

Kun je voorwaarden stelle. Heb je ook misschien uit ervaring of uit voorbeelden dat je wel eens hebt gehad van dat er voorwaarden werden gesteld, waarmee eigenlijk helemaal niet naar lokale gemeenschappen is gekeken? Dat de donor dan zegt van, nou ja, omdat wij jullie geld geven, moet het zo en zo en zo waardoor je juist de mensen over het hoofd ziet? Als mijn vraag duidelijk is, hoor.

00:32:12 Speaker 2

Ja, ik zit even te denken. Zal denk ik, zal niet snel gebeuren. Of eigenlijk nooit gebeuren, voor zover ik het weet, hè, dat een donoroverheid direct geld geeft aan een private partij met een winst oogmerk. Dat kan je niet doen met je ODA geld, met je ontwikkelingssamenwerkingbudget. Dus dat zal, gaat eigenlijk altijd via een kanaal. Dus we hebben in Nederland dan bijvoorbeeld Invest International, en we hebben FMO en we hebben nou hè, een aantal van dat soort structuren. Internationaal doe je dat dan vaak via de Wereldbank, bijvoorbeeld via IFC of en bedrijven kunnen dus aankloppen bij die structuren en die structuren moeten geven dan bepaalde voorwaarden.

Dus waar je als donoroverheid goed naar moet kijken, is oké, ik stop geld in in de pot van IFC, laten we dat maar eventjes als voorbeeld nemen, wat zijn dan de voorwaarden die IFC stelt? En is dat voldoende, conflictsensitief, is dat voldoende et cetera et cetera? Daar zijn volgens mij, daar worden wel stappen op gezet. Dat wordt wel geprobeerd, maar dat is best ingewikkeld, omdat wat er gebeurt, is wij als Nederland stoppen geld in zo'n zo'n pot, Duitsland stopt geld in zo'n pot, Zweden stop geld in zo'n pot. En het is al ingewikkeld, omdat we hebben allemaal onze eigen manier waarop we moeten rapporteren over dat geld wat we in die pot stoppen naar onze eigen parlementen, want het is allemaal belastinggeld. Dus daar zijn internationaal afspraken gemaakt over, we gaan het niet, want anders is het niet te doen voor IFC, dit zijn de de minimum requirements die het mogelijk maken voor iedereen om terug te rapporteren naar zijn parlement over hoe dat geld wordt besteed. De bank en veel van de de investeringsmechanismen zijn niet van nature geneigd om te denken, langs de lijn van conflictsensitief werken, is een met name gericht op hoe kunnen we winst oogmerk ondersteunen? Hoe kunnen we et cetera et cetera? Dus wij hebben toendertijd ook wel echt geprobeerd om daar stappen op te zetten, dat is nog een project waar we met cllingendael ook hebben gewerkt met IFC. En dat is heel erg ingewikkeld, omdat IFC is onderdeel van de Wereldbank en de bank is gericht op ervoor zorgen dat het geld wat ze lenen dat dat terugkomt

en dat dat met rente terugkomt. Ik zeg het even heel simpel, maar dus dat. Daar is zeker ruimte voor verbetering, laat ik het zo zeggen. En voor hè, het nadenken over van wat zouden dan minimum requirements kunnen zijn waar al die verschillende stakeholders mee kunnen leven, de stakeholders die geld in zo'n verhaal stoppen? En daar is natuurlijk veel werk op gedaan, waar je ongetwijfeld al naar gekeken hebt en ik weet de afkortingen even allemaal niet meer, maar je hebt allemaal van die van die standaarden over business uhm, hoe heet dat ook al weer. Er is een VN internationale standaard en die die ook die waren jaarlijks, geloof ik dus een soort rapport, ik ga het opzoeken, om te laten zien van hè, dit is hoe bedrijven stappen zetten etcetra en doe je good business. Ik ben even kwijt wat ook alweer de echte terminologie is.

00:36:05 Speaker 1

Ik begrijp wat je bedoelt.

00:36:10 Speaker 2

Wat overigens interessant zou zijn, misschien voor jou, als je nog niet gesproken hebt is om met XXX van XXX te spreken.

00:36:17 Speaker 1

Nee, niet dat ik weet.

00:36:19 Speaker 2

XXX is de, of XXX, die zitten allebei in mijn oude team XXX en die XXX is de trekker van het business en peace team, en zij werken ook met Invest International bijvoorbeeld en FMO en IFC om te kijken hoe ze de de investeringen meer duurzaam meer conflictsensitief op basis van politiek, economische analyses, etcetera etcetera kunnen doen. Ik denk dat zij jou, zit ik nu te bedenken interessante en relevante ja, input kunnen geven. Ik kan je koppelen, als je wil. XXX zit heel erg op XXX. Ze hebben ook een heel mooi project met de XXX via XXX afgedwongen waar zij, dat ga ik niet eens proberen uit te leggen. Maar dat is wel echt innovatief om te proberen van hè, echt een stapje verder, want dat was echt de bedoeling om dat, XXX verhaal was bijvoorbeeld van hè er zijn nog functionerende onderdelen van de private sector in XXX, laten we die in godsnaam blijven ondersteunen en dat is via de bank gegaan, via de XXX. Als ik nou goed herinner, want dat waren allemaal agriculture achtige zaken, waarbij dan inderdaad een van de grootste struikelblokken was van oké, wie gaat dan de risico's afdekken? En daar is een deal op gemaakt, want daar is dan vanuit XXX volgens mij een deel van die risico's afgedekt.

00:37:56 Speaker 1

Maar dit ging dan over de private sector in XXX?

00:37:58 Speaker 2

Ja.

00:37:58 Speaker 1

Dat zijn de getroffen gemeenschappen ook dan, ja.

00:38:03 Speaker 2

Ja.

00:38:03 Speaker 1

Ja, ja, ja. Oké interessant.

00:38:08 Speaker 2

En of dat dan over de fysieke wederopbouw gaat, dat weet ik niet. Sorry, ik ben er een beetje van afgestapt.

00:38:12 Speaker 1

Nee, nee maakt niet uit. Alleen maar fijn. Ik vind het echt, je vertelt heel veel nuttige informatie.

Even kijken, ik had iets. Heb je zelf uhm, hoeft niet op Syrië of maar gewoon. Heb je ooit een situatie meegemaakt of een context waarin de lokale actoren heel veel invloed hebben kunnen uitoefenen op een wederopbouwproces? Het hoeft niet perse op fysieke wederopbouw te gaan.

00:38:58 Speaker 2

Ja. Ik ben betrokken geweest bij, maar dat was dan ook onderdeel van een vredesproces, of eigenlijk het handen en voeten geven aan een peace agreement, zoals die er dan ligt. Dus zoals Zuid-Sudan, hebben daar destijds ben ik daar een zijdelings bij betrokken geweest, maar meer actief in Myanmar, waar een, ook dat is inmiddels alweer beetje ingestort. Maar er was een tijd dat het allemaal even leek alsof het de goede kant uitging en toen was er een, er was een peace agreement met Myanmar, die heel veel etnische gewapende groeperingen. Groeperingen die eigenlijk ook verschillende delen van het land dan hè, die hebben het daar voor het zeggen en dan had je de groep Tatmadaw, heette dat in in in Myanmar, die de dus de het leger die dan de de de macht had gegrepen en nog steeds heeft, in formeel dan de overheid. Een soort schijnoverheid, maar als onderdeel van de van de Peace Agreement moest er dan een model worden uitgewerkt, waar dan ook die verschillende etnische groeperingen etnisch gelatende groepen in een overheidsstructuur zouden worden opgenomen. En al onderdeel van dat hele verhaal was dan ook dat er gekeken moest worden van oké, al die groepen moeten ook naar hun constituency laten zien van hè, het is goed dat we deze vrede hebben, we hebben er wat uit gehaald en wij schieten er als gemeenschap ook wat mee op. En dus was er vanuit de internationale gemeenschap, toen de EU had daar het voortouw op, is toen gezegd van oké, dat proces willen we ondersteunen. Wij kunnen geld op tafel leggen wat dan vervolgens verdeeld kan worden over al die groepen, zodat die in hun gebieden dingen kunnen doen, dingen kunnen bouwen, scholen, drinkwater en whatever. En dat moet dan op een manier dat het wel gecoördineerd gaat en en dat dat dan ook ondersteunt, een deel van het verhaal, dat is dan ook van hoe breng je nou al die verschillende groepen bij elkaar en dat ze ook gezamenlijk gaan nadenken over een nationaal plan van et cetera. En daar hebben we toen, dat was toen mijn opdracht, een fonds voor opgericht, want dat moest dan, een beetje hetzelfde verhaal als wat ik net deelde. Van die donoren willen ergens hun geld kwijt op een bankrekening en die moet beheerd worden, en daar moet dan een hele structuur omheen worden opgezet waar al die verschillende stakeholders met elkaar om tafel zitten om te besluiten wat gaan we dan doen met al dat geld? Dus dat hebben we toen gedaan, dat was heel erg interessant en daar is ja, zo is ook een beetje hetzelfde model gevolgd van hè. Er zijn bepaalde onderwerpen die relevant zijn in deze context, waar we echt werkgroepen op gaan zetten en we moeten financieringsmechanisme gaan uitwerken voor die lijnen om de de verschillende groepen te ondersteunen. En welke eisen moet dat dan voldoen? Hoe moet dat dan terug grijpen op zo'n plan en de prioriteiten, etcetera etcetera? En dan is het ook zoeken naar wat zijn dan de

uitvoerende organisaties die daarbij kunnen helpen, want die donoren geven alleen maar geld en wie gaat dat dan allemaal doen?

00:42:37 Speaker 1

Had je het gevoel dat het wel positief effect had dat zij betrokken werden?

00:42:40 Speaker 2

Zeker, ja. Dat was toen heel eventjes, was er zo'n moment. XXX was toen nog, was ook nog even vrijgelaten, dat was echt even zo van oh, het gaat allemaal de goede kant uit. Maar wat ook daar wel heel erg interessant was, is dat al je dan Yangon in kwam rijden werd er overal gebouwd, allemaal met Chinees geld. Enorme grote appartementencomplexen en wegen werden opnieuw aangelegd. Maar de Chinezen zaten niet in dat overleg en ze waren ook niet degene die dat geld, die hun geld in zo'n pot gingen leggen. En dat is een ander grote uitdaging bedenk ik nu, dat je ook dat voorbeeld wat ik gaf van 'Group of Friends' van Syrië, dat zijn eigenlijk altijd een beetje de like minded en de donoren die aan bepaalde voorwaarden willen.

00:43:39 Speaker 1

Ja, je wil samen iets kunnen betekenen.

00:43:41 Speaker 2

En met elkaar in grote lijnen wel eens zeggen van nou, als je duurzaam wil, dan moet je A, B, C en dan zijn dit de belangrijke elementen. En die leggen dan hun geld bij elkaar, nou, dat is hartstikke mooi. Maar dan komt een China of een Rusland er tussendoor met vaak grotere bedragen, zonder dat daar enige voorwaarde aan worden gehouden. Die zien kansen om, want is ook een enorme Chinese gemeenschap in Yangon en ja, want er lopen allemaal Chinese bouwvakkers rond en die stampen alles uit de grond en dat is het dan. Mooiste wel, in Niger was dat geloof ik, dan ze in veel van de Sahel landen, sowieso in Afrika zie je het ook steeds meer gebeuren. En daar was, lieten ze ons heel trots, namen ze ons mee en een spoorlijn die was aangelegd, hartstikke goed, maar op een gegeven moment hield hij op, want er was geen geld meer en de Chinezen moesten weer naar huis. En dus dat was ja, verder gebeurde er niks. Daar is heel veel geld uitgegeven om een spoorlijn te, tot een bepaald punt, de treinen konden er niet op, want er was geen.

00:44:54 Speaker 1

Nee, ze konden niet verder, nee.

00:44:56 Speaker 2

Ja, überhaupt geen treinen, dat is nog een ander punt, maar. Ja, nee, dat was een mooi voorbeeld van. Maar nu ik dat inderdaad zo zeg, is dat wel een grote uitdaging. Je hebt, zeker als het over fysieke wederopbouw gaat, hè, er zit ook gewoon een markt, kan je geld verdienen. Dat is een hele grote spoiler waar je wel rekening mee moet houden.

00:45:21 Speaker 1

Ja, klopt.

00:45:23 Speaker 2

En als nieuwpakkende autoriteit, of als whatever, ja, zeg daar maar eens nee tegen.

00:45:30 Speaker 1

Ja klopt. Dan ga je, daar neig je daar wel snel naar, dan denk je, ja, dan kan er ook snel wat gebeuren en.

00:45:37 Speaker 2

Ja precies, en zij kunnen dan weer aan hun constituents laten zien, maar kijk eens hoe goed, het is allemaal weer opgeknapt.

00:45:45 Speaker 1

Ja, gek hoe dat dan soms, hoe de voorkeur of de prioriteit dan switch naar een andere kant.

00:45:51 Speaker 2

Maar goed bij dat fonds in Myanmar, om dan nog even, want de vraag die je stelde was de de.

00:45:58 Speaker 1

Het effect van het betrekken van de gemeenschap?

00:46:01 Speaker 2

Ja, dat was dus wel heel goed, maar je zag dus wel dat daar. Dat kost gewoon en veel tijd om überhaupt op eerst op het niveau van de het leiderschap van die etnische gewapende groeperingen. Daar hebben we, project waar ik XXX jaar bij betrokken ben geweest, heel veel gesprekken met die het leiderschap van die groeperingen via anderen weer et cetra et cetra. En die moesten dan weer naar hun constituents en dat gaat dan. En daar is dus op een gegeven moment een deel van dat financieringsverhaal, was dus een fonds om die groepen te ondersteunen en die, op moment dat die gingen draaien, ging dat eigenlijk voor alle betrokkenen niet snel genoeg, omdat ja, voordat je dan je gemeenschap hebt meegenomen in dan ben je natuurlijk zo wel weer een half jaar tot een jaar verder. Voordat je dat allemaal goed hebt doorlopen en dan moet ondertussen moet, en dan heb je ook donoren die dan zeggen, ja, maar we hebben hier geld ingestopt, waarom wordt dat geld nie uitgegeven?

00:47:08 Speaker 1

Ja, wat doe je ermee.

Het is al bijna 5 uur. Nou, ik dacht, ik ga niet, dat ik het te laat voor jou maak. Ik wilde nog wel een vraag stellen om het af te ronden. Ik had echt, ik had echt een vraag in mijn gedachten die ik nu helemaal kwijt ben.

00:47:28 Speaker 2

Ja, anders kun je hem altijd later ook nog even stellen toch. Je bent toch hier, dus dan zet je zo de microfoon weer aan.

00:47:35 Speaker 1

Ja, nee, ik had. Wat wilde ik, waar ging het nou over? Ja.

Het, het is een paar keer voorbij gekomen, maar het is een beetje een conclusie wat ik nu zelf trek, ook als je het hebt over, tenminste als je naar met mensen gaat zitten, of als donor geld ergens in stopt, of waar jij juist jouw relatie mee verder wil opbouwen, of contact mee zoekt om in dat proces samen te werken. En ook met groepen in Sudan, waar je het net over had, wat ook misschien effect heeft op hoe lang het allemaal duurt, voordat je op hetzelfde niveau ligt. Dat het vertrouwen daar een heel grote rol in speelt?

00:48:18 Speaker 2
Absoluut.

00:48:19 Speaker 1
Dat vertrouwen eigenlijk best wel de samenwerking of het hele proces kenmerkt, of maak ik dan een verkeerde?

00:48:26 Speaker 2
Nee, nee, nee, dat is super belangrijk en dat is, daar ontbreekt het vaak aan, omdat we daar de tijd niet voor nemen. Als donor zijnde ook niet, hè, je draait nu heel eventjes mee, denk ik al al gemerkt van, hè, er is een enorme druk van het geld moet uitgegeven worden. En, we geven met zijn allen het liefst geld uit aan iets wat tastbaar is, wat we goed kunnen terug rapporteren aan de belastingbetaler en dus als je dan gaat zeggen, nou, hier geven we geld uit reserveren dit bedrag x en we weten eigenlijk pas over een jaar of twee jaar waar het aan wordt uitgegeven. Dat is heel ingewikkeld in een systeem als, niet alleen in Nederland hè eigenlijk alle donoroverheden. Terwijl dat eigenlijk wel zou moeten. Dus waar ik zelf altijd groot voorstander van ben, is dat je, dat we durven om meer lange termijn financiering te geven en dat we daarmee ook erkennen dat je dus ook een langere inceptiefas moet doorlopen, en dat dat geen verloren tijd is, maar dat dat eigenlijk de tijd is. Maar dat is heel ingewikkeld in de manier waarop we onze structuren, en nogmaals niet alleen wij hebben opgezet.

00:49:46 Speaker 1
Nee, nee, hoe eigenlijk het hele systeem.

00:49:49 Speaker 2
Ja, want wat je als je het echt goed zou doen, dan zeg je, oké, we geven het bedrag x, maar we weten eigenlijk nog niet waar het precies aan uitgegeven wordt, want dat moet nog bepaald worden.

00:50:00 Speaker 1
Ja, dat is spannend.

00:50:01 Speaker 2
En dat is heel spannend, want dan zegt onze juridische en onze financiële afdeling, ja, maar dan weten we nog niet waar we ja tegen zeggen. Dus wat ze dan eigenlijk willen, is dat je dan zegt, nou, we gaan het dan doorlopen zo'n één of twee jaar, maar dan willen we wel de mogelijkheid houden om naar één of twee jaar te kunnen zeggen nou nee, dit willen we niet financieren, dus dan stoppen we ermee. En dat is vanuit ontwikkelingsoogpunt en dat vertrouwen bouwen natuurlijk super gevoelig. En daarvan zeggen we dus eigenlijk altijd, ja, dat moet je niet doen, want je bouwt verwachtingen op en als je dan gaat zeggen, als internationale gemeenschap nou

bedankt, alle beste mensen in Syrië, maar we zien het niet zitten. Ja, dat is niet zo handig natuurlijk. Dan kan je, dan chargeer ik hem veel te veel maar ja, dat dan voed je wel weer een bepaald wantrouwen en we zijn niet blij met al die mooie Europese landen die vinden dat ze het zo goed doen in de wereld.

00:51:04 Speaker 1

Ja, het kwam zo bij me op en ik dacht van ja, het is toch wel een punt waarvan ik zou denken dat het best wel in de weg kan staan van.

00:51:11 Speaker 2

Maar het kan beide kanten op, hè.

00:51:12 Speaker 1

Ja.

00:51:13 Speaker 2

Dat bedoelde je denk ik ook, maar het is niet alleen. Wij zijn heel erg geneigd om te kijken van ja, kunnen we al die mensen daar wel vertrouwen en gaan die niet allemaal dure auto's kopen met ons geld en ja, of alleen maar uitgeven in de dorpen waar hun familie woont, of de weet ik veel wat. Maar ja, andersom merken we meer en meer dat wij ook niet worden vertrouwd. En terecht hè, tot op zekere hoogte. Ik zag dat ik geen politieke statements mag maken, want dat knip je er dan uit. Maar dat ja, dat zie je nu wel. En dat ergens vind ik dat dan wel weer gek genoeg een goede ontwikkeling, denk ik. Ja, we moeten niet denken dat iedereen maar zit te wachten van oh, hier komt Nederland met de opgeheven vingertje en.

00:51:58 Speaker 1

Ja, iedereen dat dat wij het allemaal beter weten en iedereen is superblij met ja, nee.

00:52:05 Speaker 2

En, dat is dan toch wel waar het feit dat de Chinezen, India en Rusland en weet ik wie allemaal er inkomen. Ja, die stellen geen eisen of andere eisen.

00:52:20 Speaker 1

Klopt.

00:52:21 Speaker 2

Ja, en dan is het natuurlijk aan de autoriteiten in het land X, Y of Z om te bepalen wat ze willen.

00:52:31 Speaker 1

Daar had ik nog niet eens over nagedacht zo, dat dan vanuit de andere kant, wat je zegt in China en Rusland, die kun je dan op een hele andere manier.

00:52:40 Speaker 2

Is heel fysiek, fysieke wederopbouw. Ik bedoel, ga naar een gemiddelde Afrikaanse stad kijken en dat zijn allemaal Chinese contractors die daar rondlopen. Dus wat interessant zou zijn, en dan ja, wat voor eisen stellen die dan überhaupt? Nou, ik denk niet zo heel erg veel.

00:53:00 Speaker 1

Nee, als ze maar kunnen bouwen en uiteindelijk wat uithalen voor zichzelf.

00:53:04 Speaker 2

Nou ja, en de Chinese overheid haalt daaruit politieke engagement, en ingangen, en relaties en vertrouwen.

00:53:14 Speaker 1

Ja, dat is echt voor hun ook super interessant. Ja, dan ja, dan dan is aan mij om na te denken van, oké, maar hoe zit het dan met inclusiviteit van die lokale gemeenschap in dat hele verhaal? Dus ik vind dat ja, maar goed, dat is iets wat ik.

00:53:33 Speaker 2

Ja, ik denk dat je nou ja goed, ik zou sowieso voor een scriptje zou ik, je moet het sowieso afbakenen. Ik zou zeggen, van kijk naar, naar de de like minded groep van donoren, de Wereldbank, de VN etcetera. En kijk naar wat zijn de standaarden die nu al worden gehanteerd en zitten daar die, daar ook die elementen in, waarvan je zegt, maar die zijn wel nodig als je.

00:54:13 Speaker 1

Ja.

00:54:13 Speaker 2

Ja, ik zou, ik zit zelf altijd meer op de term duurzaam. Ja, hoe kom je tot sustainable peace, dat is het eigenlijk hè.

00:54:20 Speaker 1

Ja, dat draagt er allemaal wel aan bij natuurlijk.

00:54:21 Speaker 2

Ja, en reconstruction is een onderdeel van een sustainable peace agenda. Daarom zeg ik altijd hier intern ook van laat dat nou niet te ver afzingen dat, hè, daar hebben we heel erg de neiging toe hier binnenshuis, van wederopbouw en dan is er nu een taskforce of een team of een weet ik veel wat allemaal. Dat is allemaal hartstikke mooi, maar als die niet aangehaakt blijft of eigenlijk ingebed is in wat we doen met sustainable peace.

00:54:50 Speaker 1

Je kunt niks met, zeg maar wederopbouw of over dat hele fysieke hebben. Je kunt er eigenlijk niks mee als dat andere niet, het gaat eigenlijk gepaard.

Nee, super interessant. Heb je het gevoel dat ik nog iets belangrijks mis of iets wat je nog wil delen?

00:55:11 Speaker 2

Nee, nou ja, ik zou, met mijn oude pet op niet mijn werk hebben gedaan als ik niet ook zou zeggen. Maar ik heb hem geloof ik wel ergens tussendoor gegooit, maar politiek economische analyse. Het is zo belangrijk dat we of je nou fysieke wederopbouw doet of, maar dat je begrijpt wat de context is waarin je gaat opereren en dat je meer doet dan wat we vaak doen met de contextanalyse, dat je echt naar de politieke economie gaat kijken van een land, van een sector,

van een weet ik veel. Om ook echt te snappen van hè, hoe lopen nou de lijntjes, als ik hier aan deze knop draai, wat gebeurt er dan? En dan 3 knoppen verder op. Hoe en ook daar kunnen collega's van XXX je veel meer en ook mooie voorbeelden op geven. Maar als ze hier investeren in het ondersteunen van deze value chain bijvoorbeeld, wat zijn dan de belangen van de verschillende stakeholders in de value chain? Dus als je value chain is, grote bouwbedrijven en grote bouwsector bla bla bla ja, die de de stakeholders erin, die zullen allemaal hun lijntjes hebben naar misschien bepaalde politieke partijen, misschien bepaalde etnische groeperingen naar gewapende groeperingen naar, nou ja, noem het maar op. Dat moet je wel snappen en dat is heel vaak, ik weet dat helemaal niet of veel te weinig en dan zijn we ineens verbaasd als dan blijkt dat iemand op een kierpositie bepaalde besluiten neemt, in ieder geval op voorhand best had kunnen overzien.

00:56:53 Speaker 1

Ja.

00:56:55 Speaker 2

Als je had begrepen dat die persoon, omdat de lijntjes op een bepaalde manier lopen, onder druk zal worden gezet om A, B of C te gaan doen.

00:57:09 Speaker 1

Nou, dankjewel.

00:57:10 Speaker 2

Ja.

00:57:11 Speaker 1

Super bedankt! Ik stop in ieder geval de audio.

Appendix E.3 – Interview transcript 3

April 29th, 2026

Duration: 00:39:24

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:03 Speaker 1

Ja, ik heb de audio nu gestart, dus dan zal ik nu beginnen met de vragen die ik voor jou heb en ik ben benieuwd naar je antwoorden. Dan weet je dat.

00:00:14 Speaker 2

Is goed, ik geef toestemming dat je opneemt.

00:00:17 Speaker 1

Top, dankjewel.

00:00:19 Speaker 1

Allereerst ben ik benieuwd en ik bekijk dit wel, de vragen die ik stel zijn ook een beetje met een blank space, dus dat ik geen voorkennis heb. Dus ik wil ook aan jou vragen van wat is jouw rol, waar hou jij je mee bezig? Ook met betrekking tot het onderwerp, heb je hier ervaringen in.

00:00:39 Speaker 2

Oké ja, zo mijn aandacht of werkgebied binnen het ministerie is op lokaal geleid werken en daarbij vervul ik de rol van ja, expert vind ik altijd een woord dat ik nooit mezelf toe zou kennen, maar ik ben wel degene die los van programma's en projecten nadenkt en en de ontwikkelingen bijhoudt op lokaal geleid werken, waardoor ik dus een aanspreekpunt ben voor anderen die zich bezighouden met specifieke programma's en specifieke landen, met ja, met groepen. Dus nou ja, lack for better words, nou het aanspreekpunt vind ik mooier. Ik ben een aanspreekpunt op lokaal geleid werken. Ik volg dus de ontwikkelingen op op lokaal geleid werken zowel binnen het humanitaire als het ontwikkelings vlak en klimaat, omdat ik in een werkgroep zit waar mensen van ontwikkeling, samenwerking en klimaat zitten en wij elkaar steeds bijpraten over wat er binnen onze sector gebeurt, zodat je niet in die silo's denkt. Daarnaast ben ik de programmacoördinator van het subsidiebeleidskader Strengthening the Humanitarian Systems, waarbij één van de 3 beleidsdoelen zich specifiek richt op het versterken van lokaal leiderschap en risicodeling. Wat wij als Nederland als een belangrijk element zien voor het versterken van lokaal geleid werken. Hoe beter je in staat bent om risico's out in the open te hebben met elkaar te bespreken, te analyseren en actieplannen te ontwikkelen, hoe meer je in staat zal zijn, denken wij, denkt de literatuur en de academici ook om lokaal geleid werken mogelijk te maken. Als onderdeel van die werkgroep hebben we ook een nota geschreven om collega's te helpen lokaal geleid te werken binnen hun programma's of hun taken, of ze wel op de post zitten of in Den Haag. En we zijn bezig om daar een webpagina voor te bouwen, zodat ze daar ook zelf informatie kunnen teruglezen en ook kunnen uploaden op een gegeven moment, omdat zodat je een wat uniformere aanpak hebt, waarbij ik onmiddellijk zeg lokaal geleid werken is natuurlijk compleet context gedreven, maar het zou wel fijn zijn als je als Nederland dezelfde

dingen benadrukt die je belangrijk vindt, dus daar proberen we naar te streven. Wij zijn aanhanger van de OESO-DAC, definitie van lokaal geleid werken, die kortweg stelt dat lokale actoren in alle fases van een programma betrokken moeten zijn, dus bij de ontwikkeling, de ontwerp, de uitvoering, de evaluatie, de nou ja, dan is er nog een vijfde die vergeet ik even, maar in al die 5 fases moet mogen zij betrokken zijn en we streven ernaar om ze daar zo'n leidinggevend mogende rol in te geven.

Als Nederland zijn we geen voorstander van 100% lokaal geleid werken. Complementarity is een key term by scene, een toegevoegde waarde voor alle actoren, dus ook voor de VN, ook voor donoren, ook voor INGOs. Alleen denken we wel dat de aanjager van van ontwikkelingen, zij het wederopbouw of zij het humanitaire hulp, vanuit de lokale organisaties zou moeten komen, omdat zij beter in beter in contact staan met de lokale gemeenschap en daardoor cultuursensitiever context specifiek kunnen werken. Plus, dat is wat de belangrijkste, het is more dignified. Ik bedoel, als westerse, nou ja, persoon daar binnen komen, en dan zeggen, we gaan het sus en zus en zo doen is natuurlijk niet meer van deze tijd, nooit geweest, maar het is nu al helemaal niet. Dus hè, maar in de praktijk blijkt wel dat er nog heel veel uitdagingen zijn en ja, dat dat het moeilijk is, maar onze inzet is dat wij willen bijdragen aan het versterken van die die leidinggevende rol van lokale organisaties zonder dan gelijk baby met bad water weg te gooien en zeggen, nou ja, weet je, je hebt niemand anders nodig, daar geloven we niet in.

00:05:20 Speaker 1

Nee, nee, nee, duidelijk. En wat versta je zelf als we het hebben over wederopbouw, wat versta je daar zelf onder?

00:05:31 Speaker 2

Ja, ik ben dus geen wederopbouw expert. Ik hou me niet bezig met met wederopbouw, maar voor mij is het het, dat zeg ik dus als privé persoon, het ik zou zeggen beter indien nodig, beter terugbouwen, maar beter tussen aanhalingstekens, het terugbouwen, het bouwen van een leefomgeving die in lijn is met de mensen van degene die er moeten leven en werken en wonen.

00:06:04 Speaker 1

Ja, ja.

Oké en nou, je hebt dus zelf ben je niet perse met een wederopbouwproces bezig of ook niet bij betrokken geweest, toch? Als ik het goed zeg?

00:06:16 Speaker 2

Nee.

00:06:25 Speaker 1

Maar wel met locally Led. Heb jij, even kijken, heb jij een voorbeeld of situatie waarin dus internationale organisaties met die locals een project draaien? Wat dan de uitdagingen zijn die je dan tegenkomt?

00:06:43 Speaker 2

Niet specifiek op wederopbouw, maar in elk ander, vrij veel andere projecten wel. En ik denk dat je daar wel dat daar wel vergelijkingen tussen zitten, dus wat je vaak ziet is dat de tijdlijnen

te kort zijn. Dat als jij met lokale organisaties wil werken dat je daar meer tijd voor moet innemen en dat is niet omdat zij minder capaciteit hebben noodzakelijkerwijs, maar omdat zij anders georganiseerd zijn. En een ander, bijvoorbeeld alleen al het feit dat het merendeel van projecten in het Engels gedaan worden, wat misschien een tweede of zelfs derde taal is van de lokale organisaties waar waar je mee werkt, betekent dat ja, dat het langer duurt voordat zij de informatie tot zich hebben genomen, verwerkt en dan ook weer teruggezet hebben naar wat zij dan willen. Daar komt ook bij dat we kennen, for lack of better words, de westerse manier van werken heel erg tekstgericht is, dus wij schrijven project voorstellen en we verwachten rapportages en Excel sheets en zij zijn meer oraal en dat is het verschrikkelijke generalisatie, maar dat niet dat sommige lokale organisaties meer oraal, is dat het woord, mondeling georiënteerd zijn en meer op basis van vertrouwen werken. Omdat als ik, als mijn buurman tegen mij zegt, joh Laura, wil je me even helpen, dan ga ik geen contract maken, nou ja, help ik hem gewoon en dan ga ik ervan uit dat hij mij helpt. En dat is natuurlijk heel gesimplificeerd, maar ja hoe hoe verder je weg komt van de actie, hoe groter de gevoel, de behoefte wordt voor dingen vastleggen. En, en dat is niet per se de manier waarop deze organisaties werken, omdat die gewent zijn om te werken op basis van vertrouwen en daar zit een, in mijn humble opinion, een omdenk noodzaak van, oké, hoe gaan wij om met onze echt wel gerechtvaardigde noodzaak om publiek geld goed te kunnen rechtvaardigen? De uitgaven daarvan, versus een een werkwijze die veel meer gebaseerd is op vertrouwen en niet het schriftelijk vastleggen van afspraken of het niet inleveren van bonnetjes en dat soort dingen. En ik wil wel benadrukken dat ik niet vind dat het over het geld moet gaan, maar toevallig kom ik daar nu op als één van de uitdagingen. Een andere uitdaging is, is dat leiderschap besluitvorming, als jij met een lokale organisatie werkt die in, weet ik veel de de jungle van Colombia zit, en jij zit in het nou ja beste geval regionale hoofd, de regionale hoofdstad. Dan zit er ook een fysieke afstand tussen jullie twee en dan kan je nagaan dat je nog een donor hebt die in, dus de hoofd dus vanuit Den Haag blabla. Dus dat maakt besluitvorming ook lastiger, behalve als je dat dan ook weer op basis van vertrouwen kan overdragen aan, aan die organisaties. Dus er zijn gewoon een aantal structurele, ik zou het niet eens barrières willen noemen, maar structurele verschillen in werkwijze in in ja manier van denken, manieren van met elkaar omgaan, die nu nog onverenigbaar zijn. En die een een systeemwijziging nodig hebben om te kunnen of elkaar beter te kunnen vinden.

00:10:46 Speaker 1

Ja, ja, ja, oké. En dan heb je het over inderdaad, er is gewoon een afstand. Vooral als je het over andere landen gaat, over landen die super ver zitten van waaruit een organisatie of bedrijf werkt. Merk je dat, hoe zit de invloedsverhouding van als je een grotere organisatie hebt? Merk je dat als zij iets willen dat dat zeg maar er makkelijker doorheen wordt gedrukt? Van oké, dit willen wij voor een bepaald gebied of zo'n project willen wij draaien, zo een programma willen wij draaien, is het makkelijk om de lokalen over het hoofd te zien?

00:11:40 Speaker 2

Zeker, ook omdat een internationale organisatie beter weet wat een potentiële donor zou willen horen. Dus wij zijn natuurlijk hier sterk op water, dus stel dat je in een gebied, je wil als Nederlands heb je een wederopbouw wens in Syrië en wij zijn sterk in water en de gerelateerde dingen, dan zal een INGO misschien eerder een project voorstel schrijven voor ons gerelateerd op een water, met met betrekking tot een water gerelateerd probleem. En daardoor een, dat kunnen promoten, terwijl een lokale organisatie misschien weet dat ja water is een probleem, maar als we nou eerst scholen bouwen, dan leiden we mensen op en dan kunnen die later zelf

de waterproblemen oplossen, want die staan nu niet in brand, het is niet onze hoofdprioriteit. Maar die INGO denkt misschien ja, maar Nederland heeft geld op water, want die heeft ons en ik weet dat je niet over politiek wil hebben, maar die heeft wel het beleidsprogramma van de minister gelezen en gezien dat water daarin staat en die kan ik dan denken, ah, nou, dat kan ik dus geld daarvan los peuteren voor de wederopbouw van Syrië bijvoorbeeld.

00:12:54 Speaker 1

Ja, ja, ja. Heb je zelf verschillende projecten aan meegewerkt, gedraaid waarin je een verschil van benadering hebt gezien? Zeg maar wat ik net bijvoorbeeld noemde dat je een top-down approach hebt of juist meer een community led approach, heb je verschillende projecten daarin ook gedraaid aan meegewerkt?

00:13:24 Speaker 2

Nou het is natuurlijk een beetje, het vertekend een beetje, omdat ik op lokaal geleid werken zit, dus ik krijg vooral de projecten te zien waar men lokaal geleid wil werken. Dat gezegd hebbende zie ik natuurlijk wel het verschil tussen in hoeverre een VN of een INGO of een lokaal fonds werkt, dus dus ja. Maar ik hè, dus dan binnen het kader van we willen graag lokaal geleid werken en dan, dus dus zelfs al binnen dat kader zie je een verschil tussen een grote internationale organisatie en een kleinere organisatie. En dan zie je dat de bureaucratische systemen binnen grotere organisaties, niet altijd, maar daar in ieder geval een invloed op uitoefenen. Omdat, ik wil niet, ik wil absoluut geen UN bashing doen, de UN doet ook echt veel op lokaal geleid werken, maar het is van een andere orde dan een nou, bijvoorbeeld onze partner XXX, die speciaal geld krijgt om een lokaal geleid project te doen. Dat is heel anders, die hebben tijd en geld om na te denken over goh, hoe zorg ik ervoor dat de lokale stem gehoord wordt? Hoe weet ik trouwens zeker dat dit de lokale stem is, wiens lokale stem is dat? Een VN die krijgt een bak met geld en we verwachten, goh, er gaat ergens iets gigantisch mis in een bepaald land, reageer, doe wat, en het is niet zo dat dat betekent dat je dan maar top-down moet doen, maar het is wel vaak ook omdat het systeem zo opgezet is in de defaultmodus of, dat is ook niet waar, dat is te algemeen, maar het is vaak makkelijker, sneller beproefd. Gelukkig zie je nu wel dat lokaal geleid werken steeds meer de norm wordt.

00:15:41 Speaker 1

Ja.

00:15:42 Speaker 2

We moeten wel, er is gewoon minder geld, dus vanuit een praktisch punt ook, maar ook echt wel vanuit een gevoelde behoefte en noodzaak van ja, hallo, waar zijn we nou mee bezig?

00:15:58 Speaker 1

Ja, ja. En even kijken. Dus eigenlijk, ik weet niet of ik het zo kan zeggen, omdat het systeem zo in elkaar zit zou bijvoorbeeld zo'n VN of een andere INGO een key spelers zijn in zo'n proces, in samenwerking met lokale?

00:16:34 Speaker 2

Kijk, ik denk dus dat je dat altijd zo zou moeten zijn, dat het een. Dit is wel grappig ik heb mijn PHD ook ingezoomd op top-down bottom-up en niet verbazingwekkend was mijn antwoord, je

moet een partnerschap approach hebben. Je moet niet top-down, maar je moet ook niet bottom-up hebben, je moet een partnerschap approach hebben.

00:16:54 Speaker 1

Ja.

00:16:54 Speaker 2

En dat is wat ik bedoelde met je hebt iedereen nodig, het is natuurlijk niet handig dat als er een overstroming is in, in weet ik veel Myanmar, dat de lokale, helemaal in weet ik waar wonende organisatie, naar de hoofdstad moet rijden om met onze ambassade te gaan werken om een projectvoorstel te gaan, dat dat kost heel veel tijd. Hoe handig is het als als die lokale een belletje, een organisatie even belt met een collega bij een INGO of een UN in de hoofdstad en die gaat dan zitten met de ambassadepersoneel en die gaat zo het balletje rollen, dus er hoeft niks verkeerd te zijn aan het hebben van INGOs en UN in deze delivery chain, hè om maar even risicodeling frasen te gebruiken. Het is alleen, wie heeft de leiding? Wie neemt uiteindelijk beslissing? En dus, daarom kijk het systeem moet veranderen, denk ik, maar je hoeft het niet helemaal te veranderen. Je kan gewoon grote gedeeltes hetzelfde laten, als je maar die beslissingsbevoegdheid ergens anders neerlegt.

00:18:12 Speaker 1

Ja, en hoe zou die anders gelegd kunnen worden of waar zou je zelf, gewoon een open gesprekken over, als je zegt aan je beslissingsbevoegdheid die zou anders kunnen. Hoe zou je dat dan voor ogen zien?

00:18:26 Speaker 2

Nou, dat is dus het lastige, omdat de vraag is altijd wiens lokale, wie, wie hebben we hier, wie heb ik hier tegenover mij zitten? Dit is een lokale organisatie uit hartje rimboe, oké, hoe in hoeverre vertegenwoordigt die welke groep mensen en en hoe zorg je ervoor dat? Dus stel dat in de rimboe heeft groep A een leefgebied van X en groep B heeft een leefgebied van Y, en mijn geld dat ik beschikbaar heb voor dat probleem bevat, kan gebied X, Y en Z beslaan, omdat het, omdat ik een behoorlijke zakgeld er tegenaan wil gooien. Dan is het dus van belang dat jij vertegenwoordigers van regio X,Y en z tegenover je hebt en dat die met elkaar praten, dat die samen tot een oplossing, tot een idee komen van zo gaan we dit, deze overstroming te lijf.

00:19:36 Speaker 1

Ja.

00:19:37 Speaker 2

En dat betekent dat je voordat die overstroming gebeurt, of de oorlog, of de hoorsnood, of de whatever, goed in kaart moet hebben, moet brengen wie zit waar, wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor? En ja, en dat is denk ik iets wat nu meer en meer gaat komen met local of national, hoe heet het woord, coördination platforms of fora of wat dan ook, wat die X en Y en Z is te klein, maar samen kunnen ze dat prima aan. Alleen ik zou wel willen weten wie dat zijn en dus als er een organisatie is die dat, die die al die kleine organisaties samenbrengt, in kaart brengt en met wie je kan praten dan ja, dan denk ik dat dat je, dat je alweer een stap dichterbij bent. Dus dit vind ik een hele goede ontwikkeling, die komen steeds meer, die NGO fora, INGO of en NGO of locally led fora. En vaak, en dat vind ik dan nog mooier, wordt daar een

lokaal fonds aan gekoppeld. En we hebben natuurlijk het OCHA country-based pooled funds, wat ook een beetje hetzelfde idee is, hè. Je zet geld in het land en laat in het land beslissen wie, wat, waar uit gaat geven.

00:21:06 Speaker 1

Ja.

00:21:07 Speaker 2

Het enige is dat dit een fonds is dat via de VN loopt en als we echt die switch willen maken, dan zou ik bijna zeggen, laat de VN alignable proberen te worden bij die NGO fondsen, die lokale groepen fondsen, een lokale groep organisaties, zodat zij de lead nemen.

00:21:34 Speaker 1

Ja.

00:21:35 Speaker 2

Maar daar zijn we nog niet.

00:21:39 Speaker 1

Ja, oké en dan, heel duidelijk. En als ik dan terug ga naar de lokale actoren en ik zou zeggen, lokale actoren vallen inderdaad NGOs onder, maatschappelijke organisaties, de gemeenschappen, uhm wat is en betekenis, hoe kun je op een betekenisvolle manier met al je ervaringen in locally led. Hoe kun je dat op zo'n meest mogelijk ja, betekenis uithalen in hoe je met hun die coördinatie regelt?

00:22:16 Speaker 2

Dat is dus via die, die National Foras. Op nationaal niveau of op regionaal niveau, en als je een land als Colombia hebt, dat is gigantisch dierse. De regionale verschillen zijn zo groot dat je eigenlijk niet, als je een een nationaal coördinatiefora hebt dan zit je alweer te hoog, hoog is in het goede woord, maar te ver weg van het lokale niveau. Dus je moet de balans vinden tussen hoe hou je het contact met die echte lokale organisaties, maar is het op een werkbaar manier? Dus bijvoorbeeld in het DRC zou ik me kunnen voorstellen dat je verschillende regionale fora hebt van lokale en nationale organisaties die voor die regio, dat gebied, zichzelf organiseren.

00:23:17 Speaker 1

Ja. Ik zit even te denken hoor. En wat zijn dan, want we hebben natuurlijk de hele tijd over wat anders zou kunnen.

00:23:35 Speaker 2

Die zijn er al hè. In een paar aantal landen zijn die er al, Kenia is de AHN, ASAL Humanitair Network bijvoorbeeld. Is een heel mooi voorbeeld van een groep lokale en nationale NGOs die onder een secretariaat functioneren, dus het is geen toekomstmuziek. Maar ja, Kenia is natuurlijk een iets ander land dan Zuid-Soedan bijvoorbeeld. En daar zit gelijk de moeilijkheid dat je dus niet, je kan wel een systeem bedenken, maar je moet het wel echt naar de context kijken, wat kan je verwachten?

00:24:27 Speaker 1

Ja, en je zegt dus die modellen, je noemt er inderdaad ook al een paar. Wat gaat nog meer, denk je, eigenlijk al super goed?

00:24:44 Speaker 2

Wat gaat goed? Ja, dus dat je dus op, op het laagst mogelijke praktische niveau een organisatie optuigt op het puur lokale niveau, dan heb je minder reikwijdte, minder mensen, minder geld dat je uit kan geven. Maar als je, neem DRC, als we echt gaan kijken naar hoe heet het Itari, Ituri, die plaats Goma, hartstikke veel problemen. Heel veel lokale organisaties, daar zou je iets kunnen maken, maar het is nog steeds wel relatief klein, want de bedragen die wij uitgeven als als donor zijn, zijn vaak groter. Maar Misschien kan je in de provincie waar Goma in ligt een fora opzetten, die wel nog goed contact kan onderhouden met zijn verschillende leden en waarvan de leden ook een vergelijkbaar probleem hebben. Kijk, als ik heel DRC gaan bekijken, dan heeft het Oosten andere problemen dan het zuiden of het Westen. Dus één coördinatie lichaam is dan misschien niet toereikend om echt lokaal gelijk te werken.

00:26:13 Speaker 1

Ja, eigenlijk meerdere. Je komt eigenlijk meerdere partnerschappen daarin, die dan samen hetzelfde doel dienen.

00:26:25 Speaker 2

Ja, alleen ik zou het dan, bij partnerschap denk ik gelijk aan de relatie met een donor. Ik zou dus ervoor pleiten dat, wat ik hoop, is dat op een gegeven moment op op ofwel regionaal niveau, of subregionaal niveau, of nationaal niveau als het een klein land is, dat je dus organisatiestructuren gaat krijgen waarbij mensen zichzelf gaan organiseren en dan ook dat zij naar ons toe komen. Dus dat het niet is van goh, Nederland bedenkt dat DRC een verity country is, nee, de organisaties de de coördination bodies van Ituri Provence komen naar ons toe en zeggen, wij willen graag 100.000 voor dit of dat.

00:27:11 Speaker 1

Ja, ja. Maar je noemde ook, op het begin ergens zei je, had je het ook even kort over vertrouwen? Dat had ook een belangrijke rol speelt. Als er nog geen samenwerking heeft plaatsgevonden en, dus er begint, er komt een samenwerking voor het eerst tot stand. Wat mij, wat ik mij kan voorstellen als je het ook over vertrouwen hebt, organisaties die elkaar helemaal niet kennen, is er dan niet heel snel de neiging om altijd terug te vallen op jouw oude relaties? Van oké, hoe ga je naar die? Hoe stap je op die nieuwe relaties af, of hoe ga je die tot stand laten komen? Ik kan me voorstellen dat dat ja, in praktijk toch lastiger is. Ik weet nog niet welke vraag ik jou precies hiermee wil stellen, maar.

00:28:17 Speaker 2

Maar welke relaties bedoel je dan? De relatie tussen organisaties onderling of de relaties tussen whatever coördinatie body je maakt en potentiële donor?

00:28:26 Speaker 1

Ja, ik denk meer de cordinatie tussen de verschillende uhm. Kijk, je hebt de internationale organisaties die elkaar al kennen, die zitten al heel fijn samen, denk ik.

00:28:41 Speaker 2

Weet ik niet, die zijn ook concurrenten van elkaar. Ik bedoel, iedereen is natuurlijk elkaars concurrent.

00:28:47 Speaker 1

Ja, mijn vraag is meer van, als ik het heb over die organisaties, hoe zij dan de lokale NGOs of dan die gemeenschappen, hoe die elkaar vinden? Want jij zegt inderdaad van oké, we hopen dat die organisaties of die lokale NGOs, gemeenschappen ook bijvoorbeeld naar de grotere organisatie stappen van hé kunnen wij, kunnen jullie wat voor ons betekenen? Kun je daar samen wat aan doen, ook al gaat het niet over wederopbouw.

00:29:26 Speaker 2

Dat is zeker een probleem, want als jij in de rimboe van de DRC zit, vind maar eens die de, de organisatie die across the river 100 km verderop zit. Zeker, dat is absoluut een probleem als die, en dan heb je het nog niet eens over het feit dat je diegene dan vertrouwt of niet.

00:29:44 Speaker 1

Ja, en zou dat ook een rol spelen in, dat speelt natuurlijk ook een rol in de tijd die erin gaat dat het zeg maar heel lang de tijd nodig heeft voordat je überhaupt samen wat kan doen, omdat je elkaar de hele aan het aftasten bent van oké, welke kant gaat dit op? Hoe denken zij over ons? En zijn er, is er ook een bepaalde manier van aanpak of werken in? Ja, ik heb er geen ervaring in of zo, hoe hoe?

00:30:16 Speaker 2

Ja, dit is trustbuilding. En, oh, zijn we er nog? Ja, we zijn er weer.

00:30:32 Speaker 1

Oh, volgens mij.

00:30:33 Speaker 2

Ja.

00:30:34 Speaker 1

Mijn internet ging eruit. Ik weet niet of je mijn vraag hebt meegekregen?

00:30:39 Speaker 2

Ik hoorde je vraag. Dat is zeker een probleem en dat is ook waar het humanitaire raakt aan ontwikkeling/ wederopbouw. Toen ik studeerde, heb ik 'linking relief rehabilitation and development' gestudeerd en dat was een cirkel, want waar begin je? Ja, je kan beginnen bij er is een crisis en goh, er is hulp nodig en nou, die crisis is voorbij, we gaan wederopbouw, we gaan ontwikkelingshulp geven, wederopbouw. Oh, dan gaat het weer mis, we hebben weer een crisis. Dus het is een, het is een, in mijn opinie een cirkel. En uh, in de niet crisis fases kan je gaan werken aan leer elkaar kennen en gaan nadenken over coördinatie, ga nadenken over samenwerking. Kijk, als de crisis raakt, je raakt ja, dan ben ik het met je eens. Dan is vaak de neiging om gelijk maar oh ja, ik ken jou, je hebt eerder goed gewerkt, hier stuk geld, ga maar aan de slag. En dat snap ik ook, dan heb je geen tijd om to diligence en al die ongein te gaan doen. En daarom en dat is de makken van het humanitaire systeem dat die dus niet genoeg in contact staat met het ontwikkelingssysteem, maar ook andersom, dat het ontwikkelingssysteem

niet genoeg in contact staat met het humanitaire systeem. Want bijvoorbeeld jouw onderwerp wederopbouw, als je dat niet goed doet, dan weet je gewoon 100% zeker dat over x aantal jaar je weer een nieuwe crisis hebt. Als je mooiere huizen bouwt voor bevolkingsgroep A en niet voor bevolkingsgroep B nou, dan kan ik je op een presenteer blaadje geven wat er over een aantal jaar gebeurd. Dus daar ja, in elke fase is het belangrijk om dat vertrouwen te te, te versterken en daaraan te bouwen, elkaar te kennen. En ja, ja.

00:32:49 Speaker 1

Ja, nee duidelijk! Je hebt echt eigenlijk al op heel veel vragen die ik had antwoord gegeven, dus ik ga nog even één keer langs sannen van oké heb ik hier, is er nog iets wat bij me opkomt.

00:33:07 Speaker 2

Heel goed.

00:33:09 Speaker 1

Heb je zelf nog onderwerpen of iets waarvan je denkt van dit is goed om te weten, of hou hier rekening mee of dit is interessant?

00:33:26 Speaker 2

Nou, ik denk dat dat het goed is om te benadrukken dat, dat we anders moeten gaan denken. En ik zou ook, ik weet niet of dat mogelijk is, vermoedelijk niet, maar het had heel erg leuk geweest als je ook een lokale organisatie had kunnen spreken, van hoe en dat kan misschien wel via één van onze partners, hè. Dat is misschien nog eens even goed om naar te kijken van wat vinden jullie nou, hè? Zijn jullie, maar, maar je moet wel oppassen met een verwachtingsmanagement wekken, etcetera etcetera. Maar kijk, nu is het weer dat wij gaan nadenken over lokaal geleid werken. Bijvoorbeeld een van de dingen die we niet voldoende, maar wel al een klein beetje doen, is gebruik maken van lokaal onderzoek, om niet je consultants in te vliegen en onderzoek te doen van hoe kunnen wij de wederopbouw in land whatever meer lokaal geleid werken? Dus het begint al, al bij dataverzameling, de mensen die je spreekt, de degene die de beslissing maakt om iets te gaan wederopbouwen. Misschien bedenken, zijn die mensen helemaal, willen ze helemaal niet daar opbouwen, misschien willen ze wel ergens anders heen.

00:34:41 Speaker 1

Ja, ja.

00:34:42 Speaker 2

Dus de, de vraag is steeds, ben ik degene die hierover na zou moeten denken, of zou het iemand anders moeten zijn en kan ik door mijn contacten proberen om die gene te een stem, een podium te geven?

00:35:02 Speaker 1

Ja, eigenlijk is het best wel erg. Want als je zegt, want dan komt er vanuit weer hè, dat wij zitten te denken van hoe kunnen we het lokaal laten leiden? En dan doe ik mijn onderzoek over hoe kan het effectiever en inclusiever? Waarom ben ik niet in gesprek met de locals?

00:35:20 Speaker 2

Ja, en datgene niet, ik, ik bedoel het niet naar naar jou of.

00:35:23 Speaker 1

Nee, nee, nee. Maar ik ben het met je eens hoor, maar het is meer ook het stomme dan ook weer is van, dat ik aan een tijd gebonden zit.

00:35:33 Speaker 2

Tuurlijk.

00:35:34 Speaker 1

Als je met locals praat en als je het hebt over wederopbouw, dat is toch best wel een gevoelig gebied.

00:35:40 Speaker 2

Zeker, zeker.

00:35:42 Speaker 1

Dus het is een beetje lastig om daar helemaal in uit te wijden en dieper op in te gaan en.

00:35:48 Speaker 2

Nee dus, je doet het hartstikke goed, maar ga op zoek naar literatuur of naar onderzoeken van door lokale onderzoekers uit universiteiten in de regio, dat soort dingen. Het komt steeds meer dat er lokaal geleid onderzoek is, want het is, natuurlijk kan je niet naar Syrië afreizen om dingen te doen, maar als jij. Bel ook eens met onze, heb je X al gesproken bijvoorbeeld, onze de regional coördinator, humanitaire, regionale coördinator in Amman. Die zit al weer wat dichterbij. Ga eens proberen met haar in contact te komen, zodat je wat wat meer dichterbij de regio komt.

00:36:38 Speaker 1

Ja, ja, ja, dat is inderdaad ook. Misschien kan ik nog wel, ook nog wel met een, met iemand in Syrië in contact komen. Ik heb daar vorig jaar ook contact mee gehad, een NGO die daar zit en die heb ik nu niet opnieuw benaderd. Waarom weet ik eigenlijk niet, dat komt nu pas weer bij me op.

00:37:01 Speaker 2

Nou, goed dat we praten. Je kan ook, nee, die is op Jemen. Nee, want je doet Syrië specifiek of heel Midden-Oosten.

00:37:07 Speaker 1

Ja, ik heb als focus Midden-Oosten, maar ik wil wel graag kijken voor Syrië. Ja, Het gaat eigenlijk gewoon over conflictgebied. Het is niet specifiek, hoeft niet alleen over Syrië te gaan, dus dat is niet uh.

00:37:23 Speaker 2

Ik zat even te kijken, maar ik weet even zijn achternaam niet meer XXX, dit is een van de weinige keren dat ik het old man, old boys network van BZ heel fijn vind. Met hem heb ik beleid en uitvoering gedaan, 100 jaar geleden. Hij zat toen in een hele andere, hij zat toen, waar zat hij, bij digitalisering. Anyway, hij zit nu, hij is de XXX, de XXX voor XXX en een super super coole

kerel. Dus je mag met mijn naam hem mailen en, want hij zit ook weer wat dichterbij de regio en misschien kan die jou in contact brengen met een lokale onderzoeker, hè, dat je het gewoon via die routes doet.

00:38:12 Speaker 1

Ja ja nee, dat is superlief, ik heb hem opgeschreven en ik kan daar nog op terugkomen. Ik zit zelf inderdaad, wat ik al zei, een beetje met de tijd. Ik moet binnen een maand klaar zijn.

00:38:21 Speaker 2

I know, I know.

00:38:45 Speaker 1

Dus ik zit een beetje van oké, wat is nog haalbaar om te doen? Het liefst pak je helemaal uit, maar ja, ik moet even kijken wat goed is. En ik heb in ieder geval, ik zal straks even de audio stoppen, maar wij kunnen natuurlijk gewoon wel even verder praten.

00:38:42 Speaker 2

Ja, sluit hem maar af en dan.

00:38:44 Speaker 1

Ja, ik heb verder zelf vanuit mij geen vragen. Ik heb echt heel veel informatie van je ontvangen, en heel erg bedankt voor de kennis die je gedeeld hebt en de ervaringen. Dus daar ben ik heel dankbaar voor, dankjewel! Had je verder nog iets of zeg je van, het is goed?

00:39:00 Speaker 2

Het is goed zo, dankjewel!

00:39:04 Speaker 1

Zo, dan stop ik in ieder geval de audio, dan is dat, even kijken of ik dat goed doe.

Appendix E.4 – Interview transcript 4

April 30th, 2026

Duration: 00:38:34

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:05 Speaker 1

Ja, hij doet het.

Nou allereerst, wie ben je, wat doe je voor werk, wat is je rol en betrokkenheid bij wederopbouw?

00:00:18 Speaker 2

Ja.

00:00:19 Speaker 2

Is goed. Nou, mijn naam is XXX. Ik werk als XXX adviseur voor de MENA regio. Ja, voor XXX en dan ik werk voor de team internationale samenwerking. Ja, XXX is een programma bijvoorbeeld die specifiek gaat over rechtsstaat opbouw en economische infrastructuur of te versterken in de regio. En Ik ben verantwoordelijk voor Marokko, Libië en Syrië nu. Daarnaast is XXX is is is één programma die je ook gaat over rechtsstaat opbouw. We hebben ook een een ander programma die over Europa, ook iets vergelijkbaar en dat heet XXX en XXX is, daar financieren wij een project government to government ook. En ik ik beheer een project in Turkije, gaat het ook over de wederopbouw na de aardbeving. En een project in Moldavië, maar dat gaat meer ook over Kadaster bijvoorbeeld, en hoe maak je ja data toegankelijk? Ja, spacial data zeg maar toegankelijker is voor mensen, maar ook voor overheid om dat effectiever beleid zeg maar te kunnen ontwikkelen.

00:01:51 Speaker 1

Hé, dus het is ook wel weer meer beleid gefocust of?

00:02:00 Speaker 2

Voor nu denk ik dus vanuit XXX, omdat wij doen alles die alle projecten die government to government is. Dus het moet echt een een beleidscomponent of niet per se een beleid, maar dus het kan ook bijvoorbeeld trainingen, het gaat over kennis bijvoorbeeld. Maar hoe hoe, hoe train je ambtenaren uit de landen? Zodat zij eigenlijk goed kennis hebben, zodat zij een goed beleid kunnen ontwikkelen of dat gaat over over spacial planning of gaat het over watermanagement, access to justice. We hebben zeg maar verschillende onderwerpen, maar het is een best op maat programma, dus het kan van alles zijn. Als we een vraag hebben vanuit de landen zelf, dan kijken wij naar de expertise hier in Nederland en dan mijn rol is, zeg maar dat die eigenlijk van een idee naar een verzoek, dat verzoek ontwikkel ik naar een project. Dan zoek ik de partijen die hier in Nederland de kennis hebben, de partij in het land waar het over gaat ook die willen samenwerken. Want ik bouw zegmaar het hele project, dus de ToR (Terms of Reference), zodat alles goed is, want dat doe ik in samenwerking met onze counter part bijvoorbeeld in Marokko of in Turkije. En dan hier in Nederland ook vanuit de overheid kijken

wij, wie willen wij betrekken? Maar ook in nauwe samenwerking met de ambassade, Nederlandse ambassade, en de lokale medewerkers daar, omdat die mensen hebben de meeste kennis ook natuurlijk voor ons.

00:03:47 Speaker 1

Ja, en op basis van wat kiezen jullie wie jullie erbij betrekken?

00:03:55 Speaker 2

Op basis van?

00:03:56 Speaker 1

Op basis van welke informatie of welke inzichten kies je wie jullie, welke partijen jullie erbij willen betrekken?

00:04:05 Speaker 2

In Nederland of in Marokko?

00:04:10 Speaker 1

Ja, beide dan.

00:04:13 Speaker 2

Ja, in Marokko, daar begint het. Nou vaak is er ja een inzicht of een lead voor een project, komt vanuit de organisatie zelf. Dus bijvoorbeeld hebben wij nu in samenwerking met een ministerie van Urban planning in Marokko en die die zijn best committed en actief. Ze willen zeg maar, dingen veranderen in Marokko, als het gaat over een spacial planning. Dus die komen met die vraag naar de ambassade of naar ons van, hé, we willen hulp nodig als het gaat over kennis van hoe, hoe bouw je zo'n systeem een ecosysteem en hoe betrek je de private sector? Hoe doe je dingen samen met de gemeenschap daar? En dan deze kennis hebben wij hier in Nederland, dan kijken wij naar wie is de juiste counterparty in Nederland? En bijvoorbeeld deze project is de uitvoerder de XXX academy voor local governance, het is een training Institute, en die betrekken bijvoorbeeld de juiste expertise hier in Nederland. Dus dan echt concrete casussen, dus bijvoorbeeld hier was een afgelopen twee weken was een delegatie uit Marokko vanuit deze ministerie. We hebben een hele training gehad over flood protection, dus overstromingen en hoe kan je dat zeg maar goed, ja, in een soort van een guidelines dat de ministerie kan dat ontwikkelen samen met architecten, samen met organisatie die echt betrokken zijn, de stakeholders. Dus was een delegatie van ongeveer 18 mensen hier in Nederland, echt verschillend.

00:06:04 Speaker 1

Best groot.

00:06:06 Speaker 2

Best groot ja, ja. En die hebben een een training gehad van een week en ze zijn langs bij alle organisatie hier in Nederland die echt een iets iets te bieden hierover, zeg maar de casussen. Bijvoorbeeld heb je hier in Nederland, Room for the River, dat is een één project of één programma het gaat over water en een rivier, en hoe ga je dat, zeg maar omgaan met de ruimte daar. Dus dat was een voorbeeld, die vonden ze echt zo heel interessant. Maar ook ook zijn een

andere goede voorbeelden, die hebben we hier. Dus wij eigenlijk onze taak is deze expertise over deze casus dat te laten zien en dan de delegatie te inspireren. En niet zozeer van, dit is een hele goeie voorbeeld, dit moeten jullie doen in Marokko, maar meer van kijk naar dit als een inspiratie en werken wij met hun aan hun action plan. Dus aan het einde van de training werken ze aan een action plan en tijdens de action plan gaan ze echt werken naar het vertalen van deze ideeën naar de context in Marokko.

00:07:27 Speaker 1

Oké, oké. En als we het hebben over, want in Marokko, misschien zeg ik het verkeerd hoor. Is het niet na een conflict toch, wat daar nu aan programmering wordt gedaan of wel?

00:07:47 Speaker 2

Nee, het is volgens mijn niet. Nee, niet een actief conflict op dat gebied, behalve natuurlijk als je die Sahara, ja, dus de Sahara zeg maar gebied, dat daar is wel een een betwiste gebied is, maar het is niet een actief conflict of gewapende conflict zoals in Syrië of een ander land. Maar XXX bijvoorbeeld is wel begonnen in de MENA regio na de hele Arabische lente.

00:08:25 Speaker 1

Ja.

00:08:26 Speaker 2

Dus het was, het was, het kwam volgens mij uit de gedachte van, wat is de rol van de internationale gemeenschap om stabilisatie in dat dat land, zeg maar verder te versterken. XXX bijvoorbeeld, XXX stond voor Europa en Oost Europa een hele, met een hele lange geschiedenis, als een programma die en dan ga je andere overheden ondersteunen met het versterken, sterker te maken, transparanter te maken, meer de staat opbouw. Dus voor de MENA regio stond geen programma die echt specifiek daarover, dus toen volgens mij in 2012 of ja 2012 is dit programma ontwikkeld en het was bedoeld om echt een ondersteuning te geven aan ja de ontwikkelingen in de regio, zodat het ja wat meer stabiel, maar ook transparanter. En ja.

00:09:27 Speaker 1

En van vanuit wie kwam dat initiatief?

00:09:31 Speaker 2

Vanuit BZ (Buitenlandse Zaken) volgens mij ja, het beste is, denk ik. Ja, ik weet niet wie is, wie is het beste eigenlijk om hier de geschiedenis van XXX te hebben? Maar ken je XXX van XXX?

00:09:50 Speaker 1

Nee.

00:09:51 Speaker 2

Directie dan.

00:09:52 Speaker 1

Nee, nee, ken ik niet. Maar meer als in..

00:09:54 Speaker 2

Hij is.

00:09:58 Speaker 1

Ja, vertel maar eerst.

00:10:00 Speaker 2

Nee, hij is hij is de programmacoördinator vanuit XXX, dus hij is de opdrachtgever aan XXX om dit programma te kunnen uitvoeren. En Hij is nu de programmacoördinator en volgens mij tot augustus ofzo, dan komt er een nieuwe coördinator. Maar hij is wel ook een goede persoon denk ik om te interviewen, omdat hij is, hij komt ook zelf ook uit XXX. Dus dan hij is volgens mij ja, toen hij klein was hier in Nederland was. Dus hij kwam ook met, dus hij is ook een betrokken persoon vanuit een geleefde ervaring natuurlijk. En hij volgens mij heeft ook meer kennis over het geschiedenis van XXX, of hij kan jou ja daarop verwijzen, zeg maar.

00:10:47 Speaker 1

Hoe, wat was zijn naam, zei je? Ik schrijf het gewoon op.

00:10:50 Speaker 2

XXX, ik schrijf het hier in de chat ook.

00:10:54 Speaker 1

Ja, het is vaak lastig om namen goed te schrijven. Ja ja, ik schrijf hem even voor de zekerheid op. Nee, en maar eigenlijk mijn vraag, zeg maar. Waar die vandaan kwam van oké, wie heeft dat initiatief genomen? Omdat ik zeg maar, kijk naar de. Ik ben benieuwd naar de relatie tussen die internationale organisaties en dan hoe werken ze samen met de lokale mensen? Als in hoeverre worden zij erbij betrokken? Ook vanuit jouw rol, ook als je kijkt van oké in hoeverre wordt er samengewerkt, bijvoorbeeld met lokale NGOs en of is dat meer op afstand en worden vooral de vertrouwde relaties opgezocht die de organisaties al hebben?

00:11:50 Speaker 2

Het is, het is heel complex en verschillend, zou ik zeggen. Het is, maar ik denk dat dus vanuit XXX bijvoorbeeld, je ziet wel al onze programma's kijken wij echt naar naar de lokalisering of wat we noemen, zeg maar dat het echt community led of dat het wel met met de mensen daar. Maar het is echt verschillend per programma en het is ook verschillend. Bijvoorbeeld XXX, het is een, je hebt binnen XXX heb je ook een een een centrale budget, en dat is bij het XXX, maar je hebt ook een gedelegeerde budget en dat is wat bij de ambassade ligt.

00:12:27 Speaker 1

Ja.

00:12:27 Speaker 2

En die budget bij de ambassade die die is meer zeg maar bedoeld voor NGOs om samen te werken met organisaties daar en centrale budget die wij hebben, hier bij XXX, is meer gericht op government to government samenwerkingen. Wij proberen, zeg maar waar mogelijk ook dingen te combineren dus bijvoorbeeld één van de trainingen, standaard XXX trainingen die wij geven, gaat het ook over het ecosysteem voor entrepreneurs, voor ondernemers en in en dat trainingen, dan nodigen wij ja private sector zeg maar uit uit het land met NGOs, maar ook

vanuit het ministerie. Dus dan proberen wij, zeg maar het hele ecosysteem hier uit te nodigen voor een training in Nederland, zodat die samenwerkingen tussen verschillende actoren wordt versterkt.

Dus Het is echt verschillend per programma en per project en ja, en wat ik zie dat wel, zeg maar dat we meer meer bewust zijn, ook vooral vooral bij internationale programma's. Dat moet je echt met de local community doen en dat dus misschien dat het wel hier anders is dan bijvoorbeeld toen met Libanon is gebeurd, dat was lang geleden natuurlijk. Maar ik zie dat wel, het is een heel lastig onderwerp, dus ook dat hoor ik ook van mijn collega, dus als het gaat over een programma of een subsidie die je geeft aan een bijvoorbeeld 1 miljoen of meer. Dan heb je bijvoorbeeld echt een een partij die echt een een vertrouwde partij, en niet een vertrouwde in de zin van, een partij die die je al kent. Maar het is meer een partij die echt kan bewijzen dat dat ze kunnen wel grote begrotingen wel goed beheren en het project managen zeg maar, dus dat is bijvoorbeeld bij de Oekraïne facility partnership, facility voor Oekraïne. Daar bijvoorbeeld zag ik wel, het zijn een hele grote Nederlandse uitvoerder die het project met lokale uitvoerder doen in Oekraïne. Maar ja, de hoofdaanvrager is wel een Nederlandse grote bedrijf, dus het is, het is een hele lastige om grotere projecten bij een kleinere ondernemer, zeg maar te leggen.

00:15:06 Speaker 1

Ja, ja. Ja, oké. Ik snap wat je bedoelt.

Hoe zit het met? Laten we even kijken, als je dan kijkt naar... Krijgen jullie veel aanvragen van, bijvoorbeeld ook vanuit Nederland van mensen die initiatieven hebben. van bedrijven die graag ook deel willen nemen aan een wederopbouwproces in het Midden-Oosten. Als ik dan, want ik noem dan nu specifiek Syrië.

00:15:45 Speaker 2

Ja.

00:15:48 Speaker 1

Hoe wordt daar dan mee omgegaan?

00:15:52 Speaker 2

Een Syrisch bedrijf of een Nederlands bedrijf?

00:15:57 Speaker 1

Krijgen jullie van beide of?

00:16:00 Speaker 2

Ja, het kan. Dus bijvoorbeeld we hebben, echt Nederland heeft zoveel programma's, dus het is echt één programma. Bij het ene instrument of programma is het anders opgericht dan bij de andere. Maar bijvoorbeeld hebben wij die XXX-toolkit, dat is de XXX toolkit, dat is ook een programma. Die is open voor de meeste landen, dus niet alleen MENA regio, maar ook Afrika, maar ook gewoon wereldwijd. Het is niet open voor Syrië, omdat Syrië staat nog niet op de lijst. Maar in dat programma dan die uitvoerder kan natuurlijk wel een lokale uitvoerder, maar het kan ook een een ja, het kan ook een internationale of een Nederlandse uitvoerder zijn.

Ik denk dat wat wij moeten misschien terug en definiëren van wat bedoelen wij precies met wederopbouw? Bedoelen wij, zeg maar echt, de bouwsector die echt huizen bouwen of bedoelen wij zeg maar de infrastructuur bouwen, zeg maar als het gaat over water, leidingen, energie dingen, omdat daar heb je ook een soort van een kleinere projecten. Die kan je ook ontwikkelen met andere instrumenten en dan het hoeft niet, zeg maar het hele gebied te gaan opbouwen, snap je?

00:17:27 Speaker 1

Nee, nee. Het is natuurlijk wel zo, iedereen ziet wederopbouw dan net weer iets anders. Waarvan ik denk, alles draagt eraan bij. Ook bijvoorbeeld wat je zegt met de infrastructuur en de leidingen, en als je het hebt over energie. Het is eigenlijk allemaal nodig en het hoort er als basis te liggen, want anders zou je ook niet kunnen bouwen. Anders bouw je op iets wat niet goed is.

00:17:52 Speaker 2

Ja.

00:17:52 Speaker 1

Dus ik denk dat dat allemaal onderdeel is van het wederopbouwproces en dat het één niet zonder de ander kan.

00:18:05 Speaker 2

Ja, precies.

00:18:05 Speaker 1

Ik weet niet wat jij daaronder verstaat?

00:18:08 Speaker 2

Nee, dus inderdaad dat. Maar ik denk dat, maar dan kan je ook kijken naar kleinere projecten zeg maar, dus bijvoorbeeld circulaire bouwprojecten bijvoorbeeld. Dat die echt in een kleinere sector, dus je kan kijken binnen een sector en in kleinere project en ik kan een voorbeeld sturen, bijvoorbeeld van volgens mij over circulaire bouw. Dat er was ook een een project die was gefinancierd door ook een ander instrument, maar het ging ook over ja, wederopbouw en het draagt wel ook daarbij.

00:18:46 Speaker 1

Ja.

00:18:46 Speaker 2

Dus dan kan je, ik denk dat als je als je dat hebt, dan heb je, dan kan je ook een vergelijking maken van oké hoe hoe elk instrument, hoe groot het is en hoe ja een partij wordt gekozen natuurlijk. Wat het ook anders en als we kijken naar echt flexibele instrumenten, dus zoals de XXX-toolkit, waarvan bijvoorbeeld projecten kan je makkelijk tot 50 K bijvoorbeeld. Nu bij XXX, bij XXX, maar ook in de XXX-toolkit. Kijk, tot die 50 K kunnen wij eigenlijk zelf kiezen welke partij, welke goede partij zeg maar het is. Maar bijvoorbeeld boven die 50 K dan dan en dan kom je met met alle richtlijnen van de inkoop en, en dat moet het wel zegmaar een tender worden of dat je zeg maar, dan heb je niet niet zoveel, niet niet zoveel controle over welke partij het is,

maar het gaat het meer over wie, wie, wie is, wie kan een goede, goede project plan schrijven en goed kan aantonen dat ze de juiste expertise hebben. En ja, dat is die die aanbesteding zeg maar regels, dus zeg maar dus dat is een meer wettelijk en geregeld vanuit de Europese Unie bijvoorbeeld. En het bijvoorbeeld, dat kan denk ik, in Nederland kunnen wij nog offertes vragen tot die volgens mij 100 K, dus dan tot de ton en dan boven dat bedrag, dan moet het echt naar een Europese aanbesteding.

00:20:25 Speaker 1

Dat het dan echt een tender ingaat.

00:20:28 Speaker 2

Ja, dus dan heb je niet zoveel controle is. Dus dan bijvoorbeeld wat ik nu ga proberen te doen, ook voor Syrië dat als een als een programma komt dat dat programma moet wel echt flexibel zijn en dan kleinere projecten. Dus dan wel tot misschien met die 50 k dat je wel kleiner projecten kunnen financieren, maar dan wel zorgen dat het met een een Syrische bedrijf en dan een Nederlandse bedrijf is, zodat je zorgt dat die samenwerking blijft en dat het duurzaam is. Ja, en daardoor dan ga ik kijken naar die verschillende instrumenten. Dan nu ben ik bezig, bijvoorbeeld binnen XXX om daar een advies over te schrijven voor Syrië, zodat het ja als er iets komt vanuit BZ zeggen van oké, nu willen wij een programma gaan ontwikkelen, dan gaan we zeggen van oké, dit is wat op basis van de geleerde ervaring in in conflictgebieden zoals Sudan of Afghanistan of of anderen, dit is, dit is het meest werkbaar en het meeste duurzame instrumenten of programma of manier hoe hoe je een programma kunnen ontwikkelen.

00:21:43 Speaker 1

Ja, ja. Dus eigenlijk probeer je, hoop je, het zoveel mogelijk zelf een beetje te kunnen coördineren en niet dat het zeg maar hogerop moet gaan, omdat je dan met die budgetten zit.

00:21:58 Speaker 2

Ja.

00:21:59 Speaker 1

Snap ik. Dan heb je ook zelf meer in de hand of hoe je samenwerking ook gaat zijn met Syrische bedrijven, de mensen daar.

Want ligt de focus nou ook heel erg op van oké, je hebt al een contact met een Syrische bedrijven, dan ben je eigenlijk al de lokale gemeenschap aan het betrekken bij zo'n proces.

00:22:27 Speaker 2

Ja.

00:22:28 Speaker 1

Kijk los van het XXX, hè. Het kan zijn dat je ook verdere, andere ervaringen hebt en kennis van het wederopbouwproces. Heb je het gevoel dat mensen genoeg betrokken worden, zeg maar het eigen eigen volk, dat dat genoeg betrokken wordt bij het proces of merk je van oké, hier kan echt nog wel wat stappen in worden gemaakt?

00:22:56 Speaker 2

Kijk, ik ben, ik kom ook natuurlijk. Ik heb mijn eigen stichting en ik ben een antropoloog. Dus dan voor mij is het extra belangrijk dat het echt vanuit de community zelf echt betrokken is, want dat is, dat is ook mijn ervaring en mijn expertise. Zeg maar, hoe betrek je mensen echt in een in een in een gelijkwaardige, hoe geef je zeg maar mensen een gelijke waardige positie, zodat ze hun stem goed is ingebed met het hele proces. Ja, dat heb ik gedaan voor vluchtelingen aan migranten, met als het gaat over beleid ontwikkelen en dat probeer ik ook te doen nu voor Syrië. En dat probeer ik nu te doen, bijvoorbeeld door bijvoorbeeld die diaspora hier in Nederland een goede positie te krijgen als er echt een instrument komt, dat ze daar ook wat meer een zegje hierover hebben, maar ook met de de lokale gemeenschap daar.

00:23:53 Speaker 1

En hoe gaat dat, die samenwerking of is er überhaupt al een samenwerking?

00:24:00 Speaker 2

Op dit moment voor Syrië?

00:24:07 Speaker 1

Ja.

00:24:08 Speaker 2

Niet vanuit mijn rol bij het XXX.

00:24:08 Speaker 1

Als je daarover wil vertellen natuurlijk hè, als je denkt van uh, dan moet je dat ook gewoon eerlijk zeggen, dan hoeft het ook niet.

00:24:15 Speaker 2

Nee, het is prima. Ik ben wel een onderdeel van een groep die probeert, zeg maar een platform op te zetten vanuit de diaspora, dus echt Syrische organisaties en initiatiefnemers die iets willen doen. Dus daar ben ik ook betrokken vanuit mijn rol bij de stichting, mijn stichting. Mijn stichting heet XXX en de stichting bestaat nu 10 jaar, dus we zijn ook al bezig met, met Syrië.

00:24:50 Speaker 1

Even kijken, je viel weg toen je zei mijn stichting heet en daarna heb ik niks meer meegekregen.

00:25:01 Speaker 2

Ik zei van dat mijn stichting heet XXX en dus vanuit dat capaciteit en hoedanigheid ben ik ook betrokken in een ja in een wederopbouwproject, maar ook betrokken met de diaspora netwerk hier in Nederland. Dus ik weet dat ze aan het organiseren ja, zelf organiseren eerst. En ik ben ook van plan, nou als er, als er wat meer duidelijkheid over het programma, want natuurlijk dat dat zijn, is de groep om om te betrekken hier in Nederland. Maar hoe dat eruit zou zien, ik denk dat soort van een adviesorgaan, dat je dat wel zeg maar mensen die kun je betrekken in verschillende fases met het ontwikkelen van nieuwe programma of een nieuwe project. En ja, dat zul je op die manier zeg maar hun input goed is meegenomen.

Een andere voorbeelden, ik vond heel goed bij het project in bij XXX in Turkije. Zij hebben hun eigen plan gezet. Wat dat zou gaan, citizens assembly organiseren in Turkije en die citizens

assembly zijn eigenlijk gewoon burgers uit uit verschillende gemeentes, die komen om ook reflectie te geven op de plannen van het project of wat wat wordt zeg maar ontwikkeld. Dus dat is een hele goeie beste practice waar ik denk, nou de uitvoerder van deze praktijk is XXX en ik zit hier het vanuit XXX. Is een groter project, dat is ook een budget van 1 miljoen en het gaat echt over urban panning maar ook ja, soort van kennis inbedden van, hoe ga je goed samenwerken met de gemeenschap daar en en dat dan de citizens assembly is één één voorbeeld van hoe kun je dat goed organiseren in het land zelf. Ja.

00:27:11 Speaker 1

Oké.

00:27:13 Speaker 2

Ik probeer zeg maar dingen, omdat nu geen programma is voor Syrië. Dus ik probeer dingen zeg maar te halen van andere programma's, die misschien voor jou ook heel interessant is.

00:27:21 Speaker 1

Ja, nee dankjewel, dankjewel.

En wat zou volgens jou echt, wat zijn de belangrijkste aspecten waar rekening mee moet worden gehouden als je het hebt over een goede samenwerking in een wederopbouwproces, als het gaat over internationale organisaties met local actors?

00:27:49 Speaker 2

Ja, kijk vaak wat gebeurt met participatie van local ommunity, of diaspora, of mensen met geleefde ervaring, is dat dat ze worden betrokken bij de laatste fase, of bij de implementatie of bij de evaluatie van het project. Dus echt als je hun wilt betrekken, dan moet het echt vanaf het begin zijn van het ontwikkelen van het programma en dat zij echt een rol krijgen, een actievere rol en niet alleen aan advies of of of zomaar, maar ook dat ze betrokken waren en alle in alle fases van een een project. Dus echt van ontwikkeling tot, en ontwikkeling en design, maar ook tot implementatie en evaluatie.

00:28:34 Speaker 1

Ja, ja.

00:28:35 Speaker 2

En dat gebeurt natuurlijk niet altijd, dus dan met van internationale development projecten, dus ik probeer vanuit mijn rol en mijn ervaring, dat echt te zorgen dat dat gebeurt.

00:28:50 Speaker 1

Snap ik en dat is heel goed! Maar wat denk je dat de reden is waarom dat niet wordt gedaan?

00:28:59 Speaker 2

Veel redenen natuurlijk, maar bijvoorbeeld dat je, dat je die mensen alleen als beneficiaries ziet en niet als een als een actievere rol hebben of een input hebben. Of dat je zeg maar, mensen komen met het idee van wij weten beter dan dan de mensen zelf, dus het kan echt van alles zijn waarom mensen het op die manier doen. Maar het kan ook praktische dingen, dus bijvoorbeeld hoe ik nu heb geleerd dat bij het ministerie, andere ministeries bijvoorbeeld bij SZW (Sociale

Zaken en Werkgelegenheid) als het gaat over vluchtelingen of migranten. Dat vluchtelingen en migranten worden niet betrokken bij integratiebeleid, maar dat komt ook door ja, ze hebben geen de juiste contacten met wie ze willen wie, wie willen ze benaderen. Vaak die soort van programma's of beleid worden heel snel ontwikkeld, dus dan heb je echt een beperkte tijd. En dan zit jij als ambtenaar binnen een ministerie van ja, echt een hele beperkte tijd van, en dan met een snel resultaat te kunnen ontwikkelen, dus dan heb je niet echt die genoeg ruimte om een hele ja, goed proces, zeg maar te ontwikkelen of te lopen. Dit zijn meer die natuurlijk de praktische zaken, maar zoals ik zei, zijn ook dingen die vanuit ja wat meer ja geschiedenis, maar ook koloniale gedachten bijvoorbeeld dat het dat het echt ja, dat je mensen niet ziet als een actievere ja, mensen met agency hebben maar gewoon mensen die, passieve mensen die alleen als ontvangers van hulp zijn en niet als een bijdrager, dus niet als mensen die kunnen bijdragen aan het hele kennisproces. En dat is wel aan het veranderen, dus dat zie ik ook, maar het kan natuurlijk nog beter.

00:31:02 Speaker 1

Ja, ja.

Heb je voorbeelden of voorbeelden waaraan je denkt waar lokale actoren wel zijn betrokken en dat het goed of hoe hoe dat is gegaan? Ik snap dat het een lastige vraag is.

00:31:25 Speaker 2

Ja, omdat het ja, ik ik denk dat alleen die project van van Turkije denk ik, maar dat is natuurlijk nog steeds op papier, dus ik weet nog niet hoe dat loopt.

00:31:35 Speaker 1

Ja.

00:31:35 Speaker 2

Het is begonnen afgelopen jaar natuurlijk, dus het is nog niet zover. En, ik zit te kijken en dan, ja, ik denk dat die andere is ook nog niet zo advanced is. Maar ik denk dat misschien misschien mijn collega's die meer ervaring hadden in Afghanistan of in Sudan, dat daar wat meer kennis hierover kunnen hebben, omdat natuurlijk, ja, ze hebben die projecten zelf uitgevoerd en dan hebben we kunnen ze wat meer hierover vertellen. En ik, ik kan alleen vanuit de XXX of XXX dingen doen. Ja, het is een lastige vraag.

00:32:24 Speaker 1

Ja, nee, snap ik. Het is ook gewoon om te vissen van oké, misschien heb je al dat je denkt van oh, daar is is een super goed voorbeeld, maar het kan ook niet.

Ik probeer om richting afronding te gaan, zodat ik niet teveel van je tijd ook daarna in beslag neem. Heb jij nog verder dat je denkt van dit zijn de grootste uitdagingen of tekortkomingen die je ervaart in wederopbouw?

00:33:02 Speaker 2

Vanuit welke kant bedoel je dan?

00:33:05 Speaker 1

Vanuit toch ook wel weer organisaties die niet per se direct betrokken zijn bij het gebied en wel daar een bijdrage in willen leveren, samen daar naar willen kijken, wat daar grote uitdaging in zijn of obstakels?

00:33:33 Speaker 2

Dan voor mij denk ik handig ook om te kijken naar een specifieke context, dus als we kijken echt naar Syrië. Dan uh, hoor je mij nog? Hallo?

00:33:48 Speaker 1

Ja, nu wel weer!

00:33:49 Speaker 2

Nu wel, oké.

00:33:50 Speaker 1

Ja, specifiek context en als we kijken naar Syrië, en toen was het weer terug.

00:33:55 Speaker 2

Ja ja, dan denk ik zijn natuurlijk veel uitdagingen, omdat als je kijkt naar wie zijn de Syrische bedrijven die bijvoorbeeld, met wie de Nederlandse bedrijven kunnen samenwerken? Zijn niet heel veel, dus dan ben je eigenlijk wel ja, misschien gedwongen om te werken met bepaalde bedrijven die echt heel groot zijn.

00:34:22 Speaker 1

Zijn het dan Syrische bedrijven die dan liever niet met Nederland willen samenwerken? Zei je dat of?

00:34:30 Speaker 2

Nee, niet niet op die manier, maar ik bedoel zeg maar dat in Syrië heb je niet heel veel bedrijven, dus heb je niet zoveel keuze van.

00:34:37 Speaker 1

Oh, ja, ja.

00:34:38 Speaker 2

Dus met welke bedrijven wil je samenwerken en natuurlijk ook met die, nu met de nieuwe overheid. Je ziet ook veel bedrijven die nu actief zijn in Syrië, het zijn allemaal zeg maar bedrijven die komen uit de Golf landen, dus een Qatar of een andere of een Saoedi-Arabië.

00:35:02 Speaker 1

Ja.

00:35:02 Speaker 2

Dus dan wil je, wil je met die bedrijven werken of wil je werken met echt lokale bedrijven? Dus dan is ook hier denk ik echt een hele, goed moet nagedacht moet worden van wie is de juiste partij in Syrië om hier een project te kunnen opzetten? Vanuit Nederland denk ik, kennis

natuurlijk, dat er niet heel veel kennis nu ook over Syrië is, want natuurlijk die 12 jaar of 13 jaar nu helemaal geen contacten waren. En ik denk dat ze ook daarvoor niet heel actieve private sector samenwerkingen waren tussen Nederland en Syrië, en dat als je vergelijkt bijvoorbeeld met Marokko of met Noord Afrika, dat is wel anders. Je hebt wel daar echt in Marokko actieve bedrijven die echt iets doen met landbouw, is zoals bijvoorbeeld tomaten of iets anders echt gevestigd daar. Als je die bedrijven wil je ook halen naar Syrië dan heb je een, een hoop veel werk eigenlijk te doen om ja een goede samenwerking te kunnen starten.

00:36:16 Speaker 1

Ja, ja, ja.

00:36:17 Speaker 2

Dus ik denk, de eerste stap moet zijn echt relaties opbouwen. Dus de eerste programma of de eerste interventie vanuit Nederland moet zijn relaties opbouwen, dus echt de samenwerkingen stimuleren tussen bedrijven. De private sector daar in Syrië ook te ondersteunen, zodat je echt een private sector klimaat hebt, zodat meer ondernemers kunnen starten en dat je daarna ja investeringen kan je, kan je faciliteren.

00:36:50 Speaker 1

Ja, ja, ja. Nee, goeie. Dankjewel.

Zijn er punten waarvan je denkt van oké, als ik zo je onderzoek heb gehoord en waar je mee bezig bent, van hou er rekening mee of wat je me extra wil meegeven wat je nog niet hebt kunnen vertellen?

00:37:10 Speaker 2

Volgens mij dat is alles, maar ja dat is, dat zijn echt die wat meer vanuit die uitvoering zou ik zeggen. Er zijn natuurlijk wel nog wat meer uitdagingen als het gaat over politiek. Dus als je kijkt naar het programma voor Oekraïne aan wederopbouw, zijn daar heel veel programma's.

00:37:35 Speaker 1

Ja.

00:37:35 Speaker 2

Maar dat, dat is wel een politieke keuze. Voor Syrië zie je nog geen, maar ook als je een programma ziet, denk ik dat het niet zo groot zou zijn, zoals Oekraïne, dus daarin spelen denk ik ook op op verschillende niveaus moet je ook kijken van wat is de rol van de Tweede Kamer? Wat is de rol van het kabinet? Wat is de rol van BZ of ambtenaren, ambtelijke niveau? Wat is de rol van uitvoering? Wat is de rol van bedrijven om tot nieuwe instrumenten of nieuwe programma te komen?

00:38:12 Speaker 1

Ja nee, dat is een goeie inderdaad. Nee, dat klopt.

Dan wil ik je heel erg bedanken voor je tijd en voor je antwoorden! Ik stop in ieder geval voor nu even de recording en de transcriptie.

Appendix E.5 – Interview transcript 5

May 7th, 2026

Duration: 00:22:33

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:03 Speaker 1

Even kijken. Ja, Het is gestart. Ik licht heel kort even nog een keer mijn onderzoek toe, want Ik kan begrijpen dat het, dat je dat niet allemaal hebt onthouden en dan weet je ook waar mijn focus op ligt.

Ik studeer, ik heb bouwkunde gestudeerd en nu doe ik dan Management in the Built Environment aan de Universiteit in Delft. En ik doe nu mijn master scriptie, waar ik mij focus op het wederopbouwproces naar fysieke wederopbouw toe. Maar ik richt me vooral op het deel ervoor, dus het proces van hoe internationale relaties samenwerken met lokale actoren, zoals NGOs, getroffen gemeenschappen, en hoe en of dat effectiever en inclusiever kan. Uhm, heel kort in een notendop.

En dan was ik eigenlijk heel erg benieuwd van wat is jouw functie en wat doe je precies?

00:00:59 Speaker 2

Wat een goeie vraag ik, mijn functie is directeur van XXX. En dat uhm XXX is onderdeel van XXX, en XXX is een conglomeraat van 110 bedrijven die actief zijn in allerlei verschillende markten, conglomeraat. En dat is een gedecentraal, een decentraal georganiseerde organisatie. Dus je zou bijna kunnen zeggen en zeggen dat dat 110 bedrijven zijn die waar ze kunnen samenwerken, maar doordat ze actief zijn in andere verschillende markten, dat die bedrijven ook een eigen focus hebben. En wat dat betekent voor mijzelf is dat als directeur van een werkmaatschappij, binnen XXX ben ik verantwoordelijk voor de strategie van de, van dat bedrijfsonderdeel. Hè, we hebben dus een eigen strategie hoe wij naar onze markt kijken en dat is namelijk de het, hè, we zijn een bouwbedrijf. Ik ben verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de dag dagelijkse operatie hier, dus het personeel, de organisatie. En ik ben verantwoordelijk voor, financieel verantwoordelijk voor deze entiteit. Dus dat is mijn werk, dus algemeen directeur van een van de, van dit bedrijf.

00:02:22 Speaker 1

Ja, en je bent ook betrokken bij wederopbouw?

00:02:27 Speaker 2

Nou, wij zouden graag betrokken willen worden bij wederopbouw. Omdat wij denken of weten dat dat concept wat wij hier al jaren in Nederland voeren, dat dat wederopbouw zou kunnen versnellen. Wij bouwen industrieel 3D modulair, wat betekent dat wij huisvesting in een fabriek maken en wij denken dat dat, je kunt daarmee veel sneller bouwen dan dan conventioneel. En, er zitten nog wat andere voordelen aan, die zullen we dadelijk nog wel bespreken, maar zullen we even beginnen bij bij sneller. Nou, we hebben natuurlijk in Nederland wordt dat steeds meer

gezien als volwaardig alternatief, maar wij denken zeker in al die wederopbouw gebieden die we helaas in de wereld hebben, dat we daar met ons concept iets kunnen betekenen. En dan niet zozeer dat we vanuit Nederland spullen naar die wederopbouwgebieden moeten brengen, maar zoals jij bij de presentatie over Gaza hebt gezeten, ja, we, we kunnen heel goed, onze onze technologie of onze ideeën. Ja, die zijn vrij makkelijk kopieerbaar, want zo moeilijk is het allemaal niet. Dus als we dat nou eens gewoon de de mensen in wederopbouw, of de organisaties in wederopbouwgebieden zouden kunnen leren, dan kunnen zij waarschijnlijk veel sneller van nul naar iets.

00:03:47 Speaker 1

Ja, ja. En voor de duidelijkheid, dat gaat over wederopbouw van conflictgebieden.

00:03:52 Speaker 2

Ja, maakt mij niet zoveel uit. Kan ook, kan ook van aardbevingsgebieden zijn hè, of andere andere rampgebieden.

00:03:59 Speaker 1

Ja. En jullie zijn dus aan het kijken van, jullie zullen daar graag onderdeel van uit willen maken. Hoe zie je dat voor je in samenwerking met andere organisaties? Van welke organisaties denk je daarbij nodig te hebben?

00:04:13 Speaker 2

Redelijk complex, dus eerlijkheid gebiedt te zeggen dat we dat niet goed weten. Dus wij vinden het heel moeilijk om bij om ja, wie is nou de opdrachtgever? En hoe, hoe zorgen we? Hoe zorgen we ervoor dat wij, nou ja, dat werk krijgen dat is commercieel gedacht, maar hoe dat we daar ons steentje aan kunnen bijdragen? Want de de ja, dat hebben we, en we als maatschappij ongelooflijk complex gemaakt, denk ik.

00:04:44 Speaker 1

Ja, en hebben jullie daar al met het initiatief waar jullie aan zitten te denken voor Gaza, al wel zeg maar een rijtje van partners in gedachten of?

00:04:56 Speaker 2

Nee, nee, nee wat wat wat daar ook echt is, we. Als we naar Gaza kijken, weten we gewoon niet wie we moeten hebben. Dus de ingang is, is Buitenlandse Zaken, wellicht zouden die ons kunnen helpen. Nou, voor Oekraïne weten we, omdat ik collega bedrijven heb die aan de defensie kant, zijn toeleverancier van Defensie. Weten we wel hoe we voor Oekraïne aan de defensie kant onze diensten kunnen verlenen, maar wat we niet, wat we nog niet weten is hoe die wederopbouw in Oekraïne gaat lopen. Nou lopen er wel programma's vanuit Europa en ook vanuit Nederland, maar het is ja dat ja, zitten allemaal nog wel in een verkennende fase. En hoe dat allemaal precies gaat, ja, dat dat vinden we, dat vinden we heel lastig, omdat ja. Ik kan het gewoon niet vertellen, want Ik weet het niet. Dus dat is volgens mij best een eerlijk antwoord.

00:05:46 Speaker 1

Ja, dus het is eigenlijk ook meer een onderzoekende fase. Van kijken, hoe kunnen we dit van de grond krijgen, als ik het goed samenvatting.

00:05:53 Speaker 2

Ja, want ik ja, ik denk dat je dat, dat je dat goed goed zegt. En we hebben verschillende overheden of NGOs al op bezoek gehad, die vinden het allemaal reuze interessant wat we doen.

00:06:06 Speaker 1

Ja.

00:06:07 Speaker 2

Zoals ik, even heel plat als ondernemer zeg, hé, wie kan ik nou een factuur sturen? Dat is de de de ja dat is, dat is echt heel lastig om daar om daar achter te komen.

00:06:17 Speaker 1

Ja, dan zeg je verschillende overheden en NGOs. Heb je het dan echt over Nederlandse NGOs en overheidsinstanties?

00:06:26 Speaker 2

Ja, vooral Nederlandse, we zijn ook, ja vooral Nederlands, ja.

00:06:31 Speaker 1

Het is niet al, zeg maar internationale relaties daarin?

00:06:36 Speaker 2

Nee, nee.

00:06:37 Speaker 1

Nee. En kijken jullie ook al of hebben jullie al nagedacht over hoe jullie? Je kunt daar natuurlijk een project opzetten in een, in een wederopbouwgebied, maar hoe jullie ook de community of the locals daarin kunnen betrekken, of hoe jullie dat willen gaan betrekken?

00:06:58 Speaker 2

Maar dat is juist het idee van wat wij zouden kunnen. Hè, wat we wat ik vooral zeg is ja, ik wil niet hier in Nederland spullen gaan maken en die naar Oekraïne brengen. Ik wil de blauwdruk voor mijn productieproces aan iemand in Oekraïne geven en die dan vooral mij een jaar om hulp vraagt, maar op een gegeven moment wil ik weg. Ik heb en misschien wil ik daar dan nog wel iets op een bepaalde advies fee of IP fee iets aan verdienen, maar het is vooral ervoor te zorgen dat de lokale community zelf dat dat werk gaat doen. Volgens mij hebben we dat ook een beetje in het gesprek over Gaza aan het, aan het voetlicht laten komen. Het is juist niet het idee dat wij dat gaan doen, maar de lokale community gaat doen. Want ja, naast de huisvesting, waar wij dan van zijn, of producten waar andere bedrijven van zullen zijn. Ja, is er ook gewoon, wil je ook gewoon een economie opstarten daar, lijkt mij.

00:07:52 Speaker 1

Ja en wat is er denk je nodig om de lokale mensen daarbij te kunnen betrekken? Wat het belangrijkste is daarvoor, vanuit jouw perspectief?

00:08:10 Speaker 2

Vrede denk ik en een stabiele overheid daar, denk ik. En dat is vaak volgens mij de uitdaging in in wederopbouwgebieden, is dat er gewoon geen stabiele overheid is. Waar, waardoor het voor bedrijven lastig is om ja, ik, ik ga mijn team daar echt niet naartoe sturen, want Ik weet niet wie ze moeten hebben en weet je, je weet niet of het betrouwbaar is. Nou en als het een lokale organisatie niet lukt, dan zou je nog kunnen denken dat er een organisatie ontstaat die dat gaat regelen hè? Dus een een UNICEF achtige, nou weet ik niet of ik de juiste noem, maar in ieder geval een een zulk, een organisatie die dat die dat doet en die kennis bij de verschillende bedrijven haalt.

00:08:54 Speaker 1

Ja, en gaat dat, als ik zo hardop denk en dan. Dat gaat ook wel gepaard met dat mensen ook opgeleid moeten worden daar, of is het initiatief wat jullie voor ogen hebben dat je daar niet super veel specifieke expertise voor nodig hebt?

00:09:12 Speaker 2

Nee, je moet wel opleiden, maar. Kijk wat wat ik altijd zeg is, als je slager bent geweest kun je binnen 3 dagen kun je hier bij ons een woning maken, dus dus het is niet zo dat daar dat dat dat je daar een hele brede basiskennis of een lang opleidingstraject voor nodig hebt. Maar je zult je zult wel ja, je zult moeten opleiden en je zult met name het management van zo'n nieuwe op te bouwen lokale fabriek, zul je wel moeten trainen en ondersteunen voor een wat langere periode.

00:09:41 Speaker 1

Ja, en dat snap ik, dat is ook wel handig. Als we dan kijken naar hoe het gecoördineerd zou kunnen worden, als vanuit een Nederlands bedrijf zo'n initiatief heeft en die gaat dan werk doen in een wederopbouwgebied. Zie je het dan ook voor je dat mensen van jouw organisatie ook daar aanwezig moeten zijn om het te corporeren of?

00:10:05 Speaker 2

Ja, ja. in het begin wel, maar uiteindelijk is het wel het idee dat ze dat dan ook loslaten.

00:10:11 Speaker 1

Ja, ja. En dan een vraag, ik ben vooral benieuwd hoe je daarin staat. Ik snap dat je niet overal gelijk een antwoord voor hebt of een heel duidelijk antwoord daarover kan formuleren.

Als we het hebben over, er moeten natuurlijk heel veel besluiten worden genomen, voordat er echt werk verricht kan worden in het veld. Wie denk je dat het echt een sleutelrol speelt in besluitvorming? En dan heb ik het, ik het wel van heel groot naar klein denken, overheden of NGOs.

00:10:43 Speaker 2

War er, wat er denk ik wat ik wat, wat denk ik de zaak zou versnellen. Maar ja, dit is, dit is echt een politiek vraagstuk waar ik graag bij weg blijf of een internationale organisatie vraagstuk. Maar wat ik denk dat er moet ontstaan, is dat je eigenlijk zoals dat misschien ook wel in ons land gebeurde na de Tweede Wereldoorlog. Er moet een een, een organisatie zijn met een duidelijk mandaat die de wederopbouw gaat coördineren en die ook veiligheid biedt aan bedrijven die komen helpen bij die wederopbouw. En die veiligheid die is niet alleen de fysieke

veiligheid, maar ook de financiële veiligheid, want je gaat internationaal zakendoen, is complex. Zeker in ja, er is. er is geen BTW wetgeving of hier is het misschien wel, maar die wordt niet meer nageleefd en hoe zit het dan en hè. Dus dan moet en dat, ik denk dat dat.

00:11:49 Speaker 2

Die technische oplossing dat lukt bedrijven wel om dat te bedenken, maar die organisatorische oplossingen om ervoor te zorgen dat je de de voorwaarden creëert dat een technische oplossing toegepast kan worden. Ja, ik denk dat daar met name voor NGOs, internationale organisaties of bilaterale overheden dat daar vooral een een sleutel ligt om.

00:12:16 Speaker 1

Dat is de grootste uitdaging dan?

00:12:19 Speaker 2

Ja dat, dat denk ik wel. Kijk, ik denk alle alle technische oplossingen zijn er en er zijn. Ik denk dat elk bedrijf, er zijn weinig bedrijven die een technische oplossing hebben en die dat niet meer willen verkopen. Zo simpel is het ook, de de hè, die hun markt zouden willen expanderen, maar die hebben wel ja die, die willen wel betrouwbaar zaken kunnen doen.

00:12:44 Speaker 1

Ja, ja.

Je benoemt, Je noemt betrouwbaar. Ik heb al uit eerdere interviews en gesprekken die ik hierover heb gevoerd, kwam ook het woord vertrouwen heel erg naar voren. Zie je dat ook als een ja, ik wil het geen probleem noemen, maar dat daardoor ook misschien nieuwe partnerschappen dat dat in de weg zit? Omdat je elkaar nog niet kent, dat er gelijk naar de meest betrouwbare of waar je al eerder werk mee hebt gedaan, naar gekeken wordt?

00:13:21 Speaker 2

Zo is het. In mijn vorige carrière deed ik heel veel internationaal zaken, maar dat deed ik alleen maar in landen waar het veilig was, om het zo maar even te zeggen. Zelfs daar heb je dat, hè. De de omdat je naar het buitenland gaat, ja, je wilt toch wel die de de lokalen gebruiken, zelfs in een in een niet wederopbouwgebied. Maar en die wil je wel eigen maken en dan ga je wel op basis van relaties waar je al vertrouwen hebt opgebouwd, breid je wel je activiteiten in een land uit.

00:13:54 Speaker 1

Ja.

00:13:55 Speaker 2

Dus dat zal in een wederopbouwgebied zeker niet anders zijn, sterker nog, wel wat wat sterker zijn. Dat je dat op basis van vertrouwen doet in partijen waar je al wat vertrouwen mee hebt kunnen opbouwen. En hier ook weer die sleutel van die ja, noem maar even heel plat, die organisatie die ertussen zou moeten en je je, ik denk dat je het echt moet willen coördineren vanuit de de lokale overheid of vanuit een organisatie die die lokale overheid helpt om te wederopbouwen.

00:14:31 Speaker 1

Ja, en merk je dat het lastig is om in contact te komen met een met ja, als we het hebben over een Buitenlandse Zaken, die het misschien dan op de agenda zou kunnen pushen of merk je dat er animo voor is?

00:14:48 Speaker 2

Even kijken of ik het correct formuleer. Kijk, ik denk dat Buitenlandse Zaken goed bereikbaar is voor Nederlandse ondernemingen. Alleen Ik denk dat Buitenlandse Zaken het ook niet weet.

00:15:04 Speaker 2

Dus ik kan hè, de dus als ik wil heb ik morgen weer een gesprek bij de de gazant die voor dat conflictgebied is aangesteld. Hè of de ambassadeur, daar is geen enkel probleem. Daar hebben we in Nederland, hebben we dat goed voor mekaar. Alleen ja, die die ambassadeur of die gazant die ja, die zit ook in zijn politieke of zijn ja, organisatorisch politieke werkelijkheid dat hij het ook niet weet. Die voor Gaza moeten we ook even wachten wat, wat gaat de Board of Peace nou doen, en is er nou echt vrede, en wie gaat die wederopbouw coördineren, en wat is de rol die Nederland daarin krijgt of Nederlandse organisatie daarin krijgen? Voor Oekraïne idem dito. Voor nou ja, voor de aardbeving in Turkije is gewoon niet gelukt, om het heel simpel te zeggen, om daar als Nederlands bedrijf iets te gaan doen. En ja, daar, dat ligt niet aan de toegankelijkheid van Buitenlandse Zaken voor Nederlandse bedrijven. Dat ligt wel aan hoe succesvol kan Buitenlandse Zaken zijn in het daadwerkelijk georganiseerd krijgen. Ik denk dat daar, ja, dat is, dat is uh. Ik zou die complexiteit van hen niet willen overnemen, maar ja, ja, dat dat zou beter kunnen, maar ik snap ook dat dat ongelooflijk complex is.

00:16:26 Speaker 1

Even los van mijn vragen die ik hierover heb, puur omdat ik interesse erin heb. Hebben jullie ook al gesprekken of gekeken naar het RVO? Omdat zij natuurlijk wel.

00:16:38 Speaker 2

Jazeker, zeker. Het RVO is voor mij, is een uitvoeringsorganisatie van de v,an de overheid, hè. Dus dat is, die krijgen gewoon opdrachten van een ministerie. Dus daar zijn ja, nee, daar voeren we ook wel gesprekken mee.

00:16:50 Speaker 1

Ja, ja, oké. Even kijken waar ik uh. We gaan er snel doorheen, dus dat is goed voor de tijd. Eventjes kijken.

En jullie hadden niet al eerder projecten gedaan, toch? Bouwprojecten in wederopbouwgebieden?

00:17:17 Speaker 2

Wel in het buitenland, maar niet niet specifieke wederopbouwgebieden.

00:17:20 Speaker 1

Ja, ja. Maar in het buitenland dan. Projecten in het buitenland, werd daar ook heel erg nadruk gelegd op dat je de lokale mensen erbij ging betrekken of?

00:17:33 Speaker 2

Zeker, wij hebben in het verleden regelmatig buitenlandse activiteiten gestart en dat hebben we nog altijd met buitenlandse partijen gedaan. Sterker nog, hebben ook al, die zijn nu op zichzelf bezig en daar hebben we ook wel afstand van genomen van die buitenlandse partijen.

00:17:45 Speaker 1

Oké, dat is dan misschien wel interessant, want hoe, hoe kon dat nog inclusiever of hoe heb je zo'n proces toen der tijd ervaren om met lokale?

00:17:56 Speaker 2

Nou, ik ben vooral, het eerlijke antwoord is dat mijn rol in dit bedrijf vooral was, is geweest om echt afscheid te nemen van die buitenlandse bedrijven. Dus wat we deden is, laten we zeggen in de jaren 90 heeft deze onderneming, ik denk 10 of 12 buitenlandse activiteiten opgezet, zijn allemaal lokale kopietjes van dit bedrijf geworden. En toen ik hier aan het roer kwam, een jaar of 6 geleden hadden we heel veel managementaandacht nodig voor die bedrijven die uiteindelijk niks toevoegden. En qua dividend uit die bedrijven, wat uit die bedrijven komt, is ook relatief laag. Dus toen hebben we gewoon ook het strategisch besluit genomen om al die bedrijven eigenlijk gewoon te verkopen aan de lokale eigenaren.

00:18:40 Speaker 1

Oké, oké. Is een ander, een ander soort proces dus geweest.

Ik denk dat ik voor mij de belangrijkste vragen wel gesteld heb. Heb jij misschien punten waarvan je denkt, als we het hebben over inclusiever en effectievere wederopbouw processen voor conflictgebieden. Heb je punten waarvan je denkt, wees daar oplettend in of dit wil ik er nog graag over delen?

00:19:09 Speaker 2

Volgens mij heb ik dat ook verteld toen we bij Buitenlandse Zaken zaten. Wat was het, een maandje geleden. En dit zeg ik gewoon vanuit mijn ervaring, omdat ik ook voordat ik dit werk deed, 15 jaar de wereld rond heb mogen reizen om in allerlei interessante plekken vliegvelden te bouwen. Wij westerlingen, wij overschatten structureel echt structureel, wij overschatten echt wat een lokale organisatie waar de lokale, waar de lokale bevolking, lokale organisatie toe in staat is, dus je moet.

00:19:44 Speaker 1

Overschatten of onderschatten?

00:19:45 Speaker 2

Wij overschatten dat, wij overschatten.

00:19:47 Speaker 1

Oké.

00:19:48 Speaker 2

Ja, dat de de de. En het is, het is echt een vak om wel kennis te brengen, maar vooral niet het daar te gaan doen.

Dan de parallel naar Gaza toe. Wij moeten daar een fabriek, wij denken dat je daar een fabriek neer moet zetten, waarin je in casco's bouwt, maar wij moeten daar echt geen kant en klare

woningen maken. Want In de lokale cultuur weet men wel hoe men lokaal die woningen afbouwt. En dat moet je ook vooral lokaal laten en dan moet je niet ja, maar wij zijn in Nederland gewend om het zus zo en hupseflups te doen en dat dan daar maar naartoe gaan drukken. Want dat dat dan, dan ben je niet succesvol. Dus over nou ja, je hoeft mij niet te overtuigen dat, jij noemt dat inclusiever. Tenminste, ik denk dat jij dat inclusiever noemt, maar de de truc is wat mij betreft echt op afstand blijven als als buitenlandse partijen en het vooral te faciliteren. En daar kun je ook een commercieel model aan hangen, aan dat je het faciliteert. Maar vooral voor zorgen dat je zo snel mogelijk de lokale organisatie daarmee, lokale bevolking aan het werk krijgt.

00:21:06 Speaker 1

Ja, dus eigenlijk vooral heel veel kennis en expertise delen, overbrengen.

00:21:11 Speaker 2

En wegwezen.

00:21:11 Speaker 1

Ja. Nee, duidelijk.

00:21:15 Speaker 2

Want de, want dat daar zit vaak zeker bij mensen die, het lijkt mij bij mensen die uit conflict gebieden komen, maar ook daar zit zoveel drive om dingen te leren, vaak. En dan zit je in de weg als je dat ja, je ziet dat je gaat het in de weg zitten als je dat niet toestaat. En zeker ja, als je kijkt hoe dat men in Oekraïne ons nou op technologisch gebied gewoon inhaalt. Die mensen zijn veel slimmer dan wij, joh. Dus niet teveel, niet teveel voordoen.

00:21:51 Speaker 1

Nee, nee, nee. Nee, duidelijk.

Ik kijk een beetje naar de tijd. Ik wil jou ook niet straks, dat je te laat komt bij je volgende overleg. Had je nog iets anders wat je wilde toevoegen, of?

00:22:05 Speaker 2

Nee, ik heb. Nee, nee.

Ja, dat ik jou veel succes wens met je onderzoek!

00:22:08 Speaker 1

Ja, dankjewel!

00:22:10 Speaker 2

En als ik een kopietje mag ontvangen, vind ik altijd leuk.

00:22:12 Speaker 1

Ja, zeker. Ik zal hem delen, zodra ik het, zodra ik zover ben. Ik heb nog iets minder dan een maand, dat het af moet. Dus je zal, je zal het snel ontvangen.

00:22:24 Speaker 2

Heel goed, heel goed.

00:22:26 Speaker 1

Heel erg bedankt! Ik stop in ieder geval voor nu eventjes alvast de recording, want dat is niet meer nodig.

Appendix E.6 – Interview transcript 6

May 14th, 2026

Duration: 00:49:50

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:03 Speaker 1

Yes, I think it's working.

So, can you maybe please start first with introducing yourself and what is it that you do for work?

00:00:17 Speaker 2

My name is XXX. I'm the area, XXX area manager for XXX. I'm working with XXX since four years approximately. I started working with humanitarian agencies since 2013 with XXX, then I moved to XXX, then I moved to XXX. Our main work is to provide assistance to the affected population in Syria due to the recent conflict in several sectors. And my job, usual job is a civil engineer, I'm a civil engineer and for sure, I lost my job due to the conflict. So I went to the humanitarian work.

00:01:21 Speaker 1

Yes, okay. Thank you.

And so you do have actually experience in the reconstruction process. You're actually in the middle of it, right?

00:01:33 Speaker 2

Yes, actually, before the crisis I was working in my domain, in civil engineering, I constructed a lot of buildings, factories, and other issues related to infrastructure and public or private sector. After the crisis, during my humanitarian work, I supervised and managed a lot of projects related to shelter, infrastructure, rehabilitation, NFI and other works, mainly in WASH, let's say, which is the water and sanitation.

00:02:25 Speaker 1

Yes, okay. And what is the most challenging part in the process?

00:02:38 Speaker 2

Usually the most challenging issue is the approvals. We are facing a lot of challenges due to the approval, long process and some difficult requirements from the authorities. Recently, before the last changes in 8th of December '24, the recent government used to request a lot of issues, documents and approvals for conducting, for example, a rehabilitation for houses, damaged houses to the people. Now, actually, the requirements are a bit less, but the process is longer. Because now that the situation is not stable yet, we can say that, and a lot of people don't know the process itself. So a lot of people are reconstructing their own houses without following the usual, let's say, pathway which you have to go to the engineering syndicate, then to the municipality in order to have the permission. So they do it by themselves. This is a very

dangerous issue because some of the people, we witnessed a lot of cases where some people rehabilitated their houses, which is in a building which is nearly going to collapse in any time without following any precautions or any mitigations. They are doing this individually without any collaboration with the authorities or with the other organizations. Meanwhile, the organizations usually follow the procedures and the guidelines from the shelter sector and the authorities' guidance and instructions.

So it is a very difficult situation, really.

00:05:16 Speaker 1

Yes, I can imagine. Also, the people, when they do it by themselves, do they have the right knowledge to do it in a safe way and also a more sustainable way? Or is it like they are just trying to do something to create a home again?

00:05:41 Speaker 2

Actually, they are fleeing from paying rent again. So they need to return back to their houses. So they do it as said in Arabic, 'Shlon man can, kif man can', however it is, but I need a ceiling that can protect me. That's it.

Only for organizations and local organizations, actually they are following very strict procedure in order to avoid rehabilitation for any houses, who are in a damaged, structurally damaged buildings. So first there will be an assessment in order to categorize the buildings between yellow, orange, green, red and black. In order to avoid working in buildings that may collapse any time.

00:06:49 Speaker 1

Yes, okey. And you work for an NGO.

00:06:58 Speaker 2

INGO.

00:07:00 Speaker 1

INGO, sorry. How is the whole process now if you look at, if I go back to the subject of my thesis. How do you see the whole process between the international relations, international organizations, the INGOs, and the local people. What is like, how is that process going? How is the connection? Is there like a real conversation between the locals and the internationals? Can you give me a bit of a view of that?

00:07:42 Speaker 2

Yes, actually, the usual practice that all the organizations, the local and the international, are following is concentrating on the needs on the ground. So, an assessment should be done first to the area of intervention. Then they can identify the houses that they can intervene in, which are not in red or orange categorized buildings, then actually they communicate with the owners of those houses. There are, usually there are some requirements, for example, the ownerships, the documents that indicate that they are the real owners of these houses. There are some cases where they cannot prove this due to the absence of the registry, so they follow other process. But at the end, the main issue is to decide if they are going to intervene in this house or not based on its structure situation. So after that, they require, they submit an approval

request to the government, including all these apartments or houses, locations and the BOQs also. The BOQs usually are limited based on the instructions and the guidance of the shelter sector and based on the needs of the house owners. So, yes, there are communication, straight communication between the owners of these houses and the organizations that will rehabilitate those houses. But as I said, it is limited. For example, due to the limited budgets that they have, usually they don't rehabilitate the full house. For example, they can rehabilitate only two rooms with a corridor, all the outside windows and doors. The main issue is to protect the family from the outside circumstances. So, it falls not only under shelter sector, but also under protection. So this communication between the owners of the houses, the affected population and the organization is usually good and beneficial for both parties.

00:11:09 Speaker 1

Okay, good to hear. And you also said like it's based on the needs of the locals. How they prioritize the things that they will do? Do you have a feeling like that certain actors have more influence in shaping these priorities?

00:11:37 Speaker 2

Actually, yes. Some of the organization we, used to work in northwestern Syria, which were not under the control of the government, recent government. They focus, till now, they focus on Idlib governorate or the northern Aleppo governorate, which was under their control. And their intervention in, let's say, the Aleppo city or other locations where the recent government of Syria was controlling is less. So they are focusing on those areas more than the others. This is in general.

In particular, some of the organizations have specific funds for specific areas. So, it is really included in the needs plan or request, you know the humanitarian needs overview, which is usually shared with all the organizations. But the main issue is that they concentrate on a specific area without looking for the complementarity with other organizations. This gives some batches here and batches here. So some organization rehabilitate 100 houses in this area and another organization rehabilitate 200 houses in another area, without completing an area for whole. So this should be more coordinated through the shelter sector. They are providing some assistance and some coordination, but you know the needs are huge. And I know that all the organizations funds cannot rehabilitate or recover all the needs on the ground. So that's why, yes.

00:13:56 Speaker 1

And so, you said like they are not complementary to each other. Are these organizations also, like the coordination part, do they have a lot of interactions with each other? Because what I hear, I feel like you said that they pick up a certain areas and the others do a different area. Do they have.

00:14:26 Speaker 2

I lost your voice. Lana, sorry, I lost your voice. I lost your voice since you said I feel like, this is what I heard.

00:14:37 Speaker 1

Okay, do you hear me now clearly?

00:14:39 Speaker 2

Yes, I can hear you now.

00:14:42 Speaker 1

I wanted to ask, you said like they are not always complementary to each other, the organizations, with the work they do. So actually my question was, is there a good interaction between the different organizations? Like, do they coordinate together? Do they speak with each other every while and then. Like okay, this is our process, how do you include maybe the local? So how? Or do you feel like everyone really operates on their own?

00:15:20 Speaker 2

Yes, actually in the shelter sector coordination meetings, a lot of members are present. And usually, they use the four W's or the five W's in order to share their intervention areas or the type of the projects that they are going to intervene. If it is planned or ongoing or completed, so each organization can know what other organizations are doing. But actually, bilateral coordination is happening, but with limited results, let's say. Because, for example, if I want to rehabilitate 100 houses in Aleppo City, I can see several areas of interest, but from my perspective, I prefer to go to the areas where everything is easier than going to complement the work of other organizations which are in difficult locations, let's say. For example, till now, only a few organizations went to Ashrafi and Sheikh Maksoud in order to rehabilitate the damaged houses which occurred during the last conflict this year. So always there is gaps and the shelter sector, yes, they are providing some efforts, but it is not sufficient really.

00:17:16 Speaker 1

Yeah, okay. And you said they have like a meeting where all the members are participating. Just to have it clear for myself, who are the members?

00:17:33 Speaker 2

Actually, the members are the local and international organizations operating in Aleppo in this sector. There is always coordination meetings, not only for shelter sector, but also for NFI, for WASH, for early recovery and livelihood. So, all the sectors in the UN hub are having regular coordination meetings.

00:18:09 Speaker 1

And who coordinates those meetings? Is that the UN hub, is it like UN that coordinates these kinds of meetings or?

00:18:19 Speaker 2

Yes, usually the sector is led by UN agency with the co-chair from INGO or local NGO. But in all these coordination meetings there is some representatives from the governmental entities. For example, when the sector is shelter, so some representative from the municipality or the government for education, some representatives from the education department for health as well. So, always there are representatives from the government entities.

00:19:14 Speaker 1

Okay.

Does everyone really have the same voice, as in, does every organization or every local or every NGO have the same say? Or do you also, do you feel like it's in balance? Can you tell me something about it?

00:19:44 Speaker 2

You know that some organizations have the mandate in health, for example. So, they don't attend the shelter sector meetings. But all the organizations who attend, for example, the shelter meetings or the WASH meetings, have the same interest. And usually they follow the instructions and the coordination meetings outputs of the sector. Yes, in these meetings we share our experience, our best practices and know how to, for example, avoid the application and go to the locations where the needs are huge. So, some organizations do the assessment and the other organization maybe can benefit from this assessment, in order to intervene. So, this is the usual practice in those meetings.

00:20:52 Speaker 1

Okay. And when looking at reconstruction efforts. Do you think it's inclusive enough, like including all kind of organizations or do you feel like there's also a struggle to keep it inclusive?

00:21:19 Speaker 2

Actually, the presence or the participation is voluntary, so you are not obliged to attend, but you are, let's say, recommended to follow the instructions and the recommendations from the sector's meetings. So, you cannot, for example, go to an area without coordinating with the sector or with the governmental entity by yourself. You have to have the approval, pre-approval from the sector, then the approval from the local entities in order to intervene. So it is a bit arranged or let's say, categorized.

00:22:12 Speaker 1

Okay, and if we talk about, not your position in an INGO, because that's where you work. If we talk about from the local perspective, like a citizen, do you think that they are feeling like they are really heard or, as in heard not hurt, but heard in their needs? Or what do you hear around you? Do you feel there is like, from international organizations, that they do like miss something for that matter? If I don't ask the question really clear, just say it to me.

00:23:10 Speaker 2

What I understood from your question is that, do they feel that they are efficient and feeling heard or appreciated if they participate in these meetings and they can provide their point of view or not? Is that clear?

00:23:37 Speaker 1

Yes, that's clear. But also reaching out to the locals if that's going well or maybe locals feel like they are not being reached out to. So, the whole picture of that.

00:24:00 Speaker 2

Maybe some organizations which have bigger budgets than the others are feeling that they are stronger and they can intervene in whatever area they choose to. But actually, other organizations usually say or expose that they are feeling that other organizations have some, what we call it, uhm I forgot it.

00:24:50 Speaker 1

It's okay.

00:24:51 Speaker 2

Sovereignty from the government entities that they can provide them with approvals faster than others, or they can choose the area where they want to intervene, and this actually only happened during the last changes. So, before that, no, we didn't feel such a feeling. But now, yes, after the new organizations that used to work in northwestern Syria, now we are in Aleppo more than 75 international organizations. Recently, we were only 20, 24. So, this huge number of international organizations should bring a lot of funds, in order to assist the people. But, but with some doubts, it is politicized, let's say that frankly.

00:26:04 Speaker 1

Yeah, that's also a whole different point, like for reconstruction. Like, the whole authority is still in progress, in making a new government and everything. So, this also has a lot of impact on the reconstruction field, I think. Correct me if I'm wrong.

00:26:29 Speaker 2

We all hope so, but we all hope that everything will go in a very organized way, let's say. But we already conducted a lot of meetings with the governmental entities, with the government, the governor of Aleppo himself. Actually, we requested, not only Zoa, but all the humanitarian actors in Aleppo, led by UNOCHA, expressed their interest in having a priority list for all the interventions required to better assist the affected people. But actually, after 1 1/2 year, we didn't see that yet.

So, for example, let's do a comparison between a bakery in a rural area in the eastern part of Aleppo and a school inside Aleppo City. So, which is having the priority? Till now, they don't know.

00:27:54 Speaker 1

Oh, okay.

00:27:56 Speaker 2

So, this is the difference. I'm giving a small example, but you can have it for everything which needs rehabilitation. For example, the irrigation systems, the hospitals or the primary health care, schools, roads, pumping stations, networks for water and for disposable waters. So, everything, they have the priority for each sector with itself. But they don't have a general overview on what first to do. This is the problem.

00:28:43 Speaker 1

And the priorities are being written by the government, right? Or who is in charge of making a list of priorities in this case?

00:28:59 Speaker 2

Actually, it is the responsibility of all the interested people, organizations, local organizations, and the government itself. So, local organization or international organizations do their own

assessment, and they can extract the needs on the ground on specific area. At the same time, the government knows its entities' needs. For example, they know what the local water establishment in Aleppo need, but they cannot prioritize the needs of the local water establishment against the needs of the bakeries in Aleppo. So, and for the rehabilitation of the schools, let's say, in Aleppo. Which one should be rehabilitated first? Till now, they don't have an overview or a strategic view or a plan for this, although we requested this issue since more than a year.

00:30:21 Speaker 1

Yeah, and I understand it is really needed to first have a list, before you can really start working effectively. What do you think are the barriers or what are the challenges that they face why they still don't have a list of priorities?

00:30:42 Speaker 2

Lack of expertise.

00:30:46 Speaker 1

Okay.

00:30:47 Speaker 2

I don't hesitate to say it. Because the people who are now leading the entities or the in charge of responsibility in some locations in the government, they really don't know how to prioritize or how to build a strategic plan. Although we proposed to support them in identifying the needs and support them in prioritizing the interventions. But till now we didn't receive any response to that. They always challenge us that we are in need for workforce, a lot of experts has left their jobs. We are in need for equipment. They don't have laptops, for example, they don't have printers, they don't have even the essentials to work with. So, for us in XXX, we provided. For example, we provided the local water establishment with, we call it a tool, a fixing tools, which includes all the items to repair some basic issues. So, maintenance tools, we call it. So, you can imagine that the needs are to that level.

00:32:36 Speaker 1

Yeah, yeah.

00:32:37 Speaker 2

Even stationary, if you ask them to send you a request or an approval, they don't have papers, they don't have printers. This is the situation.

00:32:52 Speaker 1

So, actually the capacity is not there in people, like the capacity in people is missing. But also, capacity like the materials and everything is also not there to work effectively.

00:33:11 Speaker 2

Both. They are in lack for experts who left the job, and the materials and equipment needed to work.

00:33:30 Speaker 1

What do you think is like, how can these expertise be brought to the right place? Is it like maybe also international organizations bringing their experts, experience in these kinds of processes? Or what do you see maybe as a good way to handle these things? Maybe I'm asking hard questions.

00:34:01 Speaker 2

No, don't worry. Actually, yes, this is a good suggestion. But for us, we count on the trainings. We train those employees in order to improve their capacity. Also, when we do this, they always said that they are in luck or they suffer from their salaries, they are not sufficient. So, we provide them with some wages during the training in order to cover some of their expenses. Other issues that can be done is to bring some experts from abroad, for example, Netherlands, in order to raise their capacity or their knowledge in the new technologies and techniques in everything. For example, if Netherlands is famous with its water plants in dams and purification and pumping stations, so maybe they can transfer their knowledge to those people here in order to count on themselves in the future.

Because you know that, the gap in knowledge is for more than 25 years, the knowledge has stopped here. They don't know what are the new methodologies, what are the new techniques. Also, what are the new equipments? A lot of employees in the water establishment don't know that there are some equipments that can facilitate their work or provide better solutions for the water purifications, for example. This is another suggestion to transfer the knowledge to those people.

00:36:26 Speaker 1

Yes.

Is there a huge willingness from the citizens, that they really want to get these kind of trainings? Do you have a feeling of it? Like, do the citizens really want to be trained in a certain area on a certain subject?

00:36:58 Speaker 2

Yes, really we are feeling that they are in dear need and they are welcoming any support provided for such trainings.

00:37:12 Speaker 1

So it's actually, if I hear all of this, it feels like it's a bit of like a waiting season from what will happen, what are the, what is the help that we can get and just. You cannot do actually too much at this moment, but you are really just really waiting on how can we do, and maybe after a few months really start the work?

00:37:46 Speaker 2

Yes, we all know that it is a transformative period.

00:37:50 Speaker 1

Yeah.

00:37:51 Speaker 2

So, a lot of issues should be changed, but change cannot be within a day, it needs long time. It needs rehabilitation for a long period of neglect of maintenance, and knowledge, and capacity building. So, it needs time and effort, actually. But if the government don't have the strategic view, you cannot put a batch here and another intervention there without a holistic plan. So, it is very needed to start by planning.

00:38:45 Speaker 1

Yes. And a few more questions and then I'm also looking at the time. I don't want to take too much of your time.

We already said like, mentioned a lot of things that are missing or what can be better. Do you also have something right now if you look at the reconstruction process where you think this is actually going really, really well and it's, or not really, really well, but just going well and it's working really effective in this stage?

00:39:26 Speaker 2

Yes, actually, we have heard last month that the municipality of Aleppo has planned for another areas which will be included in the, we call it the agreed plans or the permiss locations to build in new areas inside Aleppo City. So, this will maybe provide additional areas to be built, and to maybe replace the damaged houses inside the city. So, this may be, will be, if it was well planned and well implemented, maybe this will resolve a bit of the problems of housing inside Aleppo City. But in other way, you can see that a lot of people are, as I said, reconstructing their damaged houses without any following for the rules, and regulations, and permissions. So, we witnessed a lot of incidents of buildings collapses due to the insecure situation of those houses. A lot of people lost their lives due to these accidents. So, only having the regulations and instructions is not sufficient without the full follow-up and monitoring from the governmental entities. So, till now we don't see this.

00:41:32 Speaker 1

Okay. And when you, if you can name a few things that you are really missing, maybe you already mentioned them, but just for the clarification. What are you really missing in the whole reconstruction approach and with a focus on the relation between the international actors and the local actors, what is missing or a barrier to make more effective reconstruction processes?

00:42:15 Speaker 2

Actually, we need new guidelines in order to make all the new constructions environmentally friendly, this is very missing. And now we are witnessing pollution in all the city due to the heavy traffic that we have now and due to the damage, dust in the areas where there are damaged houses. So, having more green spaces inside the city will help to improve this healthy living conditions, maybe reducing the emissions from the vehicles that are now multiplied by 10 or 15 times since one year ago. So, everything should be reviewed in order to make it more healthy, environmental friendly and sustainable materials, using of sustainable materials in the buildings. So, everything should be reviewed because we miss in the regulation and the instructions of the government for buildings, the code and everything should be reviewed. We are missing so much items, let's say.

00:43:57 Speaker 1

Okay. And if there is one thing that you could redesign or change in the coordination process, what would you do differently? If you could choose anything without, without thinking about there is like a financial gap or all those things. Just put everything aside and there's one thing you can change in the whole reconstruction process.

00:44:33 Speaker 2

Maybe, yes, maybe you will laugh for this. What I'm thinking about is to change the mindset of the people on their way of thinking.

00:44:47 Speaker 1

And who are the people, are these the local, are these the international organizations?

00:44:54 Speaker 2

No, the population, the Syrian population.

00:44:57 Speaker 1

Okay, yes.

00:45:00 Speaker 2

They are still thinking about how can I benefit from the situation the better, without looking for the future, for the environment, for my neighbors, for my country. So, it is an individual way of thinking. This is the mindset that I'm looking to change, but really I can't hahah.

00:45:29 Speaker 1

No, I understand hahah. It's really hard to change someone's mindset.

00:45:37 Speaker 2

Yes.

00:45:37 Speaker 1

So, I really understand. But also, these are the, does it make the collaboration between these people, and organizations that are from abroad, who really want to help. Do you think a mindset like that, is like a barrier in working together?

00:46:11 Speaker 2

It is not a barrier, it makes more challenging situation. But you know that in humanitarian work, the main issue is to stay and deliver. So, we should always keep negotiating with them, trying to convince them, try to respond to their basic needs. Actually, they don't accept the basic needs as sufficient, they always need the best. So, international organizations or UN agencies cannot replace the government itself.

00:46:54 Speaker 1

No.

00:46:54 Speaker 2

So, sometimes it is the role of the government to do something. But from the point of view of the beneficiaries or the affected people, when we talk to them, when we do the focus group

discussions, they think that we can replace the government and we can do the basic issues that the government should do itself. They cannot differentiate between our role as an assistance body and the government, which is having the leadership in this. So, they cannot understand this differentiation.

00:47:39 Speaker 1

Yeah, sometimes I think, and the things that I've heard already so far, like there is an issue like the government and also the internationals or like you said, the UN agencies. It shouldn't be from a point of view like, okay, we are going to replace an entity, or we are taking the lead or wanting to have the most, the biggest say in it, to have the most impact in the whole process, instead of having efficiency to do it together and not having to be the biggest one in the whole process.

00:48:23 Speaker 2

That's right, that's right. But it is very difficult to do that.

00:48:28 Speaker 1

Yeah, I understand, I understand.

And you also, I mean you're saying it, so you also see this in practice happening, right?

00:48:37 Speaker 2

Yes, sure, sure.

00:48:41 Speaker 1

Okay.

I think I already took a lot of your time, do you feel...

00:48:47 Speaker 2

No, we agreed on one hour and you didn't exceed it.

00:48:53 Speaker 1

Do you have like something important or something you say like, when I hear the subject of your thesis, it's really good to keep this in mind, something we didn't speak about?

00:49:12 Speaker 2

No. Actually, I think that maybe you asked everything that can cover what you are in need to know. But please keep in mind, if you need any additional information or you missed something, I'm ready to provide you with, if I can.

00:49:34 Speaker 1

Thank you. That's really kind. Thank you for your time!

I will for now, I will stop the recording because that's not necessary anymore.

00:49:46 Speaker 2

Okay.

Appendix E.7 – Interview transcript 7

May 20th, 2026

Duration: 00:40:29

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:01 Speaker 1

Oh ik had, ik heb ook in het concent form staan dat, want vanuit de studie doen ze daar een beetje, nou ja, moeilijk over. Er zijn sensitieve onderwerpen waar je over kan praten. Daar is politiek ook één van en als je daarover spreekt, waarschijnlijk weet je het veel beter dan ik het weet, dan moet ik weer extra formulieren invullen en vanuit het privacy team moet je dan weer extra dingen doen. Dus ik heb staan en afgesproken dat als er over politiek wordt gesproken, dat neem ik niet mee in het onderzoek en dat haal ik dan ook uit de transcriptie.

00:00:36 Speaker 2

Ja, misschien is het handig om politiek te splitsen, want politiek is ook gewoon een sociaal proces.

00:00:40 Speaker 1

Ja.

00:00:40 Speaker 2

En ik kan heel veel spreken over, alles wat ik doe is politiek, dus ik kan heel veel spreken wat er in de politiek gebeurt en dan heb ik het niet over mijn eigen politiek gezien per definitie en dat is denk ik consent gevoelig. En als ik zeg de minister president van Somalië is Hassan Sheikh Mohamud, dan is dat politiek, maar dat is niet per se een gevoelig onderwerp, dat is gewoon een bekend feit.

00:01:02 Speaker 1

Ja, dus dacht ik vermeld het er even bij dat ik dat ook in het formulier heb staan, dat moet ik altijd even vermelden. Ik pak ook mijn notitie, mocht ik wat willen opschrijven.

Wil je misschien allereerst jezelf voorstellen, wat je doet, wat je achtergrond is?

00:01:18 Speaker 2

XXX, ik ben de XXX op het gebied van de Hoorn van Afrika en Business and Peace. De Hoorn van Afrika betekent dat we het onderzoek doen op het gebied dat de Hoorn van Afrika heet, dat is voornamelijk Soudan, Ethiopië en Somalië op dit moment, maar ook Kenia en Oeganda zitten erin en Eritrea, Zuid-Soedan, Kajo Keji, en wat andere gebieden. De business and peace kant, betekent dat ik heel veel werk op aan de ene kant, hoe investeer je in moeilijke locaties? Dus dit kunnen conflictgebieden zijn of instabiele gebieden, en aan de andere kant, hoe dragen economische activiteiten bij aan conflict? En nou ja, reconstructie is een grote economische activiteit, dus dat valt er ook enigszins onder.

00:02:00 Speaker 1

Ja, ja. En je doet zelf had je gezegd ook onderzoek nu op dit moment naar?

00:02:09 Speaker 2

Nou, we doen zelf geen onderzoek naar reconstructie specifiek. We hebben wel heel veel herstel gezien van conflictgebieden, maar we hebben nooit een specifiek onderzoek gedaan naar de reconstructie kant, voor dat stuk vertrouwen we veel op bestaande literatuur op dit moment en op onze eigen ervaringen met wat we hebben meegemaakt. We zijn nu vooral bezig met een policy brief over het Nederlandse beleid op de reconstructie waar dat zich op zou moeten focussen.

00:02:34 Speaker 1

En wat kom je daar? Ik weet niet of je daar al iets over mag delen. Wat kom je dan zoal tegen, kom je al uitdagingen tegen, obstakels?

00:02:44 Speaker 2

Ja, dan hebben we het even over hele preliminary dingen, want dat hebben we nog niet helemaal kunnen stagen, enzovoort, dat ik nu vertel. Dat zijn we nog een beetje aan het uitzoeken.

00:02:50 Speaker 1

Ja.

00:02:50 Speaker 2

Dus zou zeggen, neem het niet op als feit, maar meer als hypothese waar we mee bezig zijn. De ene is dat Nederlandse reconstructiebeleid, het is volgens mij geschreven in 2005 of iets dergelijks, dus dat was het moment dat we nog heel positief waren over Afghanistan en daar heel veel willen investeren in reconstructie. Daar zijn heel veel lessen uit geleerd over wat wel en niet een goed idee was. De CIGAR Commissie heeft daar heel veel over geschreven en heeft eigenlijk alle lessons learned eruit opgenomen, dus wat dat betreft moet het beleid denk ik wat geupdate worden. En aan de andere kant is ons beleidsframework heel erg veranderd. We waren toen nog heel erg bezig met development voor de gemeenschap zelf en we zijn nu veel meer bezig met, wat is het Nederlandse belang in ons development traject? Dus onder de vorige regering was het, wat zijn de kansen voor Nederland en nu is het, wat zijn de gedeelde kansen tussen de vervangende Gemeenschap en Nederland? En dat is iets wat niet meegenomen is in het vorige beleid, voor zover ik kan zien.

00:03:49 Speaker 1

Nee, en weet je ook waarom dat voorheen dan niet is meegenomen, of?

00:03:53 Speaker 2

Nou ja, traditionele development corporation is helemaal gebaseerd op het idee van we brengen ontwikkeling naar een land toe, dus het moet bij de de needs daar aansluiten en het is helemaal voor de mensen daar. En daar komt ook het hele lokalisatiedebat vandaan en dat erkent eigenlijk niet de Nederlandse belangen en waarden in een development traject, dus dat zit er impliciet wel in, maar niet expliciet.

00:04:17 Speaker 1

Oké en dat is met de jaren, omdat dus een andere. Hoe is dat met de jaren veranderd dat er dan nu een andere situatie is?

00:04:26 Speaker 2

We hebben de afgelopen jaren een PVV regering gehad en die heeft eigenlijk het hele, heel development budget om de vuur genomen en eigenlijk gezegd, alles moet nu in Nederlands belang zijn. Dat heeft heel veel mensen tegen tegen de haren ingestreken, zeg maar. Maar het idee dat het ook voor Nederland een instrument van buitenlands beleid is, is wel enigszins blijven hangen. Dus je ziet nu weer een beetje een move terug naar we doen Development Corporation om de situatie van mensen in andere landen beter te maken, maar wel met het haakje het moet ook voor Nederland waardevol zijn, we doen het niet alleen maar voor anderen.

00:05:00 Speaker 1

En, wat zou het voor Nederland waardevol? Wat maakt het voor Nederland waardevol om?

00:05:05 Speaker 2

Dat is heel erg de vraag. Dat is iets waar we, wat we in onze policy brief gaan proberen te benoemen wat dat gaat worden. Maar daar zijn we nog enigszins op zoek, dus we hebben wel wat ideeën wat het zou kunnen zijn, maar het hangt ook heel erg van af wat Nederland als doelen definieert en dat kunnen wij niet voor de overheid doen.

00:05:24 Speaker 1

Nee, snap ik. Wat versta je zelf eigenlijk onder wederopbouw in postconflict context?

00:05:34 Speaker 2

Eigenlijk heel breed. Je had het zelf over de de harde kant, infrastructuur, gebouwen, enzovoorts. Maar er zit ook een heel stuk governance, wederopbouw van markten van sociale structuren bij. Dus eigenlijk een heel sociaal proces, omdat uiteindelijk je een situatie wil waarin het voor mensen weer een fatsoenlijk leven is op die locatie en daar valt bij wijze van spreken ook sportclubjes onder, net zoveel als dat het gebouw waar je iets in doet of je huis eronder valt. En ook de mogelijkheid om natuurlijk inkomen te hebben, je kinderen naar school te sturen, dus dat is eigenlijk hele wederopbouw van de samenleving en niet alleen van de infrastructuur.

00:06:09 Speaker 1

Ja. Nee duidelijk, dat zie ik ook wel zo, hoor. Het is Natuurlijk.

00:06:16 Speaker 2

Nee, ik snap het. Je wilt je focussen op de harde kant en dat wil niet zeggen de rest erbuiten valt.

00:06:22 Speaker 1

Nee, het is niet per se dat mijn focus echt op de harde kant kant, maar het is meer echt, zeg maar wat er voor nodig is om dat te realiseren. Ja, daar komt natuurlijk veel meer bij kijken,

wederopbouw. Ik heb natuurlijk vanuit mezelf, dan denk ik heel snel aan gebouwen, aan echt het massieve, maar er zit natuurlijk ook een zachte kant aan.

Even kijken, welke actoren denk je dat die heel belangrijk zijn in zo'n, in zo'n proces om het zeg maar te kunnen bewerkstelligen in conflictgebieden?

00:07:02 Speaker 2

Ja, ik denk niet zo heel vaak in de classificatie van actoren. Je hebt Natuurlijk iemand nodig die het financiert en dat kan, kunnen internationale donoren zijn, dat kunnen private bedrijven zijn, dat kunnen individuen zijn, dat kunnen een hele reeks aan categorieën zijn. Je hebt iemand nodig die het uitvoert, dus een aannemer of een iemand die de governance opbouwt of iets dergelijks, dat verschilt per soort project wie dat is. En je hebt iemand die het of coördineert of reguleert om het in enigszins goede banen te leiden, dus dat kan of een overheid zijn, of een gemeenschap, een municipality of een lokale gemeenschap, afhankelijk van wat voor project het is, het kan ook een hele brede selectie zijn. En daarnaast heb je nog mensen nodig die daadwerkelijk het voordeel van hebben, dus de beneficiaries ervan of de stakeholders. En dat zijn de 4 groepen die je in gedachten moet houden, maar afhangt van welk wat voor soort project het is, wisselt het wie binnen die 4 groepen valt.

00:07:59 Speaker 3

En heb je het gevoel dat er ook een machtsverhouding tussen de groepen zit, wie meer invloed heeft dan de ander?

00:08:10 Speaker 2

Dat is er altijd heel erg en dat is precies waar we ons op focussen. Alleen dat is niet een vaste machtsverhouding, dat kan van context en van project tot project wisselen. Één van de dingen die je ziet is dat bijvoorbeeld Golfstaten of Turkije of China die zijn heel actief in de fysieke kant van reconstructie, en je ziet dat de hoeveelheid geld die ze doorheen pompen ook een hele grote invloed heeft op wie de machtige actoren zijn. Als je in Libanon kijkt, dan zie je dat een heel groot gedeelte van de reconstructie na de vorige oorlog is gefinancierd vanuit de Golf en vrijwel alle politici die nu belangrijk zijn die hebben een reconstructiebedrijfje, en ze gebruikte hun politieke contacten om dan geld aan te trekken van het buitenland, via hun eigen bedrijf daar te verlopen en dan de neighbourhoods van hun constituency opnieuw op te bouwen.

00:08:58 Speaker 1

Ik focus me inderdaad zelf op het Midden-Oosten met mijn onderzoek en ik heb ook, ik heb wel gekeken naar welke modellen er zijn. Er zijn er natuurlijk superveel, maar ik heb er zelf 5 waar ik naar gekeken heb aan de hand van hoe het voorgaande jaren in het verleden is gedaan in bepaalde contexten, en één daarvan is ook Libanon. In Libanon is natuurlijk heel veel, speelt nog steeds heel veel. Ik had gekeken naar de civil war, die 15 jaar had geduurd. Dat ik daar op uitkom dat het best wel een top-down approach was.

00:09:35 Speaker 2

Ja.

00:09:36 Speaker 1

Omdat één bedrijf kreeg eigenlijk vanuit de overheid, hoe noem je dat? De de rol en de opdracht van oké jullie mogen het oppakken en dat eigenlijk de locals, was tegen mij gezegd ik kan en moet ze eigenlijk geen locals noemen, maar.

Ik moet ze niet locals noemen, maar.

00:09:54 Speaker 2

Ze zijn wel lokaal, dus wat dat betreft zijn ze eigenlijk.

00:09:56 Speaker 1

Dat ze eigenlijk in het proces zijn meegenomen, maar wel met voorwaarde dat ze het dan zelf, hun eigen, als ze zeg maar niet mee wilden gaan in het plan, dat ze het dan zelf hun eigen huis weer moesten opbouwen of hun eigen gebouw. Nou ja, daar hadden ze Natuurlijk niet het geld voor, dus nou, uiteindelijk waren ze soort van verplicht om het af te staan en dat het gewoon door een private bedrijf weer werd opgebouwd daar. Waar wilde ik daarmee naartoe... dat is natuurlijk een manier om de lokale mensen buiten te sluiten van het proces. Wat is denk je volgens jou een goede manier, of wat zijn de mogelijkheden of stappen die je moet ondernemen om lokale echt erbij te betrekken? En niet, want ik heb ook uit andere interviews dat daar ook voor kwam van, je moet lokalen niet alleen als beneficiaries zien, maar dat zij ook echt onderdeel uitmaken van het proces.

00:11:01 Speaker 2

Er zijn denk ik twee kanten aan, je hebt het project niveau en het sectorniveau. Wat je in heel veel economieën ziet die vlak na een actief conflict zijn, is dat er heel veel marktkansen zijn. Vrij wel alles wat je kan bedenken, dat is er niet of het is slecht bereikbaar of extreem duur. Dus als je die markt instapt kan je heel veel geld verdienen in heel veel gevallen. Wie veel kapitaal heeft op dat moment kan heel veel kansen grijpen op die manier, dus op het moment dat je een flinke zak geld investeert in de reconstructie van een bepaald gebied, dan geeft dat iemand die die krijgt geeft dat een hele goeie positie om in het begin die markt in te stappen en daarna ook andere markten, omdat die veel kapitaal heeft. Dat wil niet zeggen dat anderen die markt niet in kunnen, maar als ze gewoon een stuk minder kapitaal hebben, moet ze huisje voor huisje bouwen, in plaats van 5 flatgebouwen tegelijk en dan weer door met 10 flatgebouwen.

Dus je creëert een situatie als je met je. Je kan mogelijk een situatie creëren met je investeringen, waardoor je bepaalde actoren heel erg bevoordeeld en dat is denk ik iets wat je heel erg van bewust moet zijn, en niet ook niet ervan uitgaan dat als je het via de overheid doet dat de overheid altijd een neutrale partij is. Want binnen de overheid zitten ook allerlei mensen met eigen belangen en vaak ook met eigen bedrijfjes. Dus dat is denk ik één kant van het verhaal, want als je dat doet creëer je een hele unbalanced markt.

De andere kant van het verhaal is, stel, je hebt een ideaal typisch project waar alles netjes gebalanceerd is enzovoorts. Dan is het ook belangrijk dat het project de structuur heeft om mensen te vragen van wat willen jullie in dit gebied gaan doen? En op basis daarvan gaan bouwen in plaats van gaan zeggen, hier komt dus een winkelcentrum en dat kan, is wat het gaat worden. Ik denk uiteindelijk dat op zekere hoogte allebei de modellen wel enigszins kunnen werken. Als je naar Rwanda kijkt, dat was ontzettend top-down en heeft het aardig goed gedaan, omdat de top-down kant wel heel netjes in elkaar zat, zeg maar, hoewel er ook veel lege winkelcentra zijn, maar nou ja, niettemin. Rwanda heeft in vergeleken met de burens best goed gedaan, maar In de meeste andere takken van, meeste andere takken van development,

probeer zoveel mogelijk de beneficiairs erbij te betrekken om te vragen wat, wat moet het überhaupt zijn? En dan moet je wel correct definiëren wie de beneficiaries zijn. Dus als je een commercieel district op wil gaan bouwen, niet alleen maar met de grootste handelaren praten, maar ook met degene die daar zo komen te werken. En nou ja, dat als een heel open proces proberen te te houden.

00:13:45 Speaker 1

En wat zijn? Ik weet niet of je daar zelf ook mee bezig bent of van het onderwerp ook meer weet, van wat zijn mogelijke manieren om dan die mensen ook erbij te betrekken?

00:14:02 Speaker 2

Nou er zijn voor development aids zijn er allerlei soorten best practices voor, maar voor reconstructies specifiek is een Nederlandse architect die heel veel heeft geschreven over de wederopbouw van Rotterdam en hoe ze het daar hebben gedaan, dus die heeft volgens mij de de Nederlandse versie daarvan meegenomen. En, dat is op zich een heel interessant stukje om te te lezen, denk ik. En voor de rest ja, er zijn allerlei soorten inspraakmechanismen voor de development kant en de grootste uitdaging daarvan is is dat we het liefst met mensen spreken die het met ons eens zijn en we dat extra stapje niet nemen om ook de mensen die het er niet mee eens zijn dat proces in te trekken.

00:14:42 Speaker 1

Je noemde net een voorbeeld wat ook een top-down approach had en dat het daar eigenlijk best wel goed heeft uitgepakt. Wat zou daar de reden van kunnen zijn dat het goed heeft uitgepakt?

00:14:56 Speaker 2

Rwanda is een hele acceptionele casus.

00:14:59 Speaker 1

Oké.

00:14:59 Speaker 2

Waarbij heel veel governance heel goed werkt en tegen alle verwachtingen in, want het is niet echt best practices wat ze doen, zullen we maar zeggen. Het is eigenlijk gewoon een.

00:15:08 Speaker 1

Op papier zou het niet werken, zegmaar.

00:15:12 Speaker 2

Waarom dat werkt, durf ik niet te vertellen. Ik heb zelf ook geen onderzoek gedaan op Rwanda. Ik heb heel veel mensen erover horen speculeren over allerlei verschillende zaken, maar er zal ongetwijfeld een hoop geschreven zijn over Rwanda. Maar Rwanda is heel exceptioneel over de lagere corruptie, effectieve governance op allerlei vlakken en is een beetje net als Singapore een buitenliggende casus die het tegen alle verwachtingen toch goed doet.

00:15:39 Speaker 1

Ja oké. Ja wel bijzonder dan toch dat er ook zulke. Ik heb in ieder geval zelf ook met de modellen die ik dan bekeken had, approaches, dat is mijn eigen conclusie tot nu toe hoor. Er is niet een model wat er, er zijn natuurlijk als, ik ik focus me dan op effectiviteit en inclusiviteit, dan springt de ene model er wel meer uit dan de ander. Maar het is nooit zo dat het ene model de ander uitsluit. Omdat nee, Ik kan niet zeggen inderdaad met een top- down, dat is nooit goed om toe te passen, omdat er toch ook nog bepaalde cases zijn dat het dus wel goed loopt.

00:16:17 Speaker 2

Het hangt ook een beetje vanaf wat je als succes beschouwt. Als je een nieuwe urban environment wil hebben die geschikt is voor de gebruikers, dan is misschien ook het Rwandees model niet zo geschikt, omdat daar ook best wel veel mismatches in zaten. Maar als je bekijkt van een model waarin niet teveel marktconcentratie in corruptie ontstaat, dan is het wel een geschikt model en het zijn allebei mogelijke doelen die je wil hebben. Want wil je met een reconstructie plan, wil je daarmee een hele ongebalanceerde politieke economie startte waarin 4/5 mensen of driekwart van het kapitaal bezitten? Ja, dan moet je gewoon één groot zakgeld naar één iemand geven en die alles laten opbouwen, die kan dan vervolgens de hele economie domineren en dat is in ieder geval iets wat Rwanda redelijk heeft kunnen voorkomen.

00:17:08 Speaker 1

Oké, dat speelt dus ook mee.

Als ik dan terug kom op, ik zei net al van, ik richt me op inclusiviteit en effectiviteit in zo'n proces. Wat zijn denk je volgens jou de belangrijkste barrières voor meer inclusieve of betekenisvoller coördinatie van een zo'n proces?

00:17:33 Speaker 2

Coördinatie, wat bedoel je?

00:17:34 Speaker 1

Coördinatie in hoe dus dan de verschillende organisaties en actoren samenwerken, wat daar de grootste barrières zijn?

00:17:47 Speaker 2

Het ligt op heel verschillende niveaus en dat heeft met efficiëntie, je matrix te maken en gemakken in heel veel gevallen. Het makkelijkste is als je ergens binnenkomt, dan is er altijd wel iemand die zeg maar de rode loper voor je uitrolt en zegt, nou wij kunnen als partner in zee gaan en die heeft dan vaak wel een goede positie, heeft wel een goede politieke connecties en als je snel wil implementeren is dat een hele makkelijke manier. Maar dat maakt je proces niet inclusiever, dus op het moment dat je inclusiever wil dan moet je zelf op zoek gaan naar partners van wie jij denkt die hebben ook sociaal de goede positie. Dat vereist veel meer werk en dat vereist ook dat je met een aantal obvious partners niet in zee gaat en dat leidt ook weer tot vertragingen, omdat je vaak ook die partners of extra vaardigheden aan moet brengen of je moet ze steunen om daadwerkelijk een positie te kunnen bewaken in het systeem.

00:18:40 Speaker 1

Waarom zou je dan niet daarmee werken, zeg maar?

00:18:44 Speaker 2

Nou ja, als je, om het heel karikaturaal te zeggen. Als je een land binnenkomt en je wordt daar direct in de limousine opgehaald en zegt, Nou, we kunnen het allemaal voor je uitvoeren, dan heb je waarschijnlijk te maken bij het neefje van de president of iets dergelijks. En iedere donor ziet hem als eerste en alle waarschijnlijkheid, omdat hij een goede positie in politieke hetsel heeft en toevallig een andere achternaam heeft, waardoor het niet obvious is dat je een politics persoon aan het financieren bent. En als je die kant op gaat, dan ben je eigenlijk gewoon bezig met een nieuwe monopolie creëren, zeg maar.

00:19:18 Speaker 1

Nee, dat is zo inderdaad. Ik snap wat je bedoelt.

00:19:22 Speaker 2

Het is wel makkelijk als je heel snel heel veel geld uit moet geven.

00:19:27 Speaker 1

Klopt, maar dat maakt het dan niet perse inclusiever.

00:19:31 Speaker 2

Dat maakt het allesbehalve in inclusiever, dat maakt het heel exclusief.

00:19:33 Speaker 1

Ja.

00:19:35 Speaker 2

Dus dat is een beetje als je de de makkelijke weg kiest, dan kom je vrij snel op dat spoor terecht en ook als je bijvoorbeeld al het geld in een pooled fund stort die zo min mogelijk controversie wil creëren, nou, dan kom je waarschijnlijk ook op dat traject terecht. Dus eigenlijk, hoe meer je van dat traject af wil, hoe meer werk je zelf moet doen, hoe meer tijd het kost en hoe meer moeite je ervoor moeten of hoe meer reputatie risico's je ook bereid moet zijn om te lopen.

00:20:01 Speaker 1

Dus het zal ook meer tijd kosten.

00:20:02 Speaker 2

Dat kost meer tijd, ja.

00:20:03 Speaker 1

Heb je misschien een voorbeeld wat je kan noemen waar dus lokale actoren invloed hebben gehad op het vaststellen van de prioriteiten in zo'n wederopbouwproces of het hele proces, zeg maar dat de lokale actoren daar echt bij betrokken zijn geweest en hoe dat uit heeft gepakt?

00:20:26 Speaker 2

Voor wederopbouw en infrastructuur niet specifiek. Ik weet dat er een hele interessante casestudy is bij door, het heet de CDA collaboration volgens mij. Die hadden het over een energiecentrale die ze wouden bouwen in een vallei die precies tussen een overheidscontrolegebied stond en een VAR gecontroleerd gebied. Nou ja, het was een overheidsgeëigende energiecentrale en een VAR gebied, en die zijn eigenlijk aan de slag gegaan

om alle stakeholders te betrekken bij het opbouwen daarvan. En ook terwijl er clashen waren tussen de VAr en de overheid, is dat blijven staan en niet geraakt. Maar dat is wel de arbeidsintensieve methode om het te doen, maar dat was de enige methode hoe ze daadwerkelijk dat konden neerzetten.

00:21:13 Speaker 1

Ja, en waren daar dan ook veel, als je er meer van weet hoor. Waren daar, wat waren daar dan de grootste uitdagingen om dat dan tot stand te brengen?

00:21:26 Speaker 2

Ik heb hem alleen gelezen, ik heb het onderzoek daarvan niet zelf gedaan. Maar ze gaven zelf aan dat het best wel wat werk kostte om de overheid te overtuigen dat ze in Var gebied gingen bouwen en dat de VAr daaraan zou verdienen, en dat het de Var best wel wat overtuigingskracht nodig had om politie en beveiligingsdiensten van de overheid in zijn eigen gebied te accepteren, die eromheen moesten staan. En uiteraard ook om het aan de lokale bevolking, iedereen dat op dat gebied woonde te verkopen om ook te vertellen van nou jullie gaan het in banen, of inkomsten of elektriciteit hiervan krijgen.

00:22:01 Speaker 1

Oké, ja.

00:22:01 Speaker 2

Dat is eigenlijk om alle drie de belangen te balanceren en waarschijnlijk nog wel meer.

00:22:05 Speaker 1

Ja.

00:22:05 Speaker 2

Dat heeft heel veel mediation sessies gekost, om dat tot een equilibrium te brengen waar iedereen het mee eens was en de lange termijn ook mee eens was.

00:22:15 Speaker 1

En ik wil een vraag die bij me op kwam stellen, maar die is ook gelijk weer weggegaan. Je had het over de overheid dat zij moeilijk te overtuigen waren in dit proces. Als we nou kijken naar internationale organisaties, als ik het heb over een UN of vergelijkbare organisaties. Kunnen, moeten zij eerst een relatie opbouwen met bijvoorbeeld autoriteiten, voordat ze werk kunnen doen met lokale in een bepaald gebied, stel je voor we nemen Syrië, en ja, dat is ook natuurlijk een, die is nog in transformatie die is zich nog aan het creëren. Maar daardoor kan werk wel nog stilliggen en het heel lang duren voordat zo'n proces echt op gang komt en gestart wordt. Hoe belangrijk is het om eerst die autoriteiten, om daar eerst een relatie mee op te bouwen of?

00:23:27 Speaker 2

Ik denk dat je eerst moet denken dat, wie zijn de autoriteiten?

00:23:29 Speaker 1

Ja.

00:23:30 Speaker 2

Dat er een overheid is, wil niet zeggen dat ze iets te zeggen hebben op jouw locatie waar je opereert of dat ze de enige zijn die daar iets te zeggen heeft. Ik denk als je de overheid in Syrië bekijkt, die heeft hele grote gedeelte van Syrië waarbij ze niet invloedrijke partijen zijn of waar ze een onderaannemer hebben die zeg maar de overheid is op die locatie, een militiegroep of een andere groep. Dus dan moet je je afvragen als je tegen de overheid praat, wie praat je dan tegen? Heb je ook degene die op de locatie waar je wil gaan werken daarmee ook direct ingekocht? Dat kost je tijd om aan de ene kant uit te zoeken, met wie praat je en met wie zou je moeten praten? Dan moet je uiteraard die relatie bouwen, dat is een hele belangrijke en ook tot een begrip komen op wat wat acceptabel is en wat niet. Als je het specifiek over de UN hebt, dan is dat een lastige casus, omdat de UN in veel gevallen heel erg afhankelijk is van een centrale overheid. De centrale overheid geeft ze vaak permits om het land in of uit te komen en ze zijn niet een hele hoge threshold voor om daar gewoon doorheen te duwen, als ze dat niet krijgen. Dus die zullen waarschijnlijk altijd heel sterk zich focussen op wat de centrale overheid wil.

00:24:42 Speaker 1

Ja.

00:24:43 Speaker 2

En dat zie je in Sudan, wij merken nu heel sterk bijvoorbeeld, dat ze eigenlijk bijna niet kunnen opereren, omdat ze niet met de centrale overheid willen werken. En wel met de centrale overheid werken betekent één van de gewapende actoren volledige legitimiteit geven over het hele land.

00:24:58 Speaker 1

Ja.

00:24:59 Speaker 2

Dus dat is een keuze die de UN niet durft te maken hoe ze daarmee omgaan of niet kunnen maken afhankelijk van de funding en politieke structuur, en waar je dan waar je een sterkere actor nodig zou hebben die die geloofwaardigheid kan onderhandelen met zo'n partij.

00:25:14 Speaker 1

Ik heb ook, wat ook een paar keer bij mij naar boven is gekomen, is vertrouwen. Dat vertrouwen een heel belangrijk onderdeel is ervan, hoe kijk jij daar?

00:25:30 Speaker 2

Vertrouwen is een belangrijke, een goede relatie hebben. Maar het is ook belangrijk om goed te weten wie de andere partij is en hoe je eraan verdient, of welke belangen iedereen heeft. Er zijn een aantal situaties geweest waar bijvoorbeeld, volgens mij was het destijds de president van Finland, die had een keer, kreeg van een internationale organisatie geld om de haven uit te breiden en die heeft toe heel erg gelobbyd om toch niet de haven uit te breiden, maar een nieuwe haven te bouwen in zijn geboortedorp. Omdat hij dat verkocht heeft als een veel betere optie, maar uiteraard vooral veel voor zijn clan belangrijk was en niet per se voor zijn staat.

00:26:11 Speaker 1

De de belangen ook van, je moet goed weten wat het belangen zijn van de mensen waar je mee samenwerkt.

00:26:17 Speaker 2

En op zich is het niet een heel vreemd idee, want hij vertegenwoordigt een heel groot gedeelte, zo'n clan.

00:26:21 Speaker 1

Ja.

00:26:22 Speaker 2

Maar daar moet je wel van bewust zijn en als je dat bent, dan kan je denk ik wel wat vertrouwen opbouwen. als je het daar open over kan hebben over wat dat, wat zit er hier nu voor jou en wat voor mij?

00:26:30 Speaker 1

En als je kijkt vanuit het Nederlands beleid, als je dan gaat kijken vanuit Nederland. Wat is het belang voor Nederland om mee te werken, of mee te denken, te ondersteunen in zo'n wederopbouwproces, als we het dan hebben over het Midden-Oosten of Afrika?

00:26:51 Speaker 2

Midden-Oosten vind ik heel lastig, mijn collega Erwin die werkt nu meer op Syrië en Gaza. Ik werk nu een beetje op Oekraïne, dus daar ben ik aan het kijken. En in Afrika heeft Nederland geen expliciete reconstructie projecten lopen op dit moment en wat de belangen zijn ja, daar kan je heel verschillende dingen op loslaten. Als je kijkt, d China, de Golfstaten en Turkije hebben allemaal een heel duidelijk model van hoe ze om willen gaan met reconstructie en hoe ze daarmee de politieke situatie naar in in hun voordeel proberen te vertalen. Wat Nederland ziet als een een goede uitkomst is nog niet helemaal duidelijk. We hebben door Afrika redelijk wat havens geüpgraded en gerehabiliteerd. Dat zou een in een belang kunnen zijn, we zouden een handelsbelang kunnen hebben of een veiligheidsbelang.

00:27:40 Speaker 1

Ja.

00:27:41 Speaker 2

Wat relevant zou kunnen zijn voor drugshandel bijvoorbeeld. Je zou heel veel belangen daaraan kunnen hangen, maar welk belang Nederland leidend ziet in reconstructie, dat is volgens mij nog niet gedefinieerd.

00:27:52 Speaker 1

Je noemde Oekraïne. Hoe zit het met Oekraïne?

00:27:58 Speaker 2

Nou ja, in Oekraïne hebben we natuurlijk gewoon een hele politieke keuze gemaakt dat voor ons reconstructie van belang is, omdat we de Oekraïense overheid willen steunen en aan de ene kant willen we ze economisch solvabel houden. De economie niet helemaal in laten storten en ja, willen blijven steunen in de strijd tegen Rusland, dus is de doelstelling een stuk duidelijker.

Dus je hebt een stuk duidelijker hoe we gaan investeren en wat voor dingen wel en niet in te investeren. Alles wat daaraan bijdraagt dat dat is van belang. De grote uitdaging daar is nu dat DDE is overgestapt op een market systems approach in plaats van een project gedreven approach, dus ze investeren niet meer per se naar wederopbouwproject, maar ze investeren in alles wat nodig is om een markt mogelijk te maken voor private actoren om in wederopbouw te stappen. En, dat is op dit moment nog, moet nog gedefinieerd worden wat dat in de praktijk is en wat er in Oekraïne is. En ja, dan kan je denken aan financiering, regelgeving, training, risico, verzekeringen, allerlei randvoorwaarden eigenlijk.

00:29:01 Speaker 1

En hoe weet je, weet je ook iets meer over hoe de samenwerking tot nu toe gaat bijvoorbeeld met de autoriteiten of met stakeholders die betrokken zijn bij het wederopbouwproces of?

00:29:13 Speaker 2

Ik ben er niet direct bij betrokken, maar wat je eigenlijk ziet is dat Oekraïne is zich heel erg bewust van wat Europa niet leuk vindt aan Oekraïne. Dus ze is heel erg bezig met anticorruptie measures en allerlei andere measures om ervoor, te voorkomen dat ze niet hun donor status zeg maar verliezen. Soms lukt dat wel, soms lukt dat niet. En Europa is heel erg bezig met niet te erg op de keren dat het niet lukt te letten, omdat ze graag dingen willen blijven steunen in de toekomst.

00:29:46 Speaker 1

Oké.

00:29:46 Speaker 2

En je ziet een beetje dat het debat enigszins rondom de problemen praat en dan wil ik niet zeggen dat ze helemaal niet worden geadresseerd, maar niet publiekelijk en om te proberen te blijven een united plan proberen te blijven presenteren, en de politieke belangen zijn er gewoon leidend.

00:30:05 Speaker 1

Ja, weet je ook meer of ze misschien daar de lokale meenemen in het proces al of zijn, is dat nog niet per se ter sprake?

00:30:16 Speaker 2

De Oekraïense overheid heeft volgens mij een pijlpijn met projecten geïdentificeerd en dat hebben ze gedaan om op die manier te kunnen zeggen dat voorkomt corruptie, want zo heb je bij alle projecten volledig inzicht, dan kunnen we ze allemaal auditen controleren, enzovoorts. Dus dat belang hebben ze vooropgesteld. En Oekraïne zegt dat ze bijvoorbeeld redelijk een gedeelte hebben opgebouwd vanuit de beneficiaries of vanuit een lagere overheden, in hoeverre dat waren zo, durf ik niet te zeggen, want ik heb daar geen onderzoek naar gedaan. Maar in principe selecteren donoren hun prioriteiten en die zeggen, zoeken dan projecten vanuit die pijlpijn om daaraan bij te dragen.

00:30:53 Speaker 1

Ik denk wel een interessante wat je zegt, dat de donoren de prioriteiten selecteren. Nu hoor ik zelf wel, heb ik ook wel van mensen gehoord dat de donoren dat doen op basis van de local

needs, dat ze op basis daarvan de prioriteit stellen. Zie je dat in de realiteit ook dat het zo is, dat ze die prioriteiten worden vastgesteld aan de hand van wat de lokale, wat zij, waar zij behoefte aan hebben of wat meer de agenda is van die donoren, wat zij liever zien wat zij belangrijk vinden?

00:31:28 Speaker 2

Er zijn meerdere kanten daaraan. Aan de ene kant is er heel lang het debat over lokalisatie van development projecten, dat eigenlijk alles gebaseerd zou moeten zijn op de needs van bevolking ergens. Er zijn bepaalde delen van development aid die daar aardig op inspelen en, maar uiteindelijk zijn er ook gewoon projecten die de budgetten in Nederland worden verdeeld op basis van Nederlandse belangen of Nederlandse institutionele belangen en Nederlandse waardes. En uiteindelijk is de interplay daar tussen ook niet altijd eenvoudig, want als je bijvoorbeeld een een LGBTQ project wil draaien, er zijn maar heel weinig landen die zeggen, dat hebben we echt nodig. Meestal is dit iets wat wij vanuit onze waarden belangrijk vinden en dan zeggen we dit gaan we draaien. en dan luisteren we vervolgens wel naar de stakeholders die we daarin selecteren.

00:32:18 Speaker 1

Ja.

00:32:19 Speaker 2

Het is uiteindelijk iets wat we bij veel landen opdringen, dus naar stakeholders luisteren wil niet altijd zeggen dat je het helemaal op basis van de behoefte vanuit het land hoeft vast te stellen, denk ik. Wel dat je goed moet begrijpen van hoe draagt dit bij aan de situatie in het land en dan vervolgens als je een project draait, dat je daadwerkelijk indentificeert wie daar de stakeholders in zijn.

00:32:40 Speaker 3

Ja, ja, ja.

Oké, maar het gebeurt dus wel eens dat ook die prioriteiten vanuit eigen belang wat meer worden vastgezet?

00:32:50 Speaker 2

Ik weet niet of je The New Humanitarian wel eens leest, maar die geeft eigenlijk altijd heel veel kritiek op hoe het humanitaire systeem in elkaar zit en hoe de belangen van aid organisaties van de UN, van donoroverheden leidend zijn, dat eigenlijk lokale belangen leidend zouden moeten zijn. Ik denk dat die balans ergens wat meer in het midden moet liggen, want het is ook een belang bij het hebben van organisaties die kunnen uitvoeren, dus je kan niet ieder jaar de funding volledig switchen, dat ze de helft van de organisatie moeten aannemen of moeten moeten ontslaan. En uiteindelijk is denk ik iedere economische transactie moeten allebei de partijen er iets aan hebben, anders is het ook niet sustainable, maar in veel gevallen kan er zeker wel meer gedaan worden om te luisteren naar de ontvangende kant. Je moet er ook aan denken dat in heel veel gevallen de ontvangende kant ook een hele actieve actor is en ook heel handig is met geld de juiste kant op duwen voor hun, ook omdat ze bijvoorbeeld onze beneficiaries niet helemaal duidelijk maken. Want op het moment dat je niet teveel vragen stelt, dan komt al het geld bij het neefje van president uit of bij de clan van de president, of bij.

00:33:57 Speaker 1
Nee, duidelijk.

Eigenlijk heb ik al heel veel vragen behandeld, ook met de antwoorden die je hebt gegeven. Dus iets wat gewoon even bij me opkomt van, je hebt natuurlijk als je naar het wederopbouwproces kijkt, heb je resultaat wat je op korte termijn kan boeken en ook lange termijn. Heb je het gevoel dat er een duidelijke, dat er duidelijk meer wordt gewerkt aan korte termijn of aan lange termijn resultaten?

00:34:33 Speaker 2
Ik heb het gevoel dat binnen de partitioners, de klimaat en infrastructuursector heeft een hele grote bias is naar lange termijn, omdat dat een heel groot belang is om te denken van het conflict is afgelopen, dus we kunnen nu gaan opbouwen. Ik denk ook grotendeels een beetje een financiële raming niet rond kan krijgen als je maar aan een driejarige operating periode mag denken, dus dan zouden die projecten nooit viable zijn en dan zou niemand erin willen investeren. Maar aan de andere kant is een, zo een langetermijnvisie niet altijd realistisch. Dus waar de bias ligt, ik denk vaak dat we wat realistischer zouden moeten zijn of dat dit ook mogelijk wel als een hele korte termijn zou kunnen zijn en dat die vaak wat te lang ligt. Aan de andere kant is, iedere overheid wil het liefste zo makkelijk mogelijk programmering doen, omdat het veel makkelijker is in het parlement resultaat te laten zien, dus is er binnen die lange termijn projecten dan weer een bias naar waar kunnen we het snelste aan de slag?

00:35:32 Speaker 1
Omdat ze ook resultaten moeten laten zien.

00:35:34 Speaker
Ja.

00:35:35 Speaker 1
Ja, en dat is iets wat bij mij zelf dan opkomt. Wat ik dan ook al tijdens mijn stage enzo dan tegenkom, dat ik denk van, er wordt veel sneller aan het, mijn ervaring dan tot nu toe, aan het korte termijn gedachten dan aan de lange termijn. Ook omdat ze, als we kijken naar waar Nederland dan programma's financiert, dat zijn vaak niet hele lange termijn projecten. En de bouw is toch best wel een lange termijn iets. Het is, zeg maar niet dat je binnen een dag het geregeld hebt. Dat kost gewoon super veel tijd.

00:36:14 Speaker 2
Nou ja, er zijn ook Nederlandse onderdelen die wel in een veel meer lange termijn financiering doen. Dus als je RVO, Invest International, FMO, die zijn allemaal in veel langere termijn projecten bezig, dan dat DSH bijvoorbeeld is. DSH zit veel meer op 4/5 jarige projecten die op de governance kant zitten en die hebben een pay off over de lange termijn, maar die hebben een investeringstermijn die vrij kort zou moeten zijn. En het probleem wat je vaak ziet aan de, als je meer aan de richting de infrastructurele kant kijkt, is dat je kan niet zo'n heel groot gedeelte van je portfolio als fundmanager of iets anders, hebben in moeilijke projecten, omdat je dan volgend jaar geen resultaten kan laten zien. Dan heb je vijf visibility studies gedaan en nog niks op de grond gezet, en dan nou ja, dan wordt er gevraagd, waar ben je nou eigenlijk aan het doen?

Ik was bijvoorbeeld betrokken bij een project om een ziekenhuis te bouwen op een plek die ondertussen een frontlinie was geworden. En dat was zeker hele grote behoefte aan. Er lagen heel veel mensen die echt een ziekenhuis nodig hadden. Maar het was heel moeilijk om daar iets te bouwen, dus dat werd door de projectmanager wel, die probeerde het wel door te zetten, maar het was iets waar ze jaren aanwezig waren om voor mekaar te krijgen en dat ze een beetje moesten afdekken met andere dingen die alvast nu resultaten lieten zien.

00:37:32 Speaker 1

Maar is het er uiteindelijk wel gekomen?

00:37:36 Speaker 2

Dat weet ik niet.

00:37:36 Speaker 1

Oh oké.

00:37:37 Speaker 2

Ik was een van de mensen die probeerde het mogelijk te maken.

00:37:39 Speaker 1

Oké.

00:37:39 Speaker 2

Ik weet niet of het uiteindelijke resultaat er is gekomen.

00:37:41 Speaker 1

Oké oké, dus dat is echt midden in het proces dat ze ermee. Ja, ja.

En wat waren, waren daar ook dingen in zo'n proces als je denkt van. Ik vraag heel veel om de uitdagingen en de obstakels, maar heb je ook bepaalde onderdelen of aspecten waarvan je denkt van ja, dat is eigenlijk supergoed en dat hoort erin te blijven?

00:38:04 Speaker 2

Ja, het is heel lastig, want aan de ene kant heeft het project hele duidelijke benefits, je helpt mensen om gezond te worden. Aan de andere kant, dan ga je ook tegen heel veel gevestigde belangen in. Één van de problemen die het project had is dat ze graag medicijnen wilden verkopen op de gecontroleerde prijzen, maar daarmee zetten ze wel de hele smokkelmarkt buitenspel. Dus aan de ene kant heel groot voordeel voor de mensen daar en dan kunnen veel goedkope medicijnen krijgen. Aan de andere kant zijn er heel veel mensen die heel graag de apotheek afbranden, dus dat is niet eenvoudig om dat dan op te zetten en op zo'n manier zo sociaal gedragen te maken dat dat voorkomen wordt.

00:38:43 Speaker 1

Nou, dan heb je natuurlijk, heb je het over veiligheid?

00:38:47 Speaker 2

Dan heb je het over fysieke veiligheid, maar het kan ook zo zijn dat opeens de aanvoer voor die apotheek er niet meer is, dat gewoon opeens al hun bestellingen niet meer aankomen.

00:39:01 Speaker 1

Er komt altijd weer wat extra's bij kijken, als je dan.

00:39:04 Speaker 2

En dat is dan ook weer nieuwe operationele problemen die je moet oplossen.

00:39:06 Speaker 1

Ja, ja.

00:39:06 Speaker 2

En in hoe minder gereguleerd gebied je komt of, niet per se hoe minder gereguleerd, maar hoe minder inclusieve governance je hebt, hoe moeilijker het is om dat te doen.

00:39:19 Speaker 3

Ja. Nog even één keertje kijken, maar ik denk dat ik al mijn vragen wel gesteld heb.

Heb je zelf nog iets waarvan je zegt van, dit is belangrijk om mee te nemen in zo'n proces, iets waar we het nog niet over hebben gehad of iets waarvan je denkt van, ik wil hier nog iets extra's over zeggen?

00:39:43 Speaker 2

Ja, voor Nederland is het heel belangrijk om te definiëren wat ze precies uit een reconstructieproces willen halen, wat precies een succes is voor Nederland? En op welke assen ze dat definiëren en daarnaast vanuit een development perspectief is vaak, het punt wat ik probeer te maken is dat ja in de moeilijkste context daar liggen wel de grootste needs. Dus als je iets aan needs wil doen, dan zal je de moeilijke locaties op moeten gaan. Locaties waar je binnen een jaar resultaten kan laten zien, is waarschijnlijk al iets gebeurd, omdat er nog 10 andere donoren en 5 private investeerders daar ook in meespringen.

00:40:22 Speaker 1

Duidelijk, heel erg bedankt!

00:40:23 Speaker 2

Graag gedaan.

00:40:25 Speaker 1

Ik stop de audio in ieder geval, want dat is niet.

Appendix E.8 – Interview transcript 8

May 20th, 2026

Duration: 00:14:18

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Interviewee

Start transcription

00:00:00 Speaker 1

Zet ik hem aan, heb ik in ieder geval dat ik het mee kan nemen.

00:00:04 Speaker 2

Ja nogmaals, neem het niet allemaal te serieus of als expert. Dit is meer waar ik nu mee bezig ben.

00:00:10 Speaker 1

Ja.

00:00:10 Speaker 2

En dat komt er dus uit voort dat we een beetje het gevoel hebben dat Wederopbouwbeleid ook een negatieve effecten kan hebben.

00:00:22 Speaker 1

Ja.

00:00:23 Speaker 2

Een negatieve impact. Ik weet niet wat XXX, hij zei dat hij het ook het sociale had gehad, maar één van onze dingen die we zien in de literatuur over wederopbouw is dat wederopbouw processen of de dingen die je doet, die je wederopbouw zou kunnen noemen. Nederland noemt dat niet vaak per se wederopbouw, maar peace building activiteiten, militairen met alles in wederopbouw in de hele brede zin, zeg maar. Dat het ook vaak, ondanks dat het probeert dus een land weer op een soort van koers van ontwikkeling te zetten als het conflict grotendeels, misschien niet eens helemaal voorbij is, ondanks dat het het doel is, zeg maar. Kunnen wederopbouwprocessen alsnog bijdragen aan het tegenovergestelde, dus bijdragen aan het heroplaaien van conflict of het opnieuw, dat een conflict helemaal opnieuw tot tot uiting komt. En dat is niet per se heel, heel één op één direct, maar het kan dus wel bijdragen aan het, hoe zeg je het in het Nederlands ja, het versterken, zeg maar van de omstandigheden die kunnen leiden tot conflict. En ik ben nu bezig met een aantal voorbeelden om die uit te werken, manieren waarop ik denk dat wederopbouw dus ook weer de basis kan leggen voor het herhalen van conflict of een nieuw conflict in hetzelfde land. Een van die manieren bijvoorbeeld heeft te maken met de oorlogseconomie en dat wederopbouw dat dat wederopbouwprocessen ook soms dat soort actoren in de hand kunnen spelen, dus dat je daarvoor moet opletten. Dat heeft ook te maken met ongelijkheden, bijvoorbeeld. Dus wat je vaak ziet, denk ik bijvoorbeeld in Zuid-Soedan en Yuba, maar ook in Afghanistan, in Kabul, dat heel veel van het proces is gefocust op de hoofdstad bijvoorbeeld, en dat dat kan leiden tot een ongelijkheid tussen de de hoofdstad en hè dat wat daar buiten ligt, gebieden daarbuiten ook op, ook op andere manieren.

Zo ben ik nu bezig met nog een aantal andere manieren van ja, wat zijn de mechanismen of de fouten waardoor wederopbouw kan bijdragen aan conflict? En de volgende vraag is dan, is Nederlands beleid daar, ja, houdt het daar rekening mee? En ons ja, ons idee tot nu toe is eigenlijk dat dat niet, als je kijkt naar het beleid op papier, is dat niet echt het geval of niet voldoende, denk ik. Het echte wederopbouwbeleid komt uit 2005. dat is inmiddels 20 jaar geleden, dus heel Afghanistan bijvoorbeeld is daar nog niet in meegenomen. Dus dat soort dingen je werkt bij DSH, zei je toch?

00:03:00 Speaker 1

Ja.

00:03:01 Speaker 1

Dus ik heb er recent gesproken met XXX.

00:03:03 Speaker 1

Ja, ik zit bij hem, bij de XXX.

00:03:05 Speaker 2

Oké grappig ja, oké leuk en met XXX, dus dan dan weet je dit allemaal natuurlijk al. Maar ik had dus met hun gesproken en ze hebben ook dat handvaten document gedeeld, dat vond ik super interessant. Maar zelfs daarin denk ik eigenlijk nog dat dit niet voldoende wordt meegenomen, zeg maar om niet eens, en ik merkte in het gesprek met hun wel dat het bewustzijn er is, dat wederopbouw ook negatieve gevolgen kan hebben. Dat dat ze, hè, ik denk dat zeker mensen bij DSH dat snappen, maar dat het nog niet voor expliciet genoeg in het beleid staat dat iedereen, wat dus publiek openbaar bekend is en ook niet genoeg in het interne beleid. Zeg maar dat interne beleid kan ik natuurlijk niet over hebben in een stuk dat ik ga publiceren, maar in het openbare vind ik dat zeker niet voldoende terugkomen. Het is natuurlijk niet het punt van de policy brief om te zeggen, dit is slecht, maar meer wat kan er beter? Ja, en daar heb ik echt nog niet een goed beeld op van hoe zou? Hoe kan het dan anders?

00:04:00 Speaker 1

Nou ja, ik vind het op zich wel, grappig dat je zegt dat je focus is op van, Hoe kun je ervoor zorgen dat de wederopbouw niet bijdraagt aan dat het juist verergert of juist weer een nieuw conflict aanwakkert? Van zover ik weet, wordt daar inderdaad geen rekening mee gehouden of in ieder geval, dat is niet het uitgangspunt waaruit ze met mogelijkheden of aan beleidsoptie zitten te denken.

00:04:27 Speaker 2

Ja. Waar jullie vooral mee zitten, denk ik, is of in ieder geval wat ik meekrijg uit dat interview met hun is dat de grootste vraag is, een van de grootste, waarom doen we eigenlijk wederopbouw? Of waarom is wederopbouw in Nederlands belang? Dat is een beetje een tweede waar ik in wil gaan in, op in wil gaa in de policy brief is één, wat kan er misgaan of hoe kan het bijdrage aan conflict?

00:04:48 Speaker 1

Ja.

00:04:49 Speaker 2

Twee, waarom is het in het Nederlands belang? En hoe kan Nederland dan wederopbouw doen op een manier die je in het Nederlandse belang is, zonder dus bij te dragen aan het mogelijk heropleiden van conflict? Dus dat en waarom wederopbouw in het Nederlands belang is, dat vind ik ook een hele interessante vraag waar we denk ik nog niet voldoende een goed antwoord op hebben. In het beleid komt het wel terug, een aantal zinnen over waarom is het in het Nederlands belang. Ook uit gesprek merkte ik dat ze zelf bijvoorbeeld niet, bijvoorbeeld als het gaat over migratie, dat een argument zou kunnen zijn als je wederopbouw proces in een bepaald land doet, dat mensen dan eerder geneigd zijn om terug te gaan naar dat land, ook om bij te dragen aan die wederopbouw.

00:05:35 Speaker 1

Ja.

00:05:36 Speaker 2

Maar ze zeiden zelf, ja, wij zijn heel ja, hoe zeg je dat in het Nederlands, hesitant, zeg maar. Heel ja we twijfelen er een beetje over of ze dat argument moeten, of dat de valide argument is. Wat zijn andere argumenten, handel?

00:05:49 Speaker 1

Ja, het is lastig om een goed argument te vinden. Het is natuurlijk allemaal weer afhankelijk van de politiek en als de politiek niet meestemt of er niet enthousiast van wordt, dan mag je eigenlijk er niet veel mee bij buitenlandse zaken.

00:06:01 Speaker 2

Ik denk dat het voor ons het belangrijkste argument is, dat wederopbouw een politiek proces is ook. Ja, of dat je een politieke benadering op wederopbouw moet hebben en dat betekent deels inderdaad kijken naar wat zijn je belangen en hoe kunnen we die belangen behartigen met wederopbouw? Betekent anderzijds dus ook dat het niet gezien moet worden of niet voornamelijk gezien moet worden als technisch proces. Dus veel, gebeurt dat helaas denk ik wel, we hebben deze kanalen en we doen UND en die doen dan wederopbouw, maar al die de keuzes van het mechanisme en ook de keuzes qua hoe je dat doet hebben politieke gevolgen. Zeg maar dus dus, ja resources, die worden herverdeeld als je bepaalde gebieden wel opbouwt, andere gebieden niet, bepaalde actoren, conflictactoren of business mensen zeg maar kunnen daar baat bij hebben, dus het is een soort. Je moet kijken naar de politieke economie, zeg maar, van wederopbouw. Ik denk dat, ik vrees, of dat moet denk ik voorop staan of meer naar de voorgrond komen. Dat is een beetje waarom we dat schrijven, heel veel meer dan dat kan ik je ook nog niet vertellen, want ik zit nog. ben nog bezig echt met het onderzoek ook. En ik vind wederopbouw zelf gewoon heel breed, ja lastig begrip, dat je er heel veel onder kan kan stoppen, zeg maar.

00:07:22 Speaker 1

Ja, ik heb zelf. Ik dacht altijd als ik aan wederopbouw denk en dan kwam ik mezelf gelijk integen toen ik zeg maar met stage begon, want voordat ik de master deed had ik eerst nog 2,5 jaar gewerkt, maar dan echt vanuit mijn bachelor. Dus echt meer in de bouw advies, bij een adviesbureau, verhuurtekeningen maken 3D modellen en gewoon echt bouwgericht. Dus ik

dacht aan wederopbouw, dan denk ik gewoon aan het massieve, dan denk ik aan gebouwen dan denk ik aan huizen, denk ik aan ziekenhuizen. Dat is wat ik onder wederopbouw plaatste. Maar ja, nu ook met mijn stage denk ik van ja, dat is niet wat iedereen als wederopbouw ziet.

00:08:03 Speaker 2

Nee, grappig hè.

00:08:04 Speaker 1

Ja, ja, maar terwijl eigenlijk alles met beleid en alles wat daar het hele proces daar aan voor, dat is ook allemaal wederopbouw. Eigenlijk kun je alles wederopbouw noemen.

00:08:16 Speaker 2

Ja, ja, zeker. Dat is echt waar.

00:08:18 Speaker 1

Op zich wel heel leuk. Het heeft gewoon heel veel verschillende ja, fases en onderdelen. En je hebt zelf, dan ga ik je toch een paar vragen stellen, kijken of je er antwoorden op hebt.

00:08:30 Speaker 2

Ja, natuurlijk.

00:08:34 Speaker 1

Zo'n wederopbouwproces, weet je, heb je ook meer een beetje een beeld van hoe gaat die samenwerking tussen de verschillende partijen verschillende stakeholders? Heb je daar een beetje een beeld op of?

00:08:46 Speaker 2

Nee, absoluut. Nee, zeg maar qua qua. Zeg maar hoe werken internationale organisaties samen met lokale, zeg maar de de kern van je scriptie. Ja, meer vanuit me mijn studies, maar ook niet heel, heel erg dat ik nu vers bewijs heb of zo dat ik. Het heeft voor mij veel te maken met het begrip, zeg maar lokalisering en dat dat dat dat nog veel beter en efficiënter kan. Ja, ik zie dat zelf, ik zit ik meer in Soedan en daar zie ik het heel erg op humanitaire hulp dat er nog heel veel gesproken wordt over hoe kunnen we humanitaire hulp doen via, of dat de humanitaire hulp gaat nog steeds heel veel via VN organisaties en internationale NGOs, en soms hebben die hebben die dan een partnerschap zeg maar met de lokale organisatie en dan gaat er eerst geld naar de VN, dan naar die lokale organisatie, en dan naar hun implementers of zeg maar naar beneficiaries. En het interessante aan Soedan is dat er eigenlijk is, dat er de hele sterke traditie is van juist lokale emergency response, dus lokale ja netwerken, vaak jongeren die hulp leveren. Die hebben geen officiële registratie, zijn niet een officiële organisatie dus die komen vaak ook niet in aanmerking makkelijk voor voor dat soort hulp, maar die zijn wel efficiënter, dus één van de dingen waar ik zelf dat zo zo'n mismatch in zie is meer op humanitaire hulp, maar dat valt denk ik nog wel meer buiten wederopbouw.

00:10:17 Speaker 1

En, wat zijn de grootste uitdagingen of obstakels die je nu zelf bent tegengekomen? Ook met het onderzoek.

00:10:24 Speaker 2

Obstakels voor wederopbouw?

00:10:26 Speaker 1

Ja.

00:10:27 Speaker 2

Ja, voor mij gaat het dus voornamelijk om hoe het kan bijdragen aan conflict en dat dat niet voldoende onderkend wordt. Ik ga ervan uit dat iedereen alle goede bedoelingen heeft, zeg maar. Zeg maar, maar het centrale argument of een van de dingen die zo interessant is, de meeste conflicten die gebeuren opnieuw en vaak komt heeft dat te maken met met vredesakkoorden die misschien niet de de grondoorzaken van conflict oplossen, nou, dat is dan één ding. Maar het kan dus ook te maken hebben dat het een soort van de oplossing van de internationale gemeenschap bijdraagt aan het het probleem, en dat zou ja, dat vind ik nog erger, zeg maar. Dus dat is een obstakel en daar zijn dan meerdere mechanismen voor waar ik dus over wil schrijven, maar buiten dat heb ik niet voldoende een beeld om te zeggen van ja, dit zijn echt in de praktijk als je UNDP bent, of dan dan loop je hier tegenaan. Wat ik interessant vind aan het gesprek dat ik had met XXX en XXX is ook hoe zij er diplomatiek naar kijken, dus dat dat wederopbouw en dat vond ik een goed punt, moet je vroeg beginnen en lang doen, zeg maar.

00:11:36 Speaker 1

Ja.

00:11:37 Speaker 2

En daar is veel diplomatieke politieke bereidheid voor voor nodig, dus buiten, hoe draagt het bij aan conflict vind ik ook interessant, hoe draagt het de bij aan, bijvoorbeeld in Syrië speelt die vraag nu, moeten we daar wederopbouw doen en moeten we daarin samenwerken met het huidige.

00:11:56 Speaker 1

Syrische autoriteiten.

00:11:57 Speaker 2

Syrische autoriteiten zeg maar, en dat ja, dat is natuurlijk wel. Ik weet niet of je dat een obstakel zou noemen, maar het is wel een vraag in hoeverre denk je dat je met je wederopbouwbeleid, daar hadden we het toen over, of je dan ook misschien, ja geeft het je meer een voet in de deur waarmee je dan je eigen politieke belangen of interesses kan waarmaken, of draag je vooral bij aan het in stand of het ja aan het versterken van die autoriteiten op een manier waar je misschien geen baat bij hebt? Dus dat soort vragen zijn denk ik best wel ja, meer dan de de technische vraag van hoe, wat moeten we doen, waar is het veilig genoeg? Is er genoeg accountability zeg maar over wat er gebeurt met ons geld? Daar heb ik allemaal niet zoveel kennis van en de nog grotere, de nog grotere vraag, moeten we überhaupt de wederopbouw doen in een bepaalde context en wat is heel breed daar dan de strategie voor? Dat zijn meer, dat is het niveau, zeg maar waarop ik aan obstakels kan denken, ja.

00:12:58 Speaker 1

Oké. Ik heb het hier nog niet eerder over gehad, over dat dit zeg maar een onderdeel is van, als je aan wederopbouw denkt, dat je hier ook rekening mee moet houden. Is toch misschien wel een goed dat ik je dan toch nog even spreek, want het is toch best wel misschien ook weer iets waar heel makkelijk overheen wordt gekeken.

00:13:16 Speaker 2

Ja, het toont ook voor ons weer aan denk ik dat het nog steeds heel belangrijk is om dit op te schrijven, want het is best wel, ik vind het best wel een open deur. Enigszins een soort van de hoofdzin is, nou wederopbouw moet gezien worden als politiekproces, niet als een technisch proces, vind ik best self evidence zeg maar, heel logisch. Maar ik merk inderdaad met mensen met wie ik spreek dat het de, dit staat niet voorop, zeg maar, van hoe het bijdraagt aan conflict of hoe het conflict kan kan reproduceren. Dus ik hoop dat het in die zin nuttig, een nuttig wordt. Ik vind het ook lastig om te zeggen, ja, hoe kan het dan beter In de praktijk? Zeg maar, hoe kun je een politieker conflictsensitiever wederopbouwbeleid hebben? Maar goed, dat is pas het laatste stuk van wat ik aan het schrijven ben, dus dat weet ik nog niet, ja.

00:14:11 Speaker 1

Hoe lang ben je er al mee bezig?

00:14:13 Speaker 2

Nog niet heel lang, maar we hebben ook niet heel veel tijd.

00:14:15 Speaker 1

Ja, ik wou net zeggen.

Appendix F – Expert panel transcript

May 19th, 2026

Duration: 00:52:17

Speaker 1: Interviewer

Speaker 2: Expert 1

Speaker 3: Expert 2

Speaker 4: Expert 3

Speaker 5: Expert 5

Speaker 6: Expert 5

Start transcription

00:00:06 Speaker 1

Nou, ik ga jullie allereerst even heel kort vertellen waar mijn onderzoek over gaat en wellicht skip ik wat slides, omdat het dan misschien niet relevant is. Ik ga er een beetje snel doorheen. En dan is aan jullie de vraag wat jullie vinden van de bevindingen die ik zover heb en ja, of jullie daar op en aanmerkingen over hebben.

Mijn onderzoek heet Rethinking post-conflict reconstruction processes, en dan towards more effective and include collaborative approaches to built environment recovery. Uh wat is de context? Ik focus me op het Midden-Oosten, daar zijn natuurlijk heel veel conflicten. En waar ik naar wil kijken is, hoe kan de relatie tussen internationale actoren en lokale actoren, getroffen gemeenschappen, lokale NGOs, hoe kan dat effectiever en inclusiever in het hele wederopbouwproces en dan naar fysieke wederopbouw toe. Dus het is niet het bouwen van, maar juist het deel wat daarvoor gebeurt.

Ja, hier heb ik wat informatie over Syrië dan, wat de situatie daar is en dat het eigenlijk wel laat zien dat het is heel erg nodig is dat hier wat aan gedaan moet worden. Ja, dus het probleem, waarom is het zo belangrijk om het zo snel mogelijk ,nou zo snel mogelijk, om het zo effectief en inclusief mogelijk te doen, is omdat er gewoon echt nood is aan onderdak en dat is gewoon een van de basis behoeften van mensen die een mens nodig heeft en recht op heeft. Dus vandaar ook mijn interesse in het onderwerp.

Wat ik dus aan uit data heb kunnen vinden al, is dat er niet echt een structuur is of een tekort aan een goede structuur om ook locals te betrekken. Ja, en dat er best wel wat uitdagingen zijn. Mijn research question is dan ook, how can collaborative approaches be organised to improve the effectiveness and inclusivity of build environment reconstruction in conflict effective areas? Dan is handig om te weten wat ik zelf met effectiveness bedoel.

00:02:18 Speaker 2

Kun je even terug? Want het gaat een beetje snel.

00:02:19 Speaker 1

Ja, sorry.

00:02:21 Speaker 2

How can collaborative approaches be organised to improve the effectiveness and inclusivity of built.. ehh.

00:02:28 Speaker 3

Wat zijn collaborative approaches?

00:02:29 Speaker 2

Ja, ik snap het ja.

00:02:31 Speaker 1

Ja, ik ga, ik ga het straks iets verder toelichten.

Misschien handig om eerst ook te zeggen wat ik met effectiveness en inclusivity bedoel. Effectiveness, dus daar bedoel ik mee de manier waarop het proces georganiseerd wordt. Dus hoe de coördinatie is, welke mechanismes er zijn, wie er samenwerken en hoe dat tot stand komt. En inclusiviteit is in hoeverre echt naar de needs worden gekeken van de locals en die ook betrokken worden in het proces. Dat bedoel ik met deze twee begrippen en daarvoor kijk ik naar 3 sub vragen.

00:03:09 Speaker 1

Dus allereerst kijk ik naar de governance structures, coördination mechanisms en partnership arrangement. Ik ga heel kort even langs alle sub vragen, en wat ik daarna aan resultaten heb. En dan de interactie tussen internationale en lokale actoren, en daarvoor kijk ik naar twee cases. En dan als derde kijk ik naar de principes en conditions die dus uit de cases heb gehaald en de interviews, om uiteindelijk tot een conclusie te kunnen komen en een antwoord te geven op de hoofdvraag. Dus ik heb documenten geanalyseerd. semi-structured expert interviews gehad, ik vergelijk twee cases met elkaar en dan vandaag de expert panel. Jullie zijn de experts van vandaag, voor mij.

Nou, dan de eerste subvraag wat ik daar precies mee bedoel is dat ik ga, ik heb gekeken naar verschillende manieren waarop wederopbouwprocessen zijn toegepast in het verleden en Ik heb 5 modellen uit de literatuur kunnen halen, en de eerste is de top down privatised model. Met dit model heb je best wel dat er veel gebouwd kan snel gebouwd kan worden. Er komen echt snel plannen van de grond, maar wat er gebeurt is dat het niet perse heel sustainable is, omdat het ook niet echt inclusief is. Vaak worden de locals over het hoofd gezien en is het volk zelf eigenlijk niet blij met de plannen, maar wordt het van bovenuit gestuurd en dus een grotere kans om de mensen over het hoofd te zien. En het tabel, grafiek wat ik hier heb is in vergelijking dat ik de modellen met elkaar vergelijk, dus ik heb dit gepasseerd op basis van de vijf modellen. Niet alle informatie wat je online kan vinden, maar echt op wat ik heb gevonden. En dan heb je een multilateraal model, hier wordt er veel samengewerkt, maar procedures zijn best wel ingewikkeld in het verhaal en lokale worden wel betrokken, maar het heeft toch nog een beetje beperkt. Het donor-led model ja, vooral wordt dit gestuurd door fondsen en daarmee kun je natuurlijk wel veel betekenen voor getroffen gebieden, maar het is natuurlijk wel de prioriteiten worden gesteld vanuit de organisaties en dat kan soms ook een, in conflict zijn, kunnen ze niet helemaal in de lokale behoeftes voorzien. Of die worden dan over het hoofd gezien. Nexus based, ja, eigenlijk scoort deze, is het een beetje een gebalanceerd model als ik het vergelijk met de andere modellen. Ja, ik vertel je straks misschien wat meer over. En dan heb je een bottom up model en dat is dat echt vooral heel erg naar local ownership wordt gekeken. Ik zie

dat ik de verkeerde grafiek hier heb gebruikt, maar deze scoort eigenlijk supergoed op inclusiviteit.

00:06:24 Speaker 4

Ik wou net zeggen.

00:06:25 Speaker 1

Ik zit te kijken en denk huh, maar deze scoort supergoed op inclusiviteit. Het is ook effectief, maar wat je hier wel mee hebt is dat het heel veel tijd kost, veel coördinatie, veel afstemming, dus daar zit je ook een beetje van, wat doe je met de tijd die je hebt?

Ik heb hier een tabel waar ik het zeg maar allemaal met elkaar vergelijk. En, ik heb het, de modellen gehaald uit cases die ik dan ook heb gevonden en waarover geschreven is. Ik zal hier niet teveel bij stilstaan, anders ben ik heel veel aan het praten en ik wil juist dat we met elkaar gaan praten, maar we kunnen hier straks naartoe als jullie dit interessant vinden. Voor de, oh sorry.

00:07:09 Speaker 4

Ik was even benieuwd naar de voorbeelden van wat moet ik me erbij voorstellen.

00:07:15 Speaker 1

Dat mag.

00:07:24 Speaker 4

Oké ja, thanks.

00:07:28 Speaker 1

Ik heb voor de tweede sub vraag, heb ik naar twee cases gekeken. Die heb ik iets dieper naar gekeken, iets inhoudelijker. Ik heb dit deel nog niet helemaal rond, maar ik kan al wel vast delen wat ik heb. Ik heb gekeken naar Beirut en naar Mosul, bevinden zich allebei in het Midden Oosten twee, deze twee hebben allebei een hele andere aanpak als het gaat om wederopbouwprocessen. Als ik eerst kijk naar Beirut, ik heb gekeken naar nadat de civi war van 1975 tot 1990 heeft plaatsgevonden. Toen hebben ze ook gekeken naar een, ja, wilden ze ook gaan wederopbouwen. En hoe ze dat met de fysieke wederopbouw hebben gedaan, is dat vanuit de overheid één private partij eigenlijk is aangesteld van oké, jullie gaan het voor ons doen, ze hebben een masterplan gemaakt en ja, die gingen dus uitwerken. En wat je daarmee wel hebt is, wat je in deze case ziet is dat de lokale niet heel erg betrokken zijn. Ze zeiden dan van wel, als je je eigen ding wil doen dan mag dat ook, je eigen huis weer opknappen, maar wat je, wat de mensen daarmee wel hadden, ze hadden zelf niet voorzieningen. Ze hadden niet het geld om het te doen, dus toen waren ze eigenlijk verplicht om hun huis te verkopen aan de private partij, dus dat zij het dan gingen doen en dan uh terwijl zij misschien niet helemaal achter het idee stonden of de masterplan. Dus ja, ze worden eigenlijk een beetje gepusht om mee te werken en uit hun gebied worden gezet. En daar heb je, daar zie je ook heel veel gentrificatie dat dan eigenlijk de plek wordt gemaakt voor de wat rijkere mensen en dat de mensen die het wat minder goed hebben ja, minder goed naar gekeken worden. En dan heb je in Irak dan met de groeperingen die daar dan een aan de macht waren van 2014 tot en met 2017. Daar is eigenlijk Mosul, is daar heel erg getroffen, vooral de culturele gebouwen en toen is er vanuit UNESCO is er in combinatie met locale NGOs en lokale bevolking is er gekeken van

oké, wij willen weer, ze noemde het 'Revive the spirit of Mosul', om dat dan weer op te knappen en dan heel erg het volk erbij betrekken. Dus, dit is echt een heel ander voorbeeld als in Beirut, dat zij hier wel heel erg het volk mee hadden genomen. Ja, een hele andere aanpak en ook vanuit een internationale organisatie gestuurd in plaats van de autoriteiten van de plek zelf.

00:10:20 Speaker 5

Was dit nou de bottom-up approach?

00:10:22 Speaker 1

Nee, dit is de ja, dit is de bottom-up approach ja ja, inderdaad. Dit is de top-down approach en in Irak dan de bottom-up approach. En dan de derde is de vraag, ik heb eigenlijk gister pas mijn interviews naast elkaar kunnen leggen, omdat ik het nog allemaal moest transcriberen, Dus ik heb voor mij nu de bevindingen die ik tot nu toe heb in slides gezet en daar wil ik Samen naar kijken, en ook zien kunnen jullie je hierin vinden, ja, en daar samen over hebben. Ja, wat zijn de thema's die er een beetje uit zijn gekomen? Dat is dat Wederopbouw niet alleen het fysieke is en dat het echt veel breder is dan dat en dat coördinatie is er wel, maar het is soms heel lastig om te handhaven en vooral vanuit een punt van wie coördineert het nou? Dat is een vraag wat heel erg ook naar boven kwam in interviews. Ook het prioriteren van, wat is nou belangrijk en wat moet als eerste worden opgepakt, is ook heel erg naar boven gekomen dat het eigenlijk niet heel snel duidelijk is na een conflict van wat heeft nou het meeste prioriteit. En dat er ook echt tijdsdruk is en daardoor ook heel lastig is om mensen goed te betrekken. En dan ja, Ik heb wat quotes vanuit de interviews. Eentje over dat het niet alleen fysieke wederopbouw is, het gaat om een wederopbouw van de maatschappij, van vertrouwen, van overheidsstructuur en infrastructuur. Wat ik ook hierbij ook kan zeggen, is dat vertrouwen eigenlijk in de meeste interviews wel naar boven kwam, dat dat best een groot onderdeel is dat vertrouwen of heel erg mee kan zitten in zo'n proces of je tegen kan werken als ze partijen elkaar nog niet kennen, dat eerst vertrouwen moet worden opgepakt voordat ze echt heel snel stappen gaan maken. En dat coördinatie ook aanwezig is, maar dat er niet goed de prioriteiten worden gesteld, zoals ik al zei. Ik had een interview met iemand die werkt voor een INGO in Syrië en hij had over de situatie daar verteld dat er eigenlijk wel een coördination panel, dat ze met verschillende partijen samen zitten met lokale mensen, met ook autoriteiten en INGOs. Maar dat ze daar wel hebben dat ze, hij zei zelf dat ze al 1,5 jaar geleden om een lijst hebben gevraagd van prioriteiten. Wat kunnen we nou als eerste, wat moeten we als eerste oppakken? En hij noemde bijvoorbeeld, er is een bakkerij die zich in een rural area bevindt en dan heb je een school, en dan was de vraag van oké, maar waar kunnen we het beste dan beginnen? En dat dan al 1,5 jaar geleden eigenlijk hebben gevraagd om stappen te kunnen maken en dat ze nog steeds geen lijst hebben ontvangen vanuit de autoriteiten. En het komt mede, hij zei van, ze hebben weinig capaciteit. Ze hebben eigenlijk de basis dingen, zoals printers, laptops, dat dat eigenlijk mist bij overheden die in een transition periode zitten. En wat daar ook bij kwam ik, ik denk, ik weet niet of ik dat hier ook straks bij in heb zitten. Ja, local inclusion valued but different to organise, wanneer er mensen bijvoorbeeld ook in het panel, in coördination overleg dan in Syrië, dat echt lokale mensen worden gevraagd, maar hoe bepaald wordt die daaraan deelneemt dat is ook nog een beetje van oké, op basis van wat is bepaald van dat zij eigenlijk een hele bevolkingsgroep representatie, representeren, vertegenwoordigen. Dus dat is ook een beetje een ding en vertrouwen had ik natuurlijk ook al benoemd. En wat ook naar boven kwam, is dat local actors moeten niet als beneficiaries alleen worden gezien, dat zij eigenlijk alleen maar, dat zij profiteren dat andere gaan helpen in een bepaald gebied en dat zij maar achterover

leunen, maar dat ze echt vanaf het begin al mee moeten worden genomen in het proces. Ja, dus dat dat wel heel belangrijk is. Ik denk dat ik hem even hierbij stop en even kijken van alvast, oké waar, wat is jullie tot nu toe opgevallen? Kunnen jullie een beetje hierin vinden? Ik heb natuurlijk, ik heb nog heel veel andere quotes en dingen die gezegd zijn, maar misschien een eerste blik vanuit jullie of vragen.

00:15:04 Speaker 2

Ik moet over 9 minuten weg, dus misschien dat ik hem mag aftrappen. Ja, ik zeg maar, het zijn allemaal elementen die we herkennen vanuit ons werk en de vraag is, zeg maar met de bevindingen die hier dan uit trekt bij wie, wie gaat hier profijt van hebben? Voor wie is dit?

00:15:24 Speaker 1

Ja, ik zat zelf te denken, ik wilde in eerste instantie, ik had het hier, even kijken. Ik wilde eigenlijk zeg maar goed in kaart brengen van oké, hoe werkt het nou? Hoe werken de organisatie samen en hoe is het in de realiteit? Dus dat wilde ik vooral, dat wil ik heel graag in kaart brengen. Wat zijn de struggles, wat zijn de challenges? En dat ik dan met aanbevelingen kan komen voor overheden of voor de mensen of organisaties die werken in zo'n proces van, hoe je dat het beste kan aanpakken om die effectiviteit en inclusiviteit te kunnen behouden in het hele proces. En als het lukt om een framework te maken, hoe je het beste samen kan werken aan de hand van de data die ik dan heb verzameld.

00:16:18 Speaker 2

Ja. En, zeg maar de ja, ik vind heel leuk om en interessant om te horen en te lezen. Wat me wel opvalt is dat, het blijft nog vrij abstract voor mij. En ook, zeg maar als ik naar kijk, naar de expected output. Ik snap, ik snap dat het academisch niveau moet hebben, dus misschien dat het daar ook aan ligt, maar het zou wat mij betreft nog iets consiser kunnen qua wat je, qua woorden zeg maar. Want zeg maar an empirically informed understanding of how collaborative reconstruction processes are organised in conflict-affected areas, ja, oké. En dan, zeg maar je je je best practices, wat is dat dan, weet je? of is het de combinatie van modellen zal het waarschijnlijk worden, toch?

00:17:10 Speaker 1

Ja.

00:17:11 Speaker 1

Ik heb al wel, zeg maar met de modellen, dat ik daar mee bezig ben geweest en heb ik ook al wel een soort van conclusie uitgetrokken en op papier. Dat het niet zo is dat één model het beste model is om toe te passen, dat het eigenlijk een combinatie van zou moeten zijn en dat het natuurlijk ook weer voor iedere context anders is. Je kunt het niet zeg maar copy pasten, dat je zegt van oké, ik heb een supergoed model aan de hand van alle data wat ik heb verzameld, dus dit kun je zo toepassen in een gebied. Omdat het gewoon echt zo verschilt in de context, wat is er nodig? En, dat is ook heel belangrijk, is ook uit de interviews dat het heel belangrijk is om te weten wat is de staat van het gebied, hoe zijn de, hoe is de overheid al gevormd? En dat het allemaal gewoon een rol speelt in wat voor een model je kan hanteren. Maar er is niet één model waarvan uitspringt van dit is het beste model, want ze hebben allemaal voordelen en nadelen.

00:18:12 Speaker 2

Als je, als je het bijvoorbeeld nu legt op de crisis van Gaza. Nou, We hebben net weer een goeie sessie erover gehad. Dan zie je dat ook, zeg maar de internationale betrekkingen, de geopolitieke context, de belangen van verschillende landen en organisaties eigenlijk recht door de modellen heen gaan, hè. Dus daar ook zeg maar, ik denk, en qua realisme is het wel goed denk ik om dat in ieder geval ergens te benoemen dat daar een heel groot risico zit. Dus dat in de toepassing van modellen, dat er al die onvoorspelbare elementen daardoor inkomen, dat die niet logisch zijn.

00:18:51 Speaker 1

Nee, Dat is inderdaad. Dat neem ik wel mee.

00:18:59 Speaker 3

En, wat is nu je voornaamste uitkomst die, wat jij uit je interview, uit je gesprekken hebt gehaald?

00:19:08 Speaker 1

Mijn voornaamste uitkomst. Ik denk dat, mensen willen heel graag samenwerken. Ja, ik vind vertrouwen, dat kwam echt best wel veel naar boven en ik dacht van oké, dat is wel een ding. Maar wat ik ook interessant vond, is dat er vaak wordt gedacht vanuit, bovenaf, dat de locals niet veel kennis hebben en dat dat wel het geval is. Dat zij wel ook, ze hebben misschien wel een achterstand in kennis, omdat het heel veel jaren door de oorlog stil is gestaan, maar dat zij wel echt heel veel, hoe noem je dat?

00:19:59 Speaker 3

Contextual knowledge?

00:20:00 Speaker 1

Ja, dat zij dat zij echt wel weten waar ze, ja, ik probeer het een beetje goed te.

00:20:07 Speaker 4

Ik denk dat zij deze taal niet spreken en dan dan is er al heel snel zo van, oh ja, dan snappen ze het niet, waar we het over hebben.

00:20:14 Speaker 2

Het is ook, zeg maar een beetje misschien ook qua qua wording is dat locals in, heeft een negatieve context. Dus pas op met je presentatie, als je zegt de locals betekent al, daar heb je dus, dat zijn locals. Maar de plaatselijke bevolking ter plekke.

00:20:31 Speaker 4

In country actors, gebruiken we.

00:20:34 Speaker 1

Goeie.

00:20:36 Speaker 2

Ja ja ja, dat is wel goed, want anders dan zeg maar, dan krijgen we meteen een gevoel bij dat woord en omdat je het heel vaak noemt en dat het ook heel belangrijk voor je is, is het heel belangrijk, denk ik, om nu heel precies te te, te zeggen wat je wil zeggen.

00:20:49 Speaker 1

Ja, en misschien als ik nog wel daarop kan zeggen, ik moest even nadenken, maar over dat er wel een coördinatie is. Ook als je kijkt naar de verschillende organisaties die samenwerken, maar dat het probleem is dat het ook niet heel bekend is wie nou het voortouw neemt en wie het nou echt coördineert. Dat in die coördinatie dat daar heel veel vertraging zit en dat dat ook wel heel veel impact heeft op het proces. Dat is best wel iets van naar boven kwam, denk wel goed om te benoemen.

00:21:25 Speaker 5

Ik had ook wel, ik sloeg een beetje aan op wat je noemde qua effectiveness, want je hebt natuurlijk effectiviteit als, is het eigenlijk meer efficiëntie, kostenefficiënt. Hoeveel geld zet je erin? Hoeveel gebouwen kun je bouwen of infrastructuur kun je aanleggen? Maar inderdaad ook tijd, is ook een factor. Hoe snel kun jij iets weer gecoördineerd hebben inderdaad? Hoe inclusiever je het maakt, hoe meer afstemming er nodig is. Dus dat is misschien nog iets om iets meer uit te werken, want hier heb je dan effectively. Ja, wil je inderdaad efficiently ook nog meenemen? Dus kijk nou wat de kostenopgave is voor bijvoorbeeld in Syrië, hoeveel miljard daarheen moet, ja, moet je dan soms iets minder inclusief en meer mensen bereiken of wat weegt dan zwaarder? Nou, dat is natuurlijk een politieke afweging. En inderdaad, wat wel interessant zou zijn, ook als je bij die verschillende cases in je presentatie kijkt: wat waren dan de verschillende inspeelmomenten die gebruikt zijn, op welke manier zijn in country actors meegenomen, inderdaad, welk onderscheid heb je als je de overheid meeneemt is dat voldoende of moet je ook met allemaal representatives van verschillende gemeenschappen, of moet je, is dat ook niet genoeg en moet je ook met jongeren en vrouwen uit die gemeenschappen spreken? Dus je kunt het zo uitgebreid en complex mogelijk maken als je wil. Ik voel al dat XXX hier op verder wil gaan, dus neem hem gerust over.

00:23:08 Speaker 4

Ja, ik wilde eigenlijk, maar dan heel even hierop voortbordurend, denk ik inderdaad dat je, *Speaker 5* zet hem heel mooi op. Je kan bij effectiviteit proberen altijd een onderscheid te maken, ook en ik kan helemaal hierbij voorstellen ook, wat jij vertelde over Libanon tussen een korte termijn, effectiviteit en lange termijn. Wat is duurzaam? Hè, dus gentificatie voorbeeld wat je noemde, en dat op korte termijn is dat dan heel fijn en dan zien we weer allemaal mooie gebouwen staan en dan kunnen we denken, nou dat is allemaal goed, maar als je 10 jaar verder bent, dan, weet je. Dus dat is, ik denk, dat dat een goed onderscheid is in het denken met *Speaker 2* van oké, maar hoe kan je hier nu, hoe kan je dat bruikbaar maken? Denk ik dat die, dat die slide die je had met al die verschillende modellen en de voorbeelden, kan ik me voorstellen dat het handig is, maar dan jullie werken ermee. Maar dat je zegt, hè er zijn een aantal afwegingen die je eigenlijk op voorhand zou moeten maken of er komt zo een case op van oké, wat zijn dan de elementen waar je aan moet denken als je wilt toewerken naar duurzaam, effectief en inclusief etcetera etcetera, en wat zijn dan de voor en tegens van die verschillende modellen? En uiteindelijk werkt hier heel vaak dat soort hè visueel zo van, we hebben een tabel en we zien een aantal voorbeelden en dan kunnen we zien oké, dat hè. En er zit een stukje voor van oké, wat zijn dan op basis van jouw onderzoek de belangrijke elementen

die je mee zou moeten nemen? Dus als inclusiviteit een belangrijk element is, dan oké, welke vragen moet je dan op voorhand stellen? Waar moet je dan rekening mee houden als je ziet dat, want Nederland heeft het natuurlijk lang niet altijd voor het zeggen van oké, dit is het model waar de internationale gemeenschap naartoe gaat, dan weten we dat we hier en hier en hier extra goed moeten opletten als we ervoor willen zorgen dat. Dan wordt het heel erg, denk ik, en ik denk dat je al die informatie hebt. Maar dan kan je als team denken van oké waar zitten we ongeveer en dat gaat nooit 100% passen, maar het geeft wel handvatten. En dan met voorbeelden is altijd heel fijn en best practices, en waar moet je opletten.

00:25:17 Speaker 1

Ja.

00:25:18 Speaker 4

Want dan dan kom je uit de taal, die soms voor een beetje lastig is, maar van oh, het AETF, ja, dat kennen we wel van blablabla, weet je, ik zou langs die lijn denken.

00:25:30 Speaker 3

Of misschien ook een beetje aan de hand van dilemma's van. In dit voorbeeld zagen we dat dit goed ging, maar was dit lastiger, wat je ook in eigenlijk in die tabel beetje zet. Dus dat het zo echt misschien ook wat sprekender voor mensen van oké, maar wat zijn dan inderdaad de de, ja, wat is, waar moeten we tussen balanceren?

00:25:51 Speaker 1

Ja.

00:25:52 Speaker 6

Ik vroeg me af in dit aspect ook op die duurzaamheid of je ook terugkomt weer op die urbicide, die je aan het begin noemt, of inderdaad als je dit soort best practices implementeert of ja, de recovery daarvan ook inderdaad.

00:26:11 Speaker 1

Ja, het is uiteindelijk, het werkt uiteindelijk naar fysieke wederopbouw toe, omdat je wel samen dat wil doen. En misschien als voorbeeld waarom dit proces dan wel ook echt bijdraagt aan fysieke wederopbouw. In een interview kwam ook naar voren dat bijvoorbeeld in Syrië er ook heel veel mensen zijn die zelf beginnen met hun huis opknappen, maar dat ze dat eigenlijk niet doen volgens goede richtlijnen, dat het eigenlijk niet veilig is de manier waarop ze het doen, maar ze zijn eigenlijk verplicht om dat te doen, omdat zij geen andere keuze hebben, of ze doen gewoon. Hij noemde ook letterlijk van ze fixen een woonkamer, een slaapkamer en dan de hal er naartoe, en de rest blijft gewoon gebroken als ze maar gewoon weer een soort van fatsoenlijk dak boven hun hoofd hebben. En omdat er weinig steun is om mensen de goede kennis ook over te brengen en de juiste mensen daarvoor in te zetten, doen mensen het zelf maar, maar daardoor creëren ze juist misschien zelfs gevaarlijkere situaties dan wat de staat van die woning al was. Dus je wilt uiteindelijk wat gebroken is, dus die urbicide, wat er plaatsvindt, dat dat je dat juist weer herstelt en juist door die coördinatie en de manier waarop er samen wordt gewerkt en mensen betrokken worden, kun je ervoor zorgen om dat zo goed mogelijk weer op te pakken. Dat is in ieder geval het doel. Ik weet niet of dat een beetje antwoord gaf op wat jij.

00:27:59 Speaker 6
Zeker, zeker.

00:28:00 Speaker 1
En ik had natuurlijk ook wel heel wat, een ander voorbeeld bijvoorbeeld, is dat er een aardbeving was in Marokko en dat daar gezien werd dat er mensen in de bergen, volken of dorpen die in de, beetje in de gebergte woonden dat zij ja, dat het dorp was verwoest en vanuit de overheid werd er wel gekeken van oké, hoe kunnen we dit weer samen opknappen? Maar dat de overheid eigenlijk zei van, verplaats je maar naar de andere kant van de berg, want daar is het, daar kun je weer opnieuw opbouwen. Terwijl eigenlijk het dorp zei van nee, we willen onze eigen plek weer opbouwen en dat de overheid zei van ja, nee, maar dat is niet handig en dat kost veel meer moeite, maar dat het dorp zelf dat niet wilde. En dat je zag dat er daardoor minder steun kwam vanuit de overheid, omdat ze eigenlijk niet.

00:28:51 Speaker 6
Meer gevaarlijke situaties.

00:28:52 Speaker 1
Nee, ze stemden niet perse. Ze stemden niet in mee dat de overheid zegt van nee, we willen het op die manier doen. En dan was er wel een ander dorp die wel meestemde en daar zag je wel dat het proces sneller liep, omdat de overheid meer bereid was om te helpen, omdat de plannen die zij hadden uitgevoerd werden. Vond ik ook wel een interessante voorbeeld wat eruit kwam.

00:29:16 Speaker 3
Ja, maar is wel moeilijk. Hoe meet je dan een succes? Omdat mensen zijn dan wel, misschien er is iets opgebouwd, maar er zijn wel een huis en haard kwijt, terwijl dit wel enorm belangrijk is.

00:29:29 Speaker 5
Ja, en ik denk dat dat gaat, het is ook gewoon heel afhankelijk van de context. Want zeker als je het hebt over vertrouwen ja, hè, in dit voorbeeld is vertrouwen speelt natuurlijk ook een rol, in vertrouwen in de overheid. Maar daar speelt nog veel meer na een burgeroorlog dan als je dat na een aardbeving hebt, want er is in ieder geval de aanleiding is niet niet verwijtbaar. Ja, oké als je kijkt naar Turkije is het nog steeds wel verwijtbaar hoe die huizen destijds zijn gebouwd en de vergunningen zijn afgegeven. Maar het is. het is een heel ander verhaal dan naar een burgeroorlog. waar je nog veel meer moet investeren in het herstel van vertrouwen in overheid en ook tussen gemeenschappen. Dus dat is wel een en dat maakt dus ook weer die inclusiviteitsvraag weer nog veel meer complexer, want als iedereen inspraak moet hebben, ja, dat zei de Briefing over Syriërs. Ja, een democratische Syriër zou niet meer voor elkaar krijgen op dit moment dan de huidige machthebbers, als dus een kennispartner, op dit moment. Daar moeten we gewoon veel meer geïnvesteerd worden om het vertrouwen proberen iets van te stellen. Maar dan kun je dus korte termijn, effectiviteit meer bereiken als je een minder inclusief proces doorloopt in die zin. Ik weet niet of dit nou allemaal zo, dit is niet de Nederlandse standpunt.

00:31:10 Speaker 4

Nee, maar het is wel de realiteit en het is in die gevallen die *Speaker 5* beschrijft, is dat het onderscheid is inderdaad, denk ik ook een hele belangrijke van, hè wat was de aanleiding, waar moet je huizen weder op bouwen? Maar omdat in de gevallen inderdaad van een Syrië, dan dan is de fysieke wederopbouw, een infrastructuur etcetera is net zo goed een peace building proces, als een wat we dan formeel peace building labelen. We moeten verschillende gemeenschappen bij elkaar, een dialoog, etcetera etcetera. Dit is dan alleen over de rug van, maar dat zou het wel moeten zijn. Ja, en als je dat niet doet, dan loop je inderdaad het risico dat je hier heel druk bezig bent om ik weet niet wat allemaal weer aan vertrouwen op te bouwen en ondertussen walst er dan iets overheen. En dat is een hele lastige afweging. Natuurlijk, want tegelijkertijd ja, mensen hebben wel een dak nodig boven hun hoofd nodig.

00:32:10 Speaker 1

En natuurlijk er zijn heel veel mensen of organisaties die wat willen betekenen, maar die die moeten kijken, ook vanuit hun van oké, want er zijn er ook genoeg die denken van wat halen wij eruit? Dat is ook best wel een.

00:32:25 Speaker 4

Hoe bedoel je? Wat voor type organisaties? Van internationale organisaties of de lokale in country organisaties?

00:32:32 Speaker 1

Uh ik denk internationaal, maar ook bijvoorbeeld een bouwbedrijf wat ik heb gesproken. Die kijkt naar initiatieven om dan een bouwproces te starten na een conflict. Zij moeten natuurlijk uiteindelijk ook wat, een verdienmodel daarin zien en als zij er niet wat uit kunnen halen, of wie betaalt het, dan gaat er niks starten als zij niet van tevoren al weten van oké, dit gaan wij eruit kunnen halen, dus dat is ook over gesproken. En dat blijft toch een beetje lastig van oké, bij wie moet je dan aankloppen daarvoor? Dat is ook niet helemaal, ja, wie kan dat in gang zetten of wie kan ervoor zorgen dat, wie betaalt er zo'n bedrijf om dat op te zetten?

00:33:27 Speaker 4

Om huizen te bouwen?

00:33:28 Speaker 1

Ja, zeg maar, ik had een.

00:33:30 Speaker 4

Om dat op een inclusieve manier te?

00:33:31 Speaker 1

Een Nederlands bedrijf die dan hier een, bijvoorbeeld prefab bouwt en die zou datzelfde proces wat ze hier doen ook bijvoorbeeld in Gaza kunnen doen, dat zij dat uhm. Daar is gewoon geld voor nodig en dat is gewoon best een probleem. En ze vragen ook, ze willen dat best wel doen en ze hebben daar natuurlijk alleen maar goede intenties achter, maar als zij daar uiteindelijk geen verdienmodel uithalen, dan, zeg ik dan uit mezelf, hoor, verdwijnen de goede intenties van oké, we willen het daardoor opbouwen, maar als ze er niks van aan verdienen dan dan gaan ze het gewoon niet doen. Omdat het ook niet goed is voor het bedrijf, om het leven het te houden, zeg maar.

00:34:14 Speaker 4

Iemand moet toch sowieso de rekening betalen van, van de wederopbouw? Is dat dan niet die rol die we als internationale donoren hebben of snap ik het dan niet?

00:34:23 Speaker 6

Dit zijn private donors?

00:34:24 Speaker 1

Ja, dit is een een private bedrijf die die ja, die het aanbiedt die dat kan, maar dat het dan, dan moet dat opgepakt worden vanuit weer donoren. Maar dat is natuurlijk ook misschien.

00:34:37 Speaker 4

Dat is dan gewoon een bouwbedrijf. Donoren die bouwen niet zelf, dus die huren bedrijven in of of die zeggen tegen organisatie X, hier moet iets uh, gewederopbouwd worden, dat is niet het juiste woord, maar.

00:34:50 Speaker 1

Ja.

00:34:52 Speaker 4

Ja, daar worden uiteindelijk bouwbedrijven voor ingehuurd. Ik bedoel, dat is niet dus dan, we stoppen geld in een ARTF, of ik zeg maar even wat. En dan is het niet de VN die ineens huizen gaat bouwen.

00:35:05 Speaker 1

Nee, nee, nee.

00:35:08 Speaker 4

Dus dan is het verschil dat het internationale bedrijf zijn, maar ook daar hebben we en daar zit je dan veel meer op de, welke risico's moet je afdekken voor internationale bedrijven om dat te gaan doen. Precies wat je zegt, dat de rekening betaald wordt.

00:35:23 Speaker 1

Ja, ik denk dat het dingetje waarom het nu niet van de grond komt, en dat is omdat de risico's inderdaad te groot zijn en dat daardoor donoren nog niet naar de opties kijken, dan heb ik het over een Gaza om om dat nu al op te pakken of in Syrië dat dat toch nog, er is nog teveel, zijn nog teveel vraagtekens om zulke bedrijven in te zetten. Tenminste, dat is mijn conclusie nu, moet het nog verder uh. Dat er nog te veel risico's aan zitten en dat het nog niet stabiel genoeg is om echt te gaan bouwen.

00:36:03 Speaker 5

Ja, tussen die twee zit ook een groot verschil natuurlijk. Gaza is gewoon een conflict situatie, Syrië is dan instabiel, maar daar kun je wel weer veel meer doen, want ja.

00:36:12 Speaker 4

Ja, op zich zijn, daar zijn, maar daar liggen ook heel veel onderzoeken op. Er zijn, dat is dan het het afkopen van risico's en de Wereldbank heeft daar een heel soort verzekeringssysteem op om dan die risico's af te dekken, MIGA, een soort garantiebureau. Maar dat is denk ik niet waar je?

00:36:35 Speaker 1

Nee, daar focus ik mij niet op, dat is waar. Ja, ik moet wel zeggen wat voor mij heel erg was met. Ik vond het soms wel lastig om ook in interviews om heel erg te focussen op dat ik dan naar effectiviteit en inclusiviteit wil kijken, omdat er zoveel bij komt kijken en dat maakt het heel lastig vond ik, maakt het wel lastig voor mij om de focus daarop te blijven zetten. Want je gewoon merkt dat het gewoon super complex is en dat je van, dan wordt er genoemd dat er, dat er. als er dan al een een, als er al goed gecoördineerd wordt en lokale worden, nou lokale volk wat er zit, dat die stem wel wordt meegenomen, dat dan ook de vraag is van ja, maar op basis van wat kies je ervoor dat zij zo'n grote groep vertegenwoordigen? Dat haar ook weer vraagtekens bij zitten en dan denk ik, oh en dan dan dwaal je al heel snel af op een ander probleem. En eigenlijk lijkt het net, dan denk je dat je ergens naartoe kan lopen en dan zie je ja, een doodlopende weg. Dan denk je, oh, daar is ook weer een, dus dat is me wel heel erg duidelijk geworden, in ieder geval.

00:37:50 Speaker 4

Maar dat is ook wel interessant in de zin van, daar zit ook iets en dat is lastig, en het haakt een beetje in op een meeting die we net hadden, met VNG International was dat. Waar het ook en die zitten, die zijn dan heel erg gericht op het lokaal bestuur en het samenbrengen van formele en informele autoriteiten, maar dan daar zie je ook dat werkt lang niet altijd. Maar Als het werkt is het omdat je echt op community level, is dat natuurlijk makkelijker, het is een heleboel aanleidingstekens om te weten van hè, dit zijn wel ongeveer de mensen die hier om de tafel moeten hebben. Waar wij natuurlijk altijd de neiging hebben met deze grote wederopbouwprocessen is dat dat dan een heel groot internationaal circus is, waar dan als ze het goed doen, twee seats zijn voor civil society. Ja, zeg het maar.

00:38:43 Speaker 1

Ja.

00:38:43 Speaker 4

Dat is, dat is eigenlijk niet echt, ik bedoel dat is, dat is beter dan niks, zeg ik dan maar. Maar dat is natuurlijk niet, hè.

00:38:48 Speaker 1

Ja.

00:38:49 Speaker 4

Uiteindelijk is het dan de vraag van, met alles wat je dan op zo'n niveau afsprekt, uiteindelijk moet het ergens in een gemeente, in een stad, iets gedaan worden. Hoe ga je het daar dan doen, zeg maar? Dus dat is misschien, nu ik er weer zo over praat met die, nogmaals ik hou wel van dat soort tabellen, zoals je die had met die verschillende modellen. Omdat dit alleen al, maar nu moet ik, misschien zometeen door *Speaker 5* weer verbeterd, maar dat dit al helpt gewoon in het nadenken in een ministerie van Buitenlandse Zaken. Of het nou hier is of ergens

anders, hè, dan is het heel erg van oh, we gaan wederopbouwen, we gaan van start. Maar niet echt zo van, oh maar er zijn allerlei verschillende modellen met voors en tegen etcetera, etcetera. Dat is, dat helpt al heel erg. Maar dit is nog steeds allemaal heel erg op het niveau, ik zag net je verslag, of een verslag langskomen, jij stuurde dat geloof ik door over Brussel, wat jullie daar hebben besproken. Ja, dat is dat, dat moet ook op dat niveau, zeg maar besproken worden, maar uiteindelijk moet het wel vertaald worden naar, we gaan in deze gemeente of in in deze regio iets doen. En daar kom je denk ik veel meer op echte inclusiviteit, waar je dat soort vraagstukken, uh, beter bij de, kunt vatten. Maar dan is het nog wel interessant, misschien om na te denken van oké, in het nadenken, ik zit nu echt hardop te denken, ik heb geen idee of het ergens op slaat. In wat jullie dan bijvoorbeeld in Brussel bespreken, van hè, wordt daar dan ook nagedacht over, oké, hoe ga, hoe wordt het dan straks uitgerold en zijn daar elementen in, die je mee moet nemen of of mee kan geven in in dat soort gesprekken. Hè, want het zit denk ik heel erg in dat, ik denk dat *Speaker 2* daarnaar opzoek was, van oké, maar wat is het dan wat een team zoals dit team, wat kan je doen? Wat ligt er binnen je sphere of influence, zeg maar? Dus wat is je rol en waar kan je dan inderdaad zeggen oké, dit moet wel worden meegenomen in de operationalisering van A, B of C, dat je zo, zeg maar.

00:41:00 Speaker 5

Ja, en daarbij heb je dus wel, dan kun je dus wel zeggen, nou het, wat wel veel naar voren kwam, het moet Syrian owned, Syrian led zijn, maar dat dus daar zit, dat zegt iedereen ook van, dat is inderdaad belangrijk en dan voegen we daar aan toe, maar wel ook verder gaan dan alleen de centrale overheid. Want er moet ook inderdaad genoeg plek zijn voor andere minoriteiten hebben voor jongeren en voor vrouwen. En dus hoe meer je het proces eigenlijk ook bij de Syriërs zelf neerlegt, ja, dat is heel goed voor ownership, maar dan daar heb je weer minder in de hand dat het een heel breed inclusief proces wordt. Kun je wel gewoon alsnog aangeven dat je dat wil, maar als je het zelf organiseert heb je daar natuurlijk meer zeggenschap over. Maar ja, dan bouw je niet in, je wilt natuurlijk wel dat de staat dat zelf op een gegeven moment gaat doen. En inderdaad, als je dan meer kijkt naar de handvaten zelf, dat dat dus ook heel erg weer die realiteit is in, die *speaker 2*, noemde. Ja, binnen Gaza is het gewoon continu zoeken naar wat is politiek, op het mogelijk, dan is het gewoon de heel erg ingekaderd door ja, de situatie en internationale machtsbalans. En als daar dan net een klein window is van, hé, dit fonds kunnen we wel doen, omdat het wordt genoemd als mogelijk complementair of als we het op die manier insteken dan is er misschien wel een mogelijkheid en dan ben je niet, dan ben je niet eens zo zeer bezig met effectiviteit of inclusie, maar meer gewoon met überhaupt überhaupt. Dus je hebt, je hebt altijd modellen nodig voor een soort van ideale aanpak. Maar daarom zijn die cases ook zo goed van nou, in in deze setting konden ze dit doen, in deze setting hebben ze deze aanpak, en dat had dit voordeel, dat had dit voordeel, en dit had een duidelijk nadeel. En ja, dus Ik weet niet zozeer of je nou als aanbeveling hè, als je daaraan toe komt, ook soort van onderverdeling moet maken in dit is het geval als je sterke overheid hebt, dit is het geval als je niet een sterke overheid hebt, dit is het geval als het, nou ja.

00:43:20 Speaker 1

Dat is eigenlijk wel wat je wil.

00:43:22 Speaker 5

Ja, maar dan dan heb je zoveel uitsplitsingen. Dus het zou fijn zijn als je daar toch een paar parameters in kunt vinden.

00:43:32 Speaker 1

Het is inderdaad nu zoveel verschillende data wat ik heb, dat ik een beetje denk van wow, het is echt all over the place, hoe ga ik dat samenbrengen?

00:43:41 Speaker 6

Eigenlijk kom je ook wel heel erg neer op waar ligt dus het netwerk van hoop in de specifieke context waar je het over hebt. Wat je eigenlijk toch in een heel veel gesprekken, hè, de hoop naar voren kwam, van wat er mogelijk is. En dat die hoop natuurlijk ook uitgesproken wordt over welke actoren mogelijk een rol kunnen gaan spelen, dat dat natuurlijk wel een link is in alle modellen die je tot nu toe hebt genoemd.

00:44:06 Speaker 1

Ja.

00:44:06 Speaker 6

Dus, omdat verder te conceptualiseren van wat is dat netwerk van hoop, van trust?

00:44:14 Speaker 1

Ja.

00:44:15 Speaker 6

Van vertrouwen en ook eigenlijk samen.

00:44:22 Speaker 1

Ik denk niet dat ik je helemaal begrijp, maar naar het vertrouwen toe werken of zo is dat ook?

00:44:27 Speaker 6

Ja.

00:44:28 Speaker 1

Oké.

00:44:29 Speaker 3

Mag ik, mag ik nog eens terug naar je onderzoeksvraag?

00:44:31 Speaker 1

Dat mag, het kan zijn dat ik hem gewoon ga veranderen hoor, maar aan de hand van wat ik uiteindelijk zeg maar als conclusie trek.

00:44:40 Speaker 4

Dat hebben we niet gehoord.

00:44:41 Speaker 1

Nee. Dus als je denkt dat ik hem anders moet verwoorden.

00:44:48 Speaker 4

Hier krijg ik als oud-XXX, natuurlijk wel een kortsluiting van hè.

00:44:51 Speaker 1
Als ik dat zeg? hahah

00:44:54 Speaker 4
Hahah, oh, dan pas ik mijn onderzoeksvraag. Sorry, ja.

00:44:59 Speaker 1
Ik heb hem echt al super vaak aangepast.

00:45:13 Speaker 3
Wil je input op je onderzoeksvraag?

00:45:15 Speaker 1
Ja, dat mag.

00:45:17 Speaker 3
Of maak ik het dan ingewikkeld? Nou, ik denk dat, tenminste wat ik heel erg hoor in jouw verhaal is dat collaborative approaches op verschillende manieren kunnen worden, worden organised, maar dat allebei pros en cons hebben als je kijkt naar jouw definitie van effectiviteit en inclusiviteit. En dan is denk ik de, soort van, dat is een soort van dus het gegeven waar we mee werken, toch? En hoe ga je daar dan vervolgens mee om? Is dat een beetje de richting?

00:45:57 Speaker 1
Ja, wel gericht inderdaad op die twee begrippen van oké, dat is wel dan de focus in het proces.

00:46:06 Speaker 3
Ja, want als je het nu, hoe ik het nu lees, is dat collaborative approaches to be organise to improve the effectiveness and inclusivity. Maar dat dat, dat het dus niet per se gaat, omdat dat het juist die collaborative approaches, de effectiviteit en de inclusiviteit gaan verbeteren.

00:46:32 Speaker 1
Het is misschien andersom, juist?

00:46:33 Speaker 3
Het is meer dat, dat je, hoe ga je de collaborative approaches inzetten, in acht nemend de balans tussen effectiviteit, inclusiviteit. Snap je wat ik bedoel?

00:46:47 Speaker 1
Ja, ik denk dat ik hem wel.

00:46:51 Speaker 4
Mag ik hem proberen?

00:46:52 Speaker 1
Ja, je mag het proberen.

00:46:53 Speaker 4

Want volgens mij, mijn verwarring of verwarring, zit een beetje in de collaborative approaches en vervolgens heb je 5 modellen, en dat zijn bestaande modellen die je in praktijk hebt gezien. Dus ik vind het logischer dat je, wat jouw onderzoek inzichtelijk maakt is, als je die verschillende modellen naast elkaar zet, wat zijn dan de voors en tegens van die verschillende modellen als je als doel hebt om zo effectief en inclusief mogelijk te komen tot? En dat en dat beschrijf je waarom dat belangrijk is en wat je daarmee bereikt? En dan is het van oké, als je model A inzet. dan zijn dit, en dit kan je er mee bereiken. Dit is wat wat de praktijk ons al heeft laten zien, maar hier zitten de uitdagingen. Dus als je ziet dat het langs zo'n model georganiseerd wordt, dan let er op dat je A, B, of C inzet.

00:47:54 Speaker 5

Ja, we zien dat dit model vooral toegepast moet worden in deze deze soort contexten.

00:47:59 Speaker 4

En, dat is inderdaad, dat is een, dacht ik eerder, toen ik er net naar zat te kijken. Dat zou denk ik heel mooi zijn als je dat nog kan toevoegen, want er zijn hè, dan als uiterste Gaza of net ook Oekraïne werd genoemd, bijvoorbeeld. Nu valt dat even buiten jou verhaal, maar dat is een heel ander verhaal qua ook, wat is de startpunt? Hè, wat wat is er al georganiseerd? Hoe is al et cetera et cetera? Dus als je iets nog kan toevoegen van hè. dit is zeg maar en hè, dat zal altijd een beetje grofweg zijn, maar van hè, dit type context, dan zien we dat deze modellen eigenlijk het meest worden ingezet. En dan, snap je wat ik bedoel?

00:48:48 Speaker 1

Ja, ik snap wat je bedoeld.

00:48:48 Speaker 4

Want dan, dus dan zou je hier in plaats van collaborative approaches meer over, what are the models, how can models for built environment reconstruction in conflict affected areas.

00:49:07 Speaker 1

Ja, ik moet built environment noemen, want anders past het niet bij mijn studie.

00:49:15 Speaker 4

Nou ja, maar snap je wat ik bedoel? Uh contributes to effectiveness inclusive blabla, zoiets.

00:49:21 Speaker 1

Ja, ja.

00:49:23 Speaker 4

Want dan lever je iets, dat is dan vergelijkend onderzoek. Je levert iets op wat wat denk ik heel handig is, voor mensen zoals wij die hierover na moeten denken, en je kan een aantal, uh, aanbevelingen meegeven. Van let erop dat je in ieder geval, want om dan te beslissen van in wat voor context zitten we, moet je A, B, C doen, ik zeg maar wat, in ieder geval deze vragen stellen. Om dan te bepalen hoe je in zo'n context het beste invulling kan geven aan effectiviteit

en inclusiviteit, moet je in ieder geval deze elementen terugzien, of of in zo'n, in zo'n ontwerp mee gaan nemen.

00:50:06 Speaker 1

Ja, ik snap wat je bedoelt. Ja, ja. Dat is wel een goede inderdaad, dus dan wordt het wel, ik ga het waarschijnlijk wel wat tweaken en uh.

00:50:16 Speaker 4

Dan is het wat behapbaarder voor jezelf, natuurlijk. Want dan kan je ook gewoon, ik bedoel, het is al wel super waardevol dat je dingen naast elkaar zet, want dat is, daar komen wij heel vaak niet aan toe. Dus je zet dingen naast elkaar en daar kan je dan misschien ook, en dat is dan misschien jouw punt en dan nog een aantal dingen uit te trekken zo van oké, we zien op basis van je interviews dat dit echt de belangrijkste componenten zijn, dus dit model, als we weten dat trust belangrijk is, dan zijn dit de voors en dit zijn de tegens, hier moet je rekening mee houden zo'n bottom up approach, eigenlijk de beste scores. Die staartjes die je hebt ook super interessant en zeker vanuit, kan ik me voorstellen van je scriptie, want dat voelt lekker wetenschappelijk en het is zo belangrijk. Maar dat je dan wel kan zeggen van oké, maar dat betekent wel dat je het echt, meer een lange termijn proces inzet en in dit type context kan dat heel goed. In dit type contexten is de nood aan de man en is het gewoon hè, het punt wat *Speaker 5* net maakte. En dat is op zich, hoeft dat niet meteen iets mis mee te zijn, maar dan weten we wel, maar dit is dan wat we aan het doen zijn.

00:51:24 Speaker 5

En hier moeten we op letten.

00:51:25 Speaker 4

Ja, precies. Dat is super nuttig.

00:51:31 Speaker 1

Ja, dank jullie wel. Het is als twee voor drie, zie ik. Ik wil niet teveel van jullie tijd nog uh, maar hebben jullie misschien nog laatste punten of dat je zegt van let hier nog echt op of?

00:51:46 Speaker 4

Ik ben benieuwd wanneer je het, ja.

00:51:46 Speaker 5

Ja.

00:51:48 Speaker 3

Maar je hebt super veel nuttige informatie en je bent volgens mij heel goed bezig.

00:51:52 Speaker 1

Ja, ik moet zeggen, ik had eigenlijk gehoopt dat ik nog iets meer verder kon vertellen, al over de interviews. Het zit allemaal al wel in mijn hoofd en al op papier, maar ik had gehoopt dat ik nog iets sterkere punten er al uit kon halen, maar ik zit er echt middenin, dus dat komt nog.

Ja, ik stop deze even en dan.

Appendix G – AI declaration

- ☐ Not used generative AI.
- ☐ Used generative AI to generate (parts of) the content of the text. Where applicable, I have acknowledged this in a footnote and/or with a literature reference.
- ☒ Used generative AI (for inspiration) to structure the text.
- ☒ Used generative AI to improve the grammar, style, and/or spelling of the text.